Jú¹ Chú³² Hi³ Ca³jmú³ Juan²

Tsá² lɨ́n³ Jáɨ¹³ quioh²¹ Dió³² lɨn³ jan² tsá²mɨ³cuóun²

1 Jmɨ́¹ ca³lɨ³zia³² ca³la³ jɨ́³² hi³ zia³², jmɨ́¹ má²zian² bíh¹ Tsá² lɨ́n³ hí³ Jáɨ¹³. Tsá² hí³ né³ jmɨ́¹ má²cuá³ bíh¹ quionh³ Dió³², hi³ Tsá² lɨ́n³ hí³ Jáɨ¹³ né³, hnga² bíh¹ Dió³² hí³.

2 La³ cun³ jmɨ́¹tin² jmɨ́¹ má²cuá³ bíh¹ tsú² quionh³ Dió³².

3 Cun³quionh³ hí³ bíh¹ dí² ca³jmú³ Dió³² ca³la³ jɨ́³² hi³ zia³², hí¹ cáun² yáh³ hi³ zia³² tiá² ca³lɨ³ ta³ tiá² quiéinh¹ hí³ dí².

4 Hí³ bíh¹ lɨ́n³ mí¹zioh²¹ quioh²¹ pí³ hi³ lɨ́¹³ zian² ca³la³ jɨ³lɨ³² hi³ zia³². Hi³ Tsá² tsóh²³ hí³ pí³ jáun² né³ lɨn³ siáh³ joh¹ sɨ́² hi³ táɨ³ jáun² ñí¹con² tsá²mɨ³cuóun².

5 Joh¹ sɨ́² jáun² né³ taɨ³² ñí¹ já¹niéi², tɨ³la³ já¹niéi² jáun² né³ tiá² má²ca³cah¹³ yáh³ jmáɨ¹ hi³ jmu³ quien² ñí¹con² joh¹ sɨ́² jáun².

6 Jáun² né³, ca³lɨ³zian² jan² tsá² zéi¹ Dió³² ñí¹ hué²¹ lá², tsá² hí³ jmáɨ² Juan².

7 Tsá² hí³ cuan³ hi³ lɨ́n³ tsá² zih³² jú¹ tson² hi³ ca³tɨn¹ Tsá² lɨ́n³ hí³ joh¹ sɨ́² jáun², hi³ jáun² la³jɨ́n³² tsáu² jmɨ́¹ lɨ́¹³ tónh³² ta²¹ cun³quionh³ jáɨ¹³ hi³ juáh³ hí³ dí².

8 Jun^{3}juáh^{13} hí^{3} yáh^{3} jmí^{1} lín^{3} joh^{1} sí^{2} má^{1}ná^{1},
tɨ^{3}la^{3} hí^{3} dá^{2} cuan^{3} hi^{3} cua^{3}zíh^{2} jú^{1} tson^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1}
Tsá^{2} lín^{3} hí^{3} joh^{1} sí^{2} jáun^{2} bíh^{1}.

9 Quí^{1} né^{3}bí^{1} jmí^{1} má^{2}ja^{3}quián^{3} lɨ^{3}jnia^{2} yáh^{3} Tsá^{2}
hú^{1}tá^{1} ti^{3}tsóh^{3} lín^{3} mí^{1}zioh^{21} joh^{1} sí^{2} ñí^{1}con^{2} la^{3}jín^{32}
tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}.

10 Né^{32} né^{3}, cuan^{3} bíh^{1} Tsá^{2} lín^{3} hí^{3} Jáɨ^{13} ñí^{1} hué^{21}
lá^{2} jmí^{1} cuan^{1}, tɨ^{3}la^{3} uá^{1}jinh^{1} ñí^{1} cuá^{1} ñí^{1} hué^{21}
lá^{2} ca^{3}lɨ^{3}zia^{32} cun^{3}quionh^{3} hí^{3} dí^{2}, tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} zian^{2}
hngá^{1}máh^{3} lá^{2} má^{1}ná^{1}, tiá^{2} ca^{3}lɨ^{3} cuóun^{32} yáh^{3} Tsá^{2}
hí^{3}.

11 Uá^{1}jinh^{1} cuan^{3} tsú^{2} ñí^{1} cuá^{1} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}
quioh^{21}, tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} tionh^{2} hí^{3} jo^{3}cuo^{2} tsú^{2} né^{3} tiá^{2}
ca^{3}he^{3} yáh^{3} quioh^{21} tsú^{2}.

12 Tɨ^{3}la^{3} cun^{3} jáun^{2}, la^{3}jín^{32} la^{3} cun^{3} tsá^{2} ca^{3}he^{3}
tsú^{2}, tsá^{2} hí^{3} bíh^{1} hiauh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} lín^{13} jon^{2} Dió^{32}, la^{3}
cun^{3} la^{3}jín^{32} tsá^{2} ca^{3}chá^{3} hí^{3} cáun^{2} tsí^{3} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}
yáh^{3}.

13 Hnga^{2} Dió^{32} bíh^{1} ca^{3}ma^{3}jniau^{2} tsá^{2} hí^{3} hi^{3}
má^{2}ná^{1}lín^{3} jon^{2} Dió^{32}, jun^{3}juáh^{13} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2} tsú^{2}
cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jméi^{2} dí^{1}hio^{3} ñú^{1}deh^{3} yáh^{3},
sa^{3}jun^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} ca^{3}lɨ^{3} hniá^{1} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}
hi^{3} lɨ^{3} zian^{2} jon^{2} yáh^{3}, sa^{3}jun^{3} lín^{3} tsú^{2} jon^{2} Dió^{32}
cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} jméi^{2} tsú^{2} ca^{3}lɨ^{3}hnió^{3} hi^{3} hí^{3} lín^{3}
jon^{2} Dió^{32}.

14 Hi^{3} jáun^{2} Tsá^{2} lín^{3} hí^{3} Jáɨ^{13} né^{3} ca^{3}lɨn^{3} tsá^{2}
dí^{1}ngú^{3}, hi^{3} ca^{3}cuá^{3} tsú^{2} ja^{1} quiú^{13} jnoh^{1}; hí^{3} bíh^{1} dí^{2}
jan^{2} Tsá^{2} cáun^{2} ja^{32} la^{3} má^{2}ja^{32} jáun^{2} mií^{3} tsí^{3}, jɨ^{3} hi^{3}
cá^{2} ñí^{1} ca^{3}ma^{3}li^{21} tsú^{2} siáh^{3} hi^{3} ha^{3} lánh^{3} rón^{32} lí^{3} jú^{1}
tson^{2}. Jnoh^{1} má^{2}ca^{3}neh^{21}, hi^{3} má^{2}ca^{3}lɨ^{3}tsɨn^{2} jnoh^{1}

siáh³ ha³ la³ cónh³ tí³ hi³ quien² tsú², la³ cun³ qui³
ca³tɨ²¹ hi³ quien² Tsá² jan² tán¹ Jon² Dió³² Jméi²
tsú².
15 Juan² tsá² ca³zion³ hí³ jmáɨ² tsáu² ca³cué³ jú¹
tson² hi³ ca³tɨn¹ hí³ dí², jmɨ́¹ ca³juáh³ jáun² la³ lá²,
hi³ ca³hléh³ tiá³:
—Tsá² lá² bíh¹ Tsá² ca³hɨ́en³² jná¹³ hí³ jmɨ́¹
cá¹juáh²¹ jná¹³ jáun² la³ lá²: "Tsá² cuá¹ja³² chí¹cáɨn²
cu³hna³² jná¹³ dá² jan² Tsá² tɨ³ quien² bíh¹ la³ cónh³
bíh¹ jná¹³; quí¹ Tsá² hí³ dá² jan² Tsá² jmɨ́¹ má²zian²
bíh¹ la³ cun³ jmɨ́¹ ñeh² bí¹ hi³ lɨ³zian² jná¹³".
16 Hi³ cun³ñí¹ hi³ cáun² ja³² la³ má²ja³² jáun² mií³
tsɨ́³ Tsá² hí³ né³, jáun² la³jáɨ³² bíh¹ dí² ca³hiau³ hi³
má²hé² má²mieh² tsú² cun³ jmá² cun³ jnia³².
17 Quí¹ cun³quionh³ hla¹ Moisés bíh¹ ca³hiau³ dí²
liei²¹ quioh²¹ Dió³², tɨ³la³ cun³quionh³ Jesús Tsá² lɨ́n³
Cristo má¹ná¹, ca³hiau³ dí² mií³ hi³ ja³² tsɨ́³ Dió³², la³
má²quionh³ jú¹ tson² nɨ́² siáh³.
18 Hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² má²ca³jɨ́en³² Dió³²; tɨ³la³
Tsá² qui³ cuá³ cu³héin¹ Jméi² bíh¹ dí² má²ca³ma³li²¹
ñí¹con² dí² hi³ ha³ lánh³ rón³² lɨ́n³ Dió³². Ja³bí¹ Tsá²
hí³ siáh³ lɨ́n³ Dió³², Tsá² jan² tán¹ Jon² Dió³² Jméi²
dí².

Jú¹ tson² hi³ cue³² Juan² tsá² zion² tsáu² jmáɨ² hi³ ca³tɨn¹ Jesús
(Mateo 3:1-17; Marcos 1:1-11; Lucas 3:1-22)

19 Hi³ jáun² né³, hi³ lá² bíh¹ jú¹ tson² hi³ ca³cué³
Juan² ñí¹con² mí²tsáu² jɨ³ *levitas, tsá² ca³zen³ hí³
tsá² *judíos tsá² ná¹ñí¹ zian² tɨ³ já¹ juú² Jerusalén,
hi³ tsa³ngáɨ³ tsú² ñí¹con² Juan² jáɨ¹³ lá²:

—¿Hin^{2} dá^{2} tsánh^{2} hnú^{2}?

20 Hi^{3} hí^{3} né^{3}, tiá^{2} ca^{3}ma^{3}zian^{32} yáh^{3}, tɨ^{3}la^{3} ca^{3}juáh^{3} bíh^{1} jú^{1} tson^{2}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jun^{3}juáh^{13} jná^{13} yáh^{3} Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo.

21 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3}:

—Hi^{3} jáun^{2} né^{3} ¿hin^{2} bíh^{1} tsánh^{2} hnú^{2}? ¿Ho^{3} hnú^{2} uá^{1} Líh^{3} tsá^{2} jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32} jmɨ́^{1}tin^{2}?

Jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Juan^{2}:

—Jun^{3}juáh^{13} tsá^{2} hí^{3} yáh^{3} jná^{13}.

Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} siáh^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—¿Hí^{1} hnú^{2} uá^{1} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}, tsá^{2} qui^{3} cónh^{3} ca^{3}tɨn^{1} hi^{3} já^{32}?

Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Juan^{2}:

—Ján^{1}han^{21}.

22 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jáun^{2} né^{3}, ¿hin^{2} bíh^{1} tsánh^{2} hnú^{2}? Quí^{1} hniáuh^{32} tsá^{1}cáun^{1} yáh^{3} jnoh^{1} jú^{1} tson^{2} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} lɨ́^{2}ze^{3} jnoh^{1}. Jáun^{2} né^{3}, ¿he^{3} jú^{1} tson^{2} lɨ́^{13} cuéh^{1} nú^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} nú^{2} huen^{2}?

23 Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} ca^{3}hléh^{3} Juan^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}hléh^{3} hla^{1} Isaías tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jná^{13} bíh^{1} lɨ́n^{3} tsá^{2} quian^{32} jáɨ^{13} hi^{3} ñɨ^{3}hléh^{13} ná^{1} ñí^{1} lɨ́^{3} hué^{32} quiéin^{2} hi^{3} juah^{32} ná^{1} la^{3} lá^{2}: “Jmóuh^{1} náh^{2} cú^{2}tso^{2} juɨ^{32} ñí^{1} já^{21} Juo^{13} dí^{2}”.

24 Jmɨ́^{1}jáun^{2} tsá^{2} zéɨ^{1} hí^{3} tsá^{2} *fariseos hi^{3} tsa^{3}lienh^{3} Juan^{2}

25 ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} jun^{3}juáh^{13} hnú^{2} yáh^{3} la^{3} lɨ́n^{3} Cristo, sa^{3}jun^{3} tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32} tsá^{2} jmáɨ^{2} Líh^{3}, hi^{3}

sa^{3}jun^{3} tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32} tsá^{2} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} já^{32} hí^{3}, jáun^{2} né^{3}
¿he^{3} lɨ^{3} sa^{3} hnú^{2} yáh^{3} zion^{23} tsáu^{2} jmáɨ^{2}?
26 Jáun^{2} Juan^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—Tson^{2} bíh^{1} jná^{13} zion^{2} tsáu^{2} jmáɨ^{2} cun^{3}quionh^{3}
jmɨ́^{2} jma^{3} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} ja^{1} quián^{13} náh^{2} zenh^{2} jan^{2}
Tsá^{2} tiá^{2} cuóun^{32} náh^{2}.
27 Tsá^{2} hí^{3} já^{32} chí^{1}cáɨn^{2} cu^{3}hna^{32} jná^{13}. Hí^{1}
cú^{1}pih^{21} yáh^{3} tiá^{2} cunh^{3} jná^{13} quiúnh^{1} Tsá^{2} hí^{3}, quí^{1}
ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} tiá^{2} ca^{3}tɨn^{1} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} zaɨh^{21} ná^{1}
láu^{2} tsɨ^{32} ta^{3} tsú^{2}.
28 Hi^{3} nɨ́^{2} lɨ^{3} tɨ^{3} hué^{32} ñí^{1} téh^{23} tsú^{2} Betania, can^{32}
cua^{3} Jordán tɨ^{3} juɨ^{32} ñí^{1} hia^{32} hiú^{2}, ñí^{1} jmɨ́^{1} zenh^{1}
Juan^{2} hi^{3} dí^{1}zion^{2} tsáu^{2} jmáɨ^{2}.

Jesús Tsá^{2} lɨ́n^{3} Já^{1}ziáh^{2} míh^{1} joh^{1} Dió^{32}

29 Jmɨ́^{1} cá^{1}jniá^{21} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}jɨ́en^{32} Juan^{2} hí^{3}
Jesús hi^{3} cuá^{1}ja^{32} tɨ^{3} ñí^{1} zenh^{1} dí^{2}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}záɨh^{3}
dí^{2} la^{3} lá^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} tionh^{1} quionh^{3}:
—Sá^{1}nɨ́^{2} jɨe^{3}, Tsá^{2} nɨ́^{2} bíh^{1} lɨ́n^{3} *Já^{1}ziáh^{2} míh^{1} joh^{1}
Dió^{32}, Tsá^{2} hin^{3} tso^{3} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} tá^{1} cáun^{2}
hngá^{1}máh^{3}.
30 Tsá^{2} nɨ́^{2} bíh^{1} hí^{3} ca^{3}hɨ́en^{32} jná^{13} jáun^{2}, jmɨ́^{1}
cá^{1}juáh^{21} jná^{13} jáun^{2} la^{3} lá^{2}: “Cu^{3}hna^{32} jná^{13} cuá^{1}ja^{32}
jan^{2} tsá^{2} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} quien^{2} la^{3} cónh^{3} bí^{1} jná^{13},
quí^{1} Tsá^{2} hí^{3} dá^{2} tɨ^{3} jmɨ́^{1} má^{2}zian^{2} bíh^{1} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}
ñeh^{2} bí^{1} hi^{3} lɨ^{3}zian^{2} jná^{13}”.
31 Ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} huen^{2} yáh^{3} jná^{13} tiá^{2} jmɨ́^{1} ño^{1}
ná^{1} hin^{2} tsánh^{2} jmɨ́^{1} já^{21}; tɨ^{3}la^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hnó^{32}
jná^{13} hi^{3} lɨ^{3} jnia^{2} Tsá^{2} hí^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} *Israel, jáun^{2}
bíh^{1} cuan^{3} jná^{13} hi^{3} cua^{3}zion^{3} jná^{13} tsáu^{2} jmáɨ^{2}.
32 Ja^{3}bí^{1} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Juan^{2} la^{3} lá^{2}:

—Ca^{3}jɨen^{1} jná^{13} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} hi^{3} ja^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} la^{3}jmɨ́^{1} ja^{32} jan^{2} chi^{3} jáɨ^{2}, hi^{3} tɨnh^{3} ñí^{1} quioh^{21} tsú^{2}.

33 Jná^{13} hí^{1}juáh^{3} tiá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ño^{1} yáh^{3} hi^{3} hin^{2} tsánh^{2} hí^{3} jmɨ́^{1} já^{21}, tɨ^{3}la^{3} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} jná^{13} hi^{3} zion^{1} ná^{1} tsáu^{2} jmáɨ^{2} cun^{3}quionh^{3} jmɨ́^{2} jma^{3} né^{3} ca^{3}záɨ^{3} jná^{13} la^{3} lá^{2}: “Nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}jɨeh^{3} hnú^{2} hi^{3} son^{13} Jmɨ́^{2}chí^{3} ñí^{1} quioh^{21} jan^{2} tsá^{2}ñuh^{2}, jáun^{2} Tsá^{2} hí^{3} bíh^{1} Tsá^{2} ziau^{3} jmáɨ^{2} cun^{3}quionh^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}”.

34 Jáun^{2} jná^{13} né^{3} má^{2}ca^{3}jɨen^{1} bí^{1} ná^{1}, hi^{3} jáun^{2} jná^{13} lɨ́n^{3} ná^{1} tsá^{2} nau^{32} jáɨ^{13} ta^{3}né^{32} hi^{3} tson^{2} bíh^{1} hí^{3} lɨ́n^{3} Jon^{2} Dió^{32}.

Tsá^{2} la^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}háɨn^{32} tɨ^{3} con^{2} Jesús

35 Jmɨ́^{1} cá^{1}jniá^{21} jáun^{2} jmɨ́^{1} zenh^{1} siáh^{3} Juan^{2} tsá^{2} zion^{2} tsáu^{2} jmáɨ^{2} ñí^{1} jáun^{2} la^{3} má^{2}quionh^{3} gon^{3} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2}.

36 Jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}jɨ́e^{3} jáun^{2} Juan^{2} hi^{3} hí^{1}ngaɨ^{32} Jesús ñí^{1} jáun^{2}, jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Sá^{1}nɨ́^{2} jɨe^{3} dúh^{1}, Tsá^{2} ó^{32} bíh^{1} lɨ́n^{3} Já^{1}ziáh^{2} míh^{1} joh^{1} Dió^{32}.

37 Tá^{1} gon^{3} bíh^{1} tsá^{2} jmɨ́^{1} quionh^{3} hí^{3} Juan^{2} ca^{3}náɨ^{32} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} Juan^{2} la^{3} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} já^{1}taunh^{21} cu^{3}chin^{1} cu^{3}hna^{21} Jesús.

38 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}jinh^{3} Jesús tɨ^{3} cu^{3}hna^{21}, hi^{3} ca^{3}jɨ́e^{3} dí^{2} hi^{3} má^{2}hí^{1}já^{2}táunh^{1} tsá^{2} hí^{3} cu^{3}chin^{1} cu^{3}hna^{21} dí^{2}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:

—¿He^{3} jmɨ́^{1} hnáuh^{2} náh^{2}?

Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Tɨ^{32}, ¿ha^{3} jinh^{1} ñíh^{3} hnú^{2}?

39 Hi³ jáun² Jesús ca³ngáɨ³ la³ lá²:
—Sá¹nɨ́² ñá²táunh¹ náh² ñá²jɨe³.
Jáun² ja³taunh²¹ tsú² hi³ ca³ñí¹jɨ́e¹³ ñí¹ jmɨ́¹ cuá³
Jesús, hi³ jáun² ca³tiánh³ tsú² ñí¹ jáun² jmáɨ¹ jáun²,
quí¹ cun³ la³ nió¹ quia³ tɨ³ hú²niéi² bíh¹ jmɨ́¹ má²tí³
jmɨ́¹jáun².
40 Tre²¹ raɨnh²¹ Sí¹mu²¹ Pé¹ bíh¹ jan² tsá² gon³
tsá² ca³náɨ³² hí³ jáɨ¹³ hi³ ca³juáh³ jáun² Juan², hi³
jáun² ja³taunh²¹ cu³hna²¹ Jesús.
41 Jáun² la³juɨ³² ca³hnah² Tre²¹ Sí¹mu²¹ raɨnh²¹, hi³
ca³záɨh³ dí² la³ lá²:
—Má²lɨ́²neh²¹ jnoh¹ Tsá² lɨ́n³ Mesías (jú¹ *hebreo
nɨ́² hnió³ juáh³ “Tsá² zéi¹ Dió³²”, la³ cun³ juáh³ tsú²
jáun² cun³quionh³ jú¹ *griego “Tsá² lɨ́n³ Cristo”).
42 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² ca³jan³ Tre²¹ Sí¹mu²¹ raɨnh²¹ tɨ³
ñí¹ zenh¹ Jesús, hi³ jáun² Jesús ca³záɨh³ Sí¹mu²¹ jmɨ́¹
ca³jɨ́en³²:
—Hnú² bíh¹ jon² Juan², tsá² jmáɨ² nú² Sí¹mu²¹,
tɨ³la³ jná¹³ né³ juanh³² hi³ hnú² jmáɨ² Cefas (hi³
hnió³ juáh³ “Pé¹”, hi³ Pé¹ né³ hnió³ juáh³ “Quɨ́n¹”).

Jesús téh²³ Pí²liéi¹ quionh³ Natanael

43 Jmɨ́¹ cá¹jniá²¹ jáun² né³, Jesús ca³lɨ́n¹³ hi³ tsó³²
tɨ³ hué¹³ Galilea, hi³ ñí¹ jáun² né³ ca³jenh² tsú²
Pí²liéi¹, hi³ jáun² ca³záɨh³ dí² la³ lá²:
—Ña³² cu³hna³² jná¹³.
44 Pí²liéi¹ hí³ jan² tsá² juú² Betsaida bíh¹, ñí¹ jmɨ́¹
zian² uá²jaɨ³² Tre²¹ quionh³ Pé¹ raɨnh²¹.
45 Hi³ jáun² ca³ñí¹hniah² Pí²liéi¹ Natanael, hi³
jáun² ca³záɨh³ dí² la³ lá²:

—Má^{2}lɨ́^{2}neh^{21} jnoh^{1} Tsá^{2} ca^{3}hɨen^{3} hí^{3} hla^{1} Moisés ñí^{1} Sí^{2} liei^{21}, Tsá^{2} ca^{3}hɨen^{3} hí^{3} tsá^{2} ca^{3}lɨn^{3} tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32} uá^{2}jaɨ^{32}. Jesús jon^{2} Sé^{32} bíh^{1} tsá^{2} hí^{3}, Tsá^{2} ja^{3} tɨ^{3} juú^{2} Nazaret.

46 Tɨ^{3}la^{3} Natanael né^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—¿Hí^{1} lɨ́^{13} lɨ^{3}jnia^{2} cáun^{2} hi^{3} chu^{21} já^{1} juú^{2} Nazaret dúh^{1}?

Hi^{3} jáun^{2} Pí^{2}liéi^{1} ca^{3}juáh^{3}:

—Sá^{1}nɨ́^{2} dú^{1} ñá^{2}neh^{21} yáh^{3}.

47 Jmɨ́^{1} ca^{3}jɨ́en^{32} jáun^{2} Jesús Natanael hi^{3} cuá^{1}ja^{32} tɨ^{3} ñí^{1} zenh^{1} dí^{2}, jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:

—Há^{1}, nɨ́^{2} má^{2}cuá^{1}ja^{32} jan^{2} tsá^{2} cu^{3}tí^{3} lɨ́n^{3} jón^{2}zɨ́h^{1} jón^{2}cho^{1} hla^{1} Israel, jan^{2} tsá^{2} tiá^{2} jú^{1} tɨ́^{1}jáɨ^{2} tɨn^{2}.

48 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} Natanael hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—¡Hóh^{32}! ¿Lánh^{3} rón^{32} cuóu^{32} nú^{2} jná^{13}?

Jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Jmɨ́^{1} ñeh^{2} bí^{1} hi^{3} té^{3} máh^{3} hnú^{2} Pí^{2}liéi^{1} má^{2}lɨ́^{2}jɨe^{1} jná^{13}, tá^{1}la^{3} jmɨ́^{1} ñíh^{3} nú^{2} jáun^{2} ñeh^{2} hmá^{2} sí^{2} co^{2}.

49 Jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Natanael la^{3} lá^{2}:

—Tɨ^{32}, hú^{1}tá^{1} Jon^{2} Dió^{32} bíh^{1} hnú^{2}, hnú^{2} bíh^{1} lɨ́n^{3} nú^{2} Re^{21} Juo^{13} tsá^{2} Israel.

50 Hi^{3} Jesús né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:

—¿Hí^{1} tá^{2}chi^{21} má^{2}táunh^{23} hnú^{2} ta^{21} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{32} jná^{13} hi^{3} lɨ́^{2}jɨe^{1} ná^{1} tá^{1}la^{3} jmɨ́^{1} ñíh^{3} nú^{2} jáun^{2} ñeh^{2} hmá^{2} sí^{2} co^{2}? Tɨ^{3}la^{3} né^{3}bí^{1} jɨeh^{21} yáh^{3} hnú^{2} hi^{3} tɨ^{3} jlánh^{1} bí^{1} cáu^{2} jueh^{32} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} hi^{3} nɨ́^{2}.

51 Ja^{3}bí^{1} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} hí^{3}:

—Jú¹ tson² cu³tí¹³ bíh¹ juah³² jná¹³ ñí¹con² hnoh², hi³ hnoh² lɨ́¹³ jɨeh²¹ náh² hi³ má²há²na²¹ hñu³mɨ³cuú², hi³ tsá² ná¹lɨ́n³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² né³ zá¹ son¹³ ñí¹ quioh²¹ Jon² tsá²mɨ³cuóun².

2

Jmɨ́¹ ca³jenh² cuo² tsáu² já¹ juú² Caná

1 Jáun² né³, jmɨ́¹ la³ má²jau³ jáun² ca³jmú³ tsáu² jmáɨ¹ hi³ ca³jenh² cuo² já¹ juú² Caná, juú² hɨ́n¹³ tɨ³ Galilea. Ja¹ quioh²¹ tsá² hí³ né³, jmɨ́¹ dí¹cho¹ mí¹ziú¹³ Jesús,

2 ja³bí¹ ca³teh³ tsú² siáh³ Jesús la³ má²quionh³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² ñí¹ ca³jenh² jáun² cuo² tsáu².

3 Jmɨ́¹jáun² ca³tsá³² mu² ráu³ mɨ³ uóun²jɨeh¹³ hi³ ná¹hɨ́nh²³ tsú² ñí¹ jáun², hi³ jáun² mí¹ziú¹³ Jesús né³ ca³juáh³ la³ lá²:

—Tiú²uú² zia³² yáh³ mu² ráu³ quioh²¹ tsú².

4 Tɨ³la³ Jesús né³, ca³ngáɨ³ la³ lá²:

—La³ cun³ hi³ hɨ³² nɨ́² honh² hnú² mɨ́¹, tiá² ca³tɨn¹ jná¹³ hi³ hɨ́³² tsɨn³² hi³ nɨ́². Quí¹ tiá² má²ca³tsɨn¹³ yáh³ jmáɨ¹ quion²¹ jná¹³.

5 Tɨ³la³ mí¹ziú¹³ tsú² né³ ca³záɨh³ la³ lá² tsá² jmɨ́¹ ná¹jmu² ta²¹:

—Ma³ti²¹ náh² lɨ³ua³ cáun² hi³ juáh³ ñú² nɨ́².

6 Jáun² né³, ñí¹ jáun² jmɨ́¹ nio¹ jñéɨ³ tse³ cáh¹ hi³ lɨ́³ quɨ́n¹, tse³ hi³ la³ jmúh³² jáun² tsá² *judíos ta²¹ nɨ́¹juáh³ jmáɨ¹ hi³ má²jɨn² tsú². Ma³ quin³² ma³ caun³² tse³ jáun² tɨ́² héɨh²³ míh¹ tiá² cun³ hñá³láu³ lí¹³ jmáɨ².

7 Hi³ jáun² Jesús ca³záɨh³ tsá² ná¹jmu² hí³ ta²¹:

—Ma^{3}conh^{21} náh^{2} jmɨ́^{2} jma^{3} tse^{3} lá^{2}.

Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}táh^{3} jmáɨ^{2} tse^{3} jáun^{2} ca^{3}la^{3} ca^{3}canh^{2}.
8 Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3} ca^{3}záɨh^{3} Jesús tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—Né^{32} né^{3}, chin^{32} ca^{3}lá^{2} hi^{3} cuá^{2}cuéh^{3} tsá^{2} nio^{2} jo^{3}cuo^{2} jmáɨ^{1}.

Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3}, ca^{3}ma^{3}tí^{32} bíh^{1} héih^{32} jáun^{2}.
9 Jáun^{2} tsá^{2} nio^{2} jo^{3}cuo^{2} jmáɨ^{1} né^{3} ca^{3}hɨnh^{3} cú^{1}pih^{21} jmáɨ^{2} hi^{3} má^{2}laɨn^{32} jáun^{2} mu^{2} ráu^{3} mɨ^{3} uóun^{2}jɨeh^{13} ta^{3} tiá^{2} ñi^{32} tsú^{2} ha^{3} dá^{2} jinh^{1} ja^{3} hi^{3} jáun^{2}; quí^{1} jɨ́^{32}la^{3} tsá^{2} ná^{1}jmu^{2} ta^{21} bíh^{1} má^{2}ná^{1}ñi^{32}, quí^{1} hmóu^{32} bíh^{1} tsá^{2} hí^{3} ca^{3}táh^{3} jmɨ́^{2} jma^{3} tse^{3} jáun^{2} hi^{3} jáun^{2} ca^{3}chin^{2} ca^{3}lá^{2}. Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} nio^{2} jo^{3}cuo^{2} jmáɨ^{1} né^{3} ca^{3}teh^{3} tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} ca^{3}jenh^{2} cuo^{2},
10 hi^{3} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:

—La^{3}jɨ́n^{32} tsáu^{2} bí^{1} tsóh^{23} tín^{2} mu^{2} ráu^{3} hi^{3} jlánh^{1} bíh^{1} chu^{21} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} ná^{1}tén^{1}, hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}lɨ́^{2}hính^{3} tsú^{2} hliáun^{3} né^{3}, má^{1}jáun^{2} máh^{3} má^{2}tsóh^{3} tsú^{2} mu^{2} ráu^{3} huen^{3}. Tɨ^{3}la^{3} hnú^{2} má^{1}ná^{1}, má^{2}lɨ́^{2}hmáh^{1} bí^{1} nú^{2} mu^{2} ráu^{3} hi^{3} jlánh^{1} bí^{1} chu^{21}, hi^{3} né^{3}bí^{1} tsóh^{32} máh^{3} nú^{2} ta^{3}né^{32}.

11 Hi^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} li^{21} la^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} Jesús jmɨ́^{1} ca^{3}ma^{3}jnia^{2} pí^{3} quioh^{21} já^{1} juú^{2} Caná hɨ́n^{13} tɨ^{3} Galilea; hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} né^{3}, ca^{3}chá^{3} cáun^{2} tsɨ́^{3}.

12 Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3} ja^{3}tanh^{21} dí^{2} tɨ^{3} já^{1} juú^{2} Capernaum la^{3} má^{2}quionh^{3} mí^{1}ziú^{13}, tsá^{1} raɨnh^{21}, jɨ^{3} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} nɨ^{32} siáh^{3}, hi^{3} ñí^{1} jáun^{2} né^{3} ca^{3}tiánh^{3} dí^{2} tun^{3} hnɨ^{32} jmáɨ^{1}.

Jesús má²jɨ² cuáh³² chín¹
(Mateo 21:12-13; Marcos 11:15-18; Lucas 19:45-46)

13 Jáun² né³, má²janh² bíh¹ jmɨ́¹ má²hé² hi³ tɨ²¹
*Jmɨ́¹hɨ́en¹ quioh²¹ tsá² judíos, hi³ jáun² Jesús né³
ngau³ tɨ³ já¹ juú² Jerusalén.
14 Hi³ jáun² hñu³ cuáh³² chín¹ jáun² né³ ca³jɨ́en³²
tsú² tsá² ná¹hna² cuá¹juɨ́², jɨ³ *já¹ziáh², jɨ³ tsá² hna²
jáɨ² nɨ³² siáh³, la³ má²quionh³ tsá² jmɨ́¹ tionh¹ hi³
jmɨ́¹ ná¹quí² ná¹zaɨ³² quɨe³ quioh²¹ hué³² siáh³.
15 Jáun² jmɨ́¹ ca³jɨ́e³ Jesús hi³ jáun² né³, ca³jmú³
cáun² hñú¹jméi¹³ cun³quionh³ hñe¹³, hi³ jáun²
ca³chi³ ca³huen³ dí² tɨ³ cheih³² cuáh³² la³jɨ́n³² tsá²
hí³ la³ má²quionh³ já¹ziáh² jɨ³ cuá¹juɨ́² joh¹. Hi³
ca³ziu³ ca³súh³ dí² siáh³ quɨe³ quioh²¹ tsá² jmɨ́¹
ná¹zaɨ³² hí³ quɨe³ quioh²¹ hué³² siáh³, jɨ³ hi³ ca³ziu³
ca³cuɨ́³ dí² siáh³ mesas quioh²¹ tsú².
16 Hi³ tsá² jmɨ́¹ ná¹hna² hí³ jáɨ² né³ ca³záɨh³ dí² la³
lá²:
—¡Huen³ náh² jáh³ nɨ́² ñéɨh³ lá²! ¡Ha³ lɨ́² uú² chá²
náh² hmah²¹ ñéɨh³ hñú¹³ Ñuh³² jná¹³!
17 Jmɨ́¹jáun² né³ tsau³ tsɨ́³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con²
tsú² la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí², hi³ juáh³ jáun²
la³ lá²: “Cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ dí¹quiaunh²¹ tsɨn³² jná¹³
hi³ hñuh³² hnú² lɨ́¹³ ná¹chan¹ jmáh³la³ hi³ ca³tɨn¹
hnú², jáun² bíh¹ tsa³hín³ jná¹³”.
18 Hi³ jáun² tsá² ná¹ñí¹ joh¹ tsá² judíos né³,
ca³ngáɨh³ Jesús la³ lá²:
—¿He³ li²¹ lɨ́¹³ hɨ́eh¹ nú² jnoh¹ hi³ jáun² lɨ³ lin¹ hi³
tson² ca³tɨn¹ hnú² jmúh¹³ la³ nɨ́²?

19 Jáun^{2} Jesús né^{3}, ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—Sá^{1}nɨ́^{2} tsunh^{21} dúh^{1} náh^{2} hñú^{3} hɨ́en^{1} lá^{2} neh^{21},
hi^{3} jáun^{2} ñí^{1} cá^{2}hnɨ́^{2} jmáɨ^{1} zéih^{1} jná^{13} siáh^{3} hi^{3}
hmaɨ^{21}.
20 Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3} tsá^{2} judíos hí^{3} la^{3} lá^{2}:
—Tun^{3}la^{3}jñéi^{3} mii^{2} yáh^{3} ca^{3}lé^{3} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} tsú^{2}
hñú^{3} hɨ́en^{1} lá^{2}; ¿hí^{1} hnɨ^{32} jmáɨ^{1} uá^{1} lɨ́^{13} hi^{3} zéih^{1}
hnú^{2}?
21 Tɨ^{3}la^{3} hñú^{3} hɨ́en^{1} hi^{3} ca^{3}hɨ́e^{3} jáun^{2} Jesús má^{1}ná^{1},
hi^{3} ca^{3}hɨen^{3} hnga^{2} bíh^{1} tsú^{2}.
22 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}jenh^{13} tsú^{2} jáun^{2} ja^{1} hla^{1} né^{3},
tsau^{3} tsɨ́^{3} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} jáɨ^{13} nɨ́^{2}, hi^{3}
ca^{3}taunh^{3} tsú^{2} siáh^{3} ta^{21} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2},
jɨ^{3} la^{3}jɨ́^{32} jáɨ^{13} hi^{3} jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}juáh^{3} tsú^{2} jáun^{2}.

Jesús cuoh^{2} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} la^{3}jɨ́n^{32} tsáu^{2}

23 Jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} cuá^{3} Jesús já^{1} juú^{2} Jerusalén
tá^{1}la^{3} Jmɨ́^{1}hɨ́en^{1} jáun^{2}, jáun^{2} juóun^{32} lɨ́n^{32} tsáu^{2}
ca^{3}chá^{3} cáun^{2} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} tsú^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}jɨ́e^{3} li^{21} hi^{3} lɨ́^{3}
hua^{3}jueh^{32} hi^{3} jmu^{2} dí^{2} jáun^{2}.
24 Tɨ^{3}la^{3} Jesús má^{1}ná^{1}, tiá^{2} cáun^{2} lɨ́^{1} jmɨ́^{1} háɨ^{32} yáh^{3}
tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} hí^{3}, quí^{1} jmɨ́^{1} cuoh^{2} bíh^{1} tsú^{2} jmɨ́^{1}
tsɨ́^{3} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} hí^{3}.
25 Quí^{1} tiá^{2} hin^{2} jmɨ́^{1} lɨ^{3}hniah^{23} yáh^{3} hi^{3} chá^{32}
ñí^{1}con^{2} tsú^{2} he^{3} lánh^{3} lɨ́n^{3} tsáu^{2}, quí^{1} jmɨ́^{1} má^{2}ñi^{32}
bíh^{1} tsú^{2} hnga^{2} he^{3} lánh^{3} lɨ́^{3} hñu^{3} jmɨ́^{1} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsáu^{2}.

3

Jesús quionh^{3} Nicodemo

1 Jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} zian^{2} jan^{2} tsá^{2} ja^{1} tsá^{2} cu^{3} nió^{3}
téh^{23} tsú^{2} *fariseo, tsá^{2} jmáɨ^{2} Nicodemo, tsá^{2} hí^{3}
jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} tsá^{2} quien^{2} ja^{1} quioh^{21} tsá^{2} *judíos.
2 Nicodemo hí^{3} né^{3} ca^{3}ñí^{1}jɨen^{13} Jesús cáun^{2}
já^{1}niéi^{2}, hi^{3} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:
—Tɨ^{32}, né^{1} jnoh^{1} hi^{3} hnú^{2} ca^{3}ze^{3} Dió^{32} hi^{3}
ña^{3}ma^{3}ta^{13} nú^{2} jnoh^{1}, quí^{1} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2}
lɨ́^{13} jmu^{3} li^{21} lɨ́^{3} hua^{3}jueh^{32} la^{3}jmɨ́^{1} jmuh^{32} hnú^{2} nɨ́^{2}
sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tiá^{2} Dió^{32} quionh^{3} tsú^{2}.
3 Hi^{3} jáun^{2} Jesús ca^{3}juáh^{3}:
—Jú^{1} tson^{2} cu^{3}tí^{13} juo^{3} jná^{13} hnú^{2}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3}
tsá^{2} tiá^{2} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2} hi^{3} hmaɨ^{21}, tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} hí^{3} tsú^{2}
jo^{3}cuo^{2} Dió^{32}.
4 Jáun^{2} Nicodemo né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:
—Tɨ^{3}la^{3}, ¿lánh^{3} bíh^{1} rón^{32} lɨ́^{13} hi^{3} jan^{2} tsá^{2}
má^{2}lieih^{21} lɨ́^{13} lɨ^{3}zian^{2} siáh^{3} cónh^{3}í^{1} cu^{3} jéin^{32}? ¿Hí^{1}
lɨ́^{13} hen^{13} tsú^{2} hñu^{3} héin^{1} mí^{1}ziú^{13} hi^{3} jáun^{2} lɨ^{3}zian^{2}
siáh^{3}?
5 Hi^{3} jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—Jú^{1} tson^{2} cu^{3}tí^{13} la^{32} juo^{3} jná^{13} hnú^{2}, hi^{3}
nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} tiá^{2} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2} cun^{3}quionh^{3} jmɨ́^{2} jma^{3}
jɨ^{3} cun^{3}quionh^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} nɨ́^{2} siáh^{3}, tiá^{2} lɨ́^{13}
yáh^{3} hí^{3} tsú^{2} jo^{3}cuo^{2} Dió^{32}.
6 Quí^{1} jmáh^{3}la^{3} ngú^{3} bíh^{1} lɨ́n^{3} tsá^{2} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2}
cun^{3}quionh^{3} jméi^{2} mí^{1}ziú^{13}, tɨ^{3}la^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2}
ca^{3}lɨ^{3}zian^{2} cun^{3}quionh^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} má^{1}ná^{1},
jáun^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} bíh^{1} má^{2}lɨ́n^{3} tsú^{2}.
7 Ha^{3} lɨ́^{2} cuɨ́^{1} cha^{3}cáun^{2} honh^{2} nú^{2} hi^{3} juah^{21} jná^{13}
la^{3} lá^{2}: “La^{3}jɨ́n^{32} bíh^{1} tsáu^{2} hniáuh^{32} lɨ^{3}zian^{2} hi^{3}
hmaɨ^{21}”.

8 Quí¹ chí³ dá² ja³² lɨ³ua³ cáun² juɨ³² hi³ hnió³
bíh¹; naɨh³² bí¹ hnú² mah¹ hi³ jmu² chí³, tɨ³la³
tiá² ñíh¹ yáh³ hnú² hín² dá² tɨ́h³ ja³² chí³ hi³ hín²
dá² tɨ́h³ tsó³². Ja³bí¹ la³ nɨ́² bíh¹ uá²jaɨ³² lɨ́n³ tsá²
má²ca³lɨ³zian² cun³quionh³ Jmɨ́²chí³ joh¹ Dió³².

9 Jmɨ́¹jáun² ca³ngáɨ³ siáh³ Nicodemo, hi³ ca³juáh³
la³ lá²:

—¿He³ bí¹ lánh³ rón³² lɨ́¹³ la³ nɨ́²?

10 Jáun² ca³juáh³ siáh³ Jesús la³ lá²:

—¿Hí¹ hí¹juáh³ hnú² uá¹ tiá² ngɨ²³ nú² jáɨ¹³ nɨ́²,
uá¹jinh¹ hnú² bíh¹ jan² tɨ³² chín¹ ñí¹con² tsá² *Is-
rael?

11 Jú¹ tson² cu³tí³ juah³² jná¹³ ñí¹con² hnú², hi³
jnoh¹ hléh¹ la³ cun³ hi³ né¹, jɨ³ hi³ láɨ³ jnoh¹ siáh³
tsá² nau³² jáɨ¹³ ca³tɨ²¹ la³jɨ́³² hi³ má²ca³neh²¹ jnoh¹;
tɨ³la³ hnoh² né³, tiá² ta²¹ táunh²³ yáh³ náh² la³ cun³
hi³ juáh³ jnoh¹ ñí¹con² náh².

12 Nɨ́¹juáh³ hí¹juáh³ tiá² ta²¹ hun¹ bíh¹ hnoh² nɨ́¹
má¹ca³hléh³ jná¹³ jáɨ¹³ hi³ ca³tɨ²¹ la³ cun³ hi³ qui³ lɨ́³
jáun² ñí¹ hué²¹ lá², jáun² ¿tiá¹³ bíh¹ tiá³ táunh¹³ náh²
ta²¹ nɨ́¹juáh³ hi³ lieh¹ jná¹³ hnoh² jáɨ¹³ hi³ ca³tɨ²¹ hi³
lɨ́³ hñu³mɨ³cuú²?

13 ”Hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² má²ñéi¹ hñu³mɨ³cuú²,
jɨ́³²la³ Tsá² ja³ hí³ hñu³mɨ³cuú² bíh¹; Tsá² hí³
né³, Jon² tsá²mɨ³cuóun² bíh¹, [Tsá² qui³ cuá³ hí³
hñu³mɨ³cuú²].

14 Hi³ jáun² la³jmɨ́¹ ca³ton³ jáun² hla¹ Moisés
jáh³ hláɨnh¹ láɨn¹ tsoh² hmá² tá¹la³ jmɨ́¹ tionh¹
tsú² jáun² hué³² quiéin², ja³bí¹ la³ jáun² bí¹ siáh³
hniáuh³² quiunh²¹ Jon² tsá²mɨ³cuóun²;

15 hi³ jáun² la³jɨ́n³² tsá² cha³² cáun² tsɨ́³ ñí¹con² tsú² lɨ́¹³ zian² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio².

Dió³² hnio³ jɨ³lɨn² tsáu²

16 ”Sá¹nɨ́² jɨe³, la³ lá² bíh¹ ca³ma³hnio³ Dió³² tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá², ca³la³ hi³ ca³cuen³ máh³ tsú² Jon² Tsá² jan² tán¹, hi³ jáun² lɨ³ua³ jan² tsá² cha³² cáun² tsɨ́³ ñí¹con² hí³ dí² tiá² lɨ́¹³ yáh³ hi³ tsa³háɨn³, tɨ³la³ lɨ́¹³ lɨ³ zian² tsú² cun³ jmɨ́¹hi³nio² bíh¹.

17 Quí¹ Dió³² tiá² ca³zen³ Jon² ñí¹ hué²¹ lá² hi³ ja³ra³tsɨn² tsáu² héih³², tɨ³la³ hí³ dá² ca³zen³ Jon² hi³ tɨ³ ja³lion³ bíh¹ tsáu².

18 ”Hi³ jáun² bíh¹ tsá² tanh² ta²¹ Jon² Dió³² tiá² tá²tsɨn¹ yáh³ héih³², tɨ³la³ tsá² tiá² ñí¹chá²¹ cáun² tsɨ́³ ñí¹con² hí³ dí² né³, cun³ má²ca³ta³tsɨn¹ bíh¹ héih³², quí¹ cun³ñí¹ hi³ tiá² ta²¹ tanh² tsú² Tsá² jan² tán¹ Jon² Dió³².

19 Tsá² la³ hí³ má²ca³ta³tsɨn¹ héih³², quí¹ cun³ñí¹ hi³ jmɨ́¹ cuan¹ jáun² Tsá² lɨ́n³ joh¹ sɨ́² ñí¹ hué²¹ lá², tɨ³ jlánh¹ bíh¹ ca³tɨ́³ tsɨ́³ tsú² ñí¹ já¹niéi², quí¹ cun³ñí¹ hi³ tá¹³ tsú² lɨ́³ jmáh³la³ ta²¹ hlah³ bíh¹.

20 La³jɨ́n³² bíh¹ tsá² ná¹jmu² hi³ hlah³ hoh³ joh¹ sɨ́²; cun³ tiá² ñí¹ja³janh³² bíh¹ tsú² ñí¹con² joh¹, quí¹ jáun² tiá² lɨ³jnia² hi³ hlah³ hi³ ná¹jmu².

21 Tɨ³la³ tsá² zian² la³ cun³ lɨ́³ jú¹ tson² né³, má²janh³² bíh¹ tsú² ñí¹con² joh¹ jáun², hi³ jáun² lɨ³jnia² hi³ tá¹³ tsú² lɨ́³ la³ cun³ rón³² hnió³ Dió³² bíh¹.

Juan² tsá² zion² tsáu² jmáɨ² hleh³² siáh³ cónh³í¹ cu³ jéin³² hi³ ca³tɨn¹ Jesús

22 Jáun² né³, jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² ngau³ Jesús quionh³
tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² tɨ³ hué¹³ Judea, hi³ jáun²
ca³lén³ tsú² ca³lá² ué³ ñí¹ jáun² hi³ zion² tsáu² jmáɨ²
quionh³ tsá² hí³.
23 Ja³bí¹ Juan² siáh³ jmɨ́¹ dí¹zion² jmáɨ² tsáu² tɨ³
Enón ñí¹ má²janh² Salim, quí¹hliá² ñí¹ jáun² jmɨ́¹
quí² jmɨ́¹ ñei³² jmáɨ² ñí¹ hliáun³; hi³ tsáu² né³ jmɨ́¹
ja³táunh¹ hi³ jáun² jmɨ́¹ zaun³² jmáɨ².
24 Hi³ nɨ́² ca³lɨ³ ñeh² bíh¹ hi³ tanh¹³ tsú² Juan² hí³
hñu³mí¹ñí².
25 Jmɨ́¹jáun² né³, ma³ jan² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con²
Juan² tsá² zion² tsáu² jmáɨ² ca³ma³liáu³² hi³ quiú²
táɨnh²³ jáɨ¹³ quionh³ jan² tsá² judío ca³tɨ²¹ hín² juɨ³²
lɨ́¹³ lɨ³ jɨn² tsú².
26 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³, já¹taunh²¹ dí² tɨ³ ñí¹ zenh¹
Juan² hi³ ja³zeh¹ dí² la³ cun³ hi³ má²ca³lɨ³ ñi³² dí²
jáun². Jáun² ca³záɨh³ dí² la³ lá²:

—Hnú² Tɨ³², sá¹nɨ́² niéi², tsá² jmɨ́¹ zenh¹ hí³
quiúnh¹ hnú² tɨ³ jo²¹ cua³ Jordán tɨ³ juɨ³² ñí¹ hia³²
hiú², tsá² ca³ma³tsónh¹³ hnú² jáɨ¹³ hi³ ca³tɨn¹ já³²,
tsá² hí³ má²dí¹zion² jmáɨ² tsáu², hi³ la³jɨ́n³² bí¹ tsáu²
má²tsá²táunh¹ tɨ³ ñí¹con² tsú².
27 Jáun² Juan² né³ ca³ngáɨ³ la³ lá²:

—Hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² lɨ́¹³ lɨ́n³ ta²¹ nɨ́¹juáh³ hi³
Dió³² tiá² la³ má²lɨ́²hiáu³².
28 Má²ca³niéih² bíh¹ hnoh² hmóu³² re² lɨ́n³² jmɨ́¹
cá¹juáh²¹ jná¹³ cú²na²¹ jáɨ¹³ hi³ tiá² jná¹³ lɨ́n³ yáh³
Tsá² zéi¹ Dió³², tɨ³la³ jná¹³ dá² lɨ́n³ ná¹ jan² tsá² ja³
chí¹ján³ ta³ ñí¹ tsá² hí³ bíh¹.

29 Jmú^{13} jáɨ^{13}, nɨ́^{1}juáh^{3} jmɨ́^{1} jmu^{2} tsú^{2} cáun^{2} jmáɨ^{1}
hi^{3} jenh^{2} cuo^{2} tsáu^{2}, jáun^{2} tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} má^{2}ca^{3}jenh^{2}
hí^{3} cuo^{2} quionh^{3} bíh^{1} tsá^{2}mɨ^{3} má^{2}lɨ́n^{3} ñí^{2}cuo^{2};
hi^{3} jáun^{2} há^{2}mei^{21} quioh^{21} tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} ca^{3}jenh^{2}
cuo^{2} hí^{3} né^{3} cuá^{1}tón^{21} có^{32} hi^{3} cuá^{1}náɨ^{32} jë^{1} tsá^{2}
ca^{3}jenh^{2} hí^{3} cuo^{2}, hi^{3} jáun^{2} né^{3} lɨ́^{2}hiún^{2} lɨ́n^{32} tsɨ́^{3} nɨ́^{1}
má^{1}ca^{3}náɨ^{32} hi^{3} hleh^{32} tsá^{2} hí^{3}. Hi^{3} jáun^{2} bí^{1} jlánh^{1}
lɨ́^{2}hiún^{2} lɨ́n^{32} tsɨn^{32} jná^{13} ta^{3}né^{32};
30 quí^{1} Tsá^{2} hí^{3} dá^{2} cun^{3} ca^{3}tɨn^{1} bíh^{1} hi^{3} tɨ^{3} lɨ^{3}mí^{1}
lɨ^{3} quien^{2}, hi^{3} jáun^{2} jná^{13} né^{3}, cun^{3} ca^{3}tɨ^{21} bíh^{1} hi^{3}
má^{2}tsa^{3}méih^{3} hi^{3} quien^{2} jná^{13}.

Tsá^{2} ja^{3} tɨ^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2}

31 Hi^{3} jáun^{2} Tsá^{2} ja^{3} tɨ^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} bíh^{1} ho^{2}
jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} ca^{3}la^{3} jɨ^{3}lɨn^{2}. Tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} qui^{3} lɨ́n^{3}
tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} má^{1}ná^{1}, jan^{2} tsá^{2} lɨ́^{1} tsáu^{2} bíh^{1} tsá^{2} la^{3}
hí^{3}, hi^{3} hleh^{32} tsú^{2} siáh^{3} la^{3} cun^{3} qui^{3} hleh^{32} tsá^{2}
zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}. Tɨ^{3}la^{3} Tsá^{2} ja^{3} hí^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2}
né^{3}, ho^{2} jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} ca^{3}la^{3} jɨ^{3}lɨn^{2} tsáu^{2} bíh^{1},
32 hi^{3} jáun^{2} hí^{3} bíh^{1} dí^{2} hleh^{32} ca^{3}tɨ^{21} la^{3} cun^{3} hi^{3}
má^{2}ca^{3}jɨe^{3} jɨ^{3} hi^{3} má^{2}ca^{3}náɨ^{32}; tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} hin^{2} nga^{3}
ca^{3}lɨ^{3}hnió^{3} yáh^{3} tónh^{32} ta^{21} la^{3} cun^{3} hi^{3} juáh^{3} Tsá^{2}
hí^{3}.
33 Tɨ^{3}la^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} taunh^{32} ta^{21} jë^{1} Tsá^{2} hí^{3}
má^{1}ná^{1}, hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} la^{3} hí^{3} má^{2}tson^{2} jáɨ^{13} hi^{3} tson^{2}
bíh^{1} Dió^{32} hleh^{32} jú^{1} tson^{2};
34 quí^{1} Tsá^{2} lɨ́^{2}ze^{3} Dió^{32} dá^{2} hleh^{32} jë^{1} Dió^{32} bíh^{1},
quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} Dió^{32} cuen^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} ñí^{1}con^{2}
tsú^{2} ca^{3}la^{3} hi^{3} tiá^{2} tsɨ^{32} héih^{32} bíh^{1}.
35 Dió^{32} hnio^{3} Jon^{2}, hi^{3} jáun^{2} má^{2}ca^{3}chá^{3} tsú^{2}
jo^{3}cuo^{2} Jon^{2} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} zia^{32}.

36 Jáun^{2} tsá^{2} má^{2}nio^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} Jon^{2} tsú^{2}
má^{2}ná^{1}zian^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3}
tsá^{2} tiá^{2} hnió^{3} tanh^{13} ta^{21} Jon^{2} tsú^{2} né^{3}, tiá^{2} lɨ́^{13}
yáh^{3} zian^{2} la^{3} jáun^{2}, quí^{1} la^{3} má^{2}míh^{23} jáun^{2} bíh^{1} tsɨ́^{3}
Dió^{32} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} la^{3} hí^{3}.

4

Jesús quionh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} tsá^{2} hɨ́n^{13} tɨ^{3} Samaria

1 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3} ñi^{32} Jesús hi^{3} tsá^{2}
*fariseos má^{2}ca^{3}náɨ^{32} hi^{3} tɨ^{3} má^{2}juóun^{32} bíh^{1} tsá^{2}
haɨn^{21} tɨ^{3} con^{2} hí^{3} dí^{2}, jɨ^{3} hi^{3} tɨ^{3} jlánh^{1} juóun^{32} tsáu^{2}
má^{2}ca^{3}zion^{3} dí^{2} siáh^{3} jmáɨ^{2} la^{3} cónh^{3} bí^{1} Juan^{2},
2 (uá^{1}jinh^{1} jun^{3}juáh^{13} hnga^{2} yáh^{3} Jesús jmɨ́^{1} zion^{2}
jmáɨ^{2} tsáu^{2}, quí^{1} hmóu^{32} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} bíh^{1}
tsú^{2}),
3 hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3} ñi^{32} Jesús jáɨ^{13} nɨ́^{2} né^{3},
cua^{3}han^{3} hué^{13} Judea hi^{3} ngah^{3} tɨ^{3} Galilea.

4 Jmɨ́^{1} ngah^{21} jáun^{2} tsú^{2} ca^{3}lɨ^{3} hniáuh^{32} tsa^{3}nga^{1}
hué^{32} Samaria,
5 hi^{3} jáun^{2} ca^{3}chó^{32} tsú^{2} cáun^{2} juú^{2} jmáɨ^{2} Sicar
hɨ́n^{13} tɨ^{3} Samaria, có^{32} hué^{32} ñí^{1} ca^{3}cuéh^{3} hla^{1} Jacob
Sé^{32} jon^{2}.
6 Ñí^{1} jáun^{2} jmɨ́^{1} hó^{21} cáun^{2} táu^{2} ñí^{1} jmɨ́^{1} chí^{2}
tsáu^{2} jmáɨ^{2}, hi^{3} jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} téh^{23} tsú^{2} “Tá^{2} jmáɨ^{2}
quioh^{21} hla^{1} Jacob”. Jesús jmɨ́^{1} má^{2}cá^{2}huóh^{32} lɨ́n^{32}
bíh^{1} hi^{3} hún^{1} juɨ^{32}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}cuá^{3} can^{32} ho^{3} tá^{2}
jmáɨ^{2} jáun^{2}. Má^{2}ñí^{1}tɨ^{21} la^{3} nio^{1} jñéɨ^{3} tɨ^{3} ca^{3}hláu^{3} bíh^{1}
jmɨ́^{1}jáun^{2}.

7 Jáun^{2} ja^{3} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3} tsá^{2} Samaria hi^{3} chí^{13}
jmáɨ^{2} ñí^{1} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} Jesús ca^{3}záɨh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3}
la^{3} lá^{2}:
—¿Tiá^{1} jmúh^{13} tiá^{3} hi^{3} chú^{32} cuéh^{1} cú^{1}pih^{21} jmáɨ^{2}
quián^{13}?
8 Tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} Jesús né^{3}, má^{2}já^{2}taunh^{21}
hi^{3} má^{2}já^{2}lia^{32} má^{32} tɨ^{3} já^{1} juú^{2}.
9 Tɨ^{3}la^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tsá^{2} *judíos tiá^{2} jmɨ́^{1} jmúh^{32}
yáh^{3} ta^{21} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} hi^{3} cauh^{32} tsá^{2} Samaria,
hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{1} ca^{3}ja^{3}cáun^{2} bíh^{1} tsɨ́^{3} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3}, jáun^{2}
ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
—¿Lánh^{3} rón^{32} sa^{3} hnú^{2} yáh^{3} mɨh^{32} jmáɨ^{2} ñí^{1}con^{2}
jná^{13}?, já^{2} tsá^{2} judío bíh^{1} hnú^{2}, hi^{3} jná^{13} né^{3} tsá^{2}
Samaria bíh^{1}.
10 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:
—Sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} lɨ́^{2}tsɨn^{2} bíh^{1} hnú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} hnió^{3}
Dió^{32} cué^{32}, jɨ^{3} hi^{3} hin^{2} tsánh^{2} cuá^{1}mɨ^{32} jmáɨ^{2} ñí^{1}con^{2}
nú^{2}, hi^{3} jáun^{2} hnú^{2} dá^{2} tɨ^{3} jmɨ́^{1} mɨ́h^{13} bíh^{1} jmáɨ^{2}
ñí^{1}con^{2} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} jná^{13} né^{3} jmɨ́^{1} cué^{13} ná^{1} jmáɨ^{2}
hi^{3} cue^{32} pí^{3} hi^{3} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2}.
11 Jáun^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} né^{3} ca^{3}záɨh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:
—Hnú^{2} Tɨ^{32}, já^{2} hí^{1}juáh^{3} tiá^{2} quiánh^{1} yáh^{3} hnú^{2}
he^{3} cun^{3}quionh^{3} chíh^{1} nú^{2} jmáɨ^{2}, hi^{3} ñí^{1} ñe^{1} lɨ́n^{21}
bíh^{1} siáh^{3} hu^{21} jmáɨ^{2}. Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ¿lánh^{3} rón^{32}
cánh^{13} hnú^{2} jmáɨ^{2} hi^{3} cue^{32} pí^{3} hi^{3} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2} hi^{3}
cuéh^{1} nú^{2} jná^{13}?
12 ¿Hí^{1} jlánh^{1} bí^{1} quien^{2} hnú^{2} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} hla^{1}
Jacob dí^{1}hio^{3} ñú^{1}deh^{3} jnoh^{1} tsá^{2} jmɨ́^{1} zian^{2} jmɨ́^{1}tin^{2}?
Quí^{1} hí^{3} bíh^{1} ca^{3}cué^{3} jnoh^{1} tá^{2} jmáɨ^{2} lá^{2}; jmáɨ^{2}
ha^{21} tá^{2} jmáɨ^{2} lá^{2} bíh^{1} jmɨ́^{1} hɨ́nh^{23} tsú^{2} hnga^{2} la^{3}

má²quionh³ jón²zɨ́h¹ jón²cho¹, jɨ³ jáh³ joh¹ tsú² nɨ́² siáh³.
13 Hi³ jáun² jmɨ́¹jáun² ca³ngáɨ³ siáh³ Jesús hi³ ca³juáh³ la³ lá²:
—La³jɨ́n³² bíh¹ tsá² hɨ́nh³ jmáɨ² lá² lɨ³ quiéin² siáh³ tsɨ́³;
14 tɨ³la³ tsá² hɨ́nh³ jmáɨ² hi³ cue¹ jná¹³ má¹ná¹, jmɨ́¹lɨ́h³ bíh¹ tiú²uú² chau²¹ jmáɨ¹ hi³ lɨ³ quiéin² siáh³ tsɨ́³. Quí¹ cun³quionh³ jmáɨ² hi³ cué¹³ jná¹³ dá² lɨ́¹³ la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ chí¹ñei³² bíh¹ jmáɨ² hñu³ tsɨ́³ tsú² hi³ cué³² pí³ hi³ lɨ́¹³ zian² tsú² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio².
15 Jáun² tsá²mɨ³ hí³ né³, ca³juáh³ la³ lá²:
—Hnú² Tɨ³², jmu³ hi³ chú³² cué¹ jná¹³ jmáɨ² jáun² aɨh²¹, hi³ jáun² tiú²uú² lɨ³ quiéin² tsɨn³² jná¹³, hi³ sa³jun³ uá² lɨ³ hniáuh³² já¹³ jná¹³ hi³ já¹chí³ jmáɨ² la³ tɨ³ lá².
16 Jesús né³ ca³záɨh³ tsá²mɨ³ hí³:
—Cuánh², cuá²tiéh³ ñí²cuonh², hi³ jáun² ña³² quiúnh¹ tsú² ñí¹ lá² má¹lɨ³² jáun².
17 Jáun² tsá²mɨ³ hí³ né³ ca³ngáɨ³:
—Tiá² ñí²uó³² nia²¹ zian² yáh³.
Hi³ jáun² Jesús né³ ca³juáh³:
—Tson² bíh¹ la³ juánh³ hnú² nɨ́², hi³ tiá² ñí²cuonh² nú² zian²;
18 quí¹ hñá³ yáh³ ñí²cuonh² hnú² má²ca³lɨ³ zian², tɨ³la³ tsá² ñíh³ nú² quiúnh¹ ta³né³² né³, jun³juáh¹³ ñí²cuonh² yáh³ nú² hí³. Jáun² né³, jú¹ tson² cu³tí¹³ bíh¹ la³ cun³ hi³ má²lɨ́²juah²¹ hnú² nɨ́².
19 Jmɨ́¹ ca³náɨ³² jáun² tsá²mɨ³ hí³ jáɨ¹³ nɨ́² né³, ca³juáh³ la³ lá²:

—Hnú^{2} Tɨ^{32}, má^{2}ca^{3}lɨ^{3}tsɨn^{2} jná^{13} hi^{3} hnú^{2} bíh^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}.

20 Né^{32} né^{3}, dí^{1}hio^{3} ñú^{1}deh^{3} jnoh^{1} tsá^{2} hɨ́n^{13} jnoh^{1} hué^{32} Samaria lá^{2} ca^{3}ma^{3}tsú^{2} ma^{3}jónh^{32} Dió^{32} tsɨ^{3} máh^{3} lá^{2} jmɨ́^{1}tin^{2}; tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2} né^{3} tsá^{2} judíos juáh^{3} náh^{2} hi^{3} jmáh^{3}la^{3} já^{1} juú^{2} Jerusalén bí^{1} néh^{1} lɨ́^{13} ma^{3}tsu^{3} ma^{3}jónh^{32} tsú^{2} Dió^{32}.

21 Jáun^{2} Jesús ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} tsá^{2}mɨ^{3}, tionh^{2} ta^{21} jáɨ^{13} lá^{2}: Hi^{3} má^{2}chau^{21} bíh^{1} jmáɨ^{1} hi^{3} tiú^{2}uú^{2} lɨ^{3} hniáuh^{32} yáh^{3} hi^{3} ñá^{1}táunh^{1} náh^{2} tsɨ^{3} máh^{3} nɨ́^{2}, ho^{3} hi^{3} cuá^{1}táunh^{1} náh^{2} já^{1} juú^{2} Jerusalén hi^{3} cuá^{1}ma^{3}tsú^{1} ma^{3}jonh^{21} náh^{2} Dió^{32} Jméi^{2} dí^{2}.

22 Hnoh^{2}, tsá^{2} hɨ́n^{13} tɨ^{3} hué^{32} Samaria lá^{2}, hí^{1}juáh^{3} tiá^{2} re^{2} cuóun^{32} yáh^{3} náh^{2} Dió^{32} Tsá^{2} ma^{3}tsú^{1} ma^{3}jonh^{21} náh^{2}; tɨ^{3}la^{3} jnoh^{1} má^{1}ná^{1}, re^{2} bíh^{1} cuóun^{32} jnoh^{1} Dió^{32} Tsá^{2} ma^{3}tsú^{1} ma^{3}jonh^{21} jnoh^{1}, quí^{1} ja^{1} quioh^{21} tsá^{2} judíos bíh^{1} cua^{3}han^{3} Tsá^{2} liáu^{32}.

23 Quí^{1} má^{2}ja^{3}quián^{3} bíh^{1} chau^{21} jmáɨ^{1}, hi^{3} ti^{3}tsóh^{3}dí^{1} ta^{3}né^{32} má^{2}cá^{2}chó^{32} jmáɨ^{1} jáun^{2}, la^{3} cun^{3} jmáɨ^{1} hi^{3} jɨ^{3}lɨn^{2} tsá^{2} cu^{3}tí^{3} má^{2}tsú^{2} má^{2}jónh^{32} Dió^{32} má^{2}lɨ́^{13} ma^{3}tsu^{3} ma^{3}jónh^{32} tsú^{2} Jméi^{2} dí^{2} cáun^{2} hi^{3} hú^{1}tá^{1} tson^{2} cu^{3}tí^{3} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ma^{3}hau^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}; quí^{1} tsá^{2} la^{3} hí^{3} bí^{1} ti^{3}tsóh^{3} hnah^{2} Jméi^{2} dí^{2} hi^{3} lɨ́^{13} ma^{3}tsu^{3} ma^{3}jáuh^{32}.

24 Dió^{32} bíh^{1} jan^{2} Tsá^{2} lɨ́n^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3}; hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} má^{2}tsú^{2} má^{2}jáuh^{32} né^{3}, hniáuh^{32} bíh^{1} hi^{3} ma^{3}tsu^{3} ma^{3}jónh^{32} tsú^{2} Dió^{32} cáun^{2} hi^{3} hú^{1}tá^{1} tson^{2} cu^{3}tí^{3}, cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ma^{3}hau^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}.

25 Jáun^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Né^{1} jnoh^{1} hi^{3} já^{32} jan^{2} Tsá^{2} zen^{3} Dió^{32}, Tsá^{2} téh^{3} tsú^{2} Cristo; hi^{3} jáun^{2} Tsá^{2} hí^{3} lɨ́^{13} ma^{3}ta^{2} re^{2} tɨn^{2} la^{3}jɨ́^{32} ñí^{1}con^{2} jnoh^{1} nɨ́^{1} má^{1}cuán^{2}.

26 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Jná^{13} bíh^{1} la^{32}, Tsá^{2} má^{2}dí^{1}hléh^{23} ná^{1} ñí^{1}con^{2} hnú^{2}.

27 Tá^{1}la^{3} jáun^{2} né^{3}, cua^{3}tanh^{21} bíh^{1} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{1} ca^{3}ta^{3}ná^{1}jɨ́e^{32} bíh^{1} tsú^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}jɨe^{3} hi^{3} cuá^{1}liéinh^{32} Jesús tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3}. Tɨ^{3}la^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} ca^{3}tia^{3} tsɨ́^{3} hi^{3} ngáɨh^{32} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} he^{3} dá^{2} hnió^{3}, sa^{3}jun^{3} ca^{3}chá^{3} tsú^{2} siáh^{3} tiá^{3} tsɨ́^{3} hi^{3} ngáɨh^{32} Jesús: “¿He^{3} dá^{2} ná^{1}juónh^{32} hnú^{2} quiúnh^{1} tsá^{2}mɨ^{3} nɨ́^{2}?”

28 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} bíh^{1} ca^{3}zíh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} tsú^{1}liáh^{2} quioh^{21}, hi^{3} ngah^{3} tɨ^{3} já^{1} juú^{2}, hi^{3} ca^{3}ñí^{1}zeh^{1} tsáu^{2} la^{3} lá^{2}:

29 —Ñá^{2}táunh^{1} náh^{2}, ñá^{2}jɨen^{1} náh^{2} jan^{2} tsá^{2}ñuh^{2} Tsá^{2} má^{2}lɨ́^{2}zéi^{32} jná^{13} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}cá^{2}jmú^{32} ná^{1}. Tiá^{2} hin^{2} ñi^{32} hí^{1} Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo Tsá^{2} ó^{32}.

30 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}huén^{2} tsá^{2} juú^{2} jáun^{2}, hi^{3} ja^{3}taunh^{21} hi^{3} ca^{3}ñí^{1}jɨen^{13} Jesús.

31 Tá^{1}la^{3} jáun^{2} né^{3}, tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} Jesús jein^{32} má^{32}, hi^{3} juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Tɨ^{32}, quɨéɨh^{3} ca^{3}lá^{2} má^{32} quiú^{13}.

32 Tɨ^{3}la^{3} Jesús má^{1}ná^{1}, ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:

—Zia^{32} bíh^{1} cáun^{2} má^{32} hi^{3} lɨ́^{13} cuh^{21} jná^{13}, cáun^{2} hi^{3} tiá^{2} cuɨn^{2} hnoh^{2}.

33 Jáun^{2} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} ca^{3}ma^{3}liáu^{32}
hi^{3} ngaɨh^{32} raɨnh^{21} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2} hi^{3} juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—¿Hí^{1} zian^{2} tsá^{2} má^{2}cuá^{2}can^{32} má^{32} hi^{3} cuh^{3} tsú^{2}
juáh^{13}?

34 Tɨ^{3}la^{3} Jesús ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Má^{32} quion^{21} jná^{13} lɨ́^{3} la^{3} lá^{2}: hi^{3} jmu^{1} ná^{1} la^{3}
cun^{3} hi^{3} hnió^{3} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} bíh^{1}, jɨ^{3} hi^{3} má^{1}hián^{13}
jná^{13} siáh^{3} ta^{21} quioh^{21} tsú^{2}.

35 Hnoh^{2} dá^{2} juáh^{3} náh^{2} la^{3} lá^{2}: “Cónh^{3}í^{1} quiún^{3}
zíh^{2} máh^{3} hniáuh^{32} hi^{3} ló^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} jná^{1}”; tɨ^{3}la^{3}
jná^{13} né^{3} juanh^{32}: Sá^{1}nɨ́^{2} jéinh^{1} dú^{1} náh^{2} máh^{1} tɨ^{3} la^{3}
ó^{32} neh^{21}, ta^{3}né^{32} bíh^{1} má^{2}ca^{3}láu^{2}, jáun^{2} má^{2}lɨ́^{13} bíh^{1}
caun^{13} tsú^{2}.

36 Tsá^{2} jmu^{2} ta^{21} hi^{3} caun^{2} hi^{3} ca^{3}láu^{2} jáun^{2} né^{3}
he^{2} hmah^{21} quioh^{21}, hi^{3} máɨ^{3} hi^{3} caun^{2} tsú^{2} jáun^{2}
né^{3} tsá^{2}toh^{3} ñí^{1} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2},
hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} jñi^{32} máɨ^{3} lɨ^{3} hiún^{2} tsɨ́^{3} cu^{3}lɨ^{21} la^{3}
má^{2}quionh^{3} tsá^{2} jieih^{32}.

37 Quí^{1} jú^{1} tson^{2} bíh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} juáh^{23} tsú^{2} jáun^{2}:
“Tsá^{2} siánh^{3} bíh^{1} jñi^{32}, hi^{3} tsá^{2} siánh^{3} bí^{1} caun^{2}”.

38 Jná^{13} má^{2}lɨ́^{2}zéi^{32} hnoh^{2} hi^{3} cuá^{1}quiaun^{2} náh^{2}
cáun^{2} hi^{3} tiá^{2} huá^{2} ta^{21} lɨ́^{2}quiánh^{2} náh^{2}; la^{3} nɨ́^{2} bíh^{1}
lɨ́^{3}, hi^{3} tsá^{2} siánh^{3} bí^{1} ca^{3}jmú^{3} ta^{21}, hi^{3} jáun^{2} hnoh^{2}
né^{3} cáun^{2} má^{2}tonh^{21} náh^{2} hná^{1} ta^{21} hi^{3} má^{2}he^{2} hná^{1}
quioh^{21} tsá^{2} hí^{3} bíh^{1}.

39 Juóun^{32} lɨ́n^{32} bíh^{1} tsá^{2} juú^{2} zian^{2} hué^{32}
Samaria jáun^{2} ca^{3}tanh^{2} ta^{21} Jesús cun^{3}ñí^{1} hi^{3}
jlánh^{1} ca^{3}ma^{3}tson^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} jë^{1} jmɨ́^{1} ca^{3}juáh^{3}
jáun^{2} la^{3} lá^{2}: “Má^{2}lɨ́^{2}zéi^{32} jná^{13} tsú^{2} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3}
hi^{3} má^{2}cá^{2}jmú^{32} jná^{13}”.

40 Hi³ jáun² jmɨ́¹ cuá¹taunh²¹ jáun² tsá² hɨ́n¹³ hí³ tɨ³
Samaria ñí¹ cuá¹tón²¹ jáun² Jesús né³, jlánh¹ ca³hiu³
ca³mɨ́³ dí² hi³ cuá³² tsú² juú²co¹ dí². Jáun² Jesús né³
ca³cuá³ tun³ jmáɨ¹ já¹ juú² jáun²,
41 hi³ jáun² tɨ³ lɨ³mí¹ juóun³² tsáu² ca³chá³ bíh¹
cáun² tsɨ́³ jmɨ́¹ ca³náɨ³² jáun² jáɨ¹³ hi³ hleh³² hnga²
Jesús.
42 Hi³ jáun² tsá² hí³ né³ ca³záɨh³ tsá²mɨ³ hí³ la³ lá²:

—Jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³hliá² lɨ́²juah²¹ hnú² la³
jáun² yáh³ má²táunh²³ jnoh¹ ta²¹ ta³né³², quí¹
ja³bí¹ hmóu³² yáh³ jnoh¹ má²lɨ́²náɨ¹³ la³ cun³ hi³
má²lɨ́²juáh³ tsú², jɨ³ hi³ má²né¹ jnoh¹ siáh³ hi³ cu³tí³
bíh¹ Tsá² nɨ́² lɨ́n³ Tsá² lión³² tsá² zian² tá¹ cáun²
hngá¹máh³.

Jesús jmah²³ jon² jan² tsá²cuú² tsá²ta³ re²¹

43 Jmɨ́¹ la³ má²jau³ jáun² né³ cua³han³ siáh³ Jesús
hué³² Samaria jáun², hi³ ngah³ siáh³ tɨ³ hué¹³
Galilea.
44 Quí¹ hnga² Jesús ca³juáh³ hi³ jan² tɨ³² jë¹ Dió³²
tiá² hin² quiú² jéi²³ yáh³ juú²co¹.
45 Hi³ jáun² jmɨ́¹ cá¹chánh²¹ dí² hué¹³ Galilea
né³, ca³he³ bíh¹ tsá² hí³ re², quí¹ ja³bí¹ jmɨ́¹
má²ñí¹táunh¹ yáh³ tsá² hí³ *Jmɨ́¹hɨ́en¹ tɨ³ já¹ juú²
Jerusalén, hi³ jáun² jmɨ́¹ má²ca³jɨ́e³ bíh¹ tsú² la³jɨ́³²
hi³ ca³jmú³ Jesús tá¹la³ jmáɨ¹ jáun².

46 Jáun² jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³ ngah³ Jesús já¹ juú²
Caná hɨ́n¹³ tɨ³ Galilea, ñí¹ ca³jmú³ tsú² jmɨ́¹tin² hi³
jmɨ́² jma³ lan³ mu² ráu³ mɨ³ uóun²jɨeh¹³. Hi³ já¹ juú²

Capernaum né^{3}, jmɨ́^{1} zian^{2} jan^{2} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} re^{21}; tsá^{2} hí^{3} jmɨ́^{1} tsáun^{1} jan^{2} jon^{2}.

47 Jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3} ñi^{32} tsá^{2} hí^{3} hi^{3} má^{2}cuanh^{32} siáh^{3} Jesús hué^{13} Galilea hi^{3} jmɨ́^{1} hún^{1} tɨ^{3} Judea, jmɨ́^{1}jáun^{2} ngau^{3} dí^{2} hi^{3} ca^{3}ñí^{1}jɨen^{13} dí^{2} tsú^{2}, hi^{3} ca^{3}ñí^{1}hiú^{2} ñí^{1}mɨ́^{2} dí^{2} hi^{3} tsó^{32} Jesús hñú^{13} dí^{2} hi^{3} tsa^{3}jmah^{1} jon^{2} dí^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ñí^{1}jún^{3} cu^{3}tí^{3}.

48 Hi^{3} jáun^{2} Jesús ca^{3}záɨh^{3} tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jun^{3} tsá^{2} zia^{32} hi^{3} táunh^{13} ta^{21} yáh^{3} hnoh^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} tiá^{2} jɨeh^{21} náh^{2} li^{21} jɨ^{3} hua^{3}jueh^{32} nɨ́^{2} siáh^{3}.

49 Jáun^{2} tsá^{2} joh^{1} re^{21} né^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Hnú^{2} Tɨ^{32}, ña^{32} tiá^{3} tia^{3}juɨ^{32} ñeh^{2} bíh^{1} hi^{3} jún^{3} jón^{32} jná^{13}.

50 Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Cuánh^{2} hñuh^{32}, zian^{2} bíh^{1} jónh^{32} hnú^{2} re^{2} tɨn^{2}.

Jáun^{2} tsá^{2}ñuh^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}taunh^{3} ta^{21} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{3} jáun^{2} Jesús, hi^{3} jáun^{2} ngah^{3} hñú^{13}.

51 Hú^{1} juɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}jenh^{2} tsú^{2} *tsá^{2} má^{2}dí^{1}hlánh^{1} joh^{1}, tsá^{2} ca^{3}huén^{2} hí^{3} hi^{3} tsa^{3}can^{32} jáɨ^{13} hi^{3} zian^{2} bíh^{1} jon^{2} tsú^{2} re^{2} tɨn^{2}.

52 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2}ñuh^{2} hí^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} hi^{3} hín^{2} la^{3}nió^{1} lan^{3} jon^{2}, jáun^{2} tsá^{2} joh^{1} tsú^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Jmɨ́^{1} la^{3}nió^{1} quiau^{3} tɨ^{3} ca^{3}hláu^{3} cháu^{3} bíh^{1} ca^{3}quin^{3} hi^{3} jmɨ́^{1} chéin^{3} tsú^{2}.

53 Jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}lɨ^{3}tsɨn^{2} tsá^{2}ñuh^{2} hí^{3} hi^{3} ti^{3}tsóh^{3}dí^{1} jmɨ́^{1}jáun^{2} bíh^{1} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}: “Zian^{2} bíh^{1} jónh^{32} hnú^{2} re^{2} tɨn^{2}”; hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} ca^{3}tanh^{2} tsá^{2} hí^{3} ta^{21} Jesús la^{3} má^{2}quionh^{3} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} hñú^{13}.

54 Hi³ nɨ́² bíh¹ ñí¹ má²tun³ li²¹ hi³ lɨ́³ hua³jueh³² hi³
ca³jmú³ Jesús hué¹³ Galilea jmɨ́¹ cuanh²¹ hi³ ñéi¹
jáun² tɨ³ hué¹³ Judea.

5

Jesús jmah²³ jan² tsá² hma² tɨ³ Betzata

1 Jmɨ́¹ lɨ́¹cáɨn² jáun² né³ ca³jmú³ tsá² *judíos cáun²
jmáɨ¹ quioh²¹, hi³ jáun² Jesús ñéi¹ tɨ³ Jerusalén.
2 Já¹ juú² jáun² né³, ñí¹ má²janh² ho³hñú¹³ ñí¹
téh²³ tsú² “Ho³hñú¹³ quioh²¹ *Já¹ziáh²”, ñí¹ jáun²
jmɨ́¹ nio¹ cáun² jmɨ́²táu² hi³ téh²³ tsú² Betzata
cun³quionh³ jú¹jma² *hebreo; ñí¹ jáun² jmɨ́¹ zia³²
hñá³ ñí¹ lɨ́³ ñí¹hñú³.
3 Juóun³² lɨ́n³² bíh¹ tsá² tsáun¹ jmɨ́¹ tionh¹ hué³²
ñí¹ jáun², la³ cun³: tsá² ten³, tsá² hliánh², jɨ³ tsá²
hma² nɨ́² siáh³, [hi³ jmɨ́¹ ná¹jan³² tá¹la³ juá³ jmáɨ²
jáun².
4 Quí¹ ma³ cónh³ la³ jáun² bíh¹ jmɨ́¹ ja³² jan²
tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² hi³ ja³jua³² jmáɨ², hi³ jáun²
nɨ́¹ má¹lɨ³² jáun² bíh¹ lɨ³ua³ jan² tsá² hí³ la³ñí¹ chu³
jmáɨ² lɨ́¹³ lan¹³ ca³tɨ²¹ lɨ³ua³ cáun² mɨ́¹uɨ́³ hi³ zian²
tsú².]
5 Ñí¹ jáun² jmɨ́¹ rón²¹ jan² tsá²ñuh² tsá² má²tí³
quiú³quia³jña³ mii² hi³ tsáun¹.
6 Jáun² Jesús ca³jɨ́en³² tsá² hí³ hi³ rón³² ñí¹ jáun²,
hi³ jáun² jmɨ́¹ ca³lɨ³tsɨn² dí² hi³ má²ngau³² mii² bíh¹
la³ tsáun¹ tsú², hi³ jáun² ca³ngáɨh³ dí² la³ lá²:
—¿Hnáuh¹ hnú² lan¹³?
7 Jáun² tsá² tsáun¹ hí³ né³ ca³juáh³:

—Hnú² Tɨ³², tiá² hin² zian² yáh³ hi³ taunh¹³ jná¹³
hñu³ jmɨ́²táu² nɨ́² nɨ́¹juáh³ nɨ́¹ má¹ca³juá³ jmáɨ². Quí¹
ma³ quin³² la³ ma³ cu³ jéin³² hi³ má²ca³lɨ³hnó³²
jná¹³ hu²¹ chu³ jmáɨ², tsá² siánh³ bíh¹ tín² lɨ́²jan²¹ hi³
hí²³ la³ñí¹.

8 Hi³ jáun² jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ Jesús ñí¹con² tsá²
hí³:

—Náu², ziáuh¹ jmu² quián¹³, ngɨ́¹.

9 Hi³ jáun² la³ cun³ jmɨ́¹jáun² bíh¹ ca³lan³ tsá²ñuh²
hí³, hi³ jáun² ca³caun² jmu² quioh²¹ hi³ ca³ma³liáu³²
ngɨ́³². Tɨ³la³ *jmáɨ¹ hi³ tionh² tsú² tie³ bíh¹ jmáɨ¹
jáun²;

10 hi³ jáun² tsá² judíos tsá² ná¹ñí¹ ca³záɨh³ tsá²
má²laɨn³² hí³ la³ lá²:

—Hóh³², já² jmáɨ¹ nio² tie³ bíh¹ né³², cun³ tiá²
ca³tɨn¹ bíh¹ hnú² hi³ ñí¹quiánh¹ jmu² quián¹³.

11 Jáun² tsá²ñuh² hí³ né³ ca³ngáɨ³, hi³ ca³juáh³:

—Tsá² lɨ́²jmú³ hi³ lan³ bíh¹ jná¹³ lɨ́²juáh³:
“Quiaun² jmu² quián¹³, ngɨ́¹”.

12 Hi³ jáun² tsá² hí³ né³ ca³ngáɨh³ tsá² má²laɨn³²
hí³ la³ lá²:

—¿Hin² tsánh² tsá² hí³ hi³ lɨ́²zéɨ³² hnú²: “Quiaun²
jmu² quián¹³, ngɨ́¹”?

13 Tɨ³la³ tsá² má²laɨn³² hí³ né³, tiá² jmɨ́¹ ñɨ³² yáh³
hin² dá² tsánh² lɨ́²jmú³ hi³ lan³ dí², quí¹ ca³quiónh³²
bíh¹ Jesús ja¹ tsá² juóun³² lɨ́n³² jmɨ́¹ tionh¹ hí³ có³²
jmɨ́²táu² jáun².

14 Jmɨ́¹ lɨ́¹cáɨn² pih²¹ jáun² né³, ca³jenh² siáh³ Jesús
tsá²ñuh² hí³ hñu³ cuáh³² chín¹, hi³ jáun² ca³záɨh³ dí²
la³ lá²:

—Sá¹nɨ́² jɨe³, né³² má²láɨn¹ nú²; hi³ jáun² né³, ha³ lɨ́²uú² jmú² tso³, quí¹ nɨ́² lɨ́¹ cá¹quiúnh²¹ nú² cáun² hi³ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ huáh² tsɨ́³ la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmɨ́¹ zian² nú².

15 Jáun² tsá² hí³ né³ ngah³ jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun², hi³ ca³ñí¹zeh¹ tsá² judíos tsá² ná¹ñí¹ hi³ Jesús bíh¹ la³ ca³jmú³ hi³ lan³ dí².

16 Cun³ñí¹ hi³ má²lɨ́²jmú³ jáun² hua³jueh³² jmáɨ¹ nio² tie³ bíh¹ Jesús, hi³ jáun² má²hnauh² tsá² judíos hí³ quioh²¹ tsú² hi³ ma³tsau¹³.

17 Tɨ³la³ Jesús né³ ca³záɨh³ tsá² hí³ la³ lá²:

—La³ má²jmu² jáun² bíh¹ Ñuh³² jná¹³ ta²¹, hi³ jáun² ja³bí¹ jná¹³ siáh³ jmu² ta²¹.

18 Hi³ jáun² né³, tɨ³ lɨ³mí¹ ca³lɨ³hnió³ bíh¹ tsá² judíos tsá² ná¹ñí¹ hi³ jngah³, quí¹ jun³juáh¹³ cun³ jmáh³la³ hi³ tiá² jmɨ́¹ má²tí³² tsú² liei²¹ hi³ ca³tɨ²¹ jmáɨ¹ nio² tie³ yáh³, quí¹ jɨ³ hi³hliá² jmɨ́¹ jmu² dí² jáun² cá²ren² quionh³ Dió³² bíh¹, hi³hliá² jmɨ́¹ juáh²³ dí² jáun² hi³ hnga² Dió³² lɨ́n³ Jméi² dí².

Jáɨ¹³ hi³ ho² Jon² Dió³²

19 Hi³ jáun² Jesús né³ ca³záɨh³ tsá² hí³ la³ lá²:

—Jú¹ tson² cu³tí³ bíh¹ hi³ juah³² jná¹³ lá² ñí¹con² hnoh², hi³ hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³ lɨ́¹³ jmu³ Jon² Dió³² la³ cun³ hi³ lɨ́¹ cháunh²³ chí¹ hnga²; ñí¹ jɨ́²¹la³ ti³ jmu² tsú² la³ cun³ hi³ jɨ́e²³ hi³ jmu² Jméi² bíh¹. Quí¹ la³jɨ́³² la³ cun³ hi³ jmu² Jméi² tsú², la³ jáun² bíh¹ jmu² tsú² siáh³ hnga².

20 Quí¹ hnio³ bíh¹ Dió³² Jon², hi³ jáun² hɨeh³² dí² ca³la³ jɨ́³² hi³ jmu² dí² hnga²; hi³ né³bí¹ hɨ́eh²¹ dí²

siáh³ ta²¹ hi³ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ cáu² jueh³², hi³ ca³la³ hi³
lɨ́¹ tsa³cáun² lɨ́n³² bíh¹ honh² hnoh² lɨ́¹³.
21 Quí¹ hí¹ la³ tɨ³ tɨn² yáh³ tsú² jmu³ siáh³ hi³
jenh¹³ tsá² má²cá²tsan³ nɨ́¹juáh³ lɨ³ua³ jan² tsá²
hnió³ tsú² hi³ zian² siáh³, la³jmɨ́¹ tɨn² jáun² Jméi²
tsú².
22 Quí¹ jun³juáh¹³ Dió³² Jméi² yáh³ tsú² rá²tsɨ³²
héih³² ñí¹con² tsáu², quí¹ tɨ³la³ jo³cuo² Jon² bíh¹
Dió³² má²ca³chá³ ta²¹ jáun²,
23 hi³ jáun² la³jɨ́n³² tsáu² lɨ́¹³ ma³quien² Jon² Dió³²
la³jmɨ́¹ má²quien² tsú² hnga² Dió³² Tsá² lɨ́n³ Jméi².
Jáun² nɨ́¹juáh³ tsá² tiá² má²quien² Jon² Dió³², hi³
jáun² sa³jun³ má²quien² yáh³ tsá² la³ hí³ Dió³² Tsá²
ca³zen³ Tsá² hí³.
24 ”Jú¹ tson² bíh¹ juo³ jná¹³ hnoh²: Lɨ³ua³ jan² tsá²
náɨ³² re² jáɨ¹³ hi³ juah³² jná¹³, hi³ tanh² tsú² siáh³
ta²¹ Tsá² ca³ze³ jná¹³, tsá² la³ hí³ bíh¹ lɨ́¹³ zian² la³
cun³ jmɨ́¹hi³nio²; hi³ jáun² tiá² héih³² tá¹tsɨn¹ yáh³
tsú², quí¹ má²ca³nga² bíh¹ tsú² ñí¹ jmɨ́¹ lɨ́¹³ jún³, hi³
jáun² hú¹tá¹ má²zian² bíh¹ tsú² hi³ hmaɨ²¹.
25 Juo³ jná¹³ siáh³ hnoh² jú¹ tson² lá², hi³
má²ja³quián³ bíh¹ chau²¹ jmáɨ¹, hi³ ti³tsóh³dí¹
ta³né³² má²cá²chó³² jmáɨ¹ jáun², hi³ tsá² ná¹jún¹
ne³ hi³ hléh³² Jon² Dió³²; hi³ jáun² tsá² ne³ né³, lɨ́¹³
zian².
26 Quí¹ la³jmɨ́¹ quian³² Dió³² Tsá² lɨ́n³ Jméi² pí³ hi³
jmu² hi³ lɨ́¹³ zian² tsáu², ja³bí¹ la³ jáun² ca³cuéh³ tsú²
Jon² jáɨ¹³ hi³ quian³² siáh³ pí³ hi³ jmu³ hi³ lɨ́¹³ zian²
tsáu²;
27 hi³ jáun² má²ca³cuéh³ dí² siáh³ jáɨ¹³ hi³ ra³tsɨ³²

héih32 ñí1con2 tsáu2, quí1 cun3ñí1 hi3 hí3 bíh1 lɨ́n3
Jon2 tsá2mɨ3cuóun2.
28 Ha3 lɨ́2 cuɨ́1 cha3cáun2 honh2 náh2 hi3hliá2
má2lɨ́2juáh32 jná13 la3 nɨ́2, quí1 chau21 bíh1 jmáɨ1 hi3
la3jɨ́n32 tsá2 ná1jún1 ne3 hi3 hléh32 tsú2,
29 hi3 jáun2 tsá2 hí3 né3, huén32 tá2hón32 quioh21.
Lɨ3ua3 jan2 tsá2 ca3jmú3 hi3 chu21 né3, jenh13 hi3 lɨ́13
zian2 cun3 jmɨ́1hi3nio2; tɨ3la3 nɨ́1juáh3 tsá2 ca3jmú3 hi3
hlah3 má1ná1, jenh13 hi3 tá1tsɨn1 héih32 hlah3 bíh1.

Lɨ́2 lin1 bíh1 hi3 tson2 ho2 Jesús jáɨ13

30 ”Tiá2 lɨ́13 yáh3 jmu1 jná13 hí1 cáun2 hi3 cháunh23
chin32 huen2. Jná13 dá2 rá2tsɨ32 ná1 héih32 la3 cun3
lɨ́3 héih32 hi3 ja32 ñí1con2 bíh1 ná1; hi3 la3 cun3 ca3tɨ21
bíh1 siáh3 rá2tsɨ32 jná13 héih32, quí1 tiá2 jmu2 yáh3
jná13 la3 cun3 hi3 hnó32 huen2, tɨ3la3 jná13 dá2 jmu2
la3 cun3 hi3 hnió3 [Ñuh32 ná1] Tsá2 ca3ze3 bíh1.
31 Sá1jmɨ́1 hi3 jɨ́32la3 huen2 bíh1 jná13 no2 jáɨ13 hi3
ca3tɨn1 ná1 huen2, hi3 jáun2 tiá2 lin1 ñí1 quien2 yáh3
la3 cun3 hi3 juah32 jná13 jáun2;
32 tɨ3la3 zian2 bíh1 jan2 tsá2 siánh3 hi3 lɨ́n3 tsá2
nau32 jáɨ13 hi3 ca3tɨn1 jná13, hi3 jná13 ño1 hi3 quien2
bíh1 la3 cun3 hi3 juáh3 tsá2 hí3 hi3 ca3tɨn1 jná13.
33 Hnoh2 dá2 ca3zen2 náh2 tsá2 ca3ñí1ngah1 Juan2
tsá2 zion2 hí3 tsáu2 jmáɨ2 nɨ́1juáh3 hin2 tsánh2 dí2,
hi3 la3jɨ́32 la3 cun3 hi3 ca3ngáɨ3 hí3 né3, jú1 tson2 bíh1
jaun32.
34 Tɨ3la3 uá1 jáun2 la3 jáun2 jú1 tson2 hi3 jáun2, tiá2
jmu2 yáh3 jná13 hi3 juáh13 hi3 quien2 lɨ́n32 jú1 tson2

hi³ hleh³² tsá²mɨ³cuóun² hi³ ca³tɨn¹ jná¹³; jɨ́³²la³ ti³
juanh³² jná¹³ jáɨ¹³ nɨ́² hi³ jáun² lɨ́¹³ liáun³ hnoh² bíh¹.
35 Juan² hí³ dá² jmɨ́¹ lɨ́n³ la³jmɨ́¹ lɨ́³ cáun² sɨ́² hi³
jmɨ́¹ taɨ³² joh¹ quioh²¹, hi³ jáun² hnoh² né³ ca³lɨ́n¹³
hi³ má¹hiúnh¹³ cu³tiá³ honh² hi³ ca³tɨ²¹ joh¹ hi³ jmɨ́¹
quian³² tsú² jáun².
36 Tɨ³la³ zia³² bíh¹ cónh³í¹ cáun² li²¹ hi³ hɨe³² jú¹
tson² hi³ ca³tɨn¹ jná¹³, hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² la³
cónh³ bí¹ hi³ ca³juáh³ jáun² Juan². Quí¹ cun³quionh³
la³jɨ́³² ta²¹ hi³ jmu² bíh¹ jná¹³, la³ cun³ ta²¹ hi³
ca³cué³ Ñuh³² jná¹³ hi³ jmu¹, má²lɨ́²lin¹ hi³ tson²
bíh¹ ca³ze³ jná¹³ Ñuh³².
37 Ja³bí¹ hnga² Ñuh³² jná¹³ Tsá² ca³ze³ hí³
má²ca³cué³ siáh³ jú¹ tson² hi³ ca³tɨn¹ jná¹³, uá¹jinh¹
hí¹ cónh³ tiá² má²ca³niéih² hnoh² ho³ tsú² hi³
hleh³², hi³ sa³jun³ má²ca³jɨen¹ náh² tsú² siáh³.
38 Cun³ tiá² má²cá²hɨ́enh³² bíh¹ jú¹ chú³² quioh²¹
tsú² hñu³ honh² hnoh², quí¹ cun³ñí¹ hi³ tiá² tanh²³
yáh³ hnoh² ta²¹ Tsá² ca³zen³ tsú² hí³.
39 Jlánh¹ re² ná¹quí² ná¹hɨh³² hnoh² Sí² quioh²¹
Dió³² ca³la³ huán¹ táɨ³² cu³tí³, quí¹ hi³ hen² honh²
náh² hi³ ñí¹ jáun² lɨ́¹³ chanh¹ náh² he³ lánh³ rón³²
lɨ́¹³ zian² náh² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio²; tɨ³la³ ti³tsóh³dí¹
ñí¹ Sí² jáun² yáh³ rá¹hleh³² jáɨ¹³ hi³ ca³tɨn¹ jná¹³,
40 hi³ má¹lɨ³² jáun² né³, sa³ tiá² hnáuh² bí¹ náh²
hi³ ñá¹táunh¹ ñí¹con² jná¹³, hi³ jáun² jmɨ́¹ lɨ́¹³ zian²
náh² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio².
41 ”Ha³ tiá² hniá¹ yáh³ jná¹³ hi³ tsáu² ma³quien²
ná¹,
42 quí¹ tɨ³la³ cuóu³² bíh¹ jná¹³ hnoh², hi³ ño¹ jná¹³

siáh^{3} hi^{3} jun^{3} tsá^{2} hno^{3} Dió^{32} yáh^{3} hnoh^{2}.

43 Jná^{13} dá^{2} cuan^{3} ná^{1} cha^{13} Ñuh^{32}, tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2} né^{3}, tiá^{2} he^{23} yáh^{3} hnoh^{2} jná^{13}; tɨ^{3}la^{3} né^{32} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} cuan^{3} jan^{2} tsáu^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hnga^{2}, né^{32} cánh^{3} bíh^{1} hen^{13} náh^{2} tsá^{2} la^{3} hí^{3}.

44 Nɨ́^{1}juáh^{3} cá^{2} ñí^{1} ná^{1}hen^{2} honh^{2} náh^{2} hi^{3} má^{1}quien^{13} náh^{2} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2} bíh^{1}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} hnáuh^{23} yáh^{3} náh^{2} he^{3} lánh^{3} rón^{32} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} ma^{3}quien^{2} Dió^{32} hnoh^{2}, ¿lánh^{3} bíh^{1} rón^{32} lɨ́^{13} táunh^{13} hnoh^{2} ta^{21}?

45 Ha^{3} lɨ́^{2} lɨ́^{1} cuɨ́^{1} lɨ́n^{13} náh^{2} hi^{3} jná^{13} ñí^{1}chá^{3} tsáuh^{3} náh^{2} ñí^{1}con^{2} Ñuh^{32}; quí^{1} hnga^{2} bíh^{1} hla^{1} Moisés tsá^{2} ca^{3}héih^{3} náh^{2} hí^{3} honh^{2} ñí^{1}con^{2} tɨ^{3} tsa^{3}hna^{3} hnoh^{2}.

46 Quí^{1} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} táunh^{23} hnoh^{2} ta^{21} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} jáun^{2} hla^{1} Moisés dúh^{1}, hi^{3} jáun^{2} ja^{3}bí^{1} jmɨ́^{1} taunh^{13} bíh^{1} náh^{2} uá^{2}jaɨ^{32} ta^{21} jná^{13}, quí^{1} hí^{3} bíh^{1} ca^{3}hléh^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}.

47 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hí^{1}juáh^{3} jë^{1} tsá^{2} hí^{3} yáh^{3} tiá^{2} ta^{21} táunh^{23} hnoh^{2}, hi^{3} jáun^{2} né^{3}, tiá^{13} bíh^{1} tiá^{3} táunh^{13} hnoh^{2} ta^{21} la^{3} cun^{3} hi^{3} juah^{32} jná^{13}.

6

Jesús cue^{32} hi^{3} cuh^{3} hñá^{3} mei^{21} tsáu^{2}

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17)

1 Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}, ngau^{3} siáh^{3} Jesús tɨ^{3} jo^{21} jmáɨ^{2} lɨ́^{1} ná^{1}ho^{3} hi^{3} téh^{23} tsú^{2} jáun^{2} Galilea, hi^{3} ja^{3}bí^{1} téh^{23} tsú^{2} siáh^{3} Tiberias.

2 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ja^{3}taunh^{21} juóun^{32} lɨ́n^{32} tsáu^{2} cu^{3}chin^{1} cu^{3}hna^{21} Jesús, quí^{1}hliá^{2} má^{2}ca^{3}jɨ́e^{3} tsú^{2} hua^{3}jueh^{32} hi^{3} jmu^{2} dí^{2}, hi^{3} jmah^{23} dí^{2} tsá^{2} tsáun^{1}.

3 Jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ñí^{1}uu^{32} Jesús cáun^{2} máh^{3}, hi^{3}
jáun^{2} ñí^{1} jáun^{2} ca^{3}cuá^{3} quionh^{3} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3}
con^{2}.
4 Má^{2}janh^{2} bíh^{1} má^{2}he^{2} jmáɨ^{1} hi^{3} tɨ^{21} *Jmɨ́^{1}hɨ́en^{1}
jmɨ́^{1}jáun^{2}, jmáɨ^{1} hi^{3} jmu^{2} jáun^{2} tsá^{2} *judíos.
5 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}jɨ́e^{3} Jesús hi^{3} juóun^{32} lɨ́n^{32}
bíh^{1} tsáu^{2} hí^{1}ja^{3}táunh^{1} chí^{1}cáɨn^{2} cu^{3}hna^{21} dí^{2}, jáun^{2}
ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} Pí^{2}liéi^{1} la^{3} lá^{2}:
—¿Ha^{3} jinh^{1} lɨ́^{13} lá^{13} dí^{2} má^{32} hi^{3} cuh^{3} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2}
nɨ́^{2} juáh^{13}?
6 La^{3} nɨ́^{2} ca^{3}juáh^{3} tsú^{2} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} hnió^{3}
dí^{2} hi^{3} ca^{3} hi^{3} lan^{3} Pí^{2}liéi^{1} bíh^{1}, quí^{1} jmɨ́^{1} má^{2}ñi^{32}
bíh^{1} Jesús hnga^{2} he^{3} lánh^{3} jmu^{3}.
7 Hi^{3} jáun^{2} Pí^{2}liéi^{1} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—Hí^{1}juáh^{3} tun^{3} nio^{2} hñá^{3}láu^{3} héih^{32} quɨe^{3}
*cú^{1}tiáu^{2} yáh^{3} tiá^{2} laɨn^{21} hi^{3} lá^{13} dí^{2} *hí^{3} cuú^{2}miih^{21}
hi^{3} cuh^{3} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} nɨ́^{2}, uá^{1} cun^{3} hi^{3} jmɨ́^{1} cuh^{3} tsú^{2}
ma^{3}pih^{21}.
8 Jáun^{2} Tre^{21} raɨnh^{21} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} né^{3}, jan^{2} tsá^{2}
haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2}, ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}:
9 —Lá^{2} zenh^{2} jan^{2} ñú^{2}míh^{1} hi^{3} dí^{1}quian^{32} hñá^{3}
hí^{3} cuú^{2}miih^{21} cebada, la^{3} má^{2}quionh^{3} gon^{3} hma^{21}.
Tɨ^{3}la^{3} ¿he^{3} dá^{2} rón^{32} hi^{3} nɨ́^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} juóun^{32} lɨ́n^{32}
tsá^{2} tionh^{2} lá^{2}?
10 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:
—Zéih^{3} ca^{3}la^{3} jɨ́n^{32} tsá^{2} nɨ́^{2} hi^{3} cuɨ́^{1} tiánh^{2} hué^{32}.
Ñí^{1} jáun^{2} jmɨ́^{1} tsɨ^{21} hliáun^{3} mí^{1}ñéi^{2}, hi^{3} jáun^{2} ñí^{1}
jáun^{2} ca^{3}tiánh^{3} cun^{3} hñá^{3} mei^{21} jmáh^{3}la^{3} tsá^{2}ñuh^{2}.
11 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}zanh^{3} Jesús hí^{3} cuú^{2}miih^{21} jáun^{2},
hi^{3} jáun^{2} ca^{3}cuéh^{3} dí^{2} tiá^{1}hmah^{1} Dió^{32}; jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2}

né³ [ca³cuéh³ dí² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con², jáun² tsá² hí³] ca³tsóh³ ñí¹con² ca³la³ jɨ́n³² tsá² má²tionh² hí³. Ja³bí¹ la³ jáun² siáh³ ca³cuéh³ tsú² tiá¹hmah¹ Dió³² hi³ ca³tɨn¹ hma²¹ hí³, hi³ jáun² ca³tsóh³ tsú² siáh³ ñí¹con² tsáu² nɨ́¹juáh³ ha³ la³ cónh³ hnió³ tsú² cuh³.

12 Hi³ jáun² jmɨ́¹ má²lɨ́²cuh³ tsú² jáun² ca³la³ lah³ má³² né³, ca³záɨh³ siáh³ Jesús tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² la³ lá²:

—Cuá²jiéih¹ náh² chí² juoh¹ hi³ má²ziau³², hi³ jáun² tiá² lɨ́¹ tsa³cuɨ́³² hí¹ cú¹pih²¹.

13 Ca³jieh³ bíh¹ tsú², hi³ jáun² ca³cónh³² quia³tún³ mɨ́²tá² chí² juoh¹ hi³ ziau³ quioh²¹ hñá³ hí³ jáun².

14 Hi³ jáun² jmɨ́¹ ca³jɨ́e³ jáun² tsá² tionh² hí³ hua³jueh³² hi³ ca³jmú³ jáun² Jesús né³, ca³juáh³ la³ lá²:

—Tson² bíh¹ cu³tí³, tsá² nɨ́² bí¹ lánh³ *tɨ³² jë¹ Dió³², tsá² ca³tɨn¹ hi³ já³² ñí¹ hué²¹ lá².

15 Tɨ³la³ Jesús né³ ca³lɨ³tsɨn² hi³ tsá² hí³ jmɨ́¹ má²hnió³ jau³ chí¹tson³, hi³ jmu³ tsú² hi³ lɨ́n³ dí² re²¹, hi³ jáun² ngau³ dí² la³ tɨ³ tsɨ³ máh³ hi³ ja³cuá² dí² cú² hnga² tán¹ ñí¹ jáun².

Jesús cuá¹ngɨ³² ñí¹ jmáɨ²
(Mateo 14:22-33; Marcos 6:45-52)

16 Hi³ jáun² jmɨ́¹ má²ca³zɨ³² né³, ca³son² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² Jesús máh³ jáun² hi³ ja³tanh²¹ siáh³ tɨ³ can³² jmáɨ².

17 Jmɨ́¹ má²zɨ³² lɨ́n³² bíh¹, hi³ tiá² jmɨ́¹ má²jaunh³² yáh³ Jesús tsɨ³ máh³ jáun², hi³ jáun² taunh³ tsú² cú²jueh³² hñu³ mu² hi³ ca³han³ dí² tɨ³ jo²¹ jmáɨ² hi³ chá¹tánh¹ tɨ³ juú² Capernaum.

18 Tá¹la³ jmɨ́¹ ná¹han³² tsú² jáun² jmáɨ² né³,
ca³cua³tsɨ³² chí³ tiá³ lɨ́n³² hi³ ca³la³ hi³ cáu³ ma³ cu³
tsɨn¹ jmɨ́²miih²¹.
19 Jmɨ́¹ má²lɨ́²ngɨ́³² jáun² mu² ñí¹ tí³ cun³ hñá³
ho³ jñéɨ³ kilómetros né³, jáun² ca³jɨ́en³² tsú² Jesús
hi³ cuá¹ngɨ³² ñí¹ jmáɨ², hi³ hí¹ja³² juɨ³² ñí¹ hí¹tsau³²
jáun² mu², hi³ jáun² jmɨ́¹jáun² né³, ca³juénh² lɨ́n³²
bíh¹ tsú².
20 Tɨ³la³ Jesús né³, ca³juáh³ la³ lá²:
—¡Ha³ lɨ́² juenh³ náh², quí¹ jná¹³ bíh¹ la³²!
21 Hi³ jáun² tsá² hí³ né³, ca³lɨ³ hiún² tsɨ́³ hi³
tanh¹³ Jesús hñu³ mu² jáun²; jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³,
né³² cánh³ bíh¹ ca³cháuh³² mu² jáun² hué³² ñí¹ qui³
cuá¹tsauh³².

Jesús hnauh² tsáu²

22 Jmɨ́¹ cá¹jniá²¹ jáun² né³, tsá² ca³ta³tonh¹ hí³ jo²¹
jmáɨ² lɨ́¹ ná¹ho³ jáun² ca³lɨ³tsɨn² hi³ la³ má²já²tanh²¹
bíh¹ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² Jesús quionh³ mu² cáun²
tán¹ hi³ jmɨ́¹ rón²¹ jáun²; hi³ ca³lɨ³tsɨn² tsú² siáh³ hi³
tiá² la³ ngah³ yáh³ Jesús quionh³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³
con².
23 Tá¹la³ jáun² né³ cua³toh³ siáh³ mu² siáh³,
mu² jáun² ca³hué² juú² Tiberias hi³ cua³toh³
có³² ñí¹ má²lɨ́²cuh³ tsú² jáun² hí³ cuú²miih²¹ jmɨ́¹
má²lɨ́²cuéh³² jáun² Tɨ³² Juo¹³ dí² tiá¹hmah¹ Dió³².
24 Hi³ jáun² dá² jmɨ́¹ ca³jɨ́e³ tsá² hí³ hi³ tiá² Jesús
zenh² yáh³ ñí¹ jáun², hi³ sa³jun³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³
con² tsú² tionh², hi³ jáun² ca³taunh³ tsá² hí³ hñu³
mu² jáun², hi³ já¹taunh²¹ tɨ³ já¹ juú² Capernaum hi³
hnah² Jesús.

Jesús lɨ́n³ má³² hi³ cue³² pí³ hi³ lɨ́¹³ zian² tsú² cun³ jmɨ́¹hi³nio²

25 Jmɨ́¹ ca³cha³táunh¹ jáun² tsá² hí³ jo²¹ jmáɨ² lɨ́¹ ná¹ho³ jáun² né³, ca³jenh² dí² Jesús, hi³ jáun² ca³ngáɨh³ dí² hi³ ca³juáh³ la³ lá²:

—¿Lɨ́h³ dá² cuanh³ hnú² tɨ³ lá² Tɨ³²?

26 Tɨ³la³ Jesús né³ ca³juáh³:

—Hú¹tá¹ cu³tí³ ma³tson¹³ jná¹³ jáɨ¹³ lá² hi³ hnoh² dá² hnauh²³ jná¹³ quí¹hliá² cun³ñí¹ hi³hliá² ca³quɨéɨh³ náh² ca³la³ ca³cónh³² henh¹ bíh¹, jun³juáh¹³ hi³hliá² má²ca³há¹ ca³ngɨ¹³ náh² li²¹ hi³ ca³jmú³² jná¹³ jáun² yáh³.

27 Cha³ jmɨ́¹ jmúh¹³ náh² ta²¹ hi³ lɨ³ zian² náh² má³² hi³ lɨ́¹ tsá², hniáuh³² jmúh¹³ náh² cú²jueh³² hi³ lɨ³ zian² náh² má³² hi³ jmɨ́¹lɨ́h³ tiá² tsá² bíh¹, hi³ jmu³ hi³ lɨ́¹³ zian² náh² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio² yáh³. Jná¹³ Jon² tsá²mɨ³cuóun² bíh¹ lɨ́¹³ cué¹³ má³² jáun², quí¹ jná¹³ bíh¹ má²ca³chau³ Dió³² Ñuh³² hi³ cuá¹chan¹ ná¹ ca³tɨ²¹ hi³ jáun².

28 Jáun² né³, tsá² hí³ ca³ngáɨ³ la³ lá²:

—¿He³ lánh³ hniáuh³² jmú¹³ jnoh¹ hi³ jáun² lɨ́¹³ jmú¹³ jnoh¹ la³ cun³ ta²¹ hi³ hnió³ Dió³² jmú¹³?

29 Hi³ jáun² Jesús ca³záɨh³ tsá² hí³ la³ lá²:

—La³ lá² bíh¹ hnió³ Dió³² jmúh¹³ náh²: Hniáuh³² tanh¹³ náh² ta²¹ Tsá² má²lɨ́²zen³ bíh¹ tsú².

30 Jáun² tsá² hí³ ca³ngáɨ³ siáh³ hi³ ca³juáh³:

—¿He³ li²¹ lɨ́¹³ jmúh¹³ nú² hi³ neh²¹ jnoh¹, hi³ jáun² taunh¹³ jnoh¹ ta²¹? ¿He³ ñí¹ ta²¹ lɨ́¹³ jmúh¹³ hnú² [la³ jmɨ́¹ ca³jmú³ jáun² hla¹ Moisés]?

31 Quí¹ dí¹hio³ ñú¹deh³ jnoh¹ ca³cúh² má³² hi³
téh²³ tsú² jáun² maná tá¹la³ jmɨ́¹ tionh¹ tsú² jáun²
hué³² quiéin², la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí², hi³
juáh³ la³ lá²: “Ca³súh³ tsú² má³² hñu³mɨ³cuú² hi³
ca³cúh² tsá² hí³”.
32 Jáun² Jesús né³ ca³ngáɨ³ siáh³:
—Jú¹ tson² juo³ jná¹³ hnoh², hi³ jun³juáh¹³ hla¹
Moisés yáh³ tsá² ca³cué³ má³² hi³ ca³súh³² jáun²
hñu³mɨ³cuú², quí¹ hnga² bíh¹ Ñuh³² jná¹³ Tsá²
ca³cué³. Hi³ ta³né³² né³ cue³² tsú² hú¹tá¹ ti³tsóh³
má³² bíh¹ hi³ ja³ hñu³mɨ³cuú².
33 Quí¹ Tsá² ja³ hí³ hñu³mɨ³cuú² bíh¹ lɨ́n³ hí³
cuú²miih²¹ hi³ cue³² Dió³², hi³ jáun² Tsá² hí³
bíh¹ jmu³ hi³ hú¹tá¹ cu³tí³ lɨ́¹³ zian² tsá² zian²
hngá¹máh³.
34 Hi³ jáun² tsá² hí³ né³ ca³juáh³ la³ lá²:
—Tɨ³², cué¹ tiá³ jnoh¹ hí³ cuú²miih²¹ jáun² la³jɨ́³²
jmáɨ¹.
35 Jáun² Jesús ca³juáh³:
—Jná¹³ bíh¹ lɨ́n³ ná¹ hí³ cuú²miih²¹ hi³ jmu³ hi³
lɨ́¹³ zian² tsú² cun³ jmɨ́¹hi³nio². Nɨ́¹juáh³ tsá² ja³²
ñí¹con² jná¹³, jmɨ́¹lɨ́h³ bíh¹ tiá² lɨ́¹³ ñí¹cuóunh²¹ tsú²;
hi³ nɨ́¹juáh³ tsá² nio² cáun² tsɨ́³ ñí¹con² jná¹³ né³,
cun³ tiá² tón³² jmáɨ¹ lɨ́¹³ bíh¹ hí¹quiéin² tsɨ́³ tsú².
36 Tɨ³la³ la³ cun³ má²lɨ́²juáh³² jná¹³ nɨ́² má¹ná¹,
hnoh² dá² cun³ tiá² ta²¹ taunh²³ bíh¹ náh² jná¹³,
uá¹jinh¹ má²lɨ́²jɨe¹ náh² jná¹³.
37 Quí¹ la³jɨ́n³² tsá² chan² Ñuh³² jná¹³ jo³uón³²
ja³táunh¹ ñí¹con² jná¹³; hi³ tsá² ja³táunh¹ hí³ ñí¹con²
jná¹³ né³, jmɨ́¹lɨ́h³ yáh³ tiá² huen¹ jná¹³ tsú² cheih³².

38 Quí¹ tiá² ja³ yáh³ jná¹³ hñu³mɨ³cuú² hi³ ja³jmú³²
la³ cun³ hi³ tɨ³² tsɨn³² huen², tɨ³la³ jná¹³ dá² ja³ hi³
jmu¹ ná¹ la³ cun³ hi³ hnió³ Ñuh³² ná¹ Tsá² ca³ze³
bíh¹.
39 Hi³ la³ cun³ hi³ hnió³ jáun² Ñuh³² jná¹³ Tsá²
ca³ze³ né³, hi³ jmu¹ jná¹³ hua³hí¹³ la³jɨ́n³² tsá²
má²ca³chan³ tsú² jo³uón³² bíh¹, hi³ jáun² tiá² lɨ́¹
tsa³háɨn³ hí¹ jan²; hi³ jáun² ñí¹ ca³táuh³ jmáɨ¹ né³
jmu¹ jná¹³ siáh³ hi³ jenh¹³ tsú².
40 Quí¹ Ñuh³² bíh¹ jná¹³ hnió³ hi³ lɨ́¹³ zian² la³
cun³ jmɨ́¹hi³nio² ca³la³ jɨ́n³² tsá² jɨ́e²³ chí¹tiá³ ñí¹
ñí¹con² Jon² Dió³², jɨ³ hi³ tanh² tsú² siáh³ ta²¹; hi³
jáun² jná¹³ jmu¹ siáh³ hi³ jenh¹³ tsá² la³ hí³ ñí¹
ca³táuh³ jmáɨ¹.
41 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, tsá² judíos ca³ma³liáu³²
hi³ ziú² hɨen² Jesús quí¹hliá² ca³juáh³ la³ lá²: “Jná¹³
bíh¹ lɨ́n³ hí³ hi³ ja³ hñu³mɨ³cuú²”.
42 Jmɨ́¹jáun² ca³juu³ ca³hlénh³ dí² la³ lá²:
—¿Haun¹³ juáh¹³ Jesús jon² hla¹ Sé³² bíh¹ nɨ³²
dúh¹? Já² ná¹cuóun²¹ bíh¹ dí² jméi² mí¹ziú¹³ tsú², hi³
jáun² ¿ha³ bí¹ lánh³ rón³² juáh³ tsú² hi³ hí³ néh¹ ja³
hñu³mɨ³cuú²?
43 Jmɨ́¹jáun² né³, ca³juáh³ Jesús la³ lá²:
—Ha³ lɨ́² ziú² lɨ́² hɨe³ náh².
44 Quí¹ hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² lɨ́¹³ já³² ñí¹con² jná¹³
nɨ́¹juáh³ tiá² la³ má²lɨ́²tié³ yáh³ Ñuh³² jná¹³ Tsá²
ca³ze³ ná¹; hi³ jáun² tsá² téh²³ hí³ Ñuh³² jná¹³ né³,
jná¹³ bíh¹ jmu¹ hi³ jenh¹³ tsú² ñí¹ ca³táuh³ jmáɨ¹.
45 Ñí¹ Sí² hi³ ca³jmú³ tsá² ca³lɨn³ tɨ³² jë¹ Dió³²
rá¹juáh³ la³ lá²: “Hnga² bíh¹ Dió³² ma³tɨn² ca³la³

jɨ́n32 tsáu2”. Jáun2 la3 nɨ́2 bíh1 lɨ́3, hi3 la3jɨ́n32 tsá2 náɨ32 la3 cun3 hi3 juáh3 Ñuh32 jná13, jɨ3 hi3 lɨ́2tɨn2 tsú2 siáh3 la3 cun3 hi3 má2ta2 hí3, tsá2 hí3 bíh1 ja3táunh1 ñí1con2 jná13.

46 ”Jun3juáh13 hliá2 zian2 tsá2 má2ca3jɨ́en32 yáh3 Jméi2 dí2; quí1 jɨ́32la3 hnga2 Tsá2 ja3 hí3 ñí1con2 bíh1 Dió32 má2ca3jɨ́e32.

47 Jú1 tson2 cu3tí13 juanh32 jná13, hi3 lɨ3ua3 jan2 tsá2 nio2 cáun2 tsɨ́3 ñí1con2 jná13, tsá2 la3 hí3 bíh1 lɨ́13 zian2 la3 cun3 jmɨ́1hi3nio2.

48 Quí1 jná13 bíh1 lɨ́n3 hí3 cuú2miih21 hi3 jmu3 hi3 lɨ́13 zian2 tsú2 cun3 jmɨ́1hi3nio2.

49 Uá1jinh1 dí2hioh3 ñú2deh3 hnoh2 ca3cúh2 má32 hi3 téh23 tsú2 jáun2 maná ñí1 lɨ́3 hué32 quiéin2 jáun2 jmɨ́1tin2, tɨ3la3 cu3 jáun2 ca3tsan3 bíh1 tsú2;

50 tɨ3la3 jná13 dá2 hléh23 hi3 ca3tɨn1 hí3 cuú2miih21 hi3 ja3 jáun2 hñu3mɨ3cuú2 bíh1. Hi3 jáun2 né3, lɨ3ua3 jan2 tsá2 cuh3 hí3 jáun2 tiá2 jún3 yáh3.

51 Huen2 bíh1 jná13 lɨ́n3 ná1 hí3 cuú2miih21 hi3 jmu3 hi3 lɨ́13 zian2 tsú2, hi3 ja3 jáun2 hñu3mɨ3cuú2; hi3 jáun2 nɨ́1juáh3 tsá2 cuh3 hí3 lá2 né3, lɨ3 zian2 cun3 jmɨ́1hi3nio2 bíh1. Ti3tsóh3dí1 ngú3 quion21 bíh1 jná13 lɨ́3 hí3 cuú2miih21 hi3 cué13 jná13 jáun2 hi3 ca3tɨn1 tá1 cáun2 hngá1máh3, hi3 jáun2 lɨ́13 zian2 tsú2 cun3 jmɨ́1hi3nio2.

52 Jmɨ́1jáun2 ca3ma3liáu32 tsá2 judíos hi3 ca3juu3 ca3hlénh3 má2tún2 hmóu32 hi3 juáh3 la3 lá2:

—¿Ha3 bí1 lánh3 rón32 lɨ́13 cué32 tsá2 nɨ́2 ngú3 quioh21 hnga2 hi3 cúh13 jnoh1?

53 Jesús né^{3} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jú^{1} tson^{2} juo^{3} jná^{13} hnoh^{2}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hnoh^{2} tiá^{2} cúh^{13} náh^{2} ngú^{3} quion^{21} jná^{13} Jon^{2} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}, jɨ^{3} hi^{3} húh^{13} náh^{2} siáh^{3} jmɨ́^{2}hán^{1} ná^{1}, hi^{3} jáun^{2} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} zian^{2} náh^{2}.

54 Quí^{1} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2} bíh^{1} zian^{2} tsú^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} cúh^{2} ngú^{3} quion^{21} jná^{13} jɨ^{3} hi^{3} hɨ́nh^{23} tsú^{2} siáh^{3} jmɨ́^{2}hán^{1} jná^{13}; hi^{3} jáun^{2} jná^{13} jmu^{1} siáh^{3} hi^{3} jenh^{13} tsú^{2} ñí^{1} ca^{3}táuh^{3} jmáɨ^{1}.

55 Quí^{1} ngú^{3} quion^{21} jná^{13} bíh^{1} lɨ́^{3} hú^{1}tá^{1} ti^{3}tsóh^{3} má^{32}, hi^{3} jmɨ́^{2}hán^{1} jná^{13} né^{3} lɨ́^{3} hú^{1}tá^{1} ti^{3}tsóh^{3} jmáɨ^{2} hi^{3} lɨ́^{2}cuoh^{2} tsɨ́^{3} tsú^{2}.

56 Hi^{3} jáun^{2} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} cúh^{2} ngú^{3} quion^{21} jná^{13}, jɨ^{3} hi^{3} hɨ́nh^{23} tsú^{2} siáh^{3} jmɨ́^{2}hán^{1} jná^{13}, tsá^{2} la^{3} hí^{3} bíh^{1} má^{2}cá^{2}cunh^{3} quiúnh^{1} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} jná^{13} né^{3} má^{2}cá^{2}cunh^{3} siáh^{3} quionh^{3} tsá^{2} hí^{3}.

57 Quí^{1} Ñuh^{32} jná^{13} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} dá^{2}, jan^{2} Dió^{32} Tsá^{2} juú^{2}tsáun^{2} bíh^{1}; hi^{3} jáun^{2} jná^{13} né^{3} zian^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hí^{3} bíh^{1}. Hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} bí^{1} siáh^{3} lɨ́^{3}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} lɨ^{3}tú^{2} lɨ^{3}má^{32} jmɨ́^{1} tsɨ́^{3} cun^{3}quionh^{3} jná^{13}, jáun^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13} bíh^{1} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2}.

58 Jná^{13} dá^{2} hléh^{23} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} hí^{3} cuú^{2}miih^{21} hi^{3} ja^{3} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} bíh^{1}. Hí^{3} lá^{2} tiá^{2} lɨ́^{3} yáh^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} má^{32} hi^{3} ca^{3}cúh^{2} jáun^{2} dí^{2}hioh^{3} ñú^{2}deh^{3} hnoh^{2} jmɨ́^{1}tin^{2}, hi^{3} jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3} cu^{3} jáun^{2} ca^{3}hiá^{2} cá^{2}tsan^{3} bíh^{1} tsú^{2}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} cuh^{3} hí^{3} lá^{2} má^{1}ná^{1}, lɨ́^{13} zian^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2} bíh^{1}.

59 Jesús ca^{3}ma^{3}ta^{2} jáɨ^{13} nɨ́^{2} hñu^{3} cuáh^{32} quioh^{21}

tsá² judíos hi³ zeh² jáun² já¹ juú² Capernaum.

Jáɨ¹³ jmu² hi³ zian² tsú² cun³ jmɨ́¹hi³nio²

60 Jmɨ́¹ ca³náɨ³² jáun² tsá² má²tsá²táunh¹ hí³ cu³hna²¹ Jesús jáɨ¹³ nɨ́² né³, jáun² juóun³² tsá² hí³ ca³juáh³ la³ lá²:

—Já² juóuh³² lɨ́n³² bíh¹ jáɨ¹³ hi³ má²lɨ́²juáh³ tsú² nɨ́²; jun³juáh¹³ hi³ tú¹ tsa¹³ jnoh¹ má¹tí²¹ yáh³ jáɨ¹³ nɨ́².

61 Tɨ³la³ Jesús né³ ca³lɨ³tsɨn² bíh¹ hi³ tsá² hí³ ná¹juónh²³ hi³ ná¹má²tsan² tsɨ́³ ca³tɨ²¹ jáɨ¹³ jáun², jáun² ca³záɨh³ dí² la³ lá²:

—¿Hí¹ má²ja³tsan² honh² hnoh² cun³quionh³ jáɨ¹³ nɨ́²?

62 ¿He³ la³ lɨ́¹³ jaun³² nɨ́¹juáh³ hi³ la³ ca³jɨen¹ náh² Jon² tsá²mɨ³cuóun² hi³ cuá¹uɨnh³² siáh³ tɨ³ ñí¹ jmɨ́¹ cuá³ jmɨ́¹tin²?

63 Hnga² Jmɨ́²chí³ joh¹ Dió³² bíh¹ jmu² hi³ lɨ́¹³ zian² tsú²; quí¹ ha³ tiá² lin¹ ñí¹ jmu² ta²¹ yáh³ ngú³. Hi³ la³jɨ́³² jáɨ¹³ hi³ má²lɨ́²hléh³ jná¹³ nɨ́² né³, hɨ́e³² jú¹ tson² hi³ ca³tɨn¹ Jmɨ́²chí³ hí³ bíh¹, jɨ³ hi³ ca³tɨ²¹ ha³ lánh³ lɨ́¹³ zian² tsú² cu³tí³.

64 Tɨ³la³ cun³ jáun² zian² bíh¹ ma³ jan² hnoh² hi³ tiá² má²nio² cáun² honh² náh².

La³ nɨ́² ca³juáh³ Jesús quí¹ cun³ñí¹ hi³hliá² jmɨ́¹ má²ñi³² bíh¹ tsú² la³ cun³ jmɨ́¹tin² hin² tsánh² tiá² ta²¹ taunh³², hi³ hin² tsánh² tsa³jɨenh³ dí².

65 Jáun² ca³juáh³ dí² siáh³ la³ lá²:

—Já^{2} jáun^{2} yáh^{3} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{32} jná^{13} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2} hi^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} já^{32} ñí^{1}con^{2} jná^{13} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} tiá^{2} té^{3} hnga^{2} Ñuh^{32} jná^{13}.

66 La^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}jáun^{2} bíh^{1} juóun^{32} tsá^{2} jmɨ́^{1} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} Jesús ca^{3}jính^{32} hi^{3} tiú^{2}uú^{2} ca^{3}ñi^{3}táunh^{1} yáh^{3} quionh^{3} dí^{2}.

67 Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3} ca^{3}ngáɨh^{3} Jesús tán^{1} quian^{3}tun^{3} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—¿Hí^{1} ja^{3}bí^{1} hnoh^{2} uá^{2}jaɨ^{32} hnáuh^{2} cuá^{1}tánh^{1}?

68 Tɨ^{3}la^{3} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} Tɨ^{32}, ¿hin^{2} dá^{2} tɨ^{3} ñí^{1}con^{2} lɨ́^{13} tsáu^{13} jnoh^{1}? Quí^{1} hnú^{2} bíh^{1} Tsá^{2} quiánh^{1} jáɨ^{13} hi^{3} jmu^{2} hi^{3} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} hi^{3} nio^{2}.

69 Hi^{3} jnoh^{1} né^{3} má^{2}ca^{3}táunh^{13} ta^{21}, hi^{3} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} né^{1} jnoh^{1} siáh^{3} hi^{3} hnú^{2} bíh^{1} lɨ́n^{3} nú^{2} Tsá^{2} chun^{1} joh^{1} Dió^{32}.

70 Jáun^{2} né^{3} Jesús ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:

—¿Há^{1} jun^{3}juáh^{13} huen^{2} jná^{13} ca^{3}quiánh^{32} hnoh^{2} tán^{1} quian^{3}tun^{3} náh^{2} dúh^{1}? Tɨ^{3}la^{3} cun^{3} jáun^{2} zian^{2} bíh^{1} jan^{2} tsá^{2} hláɨh^{1} ja^{1} quián^{13} hnoh^{2} nɨ́^{2}.

71 Jmɨ́^{1} ca^{3}hléh^{3} jáun^{2} Jesús jáɨ^{13} nɨ́^{2} né^{3}, ca^{3}hléh^{3} tsú^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Judas jon^{2} Sí^{1}mu^{21}, tsá^{2} ja^{3} hí^{3} tɨ^{3} juú^{2} Queriot bíh^{1}, quí^{1}hliá^{2} Judas hí^{3} bíh^{1} tsá^{2} jɨenh^{3} Jesús, uá^{1}jinh^{1} hí^{3} jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} tsá^{2} quian^{3}tun^{3} joh^{1} tsú^{2}.

7

Tiá^{2} ta^{21} taunh^{2} tsá^{1} dá^{1}jon^{21} Jesús

1 Jmɨ́¹ má²lɨ³² jáun² né³, jmɨ́¹ cuá¹ngɨ³² Jesús tɨ³
hué¹³ Galilea; tiá² jmɨ́¹ hnió³ yáh³ tsú² hi³ tsa³ngɨ́²
siáh³ tɨ³ Judea, quí¹hliá² tsá² *judíos tsá² ná¹ñí¹ jmɨ́¹
hnauh² ñí¹ jáun² hi³ hnió³ jngah³.
2 Tɨ³la³ má²janh² bíh¹ jmɨ́¹ má²he² hi³ tɨ²¹ jmáɨ¹
quioh²¹ hñú³reh³, cáun² jmáɨ¹ hi³ jmu² tsá² judíos.
3 Jáun² né³, tsá¹ dá¹jon²¹ Jesús ca³juáh³ la³ lá²
ñí¹con²:

—Ha³ lɨ́²uú² ñí³ ñí¹ lá², cua³² tɨ³ Judea, hi³ jáun²
tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² hnú² tionh² ñí¹ zio¹ lɨ́¹³ jɨ́e³
uá²jaɨ³² la³ cun³ hi³ jmuh³² nú².
4 Quí¹ nɨ́¹juáh³ jan² tsá² hnió³ hi³ lɨ³ cuóu³² tsáu²,
jáun² tiá² jmu² yáh³ tsú² ñí¹ tiá² hin² nga³ jɨ́e³² la³
cun³ ta²¹ hi³ jmu². Hi³ cun³ñí¹ hi³ jmuh³² hnú² ta²¹
la³ nɨ́² né³, jáun² ñí¹ ta³ ñí¹ ca³la³ jɨ³lɨn² tsáu² bíh¹
hniáuh³² cuá¹jmuh³ hnú².
5 Ca³juáh³ tsá¹ dá¹jon²¹ tsú² la³ nɨ́², quí¹hliá²
sa³jun³ jmɨ́¹ ná¹tanh² yáh³ tsá² hí³ ta²¹ Jesús.
6 Jmɨ́¹jáun² né³ ca³záɨh³ Jesús tsá² hí³ la³ lá²:

—Ha³ tiá² má²cá²chó³² yáh³ jmáɨ¹ quion²¹ jná¹³,
tɨ³la³ hi³ ca³tɨn¹ hnoh² má¹ná¹, cáun² chu²¹ bíh¹
lɨ³ua³ cáun² jmáɨ¹ lɨ́n²³ hnoh².
7 Quí¹ tiá² lɨ́¹³ yáh³ jmu³ tsá² zian² hngá¹máh³
lá² hau² hnoh²; tɨ³la³ jná¹³ bíh¹ hau² tsú², quí¹hliá²
jná¹³ bíh¹ chú² jñéih³² ná¹ ñí¹ hó²¹ñí¹ tsú² la³jɨ́³² hi³
hlah³ hi³ jmu².
8 Jáun² né³, cuá²táunh¹ dá² hnoh² jmáɨ¹;
tɨ³la³ jná¹³ ha³ tiá² má²ñé¹ yáh³, quí¹ ha³ tiá²
má²cá²chó³² yáh³ jmáɨ¹ quion²¹ jná¹³.

9 Hi^{3} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}zéih^{32} dí^{2} tsá^{2} hí^{3} la^{3} nɨ́^{2} né^{3},
ca^{3}ta^{3}cua^{13} bíh^{1} dí^{2} hué^{13} Galilea.

Jesús hún^{1} jmáɨ^{1} quioh^{21} hñú^{3}reh^{3}

10 Tɨ^{3}la^{3} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, ngau^{3} Jesús
chí^{1}cáɨn^{2} cu^{3}hna^{21} tsá^{2} hí^{3} raɨnh^{21}, tɨ^{3}la^{3} ta^{3} conh^{1}
bíh^{1} ngau^{3} tsú^{2} má^{1}ná^{1}.

11 Tá^{1}la^{3} jmáɨ^{1} jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} hnauh^{2} tsá^{2} judíos
tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} quioh^{21} tsú^{2}, hi^{3} ná^{1}juáh^{23} la^{3} lá^{2}:

—¿Ha^{3} bí^{1} jinh^{1} zenh^{2} tsá^{2}ñuh^{2} hí^{3} juáh^{13}?

12 Hi^{3} ja^{1} tsáu^{2} né^{3} jmɨ́^{1} zian^{2} juóun^{32} tsá^{2} jmɨ́^{1}
ná^{1}juónh^{23} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hí^{3} dí^{2}. Ma^{3} jan^{2} tsáu^{2} jmɨ́^{1}
ná^{1}juáh^{23} la^{3} lá^{2}:

—Jan^{2} tsá^{2} chun^{1} bíh^{1} hí^{3}.

Tɨ^{3}la^{3} ma^{3} jan^{2} né^{3} jmɨ́^{1} ná^{1}juáh^{23}:

—Ha^{3} tiá^{2} jáun^{2} yáh^{3}, ti^{3} lɨ́^{1} má^{2}can^{2} tsáu^{2} bíh^{1} tsá^{2}
hí^{3}.

13 Tɨ^{3}la^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} jmɨ́^{1} ja^{32} tsɨ́^{3} hi^{3}
juónh^{3} chú^{1}ja^{21} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsú^{2}, quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}
jmɨ́^{1} juénh^{2} tsú^{2} tsá^{2} judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1}.

14 Chu^{3}jo^{2} jmáɨ^{1} jmɨ́^{1} má^{2}tí^{3} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}hi^{3}
Jesús hñu^{3} cuáh^{32} chín^{1}, hi^{3} ca^{3}ma^{3}liáu^{32} hi^{3} má^{2}tɨn^{2}
tsáu^{2}.

15 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} né^{3}, lɨ́^{1}
ca^{3}ja^{3}cáun^{2} bíh^{1} tsɨ́^{3}, jáun^{2} ca^{3}qui^{3} ca^{3}ngáɨh^{3} dí^{2}
tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2}:

—¿He^{3} bí^{1} lánh^{3} rón^{32} lɨ́^{3}, sa^{3} hliáun^{3} lɨ́n^{32} máh^{3} hi^{3}
ñi^{32} tsá^{2} nɨ́^{2} ta^{3} tiá^{2} lin^{1} hi^{3} ca^{3}ma^{3}tɨn^{32}?

16 Jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—Jáɨ^{13} quioh^{21} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} bíh^{1} jná^{13} hi^{3} ma^{3}tɨn^{13}
ná^{1} tsáu^{2}, jun^{3}juáh^{13} jáɨ^{13} quion^{21} huen^{2} yáh^{3} ná^{1}.

17 Nɨ́¹juáh³ zian² tsá² húnˈ hua³jan²¹ hi³ jmu³ la³
cun³ hi³ hnió³ Dió³², jáun² lɨ³tsɨn² bíh¹ tsú² nɨ́¹juáh³
jáun² bíh¹ jáɨ¹³ hi³ ja³ ñí¹con² Dió³² ma³tɨn¹³ jná¹³
tsáu² ho³lá²dá² jáɨ¹³ hi³ lɨ́¹ chin³² chin³² huen² uá¹
jná¹³ hléh²³.

18 Quí¹ nɨ́¹juáh³ tsá² hleh³² la³ cun³ hi³ chin² chí¹
hnga², tsá² la³ hí³ hleh³² cun³ñí¹ hi³ hniá¹ tsú² hi³
ma³quien² tsáu² hnga² bíh¹ tsú²; tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ tsá²
jmu² tion³ hi³ lɨ³ quien² tsá² lɨ́²ze³ má¹ná¹, tsá² la³
hí³ bíh¹ jánˈ tson² quian³² júˈ tson², hi³ ñí¹con² tsá²
la³ hí³ né³, hí¹ cáun² tso³ tiá² cháuh³² yáh³.

19 ”¿Tiá¹ tson² dúh¹ hi³ hla¹ Moisés bíh¹ ca³cué³
hnoh² liei²¹? Tɨ³la³ cun³ jáun² hí¹ jan² yáh³ hnoh²
tiá² ná¹ma³tih²¹ náh² liei²¹ jáun². Quí¹ ¿he³ láɨh³² sa³
hnáuh² náh² jngah¹³ jná¹³?

20 Jáun² tsá² jmɨ́¹ ná¹ngɨh³² ñí¹ jáun² né³ ca³ngáɨ³:

—Jmɨ́²chí³ hláɨnh¹ bíh¹ jánˈ hnúˈ, quí¹ ¿hin² dá²
hnió³ jngah³ hnú²?

21 Jesús né³ ca³juáh³ siáh³ la³ lá²:

—La³jɨ́n³² bíh¹ hnoh² ca³ja³cáun² honh² náh²
cun³ñí¹ hi³ ca³tɨ²¹ cáun² pih²¹ ta²¹ hi³ ca³jmú³² jná¹³
jáun² jmɨ́¹jáun².

22 Tɨ³la³ sá¹nɨ́² jɨe³ dúˈ né³: Cun³ñí¹ hi³ jlánh¹
ñí¹má¹tih²¹ náh² héih³² quioh²¹ hla¹ Moisés,
jáun² cáun² *tiuh³² bí¹ náh² chí² láu² hná¹³ ñí¹
zian² dáɨn² jónh³² uá¹jinh¹ ti³tsóh³dí¹ *jmáɨ¹ nio²
tie³ bíh¹ ca³chó³² jmáɨ¹ hi³ hniáuh³² cué³² tsú²
li²¹ jáun² quioh²¹ dáɨn² pih²¹. Ma³tih²¹ náh²
héih³² jáun² quioh²¹ tsú² uá¹jinh¹ jun³juáh¹³ hí³

yáh^{3} ca^{3}ma^{3}liáu^{32}, quí^{1} hi^{3} jáun^{2} dá^{2} ca^{3}ma^{3}liáu^{32} tsá^{2}haun^{32} dí^{2}hioh^{3} ñú^{2}deh^{3} bíh^{1} náh^{2}.

23 Né^{32} né^{3}, re^{2} bíh^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tiá^{2} hnáuh^{2} náh^{2} hi^{3} tá^{1}tonh^{1} hlah^{3} ñí^{1}con^{2} liei^{21} quioh^{21} hla^{1} Moisés, hi^{3} jáun^{2} uá^{1}jinh^{1} jmáɨ^{1} nio^{2} tie^{3}, cun^{3} jáun^{2} jmuh^{32} bíh^{1} náh^{2} lin^{1} ñí^{1}con^{2} dáɨn^{2} jónh^{32} hi^{3} lin^{1} hi^{3} taunh^{2} Dió^{32} hó^{1}ñí^{1} quioh^{21} tsú^{2}. Jáun^{2} né^{3} ¿he^{3} láɨh^{32} sa^{3} míh^{23} yáh^{3} honh^{2} náh^{2} ñí^{1}con^{2} jná^{13} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jná^{13} tɨ^{3} ca^{3}jmah^{21} ná^{1} re^{2} tɨn^{2} jan^{2} tsá^{2} hliánh^{2} jmáɨ^{1} nio^{2} tie^{3}?

24 Ha^{3} lɨ́^{2}uú^{2} chú^{1} uú^{2} ñih^{21} náh^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} lánh^{3} jniá^{3} tsáu^{2}, tɨ^{3}la^{3} chú^{1} ñih^{21} náh^{2} la^{3} cun^{3} ca^{3}tɨ^{21} bíh^{1}.

Jesús cha^{32} ha^{3} jinh^{1} ja^{3}

25 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}, ma^{3} jan^{2} tsá^{2} zian^{2} juú^{2} Jerusalén ca^{3}ma^{3}liáu^{32} hi^{3} ngaɨh^{32} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2}, hi^{3} juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—¿Há^{1} jun^{3} tsá^{2} ó^{32} hnah^{2} tsú^{2} hi^{3} jngɨh^{3} juáh^{13}?

26 Já^{2} ó^{32} bíh^{1} zenh^{2} tsú^{2} hi^{3} dí^{1}hleh^{32} chú^{1}ja^{21}, hi^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} hi^{3} juáh^{3} hí^{1} cáun^{2} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}. ¿Hí^{1} la^{3} taunh^{32} uá^{1} tsá^{2}tan^{21} ta^{21} juáh^{13} hi^{3} tsá^{2}ñuh^{2} ó^{32} lɨ́n^{3} Tsá^{2} zéɨ^{1} Dió^{32}?

27 Tɨ^{3}la^{3} jnoh^{1} má^{1}ná^{1}, né^{1} bíh^{1} dí^{2} ha^{3} jinh^{1} ja^{3} tsú^{2}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}cuán^{2} hú^{1}tá^{1} Tsá^{2} zéɨ^{1} Dió^{32} né^{3}, hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ^{3} ñɨ^{32} hi^{3} ha^{3} jinh^{1} ja^{3} tsú^{2}.

28 Jmɨ́^{1} ca^{3}náɨ^{32} Jesús jáɨ^{13} nɨ́^{2} né^{3}, ca^{3}hléh^{3} tiá^{3} tá^{1}la^{3} dí^{1}má^{2}tɨn^{2} jáun^{2} tsáu^{2} hñu^{3} cuáh^{32} chín^{1}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—¡Háh^{32}! ¡Jlánh^{1} re^{2} la^{3} ñíh^{1} hnoh^{2} ha^{3} jinh^{1} ja^{3} jná^{13} láh^{1}! Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} ja^{3} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} ná^{1}

huen^{2}, tɨ^{3}la^{3} jná^{13} dá^{2} ja^{3} ná^{1} hi^{3} zéi^{1} ná^{1} jan^{2} Tsá^{2} tson^{2} jë^{1} bíh^{1}, jan^{2} Tsá^{2} tiá^{2} cuóun^{32} hnoh^{2}.

29 Tɨ^{3}la^{3} jná^{13} má^{1}ná^{1}, cuóun^{32} bíh^{1} ná^{1} tsú^{2}, quí^{1}hliá^{2} ñí^{1}con^{2} hí^{3} bíh^{1} ja^{3} ná^{1}; hí^{3} bíh^{1} ca^{3}ze^{3} jná^{13}.

30 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} hnió^{3} tsáu^{2} jan^{3} Jesús hi^{3} tson^{3}; tɨ^{3}la^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} ca^{3}tie^{3} cuo^{2}, quí^{1} tiá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}cá^{2}chó^{32} yáh^{3} jmáɨ^{1} quioh^{21} tsú^{2}.

31 Tɨ^{3}la^{3} juóun^{32} lɨ́n^{32} bíh^{1} tsá^{2} ná^{1}ngɨh^{32} hí^{3} ca^{3}taunh^{2} ta^{21} quioh^{21} Jesús, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}cuán^{2} Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo, ¿hí^{1} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} hliáun^{3} li^{21} hi^{3} lɨ́^{3} hua^{3}jueh^{32} jmu^{3} nɨ́^{1} má^{1}cuán^{2} la^{3}cónh^{3} bíh^{1} tsá^{2}ñuh^{2} lá^{2}?

Tsá^{2} fariseos zen^{2} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} hi^{3} tsa^{3}quian^{3} tson^{3} Jesús

32 Jáun^{2} né^{3}, tsá^{2} *fariseos ca^{3}náɨ^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} ná^{1}juáh^{23} jáun^{2} tsáu^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Jesús; jáun^{2} hí^{3} dí^{2} la^{3} má^{2}quionh^{3} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} mi^{3}jmú^{3} ca^{3}zen^{3} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} hi^{3} tsa^{3}quian^{3} Jesús hi^{3} tson^{3}.

33 Hi^{3} jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Cónh^{3}í^{1} cú^{1}pih^{21} jmáɨ^{1} bíh^{1} jéi^{32}í^{1} ñi^{21} jná^{13} quiúnh^{1} hnoh^{2}, hi^{3} jáun^{2} má^{1}jáun^{2} má^{2}ñih^{21} jná^{13} tɨ^{3} ñí^{1} cuá^{3} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} ná^{1}.

34 Nɨ́^{1} má^{1}jáun^{2} né^{3} má^{2}hnauh^{13} hnoh^{2} jná^{13}, tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} chauh^{1} yáh^{3} hnoh^{2} jná^{13}, quí^{1} ha^{3} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} cuá^{1}táunh^{1} hnoh^{2} ñí^{1} ñí^{1}ñí^{21} jná^{13}.

35 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} ca^{3}juu^{3} ca^{3}hlénh^{3} tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} joh^{1} tsá^{2} judíos quionh^{3} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—¿Hín^{2} máh^{3} dá^{2} tíh^{3} tsó^{32} tsá^{2} nɨ́^{2}, hi^{3} jáun^{2} jnoh^{1} máh^{3} tiú^{2}uú^{2} chanh^{21} dí^{2}? ¿Hí^{1} tsó^{32} dí^{2} ñí^{1} tiáunh^{1} tsá^{2} judíos tsá^{2} ná^{1}yanh^{32} ja^{1} *tsá^{2}cá^{2}jo^{21} hi^{3} tsa^{3}ma^{3}tɨn^{2} dí^{2} tsá^{2}cá^{2}jo^{21} hí^{3} juáh^{13}?

36 ¿He^{3} dá^{2} hnió^{3} juáh^{3} hi^{3} lɨ́^{2}juáh^{3} tsú^{2} jáun^{2} la^{3} lá^{2}: “Hnauh^{13} hnoh^{2} jná^{13}, tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} chauh^{1} yáh^{3} náh^{2} jná^{13}, quí^{1} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} hi^{3} cuá^{1}táunh^{1} hnoh^{2} ñí^{1} ñí^{1}ñí^{21} jná^{13}”?

Cua^{3}ñí^{1} rá^{1}ngɨ^{32} jmáɨ^{2} hi^{3} jmu^{2} hi^{3} cu^{3}tí^{3} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2}

(Hechos 2:2-4)

37 Jáun^{2} jmáɨ^{1} hi^{3} ná^{1}jueh^{32} jmáɨ^{1} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}náu^{2} Jesús hi^{3} ca^{3}hléh^{3} tiá^{3}, ca^{3}la^{3} hi^{3} chi^{21} tiú^{2} mah^{1} tiú^{2} jan^{32}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Nɨ́^{1}juáh^{3} zian^{2} tsá^{2} hí^{1}quiéin^{2} tsɨ́^{3}, cuɨ́^{1} ja^{3}hính^{2} jmáɨ^{2} ñí^{1}con^{2} jná^{13}.

38 Quí^{1} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} má^{2}taunh^{2} ta^{21} jná^{13} lɨ́^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} hi^{3} chí^{1}ñei^{32} bíh^{1} jmɨ́^{2} cua^{3} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsú^{2}, jmáɨ^{2} hi^{3} jmu^{3} hi^{3} hú^{1}tá^{1} cu^{3}tí^{3} zian^{2} tsú^{2}, la^{3} cun^{3} qui^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2} quioh^{21} Dió^{32}.

39 Cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} nɨ́^{2} ca^{3}lɨ^{3}hnió^{3} Jesús juáh^{3} hi^{3} né^{3}bí^{1} hen^{3} tsú^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} taunh^{2} dí^{2} ta^{21}; quí^{1} tiá^{2} hin^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}hián^{13} yáh^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} jmɨ́^{1}jáun^{2}, quí^{1}hliá^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} lin^{1} yáh^{3} hi^{3} quien^{2} Jesús jmɨ́^{1}jáun^{2}.

Ca^{3}ta^{3}ná^{1}tsoh^{3} ja^{1} quioh^{21} tsáu^{2}

40 Jmɨ́^{1} ca^{3}náɨ^{32} ma^{3} jan^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} tionh^{1} ja^{1} tsá^{2} juóun^{32} hí^{3} jáɨ^{13} nɨ́^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Tson^{2} bíh^{1} cu^{3}tí^{3} tsá^{2} nɨ́^{2} lɨ́n^{3} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32} tsá^{2} qui^{3} ca^{3}tɨ^{21} já^{32}.

41 Hi^{3} ma^{3} jan^{2} tsáu^{2} né^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Tsá^{2} nɨ́^{2} bíh^{1} Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo.

Tɨ^{3}la^{3} ma^{3} jan^{2} siáh^{3}, ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Tiá^{2} tson^{2} yáh^{3}, quí^{1} ¿ha^{3} bí^{1} lánh^{3} rón^{32} hi^{3} tɨ^{3} hué^{13} Galilea lɨ́^{1} já^{21} tiá^{3} Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo?

42 Quí^{1} ñí^{1} Sí^{2} rá^{1}juáh^{3}, hi^{3} Cristo ca^{3}tɨ^{21} lɨ́n^{13} jan^{2} Tsá^{2} jón^{2}zɨ́h^{1} jón^{2}cho^{1} hla^{1} re^{21} Dá^{2}vi^{21} bíh^{1}, hi^{3} já^{1} juú^{2} Belén ñí^{1} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2} hnga^{2} hla^{1} Dá^{2}vi^{21} bíh^{1} lɨ^{3}zian^{2} tsú^{2} siáh^{3} uá^{2}jaɨ^{32}.

43 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, la^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} lɨ^{3} hi^{3} ca^{3}ta^{3}ná^{1}tsoh^{3} tsáu^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Jesús.

44 Ma^{3} jan^{2} tsáu^{2} jmɨ́^{1} hnió^{3} hi^{3} jan^{3} dí^{2} tson^{3}, tɨ^{3}la^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} ca^{3}tia^{3} tsɨ́^{3} hi^{3} tie^{3} cuo^{2}.

Tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} tiá^{2} ta^{21} tanh^{2} yáh^{3} Jesús

45 Jáun^{2} né^{3}, ja^{3}tanh^{21} bíh^{1} siáh^{3} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} mí^{2}tsáu^{2} tɨ^{3} ñí^{1} tionh^{1} tsá^{2} fariseos quionh^{3} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} mi^{3}jmú^{3}, jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨh^{3} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—¿He^{3} láɨh^{32} tiá^{2} lɨ́^{2}jan^{32} náh^{2} tsú^{2}?

46 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} tsú^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:

—¡Hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} má^{2}ca^{3}hléh^{3} la^{3}jmɨ́^{1} hleh^{32} tsá^{2} ó^{32}!

47 Jáun^{2} tsá^{2} fariseos ca^{3}juáh^{3} siáh^{3}:

—¿Hí^{1} ja^{3}bí^{1} hnoh^{2} uá^{2}jaɨ^{32} má^{2}ca^{3}lɨ^{3}can^{2} náh^{2}?

48 ¿Hí^{1} zian^{2} ma^{3} jan^{2} tsá^{2} chín^{1} joh^{2} dí^{2}, jɨ^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} jnoh^{1} tsá^{2} fariseos hi^{3} má^{2}ca^{3}hín^{13} jë^{1} tsá^{2} hí^{3} dúh^{1}?

49 Tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} tiá^{2} ná^{1}cuoh^{2} ó^{32} liei^{21} má^{1}ná^{1},
má^{2}ca^{3}tɨn^{1} tsa^{3}tánh^{1} quiu^{3}juóu^{32} bíh^{1}.
50 Jáun^{2} Nicodemo, jan^{2} tsá^{2} lɨ́n^{3} fariseo quionh^{3}
tsú^{2}, tsá^{2} ca^{3}ñí^{1}jɨen^{13} hí^{3} Jesús cáun^{2} já^{1}niéi^{2}
ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
51 —¿Haun^{13} juáh^{13} ñí^{1} liei^{21} quiú^{13} dí^{2} rá^{1}juáh^{3}
hi^{3} tiá^{2} ca^{3}ta^{1} yáh^{3} dí^{2} hi^{3} cáun^{2} lɨ́^{1} má^{1}tson^{13} dí^{2} jan^{2}
tsáu^{2} ta^{3} tiá^{2} lin^{1} jú^{1} tson^{2} má^{2}lɨ́^{2}cán^{13} dí^{2} quioh^{21}
tsú^{2}?
52 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} jáun^{2} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—¿Hí^{1} tsá^{2} Galilea hniu^{32} uá^{2}jaɨ^{32} dúh^{1}? Sá^{1}nɨ́^{2}
dúh^{1} hí^{3} ñí^{1} Sí^{2}, hi^{3} jáun^{2} má^{1}jáun^{2} jɨeh^{21} nú^{2} hi^{3}
hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tsá^{2} lɨ́n^{3} tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32} tiá^{2} cuá^{2}han^{3} tɨ^{3}
hué^{13} Galilea.
53 [Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}, ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} bíh^{1}
tsú^{2} já^{1}tanh^{21} cú^{2}jueh^{32} hñú^{13}.

8

Tsá^{2}mɨ^{3} tsá^{2} juón^{1}

1 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} ngau^{3} Jesús tɨ^{3} máh^{3}
Olivos.
2 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} cá^{1}jniá^{21} jáun^{2} né^{3} cuanh^{3} hú^{2}niéi^{2}
ta^{3} ná^{1}juan^{32} hñu^{3} cuáh^{32} chín^{1}. Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}
ca^{3}cuú^{2} ca^{3}ngɨh^{32} ca^{3}la^{3} jɨ́n^{32} tsáu^{2} cu^{3} jéin^{3} ñí^{1}
zenh^{1} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}cuá^{3} dí^{2}, hi^{3} ca^{3}ma^{3}liáu^{32} hi^{3}
má^{2}tɨn^{2} tsá^{2} hí^{3}.
3 Jmɨ́^{1}jáun^{2} cua^{3}taunh^{21} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} tɨ^{32} liei^{21}
quionh^{3} tsá^{2} *fariseos, hi^{3} ná^{1}jan^{2} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3}
tsá^{2} ca^{3}ñí^{1}zianh^{13} dí^{2} ñí^{1} jmɨ́^{1} cuá^{1}jmu^{2} tso^{3}. Jáun^{2}
ca^{3}zinh^{3} dí^{2} ja^{1} quioh^{21} tsá^{2} tionh^{2} hí^{3} ta^{3} ñí^{1} Jesús;
4 hi^{3} jáun^{2} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} Tɨ^{32}, tsá^{2}mɨ^{3} lá^{2} má^{2}ca^{3}jáun^{3} jnoh^{1} ñí^{1} jmɨ́^{1} cuá^{1}jmu^{2} tso^{3}.

5 Né^{32} né^{3}, ñí^{1} liei^{21} quioh^{21} hla^{1} Moisés jmu^{2} héih^{32} ñí^{1}con^{2} jnoh^{1} hi^{3} hniáuh^{32} jngɨh^{13} jnoh^{1} tsá^{2}mɨ^{3} la^{3} nɨ́^{2} hi^{3} jlan^{1} jnoh^{1} quɨ́n^{1}. ¿Hi^{3} hnú^{2} né^{3}, he^{3} lánh^{3} juáh^{3} nú^{2}?

6 La^{3} nɨ́^{2} ca^{3}juáh^{3} tsá^{2} hí^{3} quí^{1} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3}hnió^{3} tsú^{2} hi^{3} ca^{3} hi^{3} lan^{3} Jesús, hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} chá^{32} dí^{2} tsáu^{13} tsú^{2}. Tɨ^{3}la^{3} Jesús má^{1}ná^{1}, ca^{3}cuá^{3} cuá^{1}hin^{3} hi^{3} cuá^{1}jmu^{2} cú^{2}jueh^{32} huéh^{3} ja^{1} hliáu^{2} cun^{3}quionh^{3} zeih^{21} cuo^{2}.

7 Tɨ^{3}la^{3} la^{3} má^{2}ná^{1}nga^{2} jáun^{2} bíh^{1} tsá^{2} hí^{3} la^{3} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} Jesús ca^{3}jmú^{3} zenh^{2} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Hnoh^{2}, lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} tiá^{2} tso^{3} ren^{2} náh^{2}, tiáun^{2} náh^{2} cá^{2} máɨ^{3} quɨ́n^{1} la^{3}ñí^{1} hi^{3} jnah^{21} tsá^{2}mɨ^{3} lá^{2}.

8 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}cuá^{3} siáh^{3} cuá^{1}hin^{3} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} siáh^{3} huéh^{3} ja^{1} hliáu^{2}.

9 Tɨ^{3}la^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}náɨ^{32} tsá^{2} hí^{3} jáɨ^{13} nɨ́^{2} né^{3}, ma^{3} quin^{32} ma^{3} jan^{32} bíh^{1} ca^{3}huén^{2} cheih^{32}, [quí^{1}hliá^{2} ca^{3}lɨ^{3}lieih^{21} tsɨ́^{3} hi^{3} la^{3} ná^{1}ren^{2} bíh^{1} uá^{2}jaɨ^{32} tso^{3} hmóu^{32}]; tsá^{2} má^{2}lieih^{21} tín^{2} ca^{3}ma^{3}liáu^{32} hi^{3} huen^{32}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}huén^{2} tsú^{2} jáun^{2} la^{3}jɨ́n^{32} né^{3}, hnga^{2} bíh^{1} Jesús ca^{3}ta^{3}cua^{13} quionh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3}.

10 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} ca^{3}náu^{2} Jesús, [hi^{3} ca^{3}jɨ́e^{3} hi^{3} tiú^{2}uú^{2} hin^{2} zian^{2} yáh^{3}, jɨ́^{32}la^{3} hnga^{2} tsá^{2}mɨ^{3} bíh^{1} jéi^{32}í^{1} cuá^{3},] hi^{3} jáun^{2} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} tsá^{2}mɨ^{3} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} tsá^{2}mɨ^{3}, ¿né^{2} dá^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} cha^{32} tsáuh^{3} hnú^{2}? ¿Hí^{1} hí^{1} jan^{2} uá^{1} tiú^{2}uú^{2} hin^{2} lɨ́^{2}ra^{3}tsa^{2} hnú^{2}

héih32?
11 Jáun2 tsá2mɨ3 né3 ca3ngáɨ3:
—Ján1han21 Tɨ32, hí1 jan2 yáh3.
Hi3 jáun2 Jesús né3 ca3juáh3 siáh3:
—Sa3jun3 jná13 yáh3 rá1tsa2 ná1 héih32; né32 né3, cuánh2, ha3 lɨ́2uú2 cua3jmu3 siáh3 tso3.]

Jesús lɨ́n3 joh1 sɨ́2 ñí1con2 ca3la3 jɨ́n32 tsá2 zian2 tá1 cáun2 hngá1máh3

12 Jesús ca3liéinh32 siáh3 tsáu2 hi3 ca3juáh3 la3 lá2:
—Jná13 bíh1 lɨ́n3 ná1 joh1 sɨ́2 ñí1con2 tsá2 zian2 hngá1máh3 lá2; hi3 nɨ́1juáh3 tsá2 ja32 cu3hna32 jná13 né3, hi3 jáun2 hí1 cónh3 yáh3 tiá2 ngɨ́32 tsú2 ñí1 lɨ́3 já1niéɨ2, quí1 lɨ3 zia32 bíh1 joh1 ñí1con2 tsú2 hi3 jmu3 hi3 cu3tí3 lɨ́13 zian2 tsú2.
13 Jáun2 tsá2 fariseos ca3juáh3 la3 lá2:
—Hnú2 dá2 cáun2 lɨ́1 cueh32 jú1 tson2 quián13 huen2 bíh1, tiá2 lɨ́13 yáh3 hi3 lɨ3 tson2 jëh2 hnú2 nɨ́2.
14 Jmɨ́1jáun2 ca3ngáɨ3 Jesús:
—Quien2 bíh1 jú1 tson2 hi3 zíh23 jná13 lá2, uá1jinh1 huen2 bíh1 jná13 zíh23 jú1 tson2 lá2. Quí1 jná13 bíh1 ño1 hi3 ha3 jinh1 ja3 ná1 hi3 ha3 jinh1 ñih21 ná1 siáh3; tɨ3la3 hnoh2 né3 tiá2 ñíh1 yáh3 náh2 ha3 jinh1 ja3 jná13 hi3 ha3 jinh1 ñih21 jná13 siáh3.
15 Quí1 hnoh2 dá2 ra3tsɨh32 náh2 héih32 la3 cun3 qui3 jmu2 tsá2 zian2 ñí1 hué21 lá2 bíh1. Tɨ3la3 jná13 má1ná1, hí1 jan2 yáh3 tsáu2 tiá2 ra3tsɨ32 jná13 héih32 la3 jáun2 ñí1con2;
16 tɨ3la3 nɨ́1juáh3 hi3 ra3tsɨ32 jná13 héih32, rá2tsɨ32 jná13 cú2tso2 bíh1, quí1 jun3juáh13 huen2 yáh3 jná13

ra^{3}tsɨ^{32} héih^{32}, quí^{1} Ñuh^{32} jná^{13} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} bíh^{1} rá^{2}tsɨ^{32} héih^{32} cu^{3}lɨ^{21} quiúnh^{1} jná^{13}.

17 Há^{1} jun^{3}juáh^{13} ñí^{1} liei^{21} quián^{13} hnoh^{2} rá^{1}juáh^{3} hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} ná^{1}lɨ́^{3} gon^{3} tsá^{2} nau^{32} jáɨ^{13} hi^{3} juáh^{3} cá^{2}ren^{2} tán^{1}, jáun^{2} bí^{1} hniáuh^{32} táunh^{13} dí^{2} ta^{21}.

18 Né^{32} né^{3}, huen^{2} bíh^{1} jná^{13} lɨ́n^{3} ná^{1} jan^{2} tsá^{2} nau^{32} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} ná^{1} huen^{2}, hi^{3} jáun^{2} Ñuh^{32} jná^{13} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} né^{3} lɨ́n^{3} siáh^{3} cónh^{3}í^{1} jan^{2} tsá^{2} nau^{32} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} ná^{1}.

19 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:

—¿Jinh^{1} dá^{2} cuá^{3} ñeh^{2} hnú^{2} dúh^{1}?

Jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—Ha^{3} tiá^{2} cuóu^{32} yáh^{3} hnoh^{2} jná^{13}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} cuóun^{32} yáh^{3} náh^{2} Ñuh^{32} jná^{13} siáh^{3}; quí^{1} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} cuóu^{32} náh^{2} jná^{13} dúh^{1}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{2}cuóun^{32} bíh^{1} náh^{2} siáh^{3} Ñuh^{32} jná^{13}.

20 Jesús ca^{3}hléh^{3} jáɨ^{13} nɨ́^{2} tá^{1}la^{3} jmɨ́^{1} dí^{1}má^{2}tɨn^{2} tsáu^{2} hñu^{3} cuáh^{32} chín^{1}, ñí^{1} jmɨ́^{1} ná^{1}táun^{3} jáun^{2} cuó^{2} ñí^{1} toh^{2} tsáu^{2} quɨe^{3}. Tɨ^{3}la^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} ca^{3}ma^{3}tsau^{13} tsú^{2}, quí^{1}hliá^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}cá^{2}chó^{32} yáh^{3} jmáɨ^{1} quioh^{21} tsú^{2}.

Tsá^{2} tiá^{2} lɨ́^{13} tsa^{3}tiánh^{2} ñí^{1} tsa^{3}cuá^{2} Jesús

21 Jesús ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} cónh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jná^{13} dá^{2} ñih^{21} bíh^{1}, hi^{3} jáun^{2} má^{1}jáun^{2} né^{3} hnauh^{13} náh^{2} jná^{13}, tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2} né^{3} hiá^{1} tsán^{13} bíh^{1} náh^{2} ta^{3} ná^{1}quiánh^{1} náh^{2} jáun^{2} tso^{3} quián^{13}; quí^{1} ñí^{1} ñih^{21} jná^{13} jáun^{2} dá^{2}, ha^{3} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} cuá^{1}tianh^{3} hnoh^{2}.

22 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} *judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—¿Hí¹ jngɨ́h³² tsú² hnga² juáh¹³ hi³ jáun² sa³ la³
nɨ́² yáh³ juáh³ tsú² hi³ tiá² lɨ́¹³ tsáu¹³ jnoh¹ ñí¹
tsánh²¹ dí²?
23 Jáun² ca³záɨh³ siáh³ Jesús tsá² hí³ la³ lá²:
—Tɨ³ la³ hué³² lá² bíh¹ hɨ́n¹³ hnoh², tɨ³la³ jná¹³
né³, hɨ́n¹³ ná¹ tɨ³ hñu³mɨ³cuú² bíh¹. Hnoh² dá² cáun²
zian² náh² la³ cun³ tɨn² honh² náh² hmóu³² bíh¹;
tɨ³la³ jná¹³ né³, ha³ tiá² zian² yáh³ jná¹³ la³ cun³ tɨn²
tsɨn³² huen².
24 Hi³ jáun² bíh¹ lɨ́²juáh³² jná¹³ hi³ hnoh² hiá¹
tsán¹³ náh² ta³ ná¹quiánh¹ náh² jáun² tso³ quián¹³;
quí¹ nɨ́¹juáh³ tiá² táunh²³ yáh³ hnoh² ta²¹ hi³ jná¹³
bíh¹ la³², hi³ jáun² dá² hiá¹ tsán¹³ bíh¹ hnoh² ta³
ná¹quiánh¹ la³ jáun² tso³ quián¹³.
25 Hi³ tsá² hí³ né³ ca³juáh³ la³ lá²:
—¿Hin² dá² tsánh² hnú²?
Jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ Jesús la³ lá²:
—La³ñí¹ tín² nga² jná¹³, ¿hí¹ lɨ³ quien² hi³ juoh²¹
dí² hliáun³ jáɨ¹³ quiúnh¹ tsá² la³ hnoh² dúh¹?
26 Quí¹ zia³² bí¹ siáh³ hliáun³ lɨ́n³² jáɨ¹³ hi³ jmɨ́¹
lɨ³ juah²¹ jná¹³ hi³ ca³tɨn¹ hnoh², jɨ³ hi³ jmɨ́¹ cué²¹
jáɨ¹³ hi³ rá¹tsa² jná¹³ hnoh² héih³². Tɨ³la³ Tsá² ca³ze³
jná¹³ má¹ná¹, jú¹ tson² bíh¹ hleh³²; hi³ jáun² né³,
jáɨ¹³ jáun² bíh¹ juo³ jná¹³ tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá², la³
cun³ jáɨ¹³ hi³ má²cá²náɨ³² jná¹³ hi³ hleh³² hí³ bíh¹.
27 Tɨ³la³ tsá² hí³ tiá² ca³ngɨ¹³ yáh³ hi³ Jesús hleh³²
hi³ ca³tɨn¹ Jméi² bíh¹.
28 Hi³ cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³juáh³ siáh³ Jesús
la³ lá²:
—Nɨ́¹ má¹ca³ziau³ náh² jná¹³ Tsá² lɨ́n³ ná¹ Jon²
tsá²mɨ³cuóun² chi³cuú², jáun² má¹jáun² bíh¹ má²lɨ³

ñíh13 náh2 hi3 tson2 bíh1 jná13 la32, hi3 hí1 cáun2 yáh3
tiá2 hi3 jmu2 jná13 cun3quionh3 hi3 cháunh23 chin32
huen2, ñí1 jɨ́21la3 ti3 hɨ́e23 jná13 hnoh2 la3 cun3 hi3
má2ca3ma3ta2 Ñuh32 bíh1 ná1.
29 Quí1 Tsá2 ca3ze3 jná13 zenh2 bíh1 quiúnh1 jná13;
tiá2 huen2 jná13 má2ca3zeh3 yáh3 tsú2, quí1 jmáɨ1
ca3la3 jɨ́32 bíh1 jmu2 jná13 la3 cun3 hi3 tɨ32 tsɨ́3 tsú2.
30 Jmɨ́1 má2lɨ́2juáh3 jáun2 Jesús jáɨ13 nɨ́2 né3,
juóun32 lɨ́n32 bíh1 tsáu2 ca3taunh2 ta21.

Tsá2 ná1lɨ́n3 jon2 Dió32 jɨ3 tsá2 má2cá2taun3 hi3 jmu2 tso3

31 Jmɨ́1jáun2 ca3záɨh3 Jesús tsá2 judíos tsá2
má2ca3hín13 hí3 ca3lá2 jë1 tsú2 la3 lá2:
—Nɨ́1juáh3 hi3 cu3tí13 zánh13 hnoh2 tiá3 la3 cun3
jáɨ13 hi3 juanh32 jná13, hi3 jáun2 bíh1 hú1tá1 cu3tí3
má2lɨ́n3 náh2 tsá2 haɨn21 tɨ3 con2 jná13;
32 hi3 jáun2 lɨ3 cuɨn2 náh2 jú1 tson2, hi3 jáun2 jú1
tson2 jáun2 né3 lɨ́13 liáu32.
33 Jáun2 tsá2 hí3 né3 ca3ngáɨ3:
—Tsá2 jón2zɨ́h1 jón2cho1 hla1 Há2bran21 bíh1 jnoh1,
hi3 hí1 cónh3 yáh3 tiá2 má2ca3lɨn3 jnoh1 *tsá2
má2dí1hlánh1 ñí1con2 hí1 jan2 tsáu2. ¿Lánh3 bí1 rón32
sa3 hnú2 ya3 juáh3 hi3 jnoh1 lɨ́13 liáu3?
34 Jesús né3 ca3juáh3 la3 lá2:
—Jú1 tson2 juo3 jná13 hnoh2, hi3 la3jɨ́n32 tsá2 jmu2
tso3 bíh1 lɨ́n3 tsá2 má2dí1hlánh1 ñí1con2 tso3.
35 Hi3 jan2 tsá2 má2dí1hlánh1 né3, cónh3 tiá2 lɨ́13
bíh1 lɨ́n3 hú1tá1 jan2 tsá2 hñú13 tsú2, tɨ3la3 jon2 tsá2
hñú13 má1ná1, tiú2nio2 bíh1 lɨ́n3 jan2 tsá2 hñú13 tsú2.

36 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} Tsá^{2} qui^{3} lɨ́n^{3} hí^{3} Jon^{2}
tsú^{2} la^{3} liáu^{32} hnoh^{2}, jáun^{2} hú^{1}tá^{1} cu^{3}tí^{3} liáun^{3} bíh^{1}
hnoh^{2}.
37 Má^{2}ño^{1} bíh^{1} jná^{13} hi^{3} hnoh^{2} lɨ́n^{3} náh^{2} tsá^{2}
jón^{2}zɨ́h^{1} jón^{2}cho^{1} hla^{1} Há^{2}bran^{21}; tɨ^{3}la^{3} uá^{1} jáun^{2} la^{3}
jáun^{2} né^{3}, cu^{3} jáun^{2} hnáuh^{2} bíh^{1} náh^{2} jngah^{13} jná^{13},
quí^{1} tiá^{2} chau^{32} yáh^{3} jë^{2} jná^{13} la^{3} tɨ^{3} hñu^{3} honh^{2}
náh^{2}.
38 Jná^{13} dá^{2} hléh^{23} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}ca^{3}hɨ́e^{3} Ñuh^{32}
bíh^{1}, jáun^{2} ja^{3}bí^{1} hnoh^{2} siáh^{3} jmuh^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3}
má^{2}ca^{3}hɨ́e^{3} ñeh^{2}.
39 Jáun^{2} tsá^{2} hi^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—¡Hla^{1} Há^{2}bran^{21} bíh^{1} jméɨ^{2} dí^{1}hio^{3} ñú^{1}deh^{3}
jnoh^{1}!
Tɨ^{3}la^{3} Jesús né^{3}, ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
—Sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tson^{2} bíh^{1} cu^{3}tí^{3} hi^{3} jon^{2}zɨ́h^{1} tsá^{2} hí^{3}
hnoh^{2}, jáun^{2} jmɨ́^{1} hniáuh^{21} bíh^{1} hi^{3} jmóuh^{1} hnoh^{2}
la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} tsá^{2} hí^{3}.
40 Tɨ^{3}la^{3} cun^{3} jáun^{2} hnáuh^{2} bíh^{1} hnoh^{2} jngah^{13}
jná^{13}, uá^{1}jinh^{1} má^{2}lɨ́^{2}juo^{3} ná^{1} hnoh^{2} jú^{1} tson^{2} la^{3}
cun^{3} rón^{32} hi^{3} ca^{3}hɨ́e^{3} jná^{13} Dió^{32}. Tɨ^{3}la^{3} ¡hí^{1} cónh^{3}
yáh^{3} tiá^{2} ca^{3}jmú^{3} hla^{1} Há^{2}bran^{21} la^{3} nɨ́^{2} má^{1}ná^{1}!
41 Quí^{1} hnoh^{2} dá^{2} jmóuh^{1} náh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} jmu^{2} hnga^{2}
ñeh^{2} bíh^{1} náh^{2}.
Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—Jun^{3}juáh^{13} dún^{2} lɨ́^{1} zian^{2} yáh^{3} jnoh^{1}, jan^{2} tán^{1}
bíh^{1} Dió^{32} Jméɨ^{2} jnoh^{1} zian^{2}.
42 Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:
—Sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tson^{2} bíh^{1} hi^{3} Dió^{32} ñeh^{2} hnoh^{2},
jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{1}hnau^{1} bíh^{1} hnoh^{2} jná^{13} dúh^{1}, quí^{1}

jná^{13} bíh^{1} jan^{2} Tsá^{2} ja^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}, hi^{3} jáun^{2} lá^{2} zenh^{2} ná^{1} ta^{3} máh^{1} hnoh^{2}. Quí^{1} jun^{3}juáh^{13} lɨ́^{1} ca^{3}cháunh^{13} tsɨn^{32} huen^{2} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} ja^{3} ná^{1}, quí^{1} tɨ^{3}la^{3} Dió^{32} bíh^{1} ca^{3}ze^{3} jná^{13}.

43 Jáun^{2} né^{3}, ¿he^{3} láɨh^{32} sa^{3} tiá^{2} ngɨ^{23} hnoh^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} juah^{32} jná^{13} juáh^{13}? Quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tiá^{2} tion^{23} hnoh^{2} honh^{2} hi^{3} náɨh^{1} jú^{1} chú^{32} hi^{3} hléh^{23} lá^{2} jná^{13} yáh^{3}.

44 Quí^{1} tsá^{2} hláɨnh^{1} bíh^{1} ñeh^{2} hnoh^{2}; hi^{3} jáun^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} dí^{1}quiaunh^{21} tsɨ́^{3} hí^{3} bíh^{1} hnáuh^{2} hnoh^{2} jmúh^{13}. Quí^{1} qui^{3} cónh^{3} jan^{2} tsá^{2} jngɨh^{2} tsáu^{2} bíh^{1} tsá^{2} hláɨnh^{1} ca^{3}la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}liau^{3}; hí^{1} cónh^{3} yáh^{3} tiá^{2} jmu^{2} tsú^{2} la^{3} cun^{3} lɨ́^{3} jú^{1} tson^{2}, quí^{1} tiá^{2} jú^{1} tson^{2} hu^{21} yáh^{3} hñu^{3} tsɨ́^{3} tsú^{2}. Hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}hléh^{3} tsú^{2} jú^{1} tɨ́^{1}jáɨ^{2}, cáun^{2} hleh^{32} tsú^{2} la^{3} cun^{3} rón^{32} lɨ́n^{3} bíh^{1}; quí^{1} qui^{3} cónh^{3} hí^{3} bíh^{1} jan^{2} tsá^{2} tɨ́^{1} jáɨn^{2}, hi^{3} jáun^{2} hí^{3} bíh^{1} lɨ́n^{3} mí^{1}zioh^{21} jú^{1} tɨ́^{1}jáɨ^{2}.

45 Tɨ^{3}la^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jná^{13} hléh^{23} jú^{1} tson^{2} né^{3}, hi^{3} jáun^{2} tiá^{2} ta^{21} táunh^{23} yáh^{3} hnoh^{2}.

46 ¿Hin^{2} tsánh^{2} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} hnoh^{2} lɨ́^{13} má^{1}jnia^{13} náh^{2} cáun^{2} tso^{3} quion^{21} jná^{13} juáh^{13}? Né^{32} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} jú^{1} tson^{2} bíh^{1} la^{3} hléh^{23} jná^{13}, jáun^{2} ¿he^{3} láɨh^{32} sa^{3} tiá^{2} ta^{21} táunh^{23} yáh^{3} hnoh^{2}?

47 Quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} tionh^{2} jo^{3}cuo^{2} Dió^{32}, jáun^{2} tsá^{2} la^{3} hí^{3} náɨ^{32} bíh^{1} jáɨ^{13} quioh^{21} Dió^{32}; tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2} má^{1}ná^{1} tiá^{2} hnáuh^{2} yáh^{3} hnoh^{2} náɨh^{1}, quí^{1} jun^{3}juáh^{13} tsá^{2} joh^{1} Dió^{32} yáh^{3} hnoh^{2}.

Jmɨ́^{1} má^{2}zian^{2} bíh^{1} Cristo jmɨ́^{1} ñeh^{2} bíh^{1} hi^{3} lɨ^{3}zian^{2} hla^{1} Há^{2}bran^{21}

48 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} judíos hí^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Tson^{2} bí^{1} la^{3} má^{2}ca^{3}juáh^{13} jnoh^{1} jáun^{2} hi^{3} jan^{2} tsá^{2} lín^{1} tsá^{2} Samaria bíh^{1} hnú^{2}, hi^{3} ján^{3} nú^{2} siáh^{3} jan^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} hláɨnh^{1}.

49 Jáun^{2} Jesús ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:

—Hí^{1} jan^{2} yáh^{3} jmɨ́^{2}chí^{3} hláɨnh^{1} tiá^{2} ján^{3} jná^{13}. Jná^{13} dá^{2} ma^{3}quien^{13} ná^{1} Ñuh^{32} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} hnoh^{2} né^{3}, huen^{3} cu^{3}tí^{13} bíh^{1} jná^{13} jmuh^{32} hnoh^{2}.

50 Jun^{3}juáh^{13} hi^{3} dí^{1}quian^{1} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} ma^{3}quien^{2} tsáu^{2}; tɨ^{3}la^{3} zian^{2} jan^{2} Tsá^{2} hnió^{3} bíh^{1} hi^{3} lɨ^{3} quien^{2} jná^{13}, hi^{3} Tsá^{2} hí^{3} né^{3} rá^{2}tsɨn^{2} héih^{32} tsá^{2} hau^{2} jná^{13}.

51 Jú^{1} tson^{2} bí^{1} juo^{3} jná^{13} hnoh^{2}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} cán^{23} re^{2} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3} juah^{32} jná^{13}, jmɨ́^{1}lɨ́h^{3} bíh^{1} tiá^{2} jún^{3} tsú^{2}.

52 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} judíos hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Ta^{3}né^{32} tɨ^{3} jlánh^{1} cáun^{2} má^{2}nio^{2} bíh^{1} tsɨ́^{3} jnoh^{1} hi^{3} tson^{2} bíh^{1} ján^{3} hnú^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} hláɨnh^{1}. Quí^{1} jun^{3} bíh^{1} hla^{1} Há^{2}bran^{21} la^{3} má^{2}quionh^{3} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} ca^{3}lɨn^{3} *tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}; tɨ^{3}la^{3} hnú^{2} né^{3} juáh^{3}: “Nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} cán^{23} re^{2} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3} juah^{32} jná^{13}, jmɨ́^{1}lɨ́h^{3} bíh^{1} tiá^{2} jún^{3}”.

53 ¿Hí^{1} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} quien^{2} hnú^{2} la^{3}cónh^{3} bíh^{1} hla^{1} Há^{2}bran^{21} jméi^{2} dí^{1}hio^{3} ñú^{1}deh^{3} jnoh^{1}? Quí^{1} hí^{3} dá^{2} jun^{3} bíh^{1}, hi^{3} ca^{3}tsan^{3} bí^{1} siáh^{3} tsá^{2} ca^{3}lɨn^{3} tɨ^{32} jë^{1} Dió^{32}. ¿Hin^{2} ma^{3} dá^{2} tsánh^{2} hnú^{2} dúh^{1}?

54 Jáun^{2} Jesús ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Nɨ́^{1}juáh^{3} jná^{13} la^{3} ma^{3}quien^{13} ná^{1} huen^{2}, hi^{3} jáun^{2} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} lɨ^{3} quien^{2} hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} hi^{3} jáun^{2}. Tɨ^{3}la^{3} Ñuh^{32} bíh^{1} jná^{13} jmu^{2} quien^{2} jná^{13}, Tsá^{2} juáh^{3} hnoh^{2} hí^{3} hi^{3} lɨ́n^{3} Dió^{32} Juóuh^{32} náh^{2}.

55 Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} cuóun^{32} yáh^{3} hnoh^{2} tsú^{2}
má^{1}ná^{1}. Jná^{13} bíh^{1} ján^{1} tson^{2} cuóun^{32} tsú^{2}; hi^{3}
sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} juanh^{21} jná^{13} hi^{3} tiá^{2} cuóun^{32} ná^{1} tsú^{2},
jáun^{2} la^{3} jáun^{2} má^{2}lɨ́n^{3} jná^{13} jan^{2} tsá^{2} tɨ́^{1} jáɨn^{2} la^{3}
hnoh^{2} bíh^{1}. Tɨ^{3}la^{3} hú^{1}tá^{1} tson^{2} bíh^{1} cuóun^{32} jná^{13}
tsú^{2} má^{1}ná^{1}, jɨ^{3} hi^{3} ma^{3}ti^{21} jná^{13} siáh^{3} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3}
juáh^{3} tsú^{2}.

56 Hla^{1} Há^{2}bran^{21} dí^{2}hio^{3} ñú^{2}deh^{3} hnoh^{2} hí^{3} ca^{3}lɨ^{3}
tsah^{3} lɨ́n^{32} quí^{1}hliá^{2} jɨe^{3} jmáɨ^{1} hi^{3} cuán^{13} jná^{13};
ca^{3}jɨe^{3} bí^{1} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}lɨ^{3} hiún^{2} lɨ́n^{32} tsɨ́^{3}.

57 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} tsá^{2} judíos hí^{3} la^{3} lá^{2}
ñí^{1}con^{2} Jesús:

—¡Ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} tu^{3}la^{3}quia^{3} mii^{2} yáh^{3} tiá^{2}
má^{2}hún^{1} hnú^{2}, sa^{3} hnú^{2} yáh^{3} jlánh^{1} juáh^{3} hi^{3}
ca^{3}jɨen^{1} máh^{3} hnú^{2} hla^{1} Há^{2}bran^{21}!

58 Jáun^{2} Jesús ca^{3}záɨh^{3} siáh^{3} tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jú^{1} tson^{2} cu^{3}tí^{13} bíh^{1} la^{32} juo^{3} jná^{13} hnoh^{2}, hi^{3}
la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} ñeh^{2} bí^{1} hi^{3} lɨ^{3}zian^{2} hla^{1} Há^{2}bran^{21}
máh^{3}, jmɨ́^{1} má^{2}zian^{2} bíh^{1} jná^{13}.

59 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} ca^{3}can^{3} quɨ́n^{1} hi^{3} jnah^{3} Jesús;
tɨ^{3}la^{3} Jesús, ha^{3} tiú^{2}uú^{2} ca^{3}jnia^{3} yáh^{3}, jáun^{2} cua^{3}han^{3}
hñu^{3} cuáh^{32} chín^{1} [hi^{3} ca^{3}nga^{2} ja^{1} ñí^{1} tionh^{1} tsá^{2}
hí^{3}], hi^{3} ngah^{3}.

9

Jesús jmah^{23} jan^{2} tsá^{2} qui^{3} má^{2}ten^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2}

1 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, tá^{1}la^{3} hí^{1}hún^{1} jáun^{2} Jesús juɨ^{32} hi^{3}
má^{2}cuá^{2}han^{3} cuáh^{32}, ca^{3}jɨ́en^{32} dí^{2} jan^{2} tsá^{2}ñuh^{2} qui^{3}
má^{2}te^{3} ñí^{1} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2}.

2 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} né^{3},
ca^{3}ngáɨ^{3} ñí^{1}con^{2} dí^{2} hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:
—Tɨ^{32}, ¿he^{3} láɨh^{32} sa^{3} ten^{3} yáh^{3} tsá^{2}ñuh^{2} nɨ́^{2}
ca^{3}lɨ^{3}zian^{2}? ¿Hí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tsáu^{13} jméi^{2} mí^{1}ziú^{13}
tsú^{2} juáh^{13}, ho^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tsáu^{13} hnga^{2} uá^{1}?
3 Jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:
—Jun^{3}juáh^{13} tsáu^{13} hnga^{2} yáh^{3} tsú^{2} hi^{3} ten^{3}, hi^{3}
sa^{3}jun^{3} tsáu^{13} jméi^{2} mí^{1}ziú^{13} tsú^{2} siáh^{3}; la^{3} nɨ́^{2} dá^{2}
ca^{3}lɨ^{3} hi^{3} jáun^{2} lɨ^{3}jnia^{2} he^{3} tɨn^{2} Dió^{32} jmu^{3} bíh^{1}.
4 Hniáuh^{32} bíh^{1} jmú^{13} dí^{2} tá^{13} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} jná^{13}
tá^{1}la^{3} jniá^{3}, quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}zɨ^{32}, jáun^{2} hí^{1}
jan^{2} yáh^{3} tiú^{2}uú^{2} hin^{2} lɨ́^{13} jmu^{3} ta^{21}.
5 Quí^{1} tá^{1}la^{3} cuon^{1} jná^{13} lá^{2} hngá^{1}máh^{3} lá^{2}, lɨ́n^{3}
jná^{13} joh^{1} sɨ́^{2} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}.
6 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{3} Jesús la^{3} nɨ́^{2} né^{3},
ca^{3}hñe^{3} hué^{32}, hi^{3} ca^{3}jmú^{3} cú^{1}pih^{21} jen^{2} quionh^{3}
mí^{1}héh^{32} quioh^{21}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}yóh^{3} dí^{2} mɨ́^{1}ñí^{1} tsá^{2}
ten^{3} hí^{3}.
7 Jáun^{2} la^{3}juɨ^{32} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:
—Cua^{32}, cuá^{2}ráɨn^{2} máh^{1} tɨ^{3} ñí^{1} nio^{1} jmɨ́^{2}táu^{2} jmáɨ^{2}
Siloé (hi^{3} hnió^{3} juáh^{3} “Tsá^{2} zéin^{1}”).
Jáun^{2} ngau^{3} bíh^{1} tsá^{2} ten^{3} hí^{3} hi^{3} ca^{3}ñí^{1}ráɨn^{13} ñí^{1}
ñí^{1} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} cá^{1}jính^{21} jáun^{2} má^{2}jniá^{3}
ñí^{1}.
8 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} cuu^{3} tsá^{2} jéin^{3} hñú^{13} tsú^{2} ca^{3}juu^{3}
ca^{3}hlénh^{3}, la^{3} má^{2}quionh^{3} tsá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}jɨ́e^{32} hí^{3}
hi^{3} lɨ́^{1} mɨ^{32} tsú^{2} cú^{1}dáɨn^{3} ñí^{1}con^{2} tsáu^{2} jmɨ́^{1}tin^{2}, hi^{3}
ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
—¿Há^{1} jun^{3}juáh^{13} tsá^{2} nɨ́^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} cua^{32} ñí^{1} jáun^{2}
hi^{3} jmɨ́^{1} mɨ^{32} cú^{1}dáɨn^{3} jmɨ́^{1}tin^{2} juáh^{13}?

9 Jáun^{2} ma^{3} jan^{2} tsáu^{2} ca^{3}juáh^{3}:
—Ján^{3}, tsá^{2} hí^{3} bí^{1} nɨ^{32}.
Hi^{3} ma^{3} jan^{2} né^{3} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3}:
—Ján^{1}han^{21}, jun^{3}juáh^{13} tsá^{2} hí^{3} yáh^{3} nɨ^{32}, uá^{1}jinh^{1} jniá^{3} la^{3} jáun^{2}.
Tɨ^{3}la^{3} hnga^{2} tsú^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
—Ján^{3}, jná^{13} bíh^{1} hí^{3}.
10 Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}, ca^{3}ngáɨh^{3} dí^{2} tiáunh^{1} la^{3} lá^{2}:
—¿Ha^{3} bí^{1} lánh^{3} rón^{32} ca^{3}niá^{3} máh^{1} nú^{2} hi^{3} jáun^{2} má^{2}lɨ́^{23} jɨe^{1} nú^{2} ta^{3}né^{32}?
11 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:
—Tsá^{2}ñuh^{2} Tsá^{2} jmáɨ^{2} hí^{3} Jesús bíh^{1} lɨ́^{2}jmú^{3} jen^{2}, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{2}yóh^{3} tsú^{2} mɨ́^{1}ñi^{32} jná^{13}, jáun^{2} lɨ́^{2}juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Cua^{32} tɨ^{3} ñí^{1} nio^{1} jmɨ́^{2}táu^{2} jmáɨ^{2} Siloé, ñí^{1} jáun^{2} cuá^{2}ráɨn^{2} máh^{1}”. Jáun^{2} cuá^{2}ñéi^{1} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}ráɨn^{32} jná^{13} jáun^{2} mɨ́^{1}ñi^{32} né^{3}, ca^{3}niá^{3} bíh^{1} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3} jɨe^{1} jná^{13}.
12 Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} tsáu^{2} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3} la^{3} lá^{2}:
—¿Né^{2} dá^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3}?
Jáun^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3}:
—Tiá^{2} ño^{1} nia^{21}.

Tsá^{2} fariseos quí^{2} nga^{2} jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3}

13 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ñí^{1}jan^{2} tsú^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3} tɨ^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} *fariseos;
14 quí^{1} *jmáɨ^{1} nio^{2} tie^{3} bíh^{1} jaun^{32} jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3} Jesús jen^{2} hi^{3} ca^{3}jñéi^{3} mɨ́^{1}ñí^{1} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3}, hi^{3} jáun^{2} lan^{3}.

15 Jáun^{2} tsá^{2} fariseos né^{3}, ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} ñí^{1}con^{2}
tsá^{2} hí^{3} hi^{3} he^{3} lánh^{3} rón^{32} ca^{3}niá^{3} mɨ́^{1}ñí^{1}, hi^{3} jáun^{2}
má^{2}jɨ́e^{32}. Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3} la^{3} lá^{2}:
—Jen^{2} bíh^{1} lɨ́^{2}jñéɨ^{3} tsú^{2} mɨ́^{1}ñi^{32} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2}
lɨ́^{2}ráɨn^{32} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} má^{2}jniá^{3} mɨ́^{1}ñi^{32} jná^{13}
ta^{3}né^{32}.
16 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} ma^{3} jan^{2} tsá^{2}
fariseos la^{3} lá^{2}:
—Jun^{3}juáh^{13} tsá^{2} ja^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} yáh^{3} tsá^{2}ñuh^{2}
tsá^{2} lɨ́^{2}jmú^{3} hi^{3} nɨ́^{2}, quí^{1} jáun^{2} sa^{3} tiá^{2} ta^{21} tanh^{2} yáh^{3}
tsú^{2} jmáɨ^{1} nio^{2} tie^{3}.
Tɨ^{3}la^{3} ma^{3} jan^{2} tsá^{2} fariseos hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3}:
—¿He^{3} bí^{1} lánh^{3} rón^{32} lɨ́^{13} jmu^{3} tsú^{2} li^{21} hi^{3} lɨ́^{3}
hua^{3}jueh^{32} nɨ́^{2}, nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2} ren^{2} tso^{3} bí^{1} lánh^{3}?
Jáun^{2} la^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} lɨ^{3} hi^{3} ca^{3}ta^{3}ná^{1}tsoh^{3} ja^{1} quioh^{21}
tsú^{2} hmóu^{32}.
17 Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}ngáɨh^{3} tsú^{2} siáh^{3} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3}
la^{3} lá^{2}:
—Hi^{3} hnú^{2} né^{3}, ¿he^{3} lánh^{3} juáh^{3} nú^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1}
tsá^{2}ñuh^{2} tsá^{2} lɨ́^{2}niá^{32} hí^{3} mɨ́^{1}máh^{1} nú^{2}?
Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3}:
—Jná^{13} len^{3} hi^{3} tsá^{2} hí^{3} bíh^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} *tɨ^{32} jë^{1}
Dió^{32}.
18 Jáun^{2} tsá^{2} *judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} tiá^{2} ta^{21} ca^{3}taunh^{3}
yáh^{3} hi^{3} tson^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} né^{32} né^{3}
má^{2}ca^{3}niá^{3} ñí^{1}; ca^{3}la^{3} ñí^{1} ca^{3}teh^{3} dí^{2} jméɨ^{2} mí^{1}ziú^{13}
tsá^{2} hí^{3},
19 hi^{3} ca^{3}ngáɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:
—¿Hí^{1} tsá^{2} lá^{2} jónh^{32} hnoh^{2}, tsá^{2} juáh^{3} hnoh^{2}
hi^{3} má^{2}ten^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2}? ¿Ha^{3} lánh^{3} rón^{32}
má^{2}ca^{3}niá^{3} mɨ́^{1}ñí^{1} tsú^{2} ta^{3}né^{32} né^{3}?

20 Jáun^{2} jméi^{2} mí^{1}ziú^{13} tsá^{2} hí^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—Né^{1} bíh^{1} jnoh^{1} hi^{3} jon^{2} jnoh^{1} tsá^{2} nɨ́^{2}, hi^{3} tson^{2}
bíh^{1} má^{2}ten^{3} tsú^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}zian^{2};
21 tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} né^{1} jnoh^{1} má^{1}ná^{1} he^{3} lánh^{3} rón^{32} lɨ^{3}
hi^{3} má^{2}ca^{3}niá^{3} mɨ́^{1}ñí^{1} tsú^{2} ta^{3}né^{32}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} né^{1}
jnoh^{1} siáh^{3} hin^{2} tsánh^{2} lɨ́^{2}jmú^{3} hi^{3} ca^{3}niá^{3} mɨ́^{1}ñí^{1}
tsú^{2}. Ngáɨh^{3} dúh^{1} tsú^{2} hnga^{2} neh^{21}; quí^{1} tsá^{2}
má^{2}hún^{1} tsɨ́^{3} bíh^{1} nɨ^{32}, hi^{3} jáun^{2} hnga^{2} bíh^{1} tsú^{2}
má^{2}lɨ́^{13} cué^{32} jú^{1} tson^{2} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}.
22 La^{3} nɨ́^{2} ca^{3}juáh^{3} jméi^{2} mí^{1}ziú^{13} tsú^{2} quí^{1}
cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} jmɨ́^{1} juénh^{2}, quí^{1}hliá^{2} tsá^{2} judíos
tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}jmú^{3} cá^{2}hon^{3} hi^{3} chin^{13} dí^{2}
cuáh^{32} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} juáh^{3} hi^{3} tson^{2} bíh^{1} Jesús lɨ́n^{3}
Cristo.
23 Hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} la^{3} nɨ́^{2} ca^{3}juáh^{3} jméi^{2} mí^{1}ziú^{13}
tsá^{2} hí^{3}: “Ngáɨh^{3} dúh^{1} tsú^{2} hnga^{2} neh^{21}, quí^{1} tsá^{2}
má^{2}hún^{1} tsɨ́^{3} bíh^{1} nɨ^{32}”.
24 Jáun^{2} tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} hí^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} judíos ca^{3}teh^{3}
siáh^{3} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3}, hi^{3} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:
—Juah^{21} jú^{1} tson^{2} ñí^{1}con^{2} jnoh^{1} ñí^{1} ta^{3} ñí^{1} Dió^{32},
quí^{1} jnoh^{1} né^{1} hi^{3} tsá^{2}ñuh^{2} hí^{3} dá^{2} jan^{2} tsá^{2} ren^{2}
tso^{3} bíh^{1}.
25 Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3} la^{3} lá^{2}:
—Tiá^{2} ño^{1} jná^{13} hí^{1} ren^{2} tsú^{2} tso^{3} ho^{3} tiá^{2} ren^{2}.
Ñí^{1} jɨ́^{21}la^{3} cun^{3} hi^{3} ño^{1} jná^{13}, hi^{3} jná^{13} jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jan^{2}
tsá^{2} ten^{3} bíh^{1}, hi^{3} ta^{3}né^{32} né^{3} má^{2}jɨe^{1} ná^{1}.
26 Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} tsá^{2} fariseos la^{3} lá^{2}:
—¿He^{3} lɨ́^{2}jmú^{3} tsú^{2}? ¿Ha^{3} lánh^{3} rón^{32} lɨ́^{2}jmú^{3} tsú^{2}
hi^{3} ca^{3}jnia^{3} mɨ́^{1}máh^{1} hnú^{2}?
27 Jáun^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} ten^{3} hí^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—Má²lɨ́²juáh³² bíh¹ jná¹³, tɨ³la³ tiá² jáɨ¹³ canh³² yáh³ hnoh². ¿He³ láɨh³² hnáuh² hnoh² hi³ juah²¹ jná¹³ siáh³ cónh³? ¿Hí¹ hnáuh² hnoh² hi³ han³ uá²jaɨ³² tɨ³ con² tsú² dúh¹?

28 Jmɨ́¹jáun² ca³jin³ dí² tsá² jmɨ́¹ ten³ hí³, hi³ ca³záɨh³ dí² la³ lá²:

—Hnú² bíh¹ tsá² hen² nú² tɨ³ con² tsá² lín¹ hí³, tɨ³la³ jnoh¹ má¹ná¹, haɨn²¹ jnoh¹ tɨ³ con² hla¹ Moisés bíh¹.

29 Jnoh¹ né¹ hi³ Dió³² ca³hléh³ ñí¹con² hla¹ Moisés, tɨ³la³ tsá²ñuh² nɨ́² má¹ná¹, ca³la³ hí¹juáh³ tiá² né¹ bíh¹ jnoh¹ ha³ jinh¹ ja³ tsú².

30 Jáun² tsá² jmɨ́¹ ten³ hí³ ca³záɨh³ tsá² hí³ la³ lá²:

—¡Hen³ ma³ hua³jueh³² lɨ́²³ hi³ hnoh² tiá² la³ ñíh¹ yáh³ náh² hi³ ha³ jinh¹ ja³ Tsá² hí³, tɨ³la³ Tsá² hí³ bíh¹ lɨ́²niá³² mɨ́¹ñi³² jná¹³!

31 Re² lɨn³² bí¹ né¹ dí² hi³ Dió³² tiá² náɨ³² yáh³ jë¹ jan² tsá² ren² tso³; jɨ́³²la³ jë¹ tsá² zian² hi³ ca³tɨn¹ bíh¹ Dió³² náɨ³², lɨ³ua³ jan² tsá² jmu² la³ cun³ hi³ hnió³ tsú² yáh³.

32 Hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lin¹ má²ca³náɨ¹³ dí² hi³ má²ca³lɨ³zian² jan² tsá² nia³² mɨ́¹ñí¹ tsá² má²ten³ má¹ca³lɨ³zian².

33 Sá¹jmɨ́¹ tson² hi³ Tsá² hí³ tiá² ja³ ñí¹con² Dió³² dúh¹, jáun² hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³ jmɨ́¹ lɨ́¹³ jmu³ tsú².

34 Jáun² tsá² tionh² hí³ né³ ca³juáh³ siáh³ la³ lá²:

—Hnú² bíh¹ jan² tsá² ca³lɨ³zian² nú² hi³ ren² nú² tso³, ¿hí¹ hnáuh² hnú² má¹ta¹³ nú² jnoh¹?

Jmɨ́¹jáun² ca³jmú³ tsú² héih³² ñí¹con² tsá² jmɨ́¹ ten³ hí³ hi³ tiú²uú² hniáuh³² tsó³² tsú² cuáh³².

Tsá² te³ jmɨ́¹ tsɨ́³

35 Jáun² né³, jmɨ́¹ ca³lɨ³ ñi³² Jesús hi³ má²lɨ́²jmú³
tsú² héih³² hi³ tiú²uú² tsó³² tsá² jmɨ́¹ ten³ hí³
cuáh³², jáun² ca³ñí¹hniah² dí² tsá² hí³, hi³ jáun² jmɨ́¹
ca³chanh²¹ dí² tsá² jmɨ́¹ ten³ hí³ né³, ca³záɨh³ dí² la³
lá²:
—¿Hí¹ má²lɨ́²cháh¹ hnú² cáun² honh² ñí¹con² Jon²
tsá²mɨ³cuóun²?
36 Jáun² tsá² jmɨ́¹ ten³ hí³ ca³juáh³:
—Tɨ³², juah²¹ tiá³ hin² tsánh² Tsá² hí³, hi³ jáun²
tanh²¹ jná¹³ tsú² ta²¹.
37 Jmɨ́¹jáun² ca³ngáɨ³ Jesús la³ lá²:
—Má²lɨ́²jɨen¹ bí¹ nú² tsú², jná¹³ bíh¹ la³² Tsá²
dí¹hléh²³ ná¹ quiúnh¹ hnú².
38 Hi³ jáun² jmɨ́¹jáun² ca³di³jñí³² tsá² hí³ ta³ ñí¹
Jesús, hi³ ca³juáh³ la³ lá²:
—Taunh³² bíh¹ jná¹³ ta²¹ hnú² Tɨ³².
39 Jáun² la³ cun³ jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ Jesús:
—Jná¹³ ja³ ná¹ ñí¹ hué²¹ lá² hi³ ja³ra³tsɨ³² ná¹
héih³² hi³ jáun² tsá² ten³ lɨ́¹³ niá³ ñí¹, hi³ jáun² tsá²
jniá³ ñí¹ né³ lɨ³ lin¹ hi³ ná¹ten³ bíh¹.
40 Hi³ jáun² jmɨ́¹ ca³náɨ³² tsá² fariseos tsá² ma³
jan² jmɨ́¹ tionh¹ hí³ quionh³ tsú² jáɨ¹³ nɨ́² né³,
ca³juáh³ la³ lá²:
—¿Hí¹ jáun² la³ ná¹ten³ uá¹ jnoh¹ uá²jaɨ³²?
41 Hi³ jáun² jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ Jesús la³ lá²:
—Sá¹jmɨ́¹ hi³ tson² bíh¹ ná¹ten³ hnoh², hi³ jáun²
tiá² tso³ jmɨ́¹ hauh³² yáh³ náh² ca³tɨ²¹ tso³ quián¹³.
Tɨ³la³ cun³ñí¹ hi³ juáh³ náh² hmóu³² hi³ tiá² ten³ ya³
náh², hi³ jáun² dá² hauh³² bí¹ náh² tso³.

10

Tsá²jmu²hua³hí¹³já¹ziáh²la³má²quionh³já¹ziáh²joh¹

1 Jmɨ́¹jáun² né³, ca³jmú³ Jesús cáun² jáɨ¹³ la³ lá²:
—Jú¹ tson² cu³tí³ bíh¹ la³² juo³ jná¹³ hnoh², hi³
nɨ́¹juáh³ tsá² tiá² hí²³ tɨ³ ñí¹ lɨ́³ ho³ jnɨ́¹³ quioh²¹
*já¹ziáh², jáun² tsá² la³ hí³ dá² lɨ́n³ jan² háɨn² bíh¹,
tsá² lɨ́¹ can²³ jan² jáh³ tiá² joh¹.
2 Tɨ³la³ tsá² hí²³ tɨ³ juɨ³² ñí¹ lɨ́³ ho³ jnɨ́¹³ má¹ná¹,
hnga² tsá² qui³ jmu² hua³hí¹³ já¹ziáh² bíh¹ hí³.
3 Jáun² tsá² zenh² ho³ jnɨ́¹³ né³, nia³² ho³ jnɨ́¹³
hi³ jáun² hí³ tsá² hí³; hi³ já¹ziáh² né³ má²cuoh² bíh¹
ho³ juo¹³. Ma³ quin³² ma³ jan³² jáh³ hí³ téh²³ dí²
cun³quionh³ hi³ jmáɨ², hi³ huen² dí² tɨ³ cheih³² jnɨ́¹³.
4 Hi³ jáun² nɨ́¹juáh³ nɨ́¹ má¹lɨ́²huen³ tsú² la³jɨ́n³²
já¹ziáh² hí³ joh¹, tsau³² dí² chí¹ján³ ta³ ñí¹ jáh³
hí³, hi³ jáun² já¹ziáh² hí³ né³ tsá²táunh¹ cu³chin¹
cu³hna²¹ tsá² hí³, quí¹hliá² má²cuoh² bí¹ jáh³ ho³
juo¹³.
5 Quí¹ cun³ tiá² lɨ́¹ tsá²táunh¹ bíh¹ jáh³ cu³hna²¹
jan² tsá² tiá² cuóun³²; jáh³ hí³ dá² tɨ³ cuon³ bíh¹
ñí¹con² tsá² tiá² má²cuóun³², quí¹ tiá² cuoh² ya³ jáh³
ho³ tsá² siánh³.
6 Tɨ³la³ tsá² jmɨ́¹ ná¹náɨ³² hí³ né³, cun³ tiá² ca³ngɨ¹³
bíh¹ he³ dá² jmɨ́¹ hnió³ Jesús juáh³ cun³quionh³ jáɨ¹³
hi³ má²lɨ́²jmú³ jáun².

Jesús bíh¹ lɨ́n³ jan² Tsá² chun¹ hi³ jmu² hua³hí¹³ já¹ziáh²

7 Jmɨ́¹jáun² né³ ca³juáh³ siáh³ Jesús la³ lá²:

—Jú¹ tson² bíh¹ juo³ jná¹³ hnoh², hi³ jná¹³ bíh¹
lɨ́n³ ná¹ la³jmɨ́¹ lɨ́³ ho³ jnɨ́¹³ juɨ³² ñí¹ taunh³² já¹ziáh².
8 La³jɨ́n³² tsá² cuá²tú¹ cuá¹lɨn³ jmɨ́¹ ñeh² bíh¹ hi³
cuán¹³ jná¹³, tsá² háɨn² bíh¹ hí³, tsá² cáun² lɨ́¹ can²³
jáh³ tiá² joh¹; tɨ³la³ já¹ziáh² né³ tiá² ca³háɨn³² yáh³
tɨ³ con² tsá² hí³.
9 Jná¹³ bíh¹ lɨ́n³ ná¹ la³jmɨ́¹ lɨ́³ ho³ jnɨ́¹³; hi³ jáun²
lɨ³ua³ jan² tsá² hí²³ hñu³ jnɨ́¹³ cun³quionh³ jná¹³ né³,
lɨ́¹³ liáun³. Tsá² hí³ lɨ́n¹³ la³jmɨ́¹ lɨ́n³ jan² já¹ziáh²
hi³ quí² chin² tsú² hñu³ jnɨ́¹³ quioh²¹ hi³ tsa³ñi³jan¹
tsú², hi³ jáun² choh²³ háu² cuh³.
10 ”Tsá² háɨn² dá² ja³² hi³ han³ bíh¹, hi³ ma³tsan²
jáh³, hi³ quí² hin²³ la³jɨ́³²; tɨ³la³ jná¹³ má¹ná¹, cuan³
ná¹ hi³ jáun² lɨ́¹³ zian² tsú² cáun² hi³ hmaɨ²¹ bíh¹, jɨ³
hi³ lɨ́¹³ zian² tsú² ca³la³ hi³ lɨ́¹ má²tú² má²ziun²³ nɨ́²
siáh³.
11 Jná¹³ bíh¹ lɨ́n³ ná¹ jan² tsá² hú¹tá¹ cu³tí¹³ jmu²
hua³hí¹³ já¹ziáh². Tsá² qui³ jmu² hua³hí¹³ cun³ tán¹
já¹ziáh² né³, ca³la³ hi³ chá³² tsú² cáun² tsɨ́³ hi³ jún³
cun³ñí¹ hi³ ca³tɨn¹ já¹ziáh² joh¹.
12 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ tsá² ti³ lɨ́¹ jmu² ta²¹ hi³ hlánh¹
má¹ná¹, cáun² cuon² bíh¹ tsú² hnga² nɨ́¹ má¹ja³² tsɨ́²náɨ¹ hi³ cunh¹³ já¹ziáh²; cáun² chan² hmóu³²
bíh¹ tsú² já¹ziáh², quí¹ tiá² lɨ́n³ yáh³ tsú² jan² tsá²
hú¹tá¹ jmu² hua³hí¹³ já¹ziáh², hi³ sa³jun³ joh¹ yáh³
tsú² jáh³. Jáun² tsɨ́²náɨ¹ né³ ja³² hi³ zanh²³ já¹ziáh²,
hi³ jmu² hi³ lɨ́¹ tiú¹ lɨ́¹ hán¹ tɨ³ hlá² tɨ³ nɨ́² jáh³.
13 Jáun² tsá² la³ hí³ dá² cáun² cuon² bíh¹, quí¹ ñí¹
jɨ́²¹la³ ti³ jmu² tsú² ta²¹ hi³ hlánh¹ bíh¹, hi³ jáun² tiá²
hɨ³² yáh³ tsɨ́³ tsú² hi³ ca³tɨn¹ já¹ziáh².

14 ”Jná^{13} bíh^{1} lɨ́n^{3} ná^{1} jan^{2} Tsá^{2} hú^{1}tá^{1} cu^{3}tí^{13} jmu^{2}
hua^{3}hí^{13} já^{1}ziáh^{2}. Cuóun^{32} bíh^{1} jná^{13} já^{1}ziáh^{2} joh^{2},
hi^{3} jáh^{3} hí^{3} né^{3} cuóu^{32} bí^{1} siáh^{3} jná^{13}
15 la^{3}jmɨ́^{1} cuóu^{21} jná^{13} Ñuh^{32}, hi^{3} jáun^{2} jná^{13} né^{3}
cuóun^{32} ná^{1} Ñuh^{32}; hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} chá^{23} jná^{13} cáun^{2}
tsɨn^{32} hi^{3} jún^{3} ná^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} já^{1}ziáh^{2}.
16 Ja^{3}bí^{1} zian^{2} siáh^{3} já^{1}ziáh^{2} joh^{2} jná^{13}, jáh^{3} tiá^{2}
má^{2}tiáunh^{1} hñu^{3} jnɨ́^{13} lá^{2}; hniáuh^{32} bíh^{1} ñí^{1}cón^{21}
jná^{13} uá^{2}jaɨ^{32} jáh^{3} hí^{3}. Hi^{3} jáun^{2} jáh^{3} hí^{3} siáh^{3} ne^{3}
jáɨ^{13} quion^{21} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} tiáunh^{1} cu^{3}tsa^{32}
cáun^{2} hñu^{3} jnɨ́^{13}, hi^{3} jan^{2} tán^{1} bíh^{1} Juo^{13} lɨ́^{13} zian^{2}.
17 ”Hi^{3} jáun^{2} bí^{1} jlánh^{1} hniau^{3} jná^{13} Ñuh^{32}, quí^{1}
cun^{3}ñí^{1} hi^{3} chá^{23} jná^{13} cáun^{2} tsɨn^{32} hi^{3} jún^{3} ná^{1}
ca^{3}tɨn^{1} jáh^{3} hí^{3}; hi^{3} jáun^{2} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, jenh^{13}
jná^{13} siáh^{3}.
18 Hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} jngah^{3} jná^{13}, tɨ^{3}la^{3}
cué^{13} jná^{13} jmɨ́^{2}chí^{3} quion^{21} ca^{3}la^{3} hi^{3} hiún^{2} tsɨn^{32}
huen^{2} bíh^{1}. Quí^{1} jná^{13} dá^{2} ho^{2} ná^{1} jáɨ^{13} hi^{3} cué^{13} ná^{1}
jmɨ́^{2}chí^{3} quion^{21} jɨ^{3} hi^{3} caun^{21} ná^{1} nɨ́^{2} siáh^{3}. Hi^{3} nɨ́^{2}
bíh^{1} héih^{32} hi^{3} ca^{3}cué^{3} jná^{13} Ñuh^{32}.
19 Jmɨ́^{1} ca^{3}náɨ^{32} tsá^{2} *judíos hí^{3} jáɨ^{13} nɨ́^{2} né^{3},
ca^{3}ta^{3}ná^{1}tsoh^{3} siáh^{3} ja^{1} quioh^{21} tsú^{2}.
20 Quí^{1} juóun^{32} bíh^{1} tsá^{2} tionh^{2} hí^{3} ñí^{1} jáun^{2} jmɨ́^{1}
ná^{1}juáh^{23} la^{3} lá^{2}:

—¿He^{3} láɨh^{32} sa^{3} naɨh^{32} máh^{3} náh^{2} jë^{1} tsá^{2} nɨ́^{2}? Já^{2}
tsá^{2} ngo^{2} jan^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} hláɨnh^{1} bíh^{1} nɨ^{32}.

21 Tɨ^{3}la^{3} ma^{3} jan^{2} tsá^{2} hí^{3} jmɨ́^{1} ná^{1}juáh^{23} la^{3} lá^{2}:

—Já^{2} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tsá^{2} jan^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} hláɨnh^{1} tiá^{2}
lɨ́^{13} hléh^{32} la^{3} nɨ́^{2}. ¿Hí^{1} lɨ́^{13} jmu^{3} jan^{2} jmɨ́^{2}chí^{3} hláɨnh^{1}

hi³ niá³ mɨ́¹ñí¹ jan² tsá² ten³ juáh¹³?

Tiá² jéin²³ yáh³ tsá² ná¹chín¹ Jesús

22 Hi³ jáun² né³, ca³chó³² jmáɨ¹ hi³ jmu² tsá² judíos jmáɨ¹ tɨ³ já¹ juú² Jerusalén ca³tɨ²¹ jmɨ́¹ ca³jmú³ dí¹hio³ ñú¹deh³ tsú² hi³ ná¹chan¹ cuáh³² chín¹ quioh²¹ cónh³í¹ cu³ jéin³² ñí¹con² Dió³²; jmɨ́¹ má²ñí²cuóu³ bíh¹ jmáɨ¹ jáun².

23 Jmɨ́¹jáun² jmɨ́¹ cuá¹ngɨ³² Jesús hñu³ cuáh³² chín¹ ñí¹ lɨ́³ ñí¹hñú³, ñí¹ juáh³ tsú² jáun² “Quioh²¹ Salomón”;

24 hi³ jáun² ñí¹ jáun² ca³cuú² ca³ngɨh³² tsá² judíos tsá² ná¹ñí¹ cu³ jéin³ ñí¹ jmɨ́¹ cuá¹ngɨ³² tsú², hi³ ca³záɨh³ dí² la³ lá²:

—¿Lɨ́h³ ma³ hɨ́eh¹ nú² jnoh¹ jú¹ tson²? Juah²¹ cú²na²¹ cu³tí³ nɨ́¹juáh³ tson² bíh¹ hi³ hnú² lɨ́n³ nú² Cristo.

25 Hi³ jáun² Jesús né³ ca³ngáɨ³ la³ lá²:

—Má²cá²juo³ bí¹ jná¹³ hnoh², tɨ³la³ tiá² ta²¹ táunh²³ yáh³ hnoh². Má²lɨ́²lin¹ bíh¹ re² lɨ́n³² cun³quionh³ la³jɨ́³² hi³ jmu² jná¹³ cun³quionh³ héih³² quioh²¹ Ñuh³²;

26 tɨ³la³ tiá² ta²¹ táunh²³ yáh³ hnoh², quí¹ tiá² lɨ́n³ yáh³ hnoh² já¹ziáh² joh² jná¹³, [la³ cun³ qui³ má²cá²juáh³² jná¹³ jáun².]

27 Quí¹ cuoh² bíh¹ já¹ziáh² joh² jná¹³ uen³², hi³ cuóun³² bí¹ siáh³ jná¹³ jáh³ joh², hi³ jáun² bíh¹ ja³táunh¹ jáh³ cu³hna³² jná¹³.

28 Hi³ jná¹³ né³ jmu¹ hi³ lɨ́¹³ zian² tsá² la³ hí³ la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio², hi³ jáun² cun³ tiá² tsa³hín³ bí¹ tsú²,

hi^{3} sa^{3}jun^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} huen^{3} tsú^{2} jo^{3}uón^{32} jná^{13}.

29 Quí^{1} Ñuh^{32} jná^{13} Tsá^{2} ca^{3}cuen^{3} tsá^{2} hí^{3} ñí^{1}con^{2} jná^{13} jan^{2} Tsá^{2} tɨ^{3} jlánh^{1} bí^{1} pin^{3} bíh^{1} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} ñí^{1} la^{3}jɨ́n^{32}, hi^{3} jáun^{2} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} quin^{3} tsá^{2} hí^{3} jo^{3}cuo^{2} hí^{3} dí^{2}.

30 Cá^{2}hon^{3} cu^{3}tí^{13} bíh^{1} jnoh^{1} tiáuh^{1} quiúnh^{1} ná^{1} Ñuh^{32}.

31 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} ca^{3}can^{3} siáh^{3} tsá^{2} judíos hí^{3} quɨ́n^{1}, hi^{3} jmɨ́^{1} jnah^{3} dí^{2} Jesús.

32 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Hliáun^{3} bíh^{1} ta^{21} chu^{21} má^{2}cá^{2}jmú^{32} jná^{13} cun^{3}quionh^{3} pí^{3} quioh^{21} Ñuh^{32}, hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ¿he^{3} ñí^{1} la^{3} cun^{3} ñí^{1} la^{3}jɨ́^{32} ta^{21} jáun^{2} jmu^{2} héih^{32} hi^{3} hnoh^{2} lɨ́^{13} jnauh^{1} náh^{2} quɨ́n^{1}?

33 Jáun^{2} tsá^{2} judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jun^{3}juáh^{13} hi^{3} jnauh^{1} jnoh^{1} quɨ́n^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} ta^{21} chu^{21} hi^{3} má^{2}ca^{3}jmuh^{3} yáh^{3} hnú^{2}, tɨ^{3}la^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}chú^{1} lɨ́^{2}len^{1} hnú^{2} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}hléh^{1} hnú^{2} nɨ́^{2} bíh^{1}. Quí^{1} hnú^{2} dá^{2} jan^{2} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} bíh^{1}, tɨ^{3}la^{3} dí^{1}jmuh^{32} nú^{2} hi^{3} lɨ́n^{3} nú^{2} Dió^{32} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2}.

34 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús:

—Ñí^{1} liei^{21} quián^{13} hnoh^{2} rá^{1}juáh^{3} hi^{3} Dió^{32} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Jná^{13} má^{2}cá^{2}juáh^{32} hi^{3} dió^{32} bíh^{1} ná^{1}lɨ́n^{3} hnoh^{2}”.

35 Hi^{3} né^{1} bíh^{1} dí^{2} hi^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2}, cáun^{2} tson^{2} la^{3} má^{2}tson^{2} jáun^{2} bíh^{1}, quí^{1} Dió^{32}

dá^{2} ca^{3}teh^{3} siáh^{3} dió^{32} la^{3} cun^{3} tsá^{2} ca^{3}héi^{3} hí^{3} jáɨ^{13} quioh^{21} tsú^{2}.

36 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} Dió^{32} yáh^{3} la^{3} má^{2}ca^{3}jmú^{3} hi^{3} cuá^{1}chan^{1} jná^{13}, hi^{3} ca^{3}ze^{3} ná^{1} tsú^{2} siáh^{3} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}, ¿lánh^{3} bí^{1} rón^{32} lɨ́^{13} juáh^{13} hnoh^{2} hi^{3} jná^{13} má^{2}lɨ́^{2}chú^{1} lɨ́^{2}len^{1} ná^{1} Dió^{32} quí^{1}hliá^{2} lɨ́^{2}juáh^{32} jná^{13} hi^{3} lɨ́n^{3} ná^{1} Jon^{2} Dió^{32}?

37 Nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} jmu^{2} jná^{13} la^{3} cun^{3} ta^{21} hi^{3} jmu^{2} Ñuh^{32}, jáun^{2} ha^{3} lɨ́^{2} taunh^{3} náh^{2} jná^{13} ta^{21}.

38 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3} jmu^{2} bíh^{1} jná^{13} tá^{13} tsú^{2} né^{3}, tionh^{2} náh^{2} ta^{21} la^{3} cun^{3} hi^{3} jmu^{2} jná^{13} jáun^{2}, uá^{1}jinh^{1} tiá^{2} ta^{21} taunh^{13} náh^{2} jná^{13} huen^{2}; hi^{3} jáun^{2} cu^{3}tsa^{32} cuɨ́^{1} lɨ^{3} ñíh^{13} náh^{2} cú^{2}jueh^{32} hi^{3} hún^{1} bíh^{1} Ñuh^{32} jná^{13} cá^{2}hon^{3} quiúnh^{1} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} jná^{13} né^{3} hún^{1} ná^{1} siáh^{3} cá^{2}hon^{3} quiúnh^{1} Ñuh^{32}.

39 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} jmɨ́^{1} hnió^{3} siáh^{3} tsá^{2} hí^{3} hi^{3} ma^{3}tson^{13} Jesús, tɨ^{3}la^{3} ca^{3}liáun^{3} bíh^{1} Jesús jo^{3}cuo^{2} tsá^{2} hí^{3}.

40 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ngah^{3} Jesús tɨ^{3} juɨ^{32} ñí^{1} hia^{32} hiú^{2}, can^{32} cua^{3} Jordán, ñí^{1} ca^{3}zion^{3} hla^{1} Juan^{2} tsáu^{2} jmáɨ^{2} jmɨ́^{1}tin^{2}, hi^{3} jáun^{2} ñí^{1} jáun^{2} ca^{3}cuá^{3}.

41 Jáun^{2} juóun^{32} lɨ́n^{32} bíh^{1} tsáu^{2} ca^{3}ñí^{1}jɨe^{13} tsú^{2} ñí^{1} jáun^{2}, hi^{3} ná^{1}juáh^{23} la^{3} lá^{2} má^{2}tún^{2} hmóu^{32}:

—Uá^{1}jinh^{1} hla^{1} Juan^{2} tiá^{2} li^{21} ca^{3}jmú^{3} yáh^{3} hí^{1} cáun^{2}, tɨ^{3}la^{3} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} tsú^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2}ñuh^{2} lá^{2}, la^{3} tson^{2} bíh^{1} cu^{3}tí^{3}.

42 Hi^{3} juóun^{32} lɨ́n^{32} bíh^{1} tsáu^{2} ca^{3}chá^{3} cáun^{2} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} Jesús ñí^{1} jáun^{2}.

11

Jmáɨ¹ hi³ jun³ Lá¹

1 Né³² né³, ca³chó³² cáun² jmáɨ¹ hi³ jmɨ́¹ zian² jan²
tsá² tsáun¹, tsá² jmáɨ² Lá¹; tsá² zian² juú² Betania
bí¹ tsá² hí³ la³ má²quionh³ tá¹ gon³ tsá²mɨ³ raɨnh²¹,
Má²réi³ jɨ³ mɨ́¹ Marta.
2 Má²réi³ raɨnh²¹ Lá¹ tsá² jmɨ́¹ tsáun¹ hí³ bíh¹
ca³sé³ jmɨ́² má²ró³² ta³ Tɨ³² Juo¹³ dí², hi³ jáun²
ca³ma³quiéin² tsú² siáh³ cun³quionh³ jñú² chí¹
hnga².
3 Hi³ jáun² né³, tá¹ gon³ bíh¹ tsá²mɨ³ má²tún²
raɨnh²¹ hí³ ca³zen³ jáɨ¹³ ñí¹con² Jesús, hi³ juáh³ la³
lá²:
—Tɨ³², rá²tsáun¹ bíh¹ há²mei²¹ joh² hnú².
4 Jáun² jmɨ́¹ ca³náɨ³² Jesús jáɨ¹³ jáun² né³, ca³juáh³
la³ lá²:
—Ha³ tiá² jún³ yáh³ tsú² cun³quionh³ mɨ́¹uɨ́³ jáun²;
quí¹ cun³quionh³ mɨ́¹uɨ́³ jáun² dá² lɨ́¹³ lɨ³jnia² pí³
quioh²¹ Dió³² bíh¹, hi³ ja³bí¹ la³ jáun² lɨ³jnia² siáh³
pí³ quioh²¹ Jon² Dió³².
5 Uá¹jinh¹ jmɨ́¹ hnio³ lɨ́n³² bíh¹ Jesús mɨ́¹ Marta la³
má²quionh³ raɨnh²¹, jɨ³ Lá¹ nɨ́² siáh³,
6 cu³ jáun² ca³cuá³ bíh¹ tsú² cónh³í¹ tun³ jmáɨ¹ ñí¹
jmɨ́¹ cuá³ jáun² la³ cun³ jmɨ́¹ ca³lɨ³ ñi³² hi³ rá²tsáun¹
Lá¹.
7 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³ ca³záɨh³ dí² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³
con², hi³ ca³juáh³:
—Ma³tsáu¹³ cónh³í¹ cu³ jéin³² tɨ³ hué¹³ Judea.
8 Jáun² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² tsú² né³ ca³juáh³:

—Tɨ^{32}, já^{2} tá^{1}la^{3} nɨ́^{2} bí^{1} jaun^{32} cánh^{32} jmɨ́^{1} hnió^{3} tsá^{2} *judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} zian^{2} hué^{32} jáun^{2} hi^{3} jngah^{3} hnú^{2} cun^{3}quionh^{3} quɨ́n^{1}, ¿hí^{1} siáh^{3} ma^{3} siáh^{3} hnáuh^{2} nú^{2} cuóh^{13} ñí^{1} jáun^{2}?

9 Hi^{3} jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—¿Haun^{13} juáh^{13} quia^{3}tún^{3} o^{1}rá^{1} hu^{21} cú^{2} jmáɨ^{1} dúh^{1}? Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} ngɨ^{32} tsú^{2} ta^{3} jma^{2}, tiá^{2} hính^{32} yáh^{3} tsú^{2}, quí^{1} jniá^{3} bíh^{1} joh^{1} hi^{3} zia^{32} hngá^{1}máh^{3} lá^{2};

10 tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2} ngɨ^{32} já^{1}niéi^{2} né^{3}, hinh^{32} bíh^{1} tsú^{2}, quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tiá^{2} joh^{1} zia^{32} yáh^{3} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}.

11 Hi^{3} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Lá^{1} há^{2}mei^{21} quiú^{13} dí^{2} má^{2}rá^{2}cuóun^{1} bíh^{1}, tɨ^{3}la^{3} ñí^{1}ñí^{21} jná^{13} tsú^{2} má^{1}ná^{1}.

12 Jáun^{2} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3}:

—Tɨ^{32}, nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3} má^{2}rá^{2}cuóun^{1} tsú^{2}, la^{3} jáun^{2} má^{2}lin^{1} hi^{3} má^{2}lan^{13} bíh^{1} tsú^{2}.

13 Tɨ^{3}la^{3} Jesús dá^{2} jmɨ́^{1} hnió^{3} juáh^{3} hi^{3} má^{2}jun^{2} bíh^{1} Lá^{1}; tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} dí^{2} né^{3}, lɨ́^{1} jmɨ́^{1} ná^{1}lɨ́n^{23} hi^{3} hí^{3} dí^{2} dí^{1}juáh^{23} hi^{3} hú^{1}tá^{1} tson^{2} rá^{2}cuóun^{1} bíh^{1} tsú^{2}.

14 Jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Jesús hú^{1}tá^{1} cú^{2}na^{21} jáɨ^{13} cú^{2}jueh^{32}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Má^{2}jun^{2} bíh^{1} Lá^{1}.

15 Jlánh^{1} hiún^{2} tsɨn^{32} jná^{13} quí^{1}hliá^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} cuon^{1} jná^{13} ñí^{1} jáun^{2} jmáɨ^{1} jáun^{2}, hi^{3} jáun^{2} ta^{3}né^{32} má^{2}zia^{32} lánh^{3} rón^{32} lɨ́^{13} cháh^{1} hnoh^{2} cáun^{2} tán^{1} honh^{2} ñí^{1}con^{2} jná^{13}. Jáun^{2} ma^{3}tsɨ́^{1}neh^{21} dí^{2}.

16 Hi^{3} jáun^{2} Tú^{1}ma^{21} tsá^{2} téh^{23} tsú^{2} hí^{3} dún^{2} gon^{3} né^{3}, ca^{3}záɨh^{3} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} jáun^{2} la^{3} lá^{2}:

—Ma^{3}tsáu^{13} uá^{2}jaɨ^{32} jnoh^{1}, hi^{3} jáun^{2} hiá^{1} tsáu^{13} dí^{2} cu^{3}tsa^{32} quiúnh^{1} tsú^{2}.

Jesús tɨn^{2} jmu^{2} hi^{3} jenh^{13} tsú^{2} jɨ^{3} hi^{3} cu^{3}tí^{3} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2} siáh^{3}

17 Jmɨ́^{1} cá^{1}chó^{21} jáun^{2} Jesús né^{3}, ca^{3}lɨ^{3} ñi^{32} hi^{3} quiún^{3} jmáɨ^{1} máh^{3} la^{3} má^{2}tí^{3} hi^{3} ja^{3}haun^{3} Lá^{1}.

18 Ñí^{1} má^{2}janh^{2} juú^{2} Jerusalén bíh^{1} jmɨ́^{1} nio^{1} juú^{2} Betania, míh^{1} tiá^{2} cun^{3} hnɨ^{32} kilómetros jmɨ́^{1} tí^{3} tɨ^{3} la^{3} uóunh^{3}.

19 Jáun^{2} né^{3}, juóun^{32} bíh^{1} tsá^{2} judíos jmɨ́^{1} la^{3} má^{2}ca^{3}cha^{3}táunh^{1} hñú^{13} mɨ́^{1} Marta quionh^{3} Má^{2}réɨ^{3} raɨnh^{21}, hi^{3} ja^{3}jɨen^{3} dí^{2} tsú^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jun^{3} jáun^{2} Lá^{1} raɨnh^{21} tsú^{2}.

20 Jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3} ñi^{32} mɨ́^{1} Marta hi^{3} má^{2}cuá^{1}ja^{32} Jesús, jáun^{2} cua^{3}han^{3} dí^{2} hi^{3} ca^{3}ñí^{1}hen^{13} dí^{2} tsú^{2}; tɨ^{3}la^{3} Má^{2}réɨ^{3} né^{3} ca^{3}ta^{3}cua^{13} bí^{1} ñéɨh^{3}.

21 Jáun^{2} mɨ́^{1} Marta ca^{3}záɨh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} Tɨ^{32} Juóu^{32} jná^{13}, sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} ñíh^{3} hnú^{2} ñí^{1} lá^{2} dúh^{1}, tiá^{2} jmɨ́^{1} jun^{1} yáh^{3} renh^{2} jná^{13}.

22 Tɨ^{3}la^{3} jná^{13} ño^{1} má^{1}ná^{1}, hi^{3} uá^{1}jinh^{1} la^{3} tɨ^{3} ta^{3}né^{32}, cun^{3} cué^{32} bíh^{1} Dió^{32} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} hi^{3} mɨ́h^{13} hnú^{2}.

23 Jáun^{2} Jesús ca^{3}juáh^{3}:

—Jenh^{13} bí^{1} renh^{2} hnú^{2}.

24 Hi^{3} jáun^{2} mɨ́^{1} Marta né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—Ján^{3}, ño^{1} bíh^{1} jná^{13} hi^{3} jenh^{13} tsú^{2} ñí^{1} cá^{1}táuh^{3} jmáɨ^{1}, nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} jenh^{13} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} má^{2}cá^{2}tsan^{3}.

25 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús:

—Jná13 bíh1 jmu1 hi3 jenh13 tsú2, jɨ3 hi3 lɨ́13 zian2
tsú2 siáh3. Nɨ́1juáh3 tsá2 taunh2 ta21 jná13, uá1jinh1
jún3 tsú2, cun3 jenh13 bí1 tsú2;
26 hi3 la3jɨ́n32 bíh1 tsá2 zian2 ta3né32, cun3 jmɨ́1lɨ́h3
bíh1 tiá2 jún3 nɨ́1juáh3 hi3 taunh2 ta21 jná13. ¿Táunh13
hnú2 ta21 jáɨ13 lá2?
27 Jáun2 tsá2mɨ3 hí3 ca3ngáɨ3 la3 lá2:
—Ján3 Tɨ32, taunh32 bíh1 jná13 ta21 hi3 hnú2 bíh1
lɨ́n3 Cristo Jon2 Dió32, Tsá2 ca3tɨ21 hi3 já32 ñí1 hué21
lá2.

Jesús ca3hó3 jmɨ́1 ca3jenh2 tsá2mɨ3 raɨnh21 hla1 Lá1

28 Jmɨ́1 má2lɨ́2juáh3 jáun2 mɨ́1 Marta la3 nɨ́2 né3,
ngah3 hi3 ca3ñí1tieh1 Má2réɨ3 raɨnh21 ta3 máɨh3, hi3
ca3juáh3 la3 lá2:
—Ó32 zenh2 Tɨ32, hi3 jáun2 dí1té23 tsú2 hnú2.
29 Jáun2 la3 cun3 jmɨ́1 ca3náɨ32 Má2réɨ3 ca3náu2 hi3
ngau3 hi3 ca3ñí1jɨen13 Jesús.
30 Quí1 tiá2 jmɨ́1 má2hi32 yáh3 Jesús já1 juú2
jmɨ́1jáun2, la3 cun3 rón32 ñí1 ca3jenh2 jáun2 mɨ́1
Marta bíh1 tsú2 jmɨ́1 zenh1.
31 Hi3 jáun2 jmɨ́1 ca3jɨ́e3 tsá2 judíos tsá2 jmɨ́1
já1jɨen3 hí3 Má2réɨ3 hi3 la3juɨ32 ca3náu2 hi3 cua3han3,
jáun2 ja3taunh21 uá2jaɨ32 cu3chin1, quí1hliá2 ca3lɨ́n13
dí2 hi3 má2ngau32 ho3 tá2hón32 bíh1 tsú2 hi3 já1háu3
ñí1 jáun2.
32 Jáun2 jmɨ́1 cá1chó21 Má2réɨ3 ñí1 zenh1 Jesús né3,
ca3di3jñí32 ñí1 hó21ñí1 tsú2, hi3 ca3juáh3 la3 lá2:
—Tɨ32, sá1jmɨ́1 hi3 ñíh3 hnú2 ñí1 lá2 dúh1, tiá2 jmɨ́1
jun1 yáh3 renh2 jná13.

33 Jmɨ́¹ ca³jɨ́e³ Jesús hi³ ca³hó³ Má²réi³ la³
má²quionh³ tsá² judíos tsá² ca³cha³táunh¹ hí³
quionh³ tsú², jáun² ca³hi³ cúh² tsɨ́³, hi³ ca³ja³ siáh³
mií³ tsɨ́³,
34 hi³ jáun² ca³ngáɨ³ dí² ñí¹con² tsú² la³ lá²:
—¿Ha³ jinh¹ ca³ñí¹hón²¹ náh² tsú²?
Hi³ jáun² tsá² tionh² hí³ ca³juáh³:
—Tɨ³², sá¹nɨ́² ña³² ñá²jɨe³.
35 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³, Jesús ca³sunh³ jmáɨ².
36 Hi³ jáun² jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ tsá² hí¹tsá²táunh¹
hí³ la³ lá²:
—Jɨe³ né³, ¡cónh³ bíh¹ tiá² jmɨ́¹ la³ hnio³ dí² hla¹
Lá¹!
37 Ma³ jan² tsá² hí³ ca³juáh³ siáh³:
—Já² tsá² nɨ́² yáh³ ca³jmú³ hi³ ca³jnia³ mɨ́¹ñí¹ tsá²
jmɨ́¹ ten³ hí³, ¿tiá¹ hi³ jmɨ́¹ la³ lɨ́¹³ jmu³ tsú² ca³lá²
quioh²¹ hla¹ Lá¹, hi³ jáun² tiá² jmɨ́¹ jún³?

Jmɨ́¹ ca³jenh¹³ hla¹ Lá¹

38 Jmɨ́¹jáun² ca³hi³ siáh³ cúh² tsɨ́³ Jesús, hi³ jáun²
ca³ja³janh³² ho³ tá²hón³². Tá²hón³² jáun² dá² jmɨ́¹ lɨ́³
cáun² tá²hláu² bíh¹, hi³ jáun² jmɨ́¹ dí¹jnáɨ²³ cá² máɨ³
quɨ́n¹ ñí¹ lɨ́³ ho³.
39 Jáun² Jesús ca³juáh³ siáh³ la³ lá²:
—Quin³² náh² quɨ́n¹ nɨ́².
Jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ mɨ́¹ Marta raɨnh²¹ hla¹ la³ lá²:
—Tɨ³², já² má²hlah³ bíh¹ má²ja³², quí¹ má²quiún³
jmáɨ¹ máh³ jun³ tsú².
40 Tɨ³la³ Jesús né³ ca³juáh³ la³ lá²:

—¿Tiá^{1} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{32} jná^{13} dúh^{1}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} táunh^{23} hnú^{2} ta^{21}, lɨ́^{13} bíh^{1} jɨeh^{21} nú^{2} pí^{3} quioh^{21} Dió^{32}?

41 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2}, ca^{3}quin^{3} bíh^{1} tsú^{2} quɨ́n^{1} jáun^{2}. Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ziauh^{3} Jesús ñí^{1} tɨ^{3} chi^{3}cuú^{2}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Tia^{21}, tiá^{1}hmah^{1} hnú^{2} quí^{1}hliá^{2} má^{2}lɨ́^{2}niéih^{2} hnú^{2} jáɨ^{13} quion^{21} jná^{13}.

42 Ño^{1} bíh^{1} jná^{13} hi^{3} cun^{3} tiú^{2}nio^{2} bíh^{1} naɨh^{32} hnú^{2} jë^{2} jná^{13}, tɨ^{3}la^{3} dí^{1}juanh^{32} jná^{13} la^{3} lá^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} tionh^{2} lá^{2} bíh^{1}, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} tónh^{32} tsú^{2} ta^{21} hi^{3} hnú^{2} bíh^{1} ca^{3}ze^{2} jná^{13}.

43 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{3} tsú^{2} la^{3} nɨ́^{2} né^{3}, ca^{3}hléh^{3} tiá^{3}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—¡Náu^{2} Lá^{1}, cua^{3}han^{2} ñí^{1} nɨ́^{2}!

44 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}jún^{1} hí^{3} né^{3}, cua^{3}han^{3} bíh^{1} ta^{3} ná^{1}tsáɨh^{3} hmɨh^{32} cuá^{2} ta^{3}, hi^{3} jáun^{2} ñí^{1} tsú^{2} jmɨ́^{1} tsáɨh^{3} siáh^{3} cáun^{2} hmɨh^{32}. Jáun^{2} ca^{3}záɨh^{3} Jesús tsá^{2} tionh^{2} hí^{3}:

—Jen^{1} tsú^{2} hi^{3} jáun^{2} cuɨ́^{1} chánh^{13}.

Tsá^{2} cuá^{1}lɨ́n^{3} juo^{13} mí^{2}tsáu^{2} cueh^{32} tsáu^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ma^{3}tson^{13} Jesús
(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2)

45 Jmɨ́^{1}jáun^{2} juóun^{32} lɨ́n^{32} bíh^{1} tsá^{2} judíos tsá^{2} jmɨ́^{1} quionh^{3} hí^{3} Má^{2}réi^{3} ca^{3}tanh^{2} ta^{21} Jesús jmɨ́^{1} ca^{3}jɨ́e^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}jmú^{3} jáun^{2} Jesús.

46 Tɨ^{3}la^{3} ma^{3} jan^{2} tsá^{2} hí^{3} má^{1}ná^{1}, ñí^{1}con^{2} tsá^{2} *fariseos bíh^{1} ja^{3}taunh^{21}, hi^{3} ca^{3}ñí^{1}choh^{1} dí^{2} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}jmú^{3} jáun^{2} Jesús.

47 Jmɨ́¹jáun² ca³cuú² ca³ngɨh³² tsá² fariseos
quionh³ tsá² ná¹lɨ́n³ mi³jmú³, la³ má²quionh³ tsá²
ná¹ho² ta²¹, hi³ ca³juónh³ la³ lá²:
—¿He³ dá² lánh³ jmú¹³ dí² juáh¹³? Quí¹ jlánh¹ ma³
hliáun³ li²¹ hi³ lɨ́³ hua³jueh³² jmu² tsá²ñuh² hí³.
48 Nɨ́¹juáh³ cáun² lɨ́¹ neh²¹ la³ nɨ́² bíh¹ dí², jáun²
la³jɨ́n³² bíh¹ tsáu² taunh¹³ ta²¹ quioh²¹ tsú², hi³
jáun² tsá²tan²¹ tsá² *romanos né³, ja³táunh¹ hi³
ja³tsunh¹ cuáh³² chín¹ quiú¹³ dí², hi³ ja³ma³quí²
ma³tsau² tsú² siáh³ jɨ³lá² dí².
49 Tɨ³la³ jan² tsá² hí³, tsá² jmáɨ² Caifás, tsá² jmɨ́¹
lɨ́n³ mí²tsá² hɨ́en¹ jmáɨ¹ jáun² ca³juáh³ la³ lá²:
—Hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³ ñíh¹ hnoh²,
50 hi³ sa³jun³ canh³² bí¹ náh² hua³hí¹³, hi³ tɨ³
quien² bíh¹ jún³ jan² tsáu² cha¹³ jɨ³lɨn² tsáu² la³
cónh³ bíh¹ hi³ hiá¹ tsau¹³ dí² jɨ³lá².
51 Tɨ³la³ Caifás má¹ná¹, tiá² ca³juáh³ yáh³ la³ nɨ́²
cun³ñí¹ hi³ cháunh²³ chí¹ hnga²; la³ nɨ́² dá² ca³juáh³
tsú² quí¹ cun³ñí¹ hi³ hí³ jmɨ́¹ lɨ́n³ mí²tsá² hɨ́en¹
jmáɨ¹ jáun² bíh¹, hi³ jáun² bíh¹ ca³hléh³ tsú² jáɨ¹³ hi³
ca³cué³ jáun² Dió³² hñu³ tsɨ́³, hi³ Jesús bíh¹ ca³tɨn¹
jún³ cha¹³ la³jɨ́n³² tsá² judíos.
52 Hi³ jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³ ca³tɨn¹ tsá² hí³ yáh³,
quí¹ ja³bí¹ la³ jáun² lɨ́¹³ chan³ tsú² cu³lɨ²¹ jon² Dió³²
bíh¹, tsá² lɨ́¹ má²tiú¹ má²hán¹ tɨ³ hlá² tɨ³ nɨ́² tá¹ cáun²
hngá¹máh³.
53 Hi³ jáun² dá² la³ cun³ jmɨ́¹jáun² bíh¹ ca³ma³cú¹
ma³ren²¹ tsá² judíos tsá² ná¹ñí¹ jáɨ¹³ hi³ jngɨh³ Jesús.
54 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ tiú²uú² cáun² lɨ́¹ jmɨ́¹
ngɨ³² Jesús chú¹jan¹ ja¹ tsá² zian² hué¹³ Judea, hi³

jáun² cua³han³ bíh¹ dí² cú²jueh³² hué¹³ Judea, hi³
ngau³ tɨ³ ñí¹ má²janh² hué³² quiéin², já¹ juú² jmáɨ²
Efraín. Ñí¹ jáun² bíh¹ ca³ta³cua¹³ tsú² quionh³ tsá²
haɨn²¹ hí³ tɨ³ con².

55 Pih²¹ jmáɨ¹ bíh¹ jéɨ³²í¹ jmɨ́¹ hniáuh²¹ hi³ tɨ²¹
*Jmɨ́¹hɨ́en¹ quioh²¹ tsá² judíos; hi³ jáun² né³, juóun³²
lɨ́n³² tsá² zian² ca³la³ jɨ́³² juú² míh¹ juú² siún¹ ja³tú¹
já¹lɨn³ tɨ³ já¹ juú² Jerusalén hi³ ja³ma³tí³² la³ cun³
hi³ ná¹ngɨ²³, hi³ má²jɨn² tsú² jáun² ñeh² bíh¹ hi³ tɨ²¹
Jmɨ́¹hɨ́en¹.

56 Tá¹la³ jmáɨ¹ jáun² né³ ca³quí² ca³hnah² tsá² hí³
Jesús, hi³ jáun² tá¹la³ tiáunh¹ dí² hñu³ cuáh³² chín¹
né³, ngaɨh³² dí² tsá²ján² tsá²ján², hi³ juáh³ la³ lá²:

—¿He³ lánh³ lɨ́n²³ hnoh²? ¿Hí¹ já³² tsú² jmáɨ¹
juáh¹³?

57 Hi³ tsá² fariseos né³, la³ má²quionh³ tsá²
ná¹lɨ́n³ mi³jmú³ jmɨ́¹ má²ca³jmú³ héih³² hi³
hniáuh³² chá³² lɨ³ua³ jan² tsáu² nɨ́¹juáh³ hin²
má²ca³lɨ³ ñi³² ha³ jinh¹ cuá³ Jesús, hi³ jáun²
tsa³quian³ dí² hi³ tson³.

12

Jan² tsá²mɨ³ sé²³ jmɨ́² má²ró³² ta³ Jesús
(Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9)

1 La³ñí¹ jñéɨ³ jmáɨ¹ hi³ tɨ²¹ *Jmɨ́¹hɨ́en¹, ngau³ Jesús
tɨ³ já¹ juú² Betania, juú² co¹ Lá¹ tsá² má²ca³jmú³ dí²
hí³ hi³ ca³jenh¹³.

2 Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³lɨ³hnió³ tsú² ma³quien²
Jesús né³, jáun² ca³jmú³ tsú² cáun² má³² tɨ³ ca³niéɨ²
hi³ ca³tɨn¹ tsú²; jáun² mɨ́¹ Marta jmɨ́¹ cuá¹ná²tsɨ́³

má^{32}, hi^{3} Lá^{1} né^{3} jmɨ́^{1} cuá^{3} ñí^{1} mesa cu^{3}tsa^{32} quionh^{3} Jesús.

3 Jáun^{2} tá^{1}la^{3} tionh^{2} tsú^{2} jáun^{2} ñí^{1} mesa né^{3}, ca^{3}can^{3} Má^{2}réi^{3} cá^{2} tsá^{1} cuah^{21} no^{1} má^{2}ró^{32} hngó^{32}, hi^{3} jmu^{2} tsú^{2} quionh^{3} há^{2} má^{2}ró^{32} hi^{3} téh^{23} tsú^{2} nardo, hi^{3} jlánh^{1} bí^{1} hmuh^{21}, hi^{3} jáun^{2} né^{3} ca^{3}sé^{3} dí^{2} ta^{3} Jesús. Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} ca^{3}ma^{3}quiéin^{2} dí^{2} siáh^{3} ta^{3} tsú^{2} cun^{3}quionh^{3} jñú^{2} chí^{1}, jáun^{2} ca^{3}la^{3} tá^{1} cáun^{2} ñéih^{3} bíh^{1} ca^{3}cónh^{32} jie^{3} jmɨ́^{2} má^{2}ró^{32} jáun^{2}.

4 Hi^{3} jáun^{2} Judas jon^{2} Sí^{1}mu^{21} tsá^{2} zian^{2} juú^{2} Queriot, jan^{2} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} Jesús, tsá^{2} tsa^{3}jɨenh^{3} hí^{3} Jesús, ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

5 —¿He^{3} láɨh^{32} sa^{3} tiá^{2} ca^{3}hnáɨ^{3} tsú^{2} jmɨ́^{2} má^{2}ró^{32} nɨ́^{2}? Quí^{1} cun^{3} hnɨ^{32} nio^{2} hñá^{3}láu^{3} héih^{32} quɨe^{3} *cú^{1}tiáu^{2} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} láɨh^{13} tsú^{2} quioh^{21} hi^{3} nɨ^{2}, hi^{3} jáun^{2} quɨe^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} cuéh^{32} tsú^{2} tsá^{2} tia^{3}mii^{2}.

6 Tɨ^{3}la^{3} jun^{3}juáh^{13} ca^{3}juáh^{3} Judas la^{3} nɨ́^{2} quí^{1}hliá^{2} juo^{23} jéinh^{32} tsá^{2} tia^{3}mii^{2} yáh^{3}, ca^{3}juáh^{3} tsú^{2} la^{3} nɨ́^{2} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hí^{3} jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jan^{2} háɨn^{2} bíh^{1}; quí^{1} hí^{3} bíh^{1} jmɨ́^{1} nio^{2} jo^{3}cuo^{2} tuh^{32} tioh^{3} quɨe^{3} quioh^{21} quionh^{3} tsá^{2} quionh^{3}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} han^{2} bíh^{1} dí^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} hí^{23} hñu^{3} tuh^{32} jáun^{2}.

7 Jáun^{2} Jesús ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Ha^{3} lɨ́^{2} lɨ́^{1} jmú^{2} hnú^{2} liúnh^{1} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}, quí^{1} tsá^{2}mɨ^{3} nɨ́^{2} dá^{2} má^{2}ca^{3}hmá^{3} hi^{3} nɨ́^{2} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} jmáɨ^{1} hi^{3} tsa^{3}haun^{3} jná^{13} bíh^{1}.

8 Quí^{1} la^{3}jɨ́^{32} jmáɨ^{1} bíh^{1} zian^{2} tsá^{2} tia^{3}mii^{2} ja^{1} quián^{13} hnoh^{2}, tɨ^{3}la^{3} jná^{13} né^{3}, jun^{3}juáh^{13} jmáɨ^{1} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32} yáh^{3} cuon^{1} jná^{13} ja^{1} quián^{13} hnoh^{2}.

Hnió³ tsú² jngɨh³ Lá¹

9 Jáun² né³, juóun³² lɨ́n³² tsá² *judíos ca³lɨ³ ñi³² hi³
Jesús má²cuá³ já¹ juú² Betania, hi³ jáun² ja³taunh²¹
dí² ñí¹ jáun², tɨ³la³ jun³juáh¹³ hi³ tsa³jɨen³ jmáh³la³
Jesús yáh³ tsú², quí¹ hi³ ta³ tsa³jɨen³ siáh³ Lá¹ bíh¹
tsú², tsá² ca³jmú³ Jesús hi³ ca³jenh¹³ ja¹ hla¹.
10 Hi³ jáun² tsá² ná¹lɨ́n³ mi³jmú³ ca³jmú³ cá²hon³
hi³ jngɨh³ uá²jaɨ³² Lá¹,
11 quí¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tɨn¹ hí³ bíh¹ juóun³² lɨ́n³²
tsá² judíos jmɨ́¹ má²ná¹tiánh²³ tɨ³ có³² ñí¹con² dí², hi³
má²tanh² ta²¹ Jesús.

Jesús má²hí³ já¹ juú² Jerusalén
(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40)

12 Juóun³² lɨ́n³² bíh¹ tsáu² jmɨ́¹ má²tiáunh¹
Jmɨ́¹hɨen¹ já¹ juú² Jerusalén; hi³ jmɨ́¹ cá¹jniá²¹
jáun² né³, ca³lɨ³ ñi³² tsú² hi³ hí¹tsau³² Jesús já¹ juú²
jáun².
13 Hi³ jáun² ca³quieh³ tsá² hí³ mu²¹ hmá² zún³,
jáun² ca³huén² hi³ ca³ñí¹hen¹³ Jesús ca³la³ hi³ tɨ́² hi³
hóh³², hi³ juáh³ la³ lá²:

—¡Hénh³ ma³ chun¹ Dió³²! ¡Cuɨ́¹ lɨ³quien² bíh¹ Tsá²
cuá¹ja³² cun³quionh³ héih³² quioh²¹ Dió³² Juo¹³ dí²!
¡Hénh³ ma³ chun¹ Re²¹ Juo¹³ tsá² *Israel!
14 Jesús ca³chanh²¹ jan² lo¹ búh¹ míh¹ hi³
ca³ñi³tsɨn¹, hi³ jáun² ca³lɨ³tí³ la³ cun³ hi³ jmɨ́¹
rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí²:
15 Hnoh² tsá² zian² náh² tɨ³ ñí¹ zeh¹ máh³ Sión,
ha³ lɨ́² juenh³;

sá¹ní² jɨeh³ hi³ Re²¹ Juóuh³² hnoh² cuá¹ja³² ñí¹con²
hnoh² hi³ cuá¹tsɨn¹ jan² lo¹ búh¹ míh¹.

16 Tiá² jmí¹ ngɨ²³ yáh³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con²
tsú² jmí¹ lɨ²¹ la³jí³² hi³ jáun²; tɨ³la³ la³ tɨ³ jmí¹
má²ca³lɨ³quien² máh³ Jesús tsau³ tsí³ tsú² hi³ la³jí³²
hi³ lɨ³ jáun² jmí¹ má²rá¹juáh³ bíh¹ ñí¹ Sí² hi³ ca³tɨn¹
tsú², hi³ jáun² bíh¹ la³ lɨ³ la³ jáun².

17 Jáun² né³, jmí¹ zian² juóun³² lɨ́n³² tsá² ca³jɨ́e³
jmí¹ ca³teh³ Jesús hla¹ Lá¹ hi³ cua³han² hñu³
tá²hón³², hi³ ca³jmú³ dí² hi³ ca³jenh¹³ tsú². Tsá² hí³
né³, jlánh¹ ca³qui³ ca³chá³ la³ cun³ hi³ ca³jɨ́e³ jáun²,

18 cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³quí² ca³huén² tsáu² hi³
já¹hen³ Jesús, quí¹hliá² ca³lɨ³ ñi³² tsú² ca³tɨ²¹ li²¹ hi³
lɨ́³ hua³jueh³² hi³ ca³jmú³ dí² jáun².

19 Hi³ jáun² tsá² *fariseos ca³juónh³ la³ lá² ja¹
hmóu³²:

—Jɨe³ né³, hí¹ cáun² tiá² hi³ la³ lɨ́¹³ jmú¹³ yáh³
dí². Jɨeh³ dúh¹, la³jɨ́n³² tsáu² bíh¹ má²tsá²tú¹ tsá²lɨn³
cu³hna²¹ tsú².

Ma³ jan² tsá² hleh³² jú¹jma² griego hnah² Jesús

20 Ja¹ tsá² ca³cha³táunh¹ já¹ juú² Jerusalén hi³
ma³tsu³ ma³jónh³² Dió³² tá¹la³ jmáɨ¹, jmɨ́¹ ná¹tson¹
ma³ jan² tsá² hleh³² jú¹jma² *griego.

21 Tsá² hí³ né³ ja³taunh²¹ ñí¹con² Pí²liéi¹ tsá² zian²
juú² Betsaida hɨ́n¹³ tɨ³ Galilea, hi³ ca³záɨh³ dí² la³
lá²:

—Tɨ³², jmɨ́¹ hnáu² jnoh¹ neh²¹ tiá³ Jesús.

22 Hi³ jáun² Pí²liéi¹ né³ ngau³ hi³ ca³ñí¹zeh¹ Tre²¹,
hi³ jáun² tá¹ gon³ dí² ja³taunh²¹ hi³ ca³ñí¹choh¹ dí²
siáh³ Jesús jáɨ¹³ jáun².

23 Jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Má^{2}cá^{2}chó^{32} bíh^{1} jmáɨ^{1} hi^{3} lɨ́^{13} lɨ^{3} quien^{2} jná^{13} Jon^{2} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}.

24 Jú^{1} tson^{2} juo^{3} jná^{13} hnoh^{2}, hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} jñí^{32} yáh^{3} tsú^{2} cá^{2} máɨ^{3} mɨ^{3} cuú^{2}, hi^{3} jáun^{2} la^{3} má^{2}lɨ́^{3} jáun^{2} bíh^{1} cá^{2} máɨ^{3} tán^{1}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} hin^{3} tsú^{2} cá^{2} máɨ^{3} né^{3}, jáun^{2} hliáun^{3} lɨ́n^{32} bíh^{1} hi^{3} ló^{32}.

25 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} hnió^{3} lɨ^{3} zian^{2} ué^{3} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}, tsá^{2} la^{3} hí^{3} tɨ^{3} tsa^{3}hín^{3} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} jmu^{2} hi^{3} tiá^{2} lin^{1} quien^{2} hi^{3} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} né^{3}, tsá^{2} la^{3} hí^{3} bíh^{1} tɨ^{3} lɨ́^{13} zian^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2}.

26 Lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} hnió^{3} ma^{3}cáu^{32} jná^{13}, cuɨ́^{1} já^{2} tsú^{2} cu^{3}hna^{32} jná^{13}; hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} ñí^{1} ñih^{21} jná^{13} né^{3}, ja^{3}bí^{1} ñí^{1} jáun^{2} uá^{2}jaɨ^{32} tsa^{3}cuá^{2} siáh^{3} tsá^{2} má^{2}cáu^{32} jná^{13}. Hi^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} má^{2}cáu^{32} jná^{13} né^{3}, Ñuh^{32} jná^{13} ma^{3}quien^{2} tsá^{2} la^{3} hí^{3}.

27 ”Tɨ^{3}la^{3} ta^{3}né^{32} né^{3}, jlánh^{1} hliáun^{3} ñéih^{3} má^{2}hu^{21} tsɨn^{32} jná^{13}. ¿He^{3} yáh^{3} juah^{21} jná^{13} ta^{3}né^{32}? ¿Hí^{1} juah^{21} jná^{13}: “Tia^{21}, liau^{1} jná^{13} ca^{3}tɨ^{21} jmáɨ^{1} hi^{3} má^{2}tón^{32} jáun^{2}”? Tɨ^{3}la^{3}, já^{2} hú^{1}tá^{1} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} nɨ́^{2} yáh^{3} ja^{3} jná^{13}.

28 Tia^{21}, ¡ma^{3}quien^{13} hnú^{2} hi^{3} jmáɨ^{2} nú^{2}!

Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}náɨ^{32} tsú^{2} cáun^{2} mah^{1} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2}, hi^{3} ñí^{1}juah^{21} la^{3} lá^{2}:

—Má^{2}ca^{3}ma^{3}quien^{13} bíh^{1} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} má^{1}quien^{13} bíh^{1} jná^{13} siáh^{3} cónh^{3}í^{1} cu^{3} jéin^{32}.

29 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} jmɨ́^{1} tionh^{1} hí^{3} ñí^{1} jáun^{2} né^{3} ca^{3}náɨ^{32}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} ná^{1}juáh^{23} hi^{3} miíh^{32} bíh^{1} má^{2}lɨ́^{2}jmú^{3}, tɨ^{3}la^{3} ma^{3} jan^{2} né^{3} jmɨ́^{1} ná^{1}juáh^{23} la^{3} lá^{2}:

—Jan^{2} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} Dió^{32} má^{2}lɨ́^{2}hléh^{32} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}.

30 Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}, Jesús ca^{3}záɨh^{3} tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—La^{3}ñí^{1} la^{3}ján^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hnoh^{2} bíh^{1} mah^{1} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}hléh^{32} nɨ́^{2}, jun^{3}juáh^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13} yáh^{3}.

31 Ta^{3}né^{32} bíh^{1} má^{2}cá^{2}chó^{32} jmáɨ^{1} hi^{3} tá^{1}tsɨn^{1} héɨh^{32} tsá^{2} zian^{2} hngá^{1}máh^{3} lá^{2}, hi^{3} ta^{3}né^{32} bí^{1} siáh^{3} má^{2}cá^{2}chó^{32} jmáɨ^{1} hi^{3} cua^{3}haɨn^{32} tɨ^{3} cheih^{32} tsá^{2} cuá^{1}jmu^{2} quien^{2} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} zian^{2} hngá^{1}máh^{3} lá^{2}.

32 Hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}ziau^{3} tsú^{2} jná^{13} chi^{3}cuú^{2} né^{3}, má^{1}jáun^{2} con^{21} jná^{13} ca^{3}la^{3} jɨ́n^{32} tsáu^{2} ñí^{1}con^{2} ná^{1} huen^{2}.

33 Cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} jáun^{2} la^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} tsú^{2}, ca^{3}lɨ^{3} lin^{1} he^{3} lánh^{3} rón^{32} jún^{3}.

34 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} tionh^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} rá^{1}tioh^{3} ñí^{1} Sí^{2} liei^{21} quiú^{13} jnoh^{1} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} né^{1} hi^{3} Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo lɨ^{3} zian^{2} cun^{3} jmɨ́^{1}hi^{3}nio^{2} bíh^{1}. ¿Ha^{3} bí^{1} lánh^{3} rón^{32} juánh^{3} hnú^{2} hi^{3} Jon^{2} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} ca^{3}tɨ^{21} zón^{32} chi^{3}cuú^{2}? ¿Hin^{2} dá^{2} tsánh^{2} tsá^{2} hí^{3} hi^{3} lɨ́n^{3} Jon^{2} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}?

35 Jáun^{2} né^{3}, Jesús ca^{3}záɨh^{3} siáh^{3} tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:

—Lɨ^{3} zia^{32} bíh^{1} joh^{1} ja^{1} quián^{13} hnoh^{2}, tɨ^{3}la^{3} cú^{1}pih^{21} jmáɨ^{1} bíh^{1} jéi^{32}í^{1} má^{1}ná^{1}. Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, ñi^{3}táunh^{1} náh^{2} ñí^{1} tie^{3} joh^{1} tá^{1}la^{3} zia^{32} joh^{1} ja^{1} quián^{13} náh^{2}, quí^{1} nɨ́^{2} lɨ́^{1} ca^{3}jauh^{1} náh^{2} já^{1}niéi^{2}; quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2} cuá^{1}ngɨ^{32} já^{1}niéi^{2}, ha^{3} tiá^{2} ñi^{32} yáh^{3} tsú^{2} ha^{3} jinh^{1} cuá^{1}tsau^{32}.

36 Chá¹ náh² cáun² honh² ñí¹con² joh¹ jáun² tá¹la³
tie³ ja¹ quián¹³ náh², hi³ jáun² lɨ́¹³ lɨ́n³ náh² tsá² zia³²
joh¹ ñí¹con².
Jmɨ́¹ má²lɨ́²juáh³ Jesús la³ nɨ́² né³, ngau³ hi³
ca³ñí¹hinh² ñí¹con² tsá² hí³.

He³ láɨh³² tiá² ñí¹tanh² tsá² judíos ta²¹ Jesús

37 Hi³ jáun² né³, uá¹jinh¹ hliáun³ bíh¹ li²¹ hi³ lɨ́³
hua³jueh³² má²ca³jmú³ Jesús ñí¹ hó²¹ñí¹ tsá² hí³,
tɨ³la³ cun³ jáun² bíh¹ tiá² jmɨ́¹ tanh² dí² ta²¹;
38 quí¹ la³ jáun² ca³lɨ³tí³ la³ cun³ hi³ ca³juáh³
jáun² hla¹ Isaías tsá² jmɨ́¹ lɨ́n³ hí³ *tɨ³² jë¹ Dió³², hi³
ca³juáh³ la³ lá²:
Hnú² Juóu³² jná¹³, ¿hin² dá² tsánh² má²ca³taunh³
ta²¹ jáɨ¹³ hi³ hléh¹ jnoh¹?
¿Hin² dá² ñí¹con² ca³ma³jnia¹³ hnú² pí³ quián¹³?
39 La³ nɨ́² bíh¹ lɨ́³, hi³ jáun² tiá² jmɨ́¹ lɨ́²³ yáh³ hi³
tónh³² tsú² ta²¹. Quí¹ ja³bí¹ la³ lá² siáh³ ca³juáh³ hla¹
Isaías hí³:
40 Dió³² cu³tsa³² má²ca³jmú³ hi³ ná¹ten³ tsá² nɨ́²,
hi³ jáun² tiá² lɨ́¹³ jɨ́e³;
jɨ³ hi³ cu³tsa³² má²ca³jmú³ dí² siáh³ huáh² chí¹ tsú²,
hi³ jáun² tiá² ngɨ¹³;
quí¹ sá¹jmɨ́¹ hi³ tɨ³ jéinh³² tsú² jmɨ́¹ tsɨ́³,
hi³ jáun² jná¹³ jmɨ́¹ lɨ́¹³ jmah²¹ tsú².
41 La³ nɨ́² ca³juáh³ Isaías quí¹hliá² jmɨ́¹ má²ca³jɨ́e³
bíh¹ tsú² hi³ Jesús bíh¹ jan² Tsá² quien² lɨ́n³², hi³
jáun² hi³ ca³tɨn¹ hí³ bíh¹ hi³ ca³hléh³ tsú² jáun².
42 Tɨ³la³ uá¹ jáun² la³ jáun² né³, cun³ jáun² juóun³²
bíh¹ tsá² ná¹ñí¹ ca³tanh² ta²¹ Jesús; jɨ́³²la³ cáun² tiá²
jmɨ́¹ má²li²¹ tsú² ñí¹con² tsáu² bíh¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³

jmɨ́¹ juénh² tsú² tsá² fariseos, quí¹ nɨ́² lɨ́¹ ca³hue³
tsú² hñu³ cuáh³² quioh²¹.
43 Quí¹ cun³ñí¹ hi³ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ jmɨ́¹ hniá¹ tsú²
hi³ tsáu² juáh³ hi³ hí³ dí² chun¹, cha³ jmɨ́¹ jmu³ dí²
hniá¹ hi³ Dió³² juáh³ hi³ chun¹ dí².

Cun³quionh³ jáɨ¹³ quioh²¹ Jesús bíh¹ tá¹tsɨ²¹ héih³²
ñí¹con² tsáu²

44 Hi³ jáun² né³, Jesús ca³hléh³ siáh³ cónh³í¹ cu³
jéin³² tiá³, hi³ ca³juáh³:
—Lɨ³ua³ jan² tsá² taunh² ta²¹ jná¹³, jun³juáh¹³
taunh² ta²¹ jmáh³la³ jná¹³ yáh³ tsú², tɨ³la³ tanh² tsú²
ta²¹ la³ jɨ³ Ñuh³² jná¹³ Tsá² ca³ze³ bíh¹.
45 Hi³ nɨ́¹juáh³ tsá² má²cuóu³² jná¹³ siáh³, ja³bí¹
má²cuóun³² tsú² siáh³ Tsá² ca³ze³ jná¹³.
46 Jná¹³ bíh¹ má²cuán² ná¹ ja¹ quioh²¹ tsá² zian²
ñí¹ hué²¹ lá², hi³ lɨ́n³ ná¹ joh¹ ñí¹con² tsú², hi³ jáun²
tiá² já¹niéi² tá¹tonh¹ yáh³ nɨ́¹juáh³ tsá² taunh² ta²¹
jná¹³.
47 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ tsá² náɨ³² jáɨ¹³ quion²¹ jná¹³, hi³
tiá² ta²¹ taunh³² má¹lɨ³² jáun², jun³juáh¹³ jná¹³ yáh³
tsá² rá¹tsɨn³² tsú² héih³²; quí¹ jun³juáh¹³ ja³ jná¹³
hi³ tɨ³ ja³ra³tsɨn³² ná¹ tsáu² héih³² yáh³, tɨ³la³ jná¹³
dá² ja³ hi³ ja³lion¹ bíh¹ tsá² zian² hngá¹máh³ lá².
48 Zia³² bíh¹ he³ cun³quionh³ tá¹tsɨn¹ tsú² héih³²
nɨ́¹juáh³ tsá² tiá² quiú² tiá² jéi²³ jná¹³, hi³ sa³jun³
jéih³² tsú² siáh³ jáɨ¹³ quion²¹ jná¹³: Cun³quionh³
jáɨ¹³ hi³ má²ca³hléh³ jáun² bíh¹ jná¹³ tá¹tsɨn¹ tsú²
héih³² tɨ³ ñí¹ táuh³ jmáɨ¹.
49 Quí¹ jun³juáh¹³ hléh²³ jná¹³ jáɨ¹³ hi³ lɨ́¹ chin³²
chin³² huen² yáh³, quí¹ tɨ³la³ hnga² Ñuh³² jná¹³ Tsá²

ca³ze³ bíh¹ jmu² héih³² nɨ́¹juáh³ he³ hléh¹³ jná¹³ ho³
he³ hɨ́e¹³ jná¹³ hnoh².
50 Hi³ ño¹ ná¹ siáh³ hi³ héih³² quioh²¹ Ñuh³² bíh¹
jná¹³ jmu² hi³ lɨ́¹³ zian² tsú² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio²;
hi³ jáun² bíh¹ la³jɨ́³² hi³ hléh²³ jná¹³ lɨ́³ tán¹ la³ cun³
rón³² hi³ ca³záɨ³ jná¹³ Ñuh³².

13

Jesús ráɨn³² ta³ tsá² quian³tun³ joh¹

1 Jáun² né³, ta³ ñeh² bíh¹ hi³ tɨ²¹ *Jmɨ́¹hɨ́en¹, jmɨ́¹
má²ñi³² bíh¹ Jesús hi³ má²cá²chó³² bíh¹ jmáɨ¹ hi³
cua³han² dí² ñí¹ hué²¹ lá², hi³ tsánh³² dí² ñí¹ cuá³
Jméi². Hi³ jáun² ca³ma³hnio³ dí² tsá² joh¹ tionh² ñí¹
hué²¹ lá² la³ má²hnio³ jáun² dí² ca³la³ ñí¹ cá¹táuh³
jmáɨ¹.
2 Tá¹la³ jmɨ́¹ ná¹jmu² tsú² jáun² má³² bíh¹, hi³ tsá²
hláɨnh¹ hñu³ tsɨ́³ Judas jon² Sí¹mu²¹, tsá² ja³ hí³ tɨ³
juú² Queriot, hi³ jáun² hí³ né³ ca³lɨ́n¹³ hi³ jɨenh³ dí²
Jesús.
3 Hi³ jáun² né³, Jesús cun³ jmɨ́¹ má²ñi³² bíh¹ hi³
Jméi² dí² má²ca³chá³ ca³la³ jɨ́³² jo³cuo² hí³ dí², hi³
ñi³² tsú² siáh³ hi³ ñí¹con² Dió³² bíh¹ ja³, hi³ jáun²
ñí¹con² Dió³² bíh¹ má²tsánh³² dí² siáh³.
4 Jáun² ca³náu² dí² ñí¹ jmɨ́¹ cuá¹jmu² má³², hi³
ca³chí² hmɨh³² tsɨ³² coh³, hi³ jáun² ca³can³ cáun²
hmɨh³² teh¹ hi³ ca³hñéih³ hñeh².
5 Jmɨ́¹jáun² né³ ca³táh³ dí² jmáɨ² cáun² hú³, hi³
jáun² ca³ráɨn³² dí² ta³ tsá² quian³tun³ hí³ joh¹, hi³
jáun² ca³ma³quiéin² dí² siáh³ ta³ tsú² cun³quionh³
hmɨh³² teh¹ hi³ má²hñéih¹ dí² jáun².

6 Tɨ^{3}la^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}tɨ^{3} ñí^{1} ren^{3} dí^{2} ta^{3} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} né^{3},
Pé^{1} hí^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Tɨ^{32}, ¿he^{3} ca^{3}tɨ^{21} sa^{3} hnú^{2} máh^{3} ráɨnh^{13} tán^{2}
jná^{13}?

7 Jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Ta^{3}né^{32} ha^{3} tiá^{2} ngɨ^{23} yáh^{3} hnú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3}
cuá^{1}jmu^{2} jná^{13} lá^{2}, tɨ^{3}la^{3} ngɨ^{13} bíh^{1} nú^{2} nɨ́^{1} má^{1}jáun^{2}.

8 Tɨ^{3}la^{3} Pé^{1} né^{3} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3}:

—¡Cun^{3} tiá^{2} tón^{32} jmáɨ^{1} cué^{13} bíh^{1} jná^{13} jáɨ^{13} hi^{3}
hnú^{2} ráɨnh^{13} tán^{2} jná^{13}!

Jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús:

—Nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} ren^{1} jná^{13} tanh^{1} hnú^{2}, hi^{3} jáun^{2}
tiú^{2}uú^{2} lɨ́n^{3} yáh^{3} hnú^{2} tsá^{2} joh^{2} jná^{13}.

9 Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} ca^{3}juáh^{3} cú^{2}jueh^{32} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} la^{3}
lá^{2}:

—Hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3} nɨ́^{2} né^{3} Tɨ^{32}, jun^{3}juáh^{13}
hnó^{32} jná^{13} hi^{3} ráɨnh^{13} hnú^{2} jmáh^{3}la^{3} tán^{2} yáh^{3}
jná^{13}, tɨ^{3}la^{3} jná^{13} hnó^{32} hi^{3} ráɨnh^{13} nú^{2} siáh^{3} la^{3} jɨ^{3}
uón^{32} bíh^{1} jná^{13} jɨ^{3} la^{3} jɨ^{3} chin^{32} jná^{13} nɨ́^{2} siáh^{3}.

10 Tɨ^{3}la^{3} Jesús né^{3}, ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} cun^{3} lɨ́^{2}liáuh^{3}, tiú^{2}uú^{2} lin^{1}
hniáuh^{32} yáh^{3} lóh^{32} tsú^{2} siáh^{3} cónh^{3}, quí^{1} má^{2}jɨn^{2}
bíh^{1} tsú^{2}, jáun^{2} jɨ́^{32}la^{3} ta^{3} bí^{1} tsú^{2} jéɨ^{32}í^{1} hniáuh^{32}
quɨ́^{32}. Quí^{1} tsá^{2} má^{2}ná^{1}jɨn^{2} bíh^{1} hnoh^{2}, uá^{1}jinh^{1} tiá^{2}
la^{3}jɨ́n^{32} náh^{2}.

11 Ca^{3}juáh^{3} tsú^{2} la^{3} nɨ́^{2} hi^{3} tiá^{2} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} hí^{3}
má^{2}ná^{1}jɨn^{2} yáh^{3}, quí^{1}hliá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ñi^{32} bíh^{1} tsú^{2} hi^{3}
hin^{2} tsánh^{2} tsa^{3}jɨenh^{3}.

12 Jmɨ́¹ má²lɨ́²ráɨn³² jáun² Jesús ta³ tsú² né³,
ca³quɨh³ siáh³ ha¹ hi³ ca³cuá³ siáh³ ñí¹ mesa, hi³
ca³juáh³ la³ lá²:
—¿Má¹ca³ngɨ¹³ hnoh² he³ hnió³ juáh³ la³ cun³ hi³
má²lɨ́²jmú³² jná¹³ nɨ́²?
13 Sá¹nɨ́² jɨe³, hnoh² dá² teh³² náh² jná¹³ Tɨ³² jɨ³ hi³
juáh³ náh² siáh³ hi³ Juóuh³² náh² jná¹³; re² bíh¹ la³
cun³ hi³ juáh³ hnoh², quí¹ tson² bíh¹ lɨ́n³ jná¹³ la³
jáun².
14 Jáun² né³, nɨ́¹juáh³ jná¹³ má²lɨ́²ráɨn³² ná¹ tanh¹
hnoh², Tsá² lɨ́n³ ná¹ Tɨ³² jɨ³ hi³ lɨ́n³ ná¹ siáh³ Juóuh³²
náh², jáun² ja³bí¹ hnoh² uá²jaɨ³² hniáuh³² ráɨnh¹³
náh² ta³ tsá²ján² tsá²ján².
15 Quí¹ jná¹³ má²lɨ́²có³² cáun² nóh³², hi³ jáun²
hnoh² lɨ́¹³ jmúh¹³ la³jmɨ́¹ má²lɨ́²jmú³² nɨ́² jná¹³.
16 Jú¹ tson² juo³ jná¹³ hnoh², hi³ hí¹ jan² yáh³
tsá² lɨ́n³ quian²¹ tiá² tɨ³ jlánh¹ bí¹ quien² la³ cónh³
bíh¹ juo¹³, hi³ sa³jun³ hí¹ jan² yáh³ tsá² zéin¹ tiá² tɨ³
jlánh¹ bí¹ quien² la³ cónh³ bíh¹ tsá² lɨ́²ze³ tsú².
17 Jáun² né³, jlánh¹ jmɨ́¹ ren² hnoh² nɨ́¹juáh³ hi³
má²ca³ngɨ¹³ náh² jáɨ¹³ nɨ́², jɨ³ hi³ má¹zián¹³ náh²
siáh³ la³ nɨ́².
18 ”Jun³juáh¹³ cuá¹hléh²³ jná¹³ jáɨ¹³ lá² hi³ ca³tɨn¹
la³jɨ́n³² yáh³ hnoh²; quí¹ ño¹ bíh¹ jná¹³ hin² tsánh²
ca³quiánh³² ná¹. Quí¹ cun³ ca³tɨ²¹ lɨ³tí³ bíh¹ la³
cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí², ñí¹ juáh³ jáun² la³
lá²: “Tsá² cáun² uon² jmɨ́¹ cuh³² quiúnh¹ bíh¹ jná¹³
má²ca³ziáuh³² ta³”.
19 Juah³² jná¹³ jáɨ¹³ lá² ta³ ñeh³, hi³ jáun²
nɨ́¹ má¹cá²chó³² jmáɨ¹ hi³ lɨ³tí³, jáun² má¹jáun²

má²táunh¹³ náh² ta²¹ hi³ jná¹³ bíh¹ la³².
20 Jú¹ tson² cu³tí³ bíh¹ la³² juah³² jná¹³, hi³
nɨ́¹juáh³ tsá² hen² lɨ³ua³ jan² tsá² zein³² jná¹³, hi³
he² jná¹³ bíh¹ tsú² jaun³²; hi³ jáun² nɨ́¹juáh³ tsá² he²
jná¹³ né³, hen² tsú² la³ jɨ³ Tsá² ca³ze³ bíh¹ jná¹³.

Jesús jmu² lin¹ hi³ Judas jmu³ hian² tsɨ́³ ñí¹con² dí²
(Mateo 26:20-25; Marcos 14:17-21; Lucas 22:21-23)

21 Jmɨ́¹ má²lɨ́²juáh³ jáun² Jesús jáɨ¹³ nɨ́² né³,
ca³háuh³² tsɨ́³, hi³ jáun² ca³nia³ bíh¹ dí² cú²jueh³²
jáɨ¹³, hi³ ca³juáh³ la³ lá²:
—Jú¹ tson² cu³tí³ bíh¹ juo³ jná¹³ hnoh², hi³ ja¹
quián¹³ náh² nɨ́² zian² jan² tsá² né³bí¹ jɨenh³ jná¹³.
22 Jmɨ́¹ má²lɨ́²juáh³ tsú² jáun² la³ nɨ́² né³, cáun² lɨ́¹
ca³jɨ́en³ tsá²ján² tsá²ján² bíh¹ tsú², quí¹ tiá² jmɨ́¹ ñi³²
yáh³ tsú² hi³ hin² dá² hɨen² Jesús.
23 Jáun² né³, jan² tsá² quian³tun³ hí³, tsá² jmɨ́¹
hnio³ lɨ́n³² Jesús jmɨ́¹ cuá¹tón²¹ cu³héin¹ hi³ jmɨ́¹
cuá¹jmu² má³²,
24 hi³ jáun² Sí¹mu²¹ Pé¹ ca³hméih³² ñí¹ tsá² hí³, hi³
hnió³ dí² liéinh³²; hi³ jáun² ca³záɨh³ dí²:
—Ngáɨh³ tiá³ tsú² neh²¹ hin² tsánh² hɨen² tsú².
25 Jáun² tsá² hí³ né³ ca³hanh³ tá²cuá¹ Jesús, hi³
ca³juáh³ la³ lá²:
—¿Hin² dá² tsánh² tsá² hí³ né³ Tɨ³²?
26 Jáun² Jesús né³ ca³juáh³ la³ lá²:
—Cuɨ́¹ má¹jlɨh²¹ ná³ cá² cuonh¹ pih²¹ *hí³
cuú²miih²¹, hi³ jáun² nɨ́¹juáh³ hin² tsánh² hiauh³,
jáun² tsá² hí³ bíh¹.

Ca^{3}ma^{3}jɨɨh^{21} bíh^{1} tsú^{2} cá^{2} cuonh^{1} hí^{3}, jmɨ́^{1} lɨ^{21}
jáun^{2} né^{3} Judas jon^{2} Sí^{1}mu^{21} bíh^{1} ca^{3}cuéh^{3} dí^{2}, tsá^{2}
ja^{3} hí^{3} juú^{2} Queriot.

27 Jáun^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}héi^{3} jáun^{2} bíh^{1} Judas
hí^{3} jáun^{2}, ca^{3}hi^{3} *Satanás hñu^{3} tsɨ́^{3}. Jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}
ca^{3}juáh^{3} Jesús ñí^{1}con^{2} tsú^{2} la^{3} lá^{2}:

—La^{3} cun^{3} hi^{3} ñi^{3}lɨ́n^{23} hnú^{2} jmúh^{13}, cuá^{2}jmu^{3}
tia^{3}juɨ^{32}.

28 Tɨ^{3}la^{3} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tsá^{2} jmɨ́^{1} ná^{1}jmu^{2} hí^{3} má^{32}
quionh^{3} tsú^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} ñi^{32} he^{3} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} ca^{3}juáh^{3}
tsú^{2} la^{3} jáun^{2}.

29 Ma^{3} jan^{2} tsáu^{2} cáun^{2} ca^{3}lɨ́n^{13} hi^{3} Jesús ca^{3}juáh^{3}
hi^{3} tsa^{3}lia^{32} Judas la^{3} cun^{3} hi^{3} lɨ^{3} hniáuh^{32} jmáɨ^{1}
bíh^{1}, ho^{3}lá^{2}dá^{2} hi^{3} zia^{32} hi^{3} cuéh^{32} tsú^{2} ca^{3}lá^{2} tsá^{2}
tia^{3}mii^{2} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hí^{3} bíh^{1} jmɨ́^{1} nio^{1} jo^{3}cuo^{2}
tuh^{32} tioh^{3} quɨe^{3}.

30 Jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}héi^{3} Judas hí^{3} jáun^{2} né^{3}, la^{3}juɨ^{32}
cua^{3}han^{3}. Jmɨ́^{1} má^{2}niéi^{2} bíh^{1} jmɨ́^{1}jáun^{2}.

Cáun^{2} héih^{32} hmaɨ^{21}

31 Jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} cuá^{1}han^{3} Judas ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3}
lá^{2}:

—Ta^{3}né^{32} má^{2}lɨ́^{2}lin^{1} hi^{3} quien^{2} jná^{13} Jon^{2}
tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}, jɨ^{3} hi^{3} lɨ́^{2}lin^{1} siáh^{3} hi^{3} quien^{2} Dió^{32}
cun^{3}quionh^{3} hí^{3} dí^{2}.

32 Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} Jon^{2} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2} la^{3} jmu^{2} lin^{1} hi^{3}
quien^{2} Dió^{32}, hi^{3} jáun^{2} ja^{3}bí^{1} Dió^{32} siáh^{3} ma^{3}jnia^{2} hi^{3}
lin^{1} hi^{3} quien^{2} tsú^{2}; hi^{3} tia^{3}juɨ^{32} bíh^{1} siáh^{3} jmu^{3} tsú^{2}
la^{3} jáun^{2}.

33 Hnoh^{2} jón^{3}, ha^{3} tiú^{2}uú^{2} ué^{3} jmáɨ^{1} cuon^{1} yáh^{3}
jná^{13} quiúnh^{1} hnoh^{2}. Má^{1}jáun^{2} má^{2}hnauh^{13} hnoh^{2}

jná^{13}, tɨ^{3}la^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}juo^{3} jná^{13} jáun^{2} tsá^{2} *judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} bíh^{1} juah^{32} jná^{13} siáh^{3} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2} ta^{3}né^{32}: Ha^{3} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} cuá^{1}táunh^{1} hnoh^{2} ñí^{1} ñe^{1} jná^{13}.

34 Jáun^{2} jmu^{2} jná^{13} cáun^{2} héih^{32} hmaɨ^{21} lá^{2} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}: Hi^{3} má^{1}hnáu^{3} náh^{2} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2}. La^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} hniáuh^{32} má^{1}hnáu^{3} náh^{2} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2}, ca^{3}la^{3} jmɨ́^{1} hnau^{3} jná^{13} nɨ́^{2} cu^{3}tí^{3} bíh^{1}.

35 Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} ca^{3}ma^{3}hnáu^{3} náh^{2} la^{3} nɨ́^{2} né^{3}, jáun^{2} tá^{1} cáun^{2} hngá^{1}máh^{3} bíh^{1} lɨ^{3}tsɨn^{2} hi^{3} hnoh^{2} lɨ́n^{3} náh^{2} tsá^{2} haɨn^{21} tɨ^{3} con^{2} jná^{13}.

Jesús juáh^{3} hi^{3} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} nó^{32} tɨ^{3} có^{32} (Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34)

36 Jáun^{2} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} ñí^{1}con^{2} Jesús:

—Tɨ^{32}, ¿ha^{3} dá^{2} jinh^{1} cuóh^{13} hnú^{2}?

Hi^{3} jáun^{2} Jesús ca^{3}juáh^{3}:

—Ha^{3} tiá^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} ñeih^{21} hnú^{2} cu^{3}hna^{32} jná^{13} ta^{3}né^{32}; tɨ^{3}la^{3} tɨ^{3} chí^{1}cáɨn^{2} bíh^{1} má^{2}lɨ́^{13} ñeih^{21} hnú^{2}.

37 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} Pé^{1} hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Tɨ^{32}, ¿he^{3} láɨh^{32} tiá^{2} má^{2}lɨ́^{13} ñe^{1} jná^{13} cu^{3}hnah^{32} hnú^{2} né^{3}? Cáun^{2} bíh^{1} nio^{2} tsɨn^{32} jná^{13} uá^{1} hi^{3} jun^{3} jná^{13} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hnú^{2}.

38 Jáun^{2} Jesús né^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—¿Hí^{1} tson^{2} má^{2}nio^{2} cáun^{2} honh^{2} hnú^{2} hi^{3} jún^{3} nú^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}? Jú^{1} tson^{2} cu^{3}tí^{3} juo^{3} jná^{13} hnú^{2}, hi^{3} ñeh^{2} bíh^{1} hi^{3} hau^{3} cá^{1}háu^{2} juáh^{13} hnú^{2} hnaɨh^{32} jéin^{32} hi^{3} tiá^{2} cuóu^{32} nú^{2} jná^{13}.

14

Jesús bíh¹ lín³ juɨ³² hi³ chanh²¹ tsú² ñí¹ cuá³ Dió³²

1 ”Jáun² né³, ha³ lɨ́² tianh³ náh² hi³ ná¹hɨ³² lín³²
honh². Cáun² chá¹ náh² honh² ñí¹con² Dió³², hi³
cáun² chá¹ náh² siáh³ honh² ñí¹con² jná¹³.
2 Hliáun³ lín³² bíh¹ ñí¹ lɨ³ tauh¹³ zia³² hñú¹³
Ñuh³² jná¹³; sá¹jmɨ́¹ hi³ tiá² zia³² dúh¹, jáun² jmɨ́¹
má²lɨ́²juáh³² bíh¹ jná¹³ ñí¹con² hnoh². Jáun² né³,
ñih²¹ bíh¹ jná¹³ hi³ ñí¹jmú²¹ hua³jan²¹ ñí¹ cuá¹tianh³
hnoh².
3 Nɨ́¹ má¹lɨ³² jáun² né³, jáunh¹³ jná¹³ hi³ já¹cáun³²
ná¹ hnoh², hi³ jáun² hnoh² uá²jaɨ³² lɨ́¹³ cuá¹tianh³
ñí¹ ñí¹ñí²¹ jná¹³ jáun².
4 Má²ñi²¹ bíh¹ hnoh² juɨ³² hi³ chau²¹ tɨ³ ñí¹ ñih²¹
jná¹³ jáun².
5 Jáun² Tú¹ma²¹ né³ ca³ngáɨ³ la³ lá²:
—Tɨ³², já² tiá² né¹ yáh³ jnoh¹ ha³ dá² jinh¹
cuánh¹³ hnú², ¿ha³ bí¹ lánh³ rón³² lɨ́¹³ né¹ jnoh¹ hín²
juɨh³² jaun³²?
6 Jáun² Jesús ca³juáh³ la³ lá²:
—Jná¹³ bíh¹ lín³ juɨ³², jɨ³ jú¹ tson², jɨ́³²la³
cun³quionh³ jná¹³ bíh¹ lɨ́¹³ zian² tsú² cu³tí³, jɨ³
hi³ lɨ́¹³ siáh³ chanh²¹ tsú² ñí¹ cuá³ Ñuh³² jná¹³.
7 Nɨ́¹juáh³ hi³ má²ca³lɨ³ cuóu³² náh² jná¹³, jáun²
lɨ³ cuóun³² bí¹ náh² uá²jaɨ³² Ñuh³² jná¹³; hi³ ta³né³²
né³, má²ca³lɨ³ cuóun³² bíh¹ náh² tsú² quí¹ Tsá²
má²ca³jɨen¹ bí¹ náh² hí³.
8 Jáun² Pí²liéi¹ né³ ca³juáh³:
—Tɨ³², ma³jnia¹³ tiá³ Jméi² dí² ñí¹con² jnoh¹, hi³
jáun² cu³ jáun² bíh¹ má²tioh²¹.

9 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} Pí^{2}liéi^{1}, ¿jáh^{3} jmáɨ^{2} tiá^{2} má^{2}tí^{3} hi^{3} ngɨ́^{23} jná^{13} quiúnh^{1} hnoh^{2}, hí^{1} cun^{3} jáun^{2} tiá^{2} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} cuóu^{32} máh^{3} náh^{2} jná^{13}? Quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} cuóu^{32} jná^{13}, jáun^{2} má^{2}ca^{3}lɨ^{3} cuóun^{32} bíh^{1} tsú^{2} siáh^{3} Ñuh^{32} jná^{13}; jáun^{2} né^{3} ¿he^{3} yáh^{3} láɨh^{32} mɨh^{32} hnú^{2} hi^{3} má^{1}jnia^{13} jná^{13} Jméi^{2} dí^{2} ñí^{1}con^{2} náh^{2}?

10 ¿Há^{1} tiá^{2} má^{2}táunh^{23} hnoh^{2} ta^{21} dúh^{1} hi^{3} lɨ́n^{3} bíh^{1} jná^{13} la^{3} cun^{3} qui^{3} lɨ́n^{3} Ñuh^{32}, hi^{3} Ñuh^{32} jná^{13} né^{3}, lɨ́n^{3} siáh^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jná^{13}? Jáun^{2} Ñuh^{32} jná^{13}, Tsá^{2} qui^{3} lɨ́n^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jná^{13} bíh^{1} jmu^{2} ta^{21} quioh^{21}, hi^{3} jáun^{2} jun^{3}juáh^{13} jáɨ^{13} hi^{3} lɨ́^{1} chin^{32} chin^{32} huen^{2} yáh^{3} jná^{13} hléh^{23} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}.

11 Jáun^{2} tionh^{2} náh^{2} ta^{21} hi^{3} lɨ́n^{3} bíh^{1} jná^{13} la^{3} cun^{3} qui^{3} lɨ́n^{3} Ñuh^{32}, hi^{3} Ñuh^{32} jná^{13} né^{3} lɨ́n^{3} siáh^{3} la^{3} jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} jná^{13}. Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} tiá^{2} la^{3} nio^{2} cáun^{2} honh^{2} náh^{2} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} má^{2}lɨ^{2}juáh^{32} jná^{13} nɨ́^{2}, jáun^{2} tiaunh^{2} náh^{2} ta^{21} jná^{13} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jmu^{2} bíh^{1} jná^{13}.

12 Jú^{1} tson^{2} cu^{3}tí^{13} juo^{3} jná^{13} hnoh^{2} hi^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} taunh^{2} ta^{21} jná^{13}, ja^{3}bí^{1} tsá^{2} la^{3} hí^{3} uá^{2}jaɨ^{32} lɨ́^{13} jmu^{3} la^{3} cun^{3} ta^{21} hi^{3} jmu^{2} jná^{13}, hi^{3} hí^{1} la^{3} tɨ^{3} ta^{21} hi^{3} jlánh^{1} bí^{1} cáu^{2} jueh^{32} yáh^{3} lɨ́^{13} jmu^{3} tsú^{2}, quí^{1} jná^{13} dá^{2} má^{2}ñih^{21} ñí^{1}con^{2} Ñuh^{32} bíh^{1}.

13 Lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} hi^{3} mɨh^{32} náh^{2} ñí^{1}con^{2} Ñuh^{32} jná^{13} cun^{3}quionh^{3} héih^{32} quion^{21} jná^{13}, jná^{13} bíh^{1} cué^{13}, hi^{3} jáun^{2} cun^{3}quionh^{3} jná^{13} bíh^{1} lɨ^{3} lin^{1} hi^{3} jlánh^{1} quien^{2} Ñuh^{32} jná^{13}.

14 Quí^{1} jná^{13} bíh^{1} tsá^{2} lɨ́^{13} cué^{13} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} hi^{3}

mɨh32 náh2 cun3quionh3 héih32 quion21 jná13.

Jesús jmu2 jáɨ13 hi3 zen3 Jmɨ́2chí3 Chun1

15 ”Nɨ́1juáh3 hnau3 náh2 jná13, jáun2 ma3ti21 náh2
héih32 quion21 jná13.
16 Hi3 jáun2 jná13 né3 mɨ21 ñí1con2 Ñuh32 jan2 Tsá2
ma3hau3 hnoh2, Tsá2 lɨ́13 cuá32 quiúnh1 hnoh2 jmáɨ1
ca3la3 jɨ́32.
17 Jmɨ́2chí3 Chun1 Tsá2 hɨe32 jú1 tson2 bíh1 Tsá2
hí3, jan2 Tsá2 tiá2 lɨ́13 hen3 tsá2 zian2 cun3 tɨn2
tsɨ́3 hmóu32, quí1 jmɨ́1lɨ́h3 yáh3 tiá2 lɨ́13 jɨ́en32 tsú2
Tsá2 hí3, hi3 sa3jun3 lɨ́13 lɨ3 cuóun32 tsú2 siáh3 Tsá2
hí3. Tɨ3la3 hnoh2 má1ná1, má2cuóun32 bíh1 náh2
tsú2, quí1hliá2 cuá3 tsú2 quiúnh1 hnoh2, hi3 la3 cun3
jmɨ́1hi3nio2 bíh1 cuá32 tsú2 siáh3 hñu3 honh2 náh2.
18 ”Ha3 tiá2 chau21 yáh3 jná13 hmóu32 hnoh2;
jáunh13 bí1 jná13 siáh3 hi3 já1ñí32 quiúnh1 hnoh2.
19 Cú1pih21 jmáɨ1 bíh1 jéɨ32í1 he2 hi3 chau21 jmáɨ1
hi3 tiú2uú2 jɨ́e32 jná13 tsá2 zian2 cun3 tɨn2 tsɨ́3
hmóu32, tɨ3la3 hnoh2 má1ná1 cun3 chau21 jmáɨ1 jɨe1
bí1 hnoh2 siáh3 jná13; hi3 cun3ñí1 hi3 zian2 jná13 né3,
ja3bí1 hnoh2 uá2jaɨ32 lɨ́13 zian2 náh2.
20 Jmáɨ1 jáun2 bíh1 lɨ3tsɨn2 hnoh2 hi3 cu3tí3 bíh1
lɨ́n3 jná13 la3jmɨ́1 lɨ́n3 Ñuh32, hi3 hnoh2 né3 lɨ́n13
náh2 la3 cun3 qui3 lɨ́n3 jná13, hi3 jáun2 jná13 né3 lɨ́n3
la3jmɨ́1 má2lɨ́n13 hnoh2 jáun2.
21 Lɨ3ua3 jan2 tsá2 he2 héih32 hi3 jmu2 jná13, jɨ3 hi3
má2tí32 tsú2 siáh3, jáun2 tsá2 la3 hí3 bíh1 ján1 tson2
hniau3 jná13. Hi3 jáun2 nɨ́1juáh3 tsá2 hniau3 jná13
né3, jáun2 Ñuh32 jná13 ma3hnio3 siáh3 tsá2 hí3; ja3bí1

jná^{13} siáh^{3} má^{1}hno^{1} tsú^{2} uá^{2}jaɨ^{32}, jɨ^{3} hi^{3} má^{1}jnia^{13} jná^{13} siáh^{3} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}.

22 Jáun^{2} Judas ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2} (tɨ^{3}la^{3} jun^{3}juáh^{13} tsá^{2} ja^{3} hí^{3} tɨ^{3} juú^{2} Queriot má^{1}na^{21}):

—Tɨ^{32}, ¿lánh^{3} bí^{1} rón^{32} lɨ́^{3} hi^{3} ñí^{1}con^{2} jnoh^{1} bíh^{1} má^{1}jnia^{13} nú^{2}, hi^{3} tiá^{2} la^{3} má^{1}jnia^{13} yáh^{3} nú^{2} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} zian^{2} cun^{3} tɨn^{2} tsɨ́^{3} hmóu^{32}?

23 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} hniau^{3} jná^{13}, jáun^{2} ma^{3}tí^{32} bíh^{1} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} juah^{32} jná^{13}; hi^{3} jáun^{2} Ñuh^{32} jná^{13} né^{3} ma^{3}hnio^{3} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} jná^{13} né^{3} jáunh^{13} ná^{1} quiúnh^{1} Ñuh^{32} hi^{3} já^{1}ma^{3}ziáun^{13} jnoh^{1} quiúnh^{1} tsá^{2} la^{3} hí^{3}.

24 Tɨ^{3}la^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} tiá^{2} hniau^{3} jná^{13}, jáun^{2} tiá^{2} má^{2}tí^{32} yáh^{3} tsú^{2} jáɨ^{13} hi^{3} hléh^{23} jná^{13}. Jun^{3}juáh^{13} quion^{21} huen^{2} yáh^{3} jná^{13} jáɨ^{13} hi^{3} naɨh^{32} hnoh^{2} lá^{2}, quí^{1} jáɨ^{13} quioh^{21} Ñuh^{32} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} bíh^{1} jná^{13} la^{32}.

25 ”Né^{32} né^{3}, la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}juo^{3} jná^{13} hnoh^{2}, má^{2}lɨ́^{2}hléh^{3} jná^{13} tá^{1}la^{3} cuon^{1} jná^{13} lá^{2} ja^{1} quián^{13} hnoh^{2}.

26 Tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1} má^{1}cuán^{2} jáun^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}, Tsá^{2} ma^{3}hau^{3} náh^{2}, Tsá^{2} zen^{3} hí^{3} Jméi^{2} dí^{2} chá^{32} jná^{13}, hí^{3} bíh^{1} ma^{3}ta^{2} hnoh^{2} ca^{3}la^{3} jɨ́^{32}, jɨ^{3} hi^{3} cháu^{32} tsú^{2} siáh^{3} honh^{2} náh^{2} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{32} jná^{13} nɨ́^{2}.

27 ”Jáun^{2} né^{3}, la^{3}jmɨ́^{1} nio^{2} tie^{3} hñu^{3} tsɨn^{32} jná^{13} jmu^{1} jná^{13} hi^{3} niau^{21} tie^{3} hñu^{3} honh^{2} hnoh^{2} siáh^{3}, jun^{3}juáh^{13} la^{3} qui^{3} jmu^{2} jáun^{2} tsá^{2} zian^{2} hngá^{1}máh^{3} yáh^{3}. Jáun^{2} ha^{3} lɨ́^{2} cuɨ́^{1} hi^{21} honh^{2} náh^{2}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} hniáuh^{32} lɨ́^{1} hú^{1} cóh^{21} honh^{2} náh^{2} siáh^{3}.

28 Má²lɨ́²niéih² bíh¹ hnoh² hi³ má²lɨ́²juáh³²
jná¹³: Ñih²¹ jná¹³ hi³ jáun² jáunh¹³ jná¹³ siáh³
hi³ já¹ñí³² quiúnh¹ hnoh². Sá¹jmɨ́¹ hi³ cu³tí³ bíh¹
má²ca³ma³hnau¹ hnoh² jná¹³ dúh¹, jáun² jmɨ́¹
má²ca³ma³hiúnh¹³ bíh¹ náh² honh² hi³hliá² ñih²¹
jná¹³ ñí¹ cuá³ Ñuh³²; quí¹ hí³ bíh¹ jan² Tsá² tɨ³
jlánh¹ bíh¹ záu² tá¹³ la³ cónh³ bí¹ jná¹³.
29 Hi³ jáun² bí¹ juanh³² jná¹³ jáɨ¹³ lá² ta³ ñeh³, quí¹
hi³ jáun² nɨ́¹ má¹lɨ³² la³ jáun² né³, má²taunh¹³ náh²
ta²¹ jná¹³.
30 ”Ha³ tiú²uú² hliáun³ jáɨ¹³ hléh¹³ yáh³ jná¹³
quiúnh¹ hnoh², quí¹ má²cuá¹ja³² bíh¹ juo¹³ tsá²
zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³². Tɨ³la³ uá¹jinh¹ hí¹ cáun²
pí³ tiá² zia³² yáh³ quioh²¹ tsá² hí³ ñí¹con² jná¹³,
31 la³ nɨ́² ca³tɨ²¹ lɨ́¹³ bíh¹, quí¹ hniáuh³² bíh¹ lɨ³tsɨn²
tsá² zian² hngá¹máh³ lá² hi³ hno³ jná¹³ Ñuh³² jɨ³
hi³ má²ti²¹ jná¹³ siáh³ la³ cun³ hi³ ca³juáh³ tsú² hi³
jmu¹ ná¹.
”Jáun² nú¹ tianh³ náh², cuɨ́¹ hue¹³ dí² ñí¹ lá².
[Tá¹la³ hí¹tiáunh¹ tsú² jáun² juɨ³² né³, ca³juáh³
Jesús:]

15

Mí¹zioh²¹ mɨ³ uóun²jɨeh¹³ la³ má²quionh³ cuú²ñeh¹ quioh²¹

1 —Jná¹³ bíh¹ lɨ́n³ la³jmɨ́¹ lɨ́³ hú¹tá¹ mí¹zioh²¹ mɨ³
uóun²jɨeh¹³, hi³ jáun² Ñuh³² jná¹³ né³ lɨ́n³ la³jmɨ́¹ lɨ́n³
tsá² jmu² hua³hí¹³ hi³ jáun².
2 Jáun² nɨ́¹juáh³ zia³² cáun² chí² cuoh² quion²¹
jná¹³ hi³ tiá² máɨ³ háɨ³², hí³ bíh¹ quieih³²; tɨ³la³

ní¹juáh³ hi³ háɨ³² máɨ³ né³, chú² huen² bíh¹ tsú² chí² cuoh² pih²¹ siún¹ hi³ lí¹ hí¹quí² hí¹jnáɨ²³, hi³ jáun² tɨ³ hliáun³ máɨ³ ha³ bíh¹.

3 Má²ná¹jɨn² bíh¹ hnoh² cun³quionh³ jáɨ¹³ hi³ má²ca³ma³ta¹³ jná¹³ jáun².

4 Cuí¹ ná¹quiun² náh² re² quiúnh¹ jná¹³ la³jí³² jmáɨ¹, hi³ jáun² la³ má²chí¹cunh² jáun² bíh¹ jná¹³ quiúnh¹ hnoh² lí¹³. Ha³ tiá² lí¹³ yáh³ ha³ máɨ³ cáun² chí² cuoh² ta³ rón³² tɨ³ có³², quí¹ ní¹juáh³ tiú²uú² la³ chí¹hma² yáh³ quionh³ mí¹zioh²¹; la³ jáun² bíh¹ uá²jaɨ³² lí³ ñí¹con² hnoh², ní¹juáh³ tiá² la³ ná¹cunh² yáh³ náh² tián³ quiúnh¹ jná¹³, jáun² tiá² lí¹³ yáh³ lɨn³ hnoh² la³jmí¹ lí³ chí² cuoh² háɨ³² máɨ³ chu²¹.

5 ”Quí¹ jná¹³ bíh¹ lɨn³ ná¹ la³jmɨ¹ lí³ mí¹zioh²¹, hi³ jáun² hnoh² né³ lɨn³ náh² cuú²ñeh¹ uóun². Hi³ jáun² bíh¹ ní¹juáh³ tsá² ná¹cunh² tián³ quiúnh¹ jná¹³, hi³ jná¹³ né³ ná¹cunh² ná¹ siáh³ quiúnh¹ tsú², hi³ jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ lɨn³ la³jmí¹ lí³ chí² cuoh² hi³ háɨ³² hliáun³ máɨ³ chu²¹; quí¹ hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³ lí¹³ jmúh¹³ hnoh² ní¹juáh³ tiá² quiúnh¹ jná¹³.

6 Lɨ³ua³ jan² tsá² tiá² ná¹cunh² quiúnh¹ jná¹³, quiunh²¹ tsú² la³jmí¹ quiunh³² jáun² chí² cuoh² tiá² máɨ³ háɨ³², tɨ³ cheih³² bíh¹ tsa³cuí³², hi³ jáun² ñí¹ jáun² lɨ³ quiéin²; hi³ má¹lɨ³² jáun² né³, ziu³ liáuh³² tsú² siáh³ hi³ tóh³² ja¹ sí², hi³ jáun² có³².

7 ”Ní¹juáh³ la³ má²ná¹cunh² jáun² náh² quiúnh¹ jná¹³, jɨ³ hi³ hu²¹ siáh³ jáɨ¹³ quion²¹ jná¹³ hñu³ honh² náh², jáun² mí¹ náh² lɨ³ua³ cáun² hi³ hnáuh², hi³ jáun² hian³ náh².

8 Quí^{1} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ná^{1}lɨ́n^{3} hnoh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ^{3}
chí^{2} cuoh^{2} háɨ^{32} hliáun^{3} máɨ^{3} chu^{21} bíh^{1} ma^{3}quien^{2}
tsáu^{2} Ñuh^{32} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} bíh^{1} má^{2}lɨ́n^{3}
náh^{2} tsá^{2} cu^{3}tí^{3} haɨn^{21} tɨ^{3} con^{2} jná^{13}.

9 Hnau^{3} lɨ́n^{32} bíh^{1} jná^{13} hnoh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} hniau^{3}
jáun^{2} jná^{13} Ñuh^{32}; jáun^{2} ma^{3}zián^{13} náh^{2} la^{3} cun^{3}
ca^{3}tɨ^{21} ma^{3}zian^{2} tsá^{2} hno^{3} jná^{13}.

10 Quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} má^{1}tih^{21} náh^{2} la^{3} cun^{3} héih^{32} hi^{3}
jmu^{2} jná^{13}, jáun^{2} má^{1}zián^{13} bí^{1} náh^{2} la^{3} cun^{3} qui^{3}
ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} ma^{3}zian^{2} tsá^{2} hno^{3} jná^{13}, la^{3}jmɨ́^{1} zian^{2}
jná^{13} la^{3} cun^{3} qui^{3} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} zian^{2} jan^{2} tsá^{2} hnio^{3}
Ñuh^{32} jná^{13} hi^{3}hliá^{2} ma^{3}ti^{21} jná^{13} héih^{32} hi^{3} jmu^{2}
tsú^{2}.

11 ”Hlɨ́^{1} lieh^{1} jná^{13} hnoh^{2} la^{3} nɨ́^{2} hi^{3} jáun^{2} lɨ^{3} hiún^{2}
honh^{2} náh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} hiún^{2} tsɨn^{32} jná^{13}, hi^{3} jáun^{2} la^{3}
nɨ́^{2} bíh^{1} lɨ́^{13} hi^{3} lɨ^{3} hiún^{2} honh^{2} náh^{2} tán^{1} hián^{2} cu^{3}tí^{3}.

12 La^{3} lá^{2} bíh^{1} lɨ́^{3} héih^{32} hi^{3} jmu^{2} jná^{13}: Ma^{3}hno^{1}
náh^{2} tsá^{2}ján^{2} tsá^{2}ján^{2} la^{3}jmɨ́^{1} hnau^{3} jná^{13} hnoh^{2}.

13 Jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1}lɨ́h^{3} bíh^{1} tiá^{2} chánh^{32} jan^{2} tsá^{2} tɨ^{3}
jlánh^{1} bíh^{1} hnio^{3} há^{2}mei^{21} joh^{1} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} tsá^{2}
cué^{32} jmɨ́^{2}chí^{3} quioh^{21} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} há^{2}mei^{21}
hí^{3}.

14 Hnoh^{2} bíh^{1} lɨ́n^{3} náh^{2} há^{2}mei^{21} joh^{2} jná^{13}
nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ma^{3}tih^{21} náh^{2} la^{3} cun^{3} héih^{32} hi^{3} jmu^{2}
jná^{13}.

15 Tiú^{2}uú^{2} juah^{21} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} hnoh^{2} ná^{1}lɨ́n^{3}
náh^{2} tsá^{2} quian^{21}, quí^{1} tsá^{2} lɨ́n^{3} quian^{21} tiá^{2} hi^{3} ñi^{32}
hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} jmu^{2} juo^{13}. Jáun^{2} dá^{2}
há^{2}mei^{21} joh^{2} bíh^{1} jná^{13} má^{2}ná^{1}lɨ́n^{3} hnoh^{2} juah^{32}
jná^{13}, quí^{1} má^{2}ca^{3}ma^{3}ta^{13} bíh^{1} jná^{13} hnoh^{2} ca^{3}la^{3}

jɨ³lɨ³² la³ cun³ hi³ má²ca³hɨ́e³ jná¹³ Ñuh³².
16 Quí¹ jun³juáh¹³ hnoh² yáh³ ca³quianh²¹ náh² jná¹³, quí¹ jná¹³ bíh¹ tɨ³ ca³quiánh³² ná¹ hnoh², hi³ jáun² bíh¹ má²ca³cháu³² jná¹³ hnoh² hi³ má¹zián¹³ náh² hi³ chun¹ náh²; hi³ hi³ chun¹ náh² jáun² né³, lɨ³ quien² la³ má²quien² jáun². Hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lɨ́¹³ cué³² Ñuh³² jná¹³ lɨ³ua³ cáun² hi³ mɨ́h¹³ náh² cun³quionh³ héih³² quion²¹ jná¹³.
17 Hi³ jáun² la³ nɨ́² bíh¹ lɨ́³ héih³² hi³ jmu² jná¹³, hi³ má¹hnáu³ náh² tsá²ján² tsá²ján² bíh¹.

Tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³² hon² Jesús la³ má²quionh³ tsá² joh¹

18 ”Nɨ́¹juáh³ hi³ ca³lɨ³hau² náh² tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³², cháu¹ náh² honh² hi³ jná¹³ bíh¹ tín² ca³lɨ³hau² tsú².
19 Tɨ³la³ sá¹jmɨ́¹ hi³ hnoh² lɨ́n³ náh² uá²jaɨ³² tsá² zian² náh² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³² dúh¹, hi³ jáun² jmɨ́¹ ma³hniau³ lɨ́n³² bíh¹ tsú² hnoh² la³ cun³ qui³ hnio³ tsú² tsá² raɨnh²¹. Tɨ³la³ jná¹³ bíh¹ ca³quiánh³² ná¹ hnoh² ja¹ quioh²¹ tsá² la³ hí³, hi³ jáun² dá² má²hau² bíh¹ tsú² hnoh² ta³né³², quí¹hliá² tiú²uú² lɨ́n³ yáh³ hnoh² tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³².
20 Cháu¹ náh² honh² la³ cun³ hi³ má²lɨ́²juáh³² jná¹³ jáun²: Hí¹ jan² yáh³ tsá² lɨ́n³ quian²¹ tiá² tɨ³ jlánh¹ bíh¹ quien² la³ cónh³ bíh¹ juo¹³. Nɨ́¹juáh³ jná¹³ la³ jmoh²³ tsú² hian² tsɨ́³, ja³bí¹ la³ jáun² bíh¹ siáh³ jmoh³ tsú² hnoh²; nɨ́¹juáh³ la³ má²ca³ma³tí³² tsú² la³ cun³ jáɨ¹³ hi³ ca³ma³tɨn¹³ jná¹³, jáun² ja³bí¹ la³ jáun² bíh¹ siáh³ ma³tí³² tsú² jáɨ¹³ hi³ hɨeh¹ hnoh².

21 La^{3}jɨ́^{32} hi^{3} nɨ́^{2} né^{3} jmu^{3} tsú^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} haɨn^{21}
hnoh^{2} tɨ^{3} con^{2} jná^{13} bíh^{1}, quí^{1}hliá^{2} tiá^{2} cuóun^{32} yáh^{3}
tsú^{2} Tsá^{2} ca^{3}ze^{3} jná^{13}.
22 ”Tiá^{2} tso^{3} jmɨ́^{1} la^{3} ho^{2} yáh^{3} tsú^{2} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tiá^{2}
cuan^{3} jná^{13} hi^{3} cua^{3}hlɨ́^{1} cuá^{1}lienh^{1} ná^{1} tsú^{2}. Tɨ^{3}la^{3}
ta^{3}né^{32} né^{3}, tiú^{2}uú^{2} zia^{32} yáh^{3} he^{3} cun^{3}quionh^{3} lɨ́^{13}
jlɨ́^{3} tsú^{2} tsáu^{13};
23 quí^{1} nɨ́^{1}juáh^{3} hau^{2} tsú^{2} jná^{13}, jáun^{2} la^{3} jɨ^{3} Ñuh^{32}
bíh^{1} jná^{13} hon^{2} tsú^{2} siáh^{3}.
24 Tiá^{2} tso^{3} jmɨ́^{1} la^{3} ho^{2} yáh^{3} tsú^{2} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tiá^{2}
má^{2}cá^{2}jmú^{32} jná^{13} ja^{1} quioh^{21} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} hí^{1}
jan^{2} tiá^{2} hin^{2} má^{2}ca^{3}jmú^{3}; tɨ^{3}la^{3} má^{2}ca^{3}jɨ́e^{3} bíh^{1} tsú^{2}
la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jáun^{2}, hi^{3} cun^{3} jáun^{2} hau^{2} bíh^{1} tsú^{2} jná^{13}
quiúnh^{1} Ñuh^{32}.
25 Tɨ^{3}la^{3} la^{3} nɨ́^{2} dá^{2} ná^{1}lɨ́^{23} quí^{1} jáun^{2} lɨ^{3}tí^{3} la^{3} cun^{3}
hi^{3} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2} ñí^{1} liei^{21} quioh^{21} tsú^{2} hmóu^{32}
bíh^{1}, ñí^{1} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2} la^{3} lá^{2}: “Cáun^{2} lɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}hau^{2}
bíh^{1} tsú^{2} jná^{13} ta^{3} tiá^{2} lin^{1} hi^{3} lɨ^{3}”.
26 ”Má^{2}ja^{3}quián^{3} já^{32} bíh^{1} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}, Tsá^{2} já^{32}
hí^{3} ñí^{1}con^{2} Ñuh^{32} jná^{13}, Tsá^{2} qui^{3} má^{2}hau^{3} hí^{3}, jɨ^{3} hi^{3}
hɨe^{32} siáh^{3} jú^{1} tson^{2}. Jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}cuán^{2} tsú^{2} né^{3},
lɨ́n^{13} tsú^{2} Tsá^{2} nau^{32} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}. Tsá^{2} hí^{3}
zein^{21} jná^{13} hi^{3} já^{32} la^{3} tɨ^{3} ñí^{1}con^{2} Ñuh^{32} jná^{13}.
27 Ja^{3}bí^{1} hnoh^{2} siáh^{3} cuéh^{1} náh^{2} jú^{1} tson^{2} hi^{3}
ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}, quí^{1} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}liau^{3} bíh^{1}
tionh^{2} hnoh^{2} quiúnh^{1} jná^{13}.

16

1 ”Jáun^{2} né^{3}, má^{2}lɨ́^{2}juáh^{32} jná^{13} jáɨ^{13} nɨ́^{2} hi^{3} jáun^{2}
tiá^{2} lɨ́^{13} tá^{1}tonh^{1} náh^{2} tɨ^{3} có^{32} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}.

2 Quí¹ chu³ hue³ tsú² hnoh² hñu³ cuáh³² quioh²¹
tsá² *judíos, hi³ hí¹ la³ tɨ³ chau²¹ jmáɨ¹ hi³ lɨ³ua³ jan²
tsá² jngah³ hnoh² lín¹³ hi³ cun³quionh³ la³ jáun²
jmu² cáun² ta²¹ chu²¹ ñí¹con² Dió³².
3 La³ nɨ́² bíh¹ jmu³ tsú² quí¹hliá² cun³ tiá² ca³lɨ³
cuóun³² bíh¹ tsú² Ñuh³² jná¹³, sa³jun³ jná¹³ yáh³
ca³lɨ³ cuóu³² tsú² siáh³.
4 Jáun² bíh¹ má²lɨ́²juáh³² jná¹³ la³ nɨ́² ta³ tin², quí¹
jáun² chau¹³ honh² náh² nɨ́¹ má¹cá²chó³² jmáɨ¹ hi³
jmoh³ tsú² hnoh² la³ má²lɨ́²juáh³² jná¹³ nɨ́².

Tá¹³ Jmɨ́²chí³ Chun¹

”Jáun² bíh¹ tiá² cá²juáh³² jná¹³ jáɨ¹³ nɨ́² la³ cun³
jmɨ́¹tin², quí¹ jmɨ́¹ cuon¹ bíh¹ jná¹³ quiúnh¹ hnoh²;
5 tɨ³la³ ta³né³² má¹ná¹, má²ñih²¹ bíh¹ jná¹³ hi³
ñí¹ñí²¹ ná¹ quiúnh¹ Tsá² ca³ze³. Hi³ uá¹jinh¹
má²lɨ́²juáh³² jná¹³ la³ nɨ́² né³, hí¹ jan² yáh³ hnoh²
tiá² ngaɨh³² náh² hi³ ha³ jinh¹ ñih²¹ jná¹³.
6 Hnoh² dá² cáun² lɨ́¹ má²lɨ́²cháh¹ hlah³ honh²
bíh¹ quí¹hliá² lɨ́²juáh³² jná¹³ la³ nɨ́².
7 Jáun² né³, juah³² jná¹³ cáun² jú¹ tson² lá²: Tɨ³
jlánh¹ re² bíh¹ quián¹³ hnoh² nɨ́¹juáh³ hi³ ñih²¹
jná¹³; quí¹ sá¹jmɨ́¹ hi³ tiá² ñih²¹ jná¹³, jáun² tiá²
jmɨ́¹ lɨ́¹³ yáh³ já³² Tsá² ma³hau³ hnoh². Tɨ³la³ nɨ́¹
má¹ngah³² jná¹³ né³, jáun² ñí¹zéin²¹ bíh¹ jná¹³ Tsá²
hí³.
8 Hi³ jáun² nɨ́¹ má¹cuán² Tsá² hí³ né³, jmu³ hi³
lɨ³tsɨn² tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³² hi³ tson²
bíh¹ ná¹ren² tsú² tso³, hi³ lɨ³tsɨn² siáh³ hi³ zia³²
cáun² juɨ³² chu²¹, jɨ³ hi³ lɨ³tsɨn² tsú² siáh³ hi³ tá¹tsɨn¹
héih³².

9 Jmu^{3} tsú^{2} hi^{3} lɨ^{3}tsɨn^{2} tsá^{2} hí^{3} hi^{3} ná^{1}ren^{2} tso^{3},
quí^{1} tiá^{2} ta^{21} taunh^{2} yáh^{3} tsú^{2} jná^{13}.
10 Jáun^{2} né^{3}, lɨ^{3}tsɨn^{2} tsú^{2} he^{3} lánh^{3} lɨ́^{3} juɨ^{32} chu^{21},
quí^{1} jná^{13} dá^{2} má^{2}ñih^{21} ñí^{1} cuá^{3} Ñuh^{32} bíh^{1}, hi^{3}
jáun^{2} hnoh^{2} né^{3} tiú^{2}uú^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} jɨe^{1} náh^{2} jná^{13}.
11 Lɨ^{3}tsɨn^{2} tsú^{2} siáh^{3} hi^{3} tá^{1}tsɨn^{1} héih^{32}, quí^{1}
má^{2}ca^{3}ta^{3}tsɨn^{1} bíh^{1} héih^{32} juo^{13} tsá^{2} zian^{2} cun^{3} tɨn^{2}
tsɨ́^{3} hmóu^{32}.
12 ”Zia^{32} bíh^{1} hliáun^{3} lɨ́n^{32} hi^{3} jmɨ́^{1} lɨ^{3} juah^{21} jná^{13}
ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}, tɨ^{3}la^{3} má^{2}tioh^{21} bíh^{1} cu^{3} nɨ́^{2} ta^{3}né^{32},
quí^{1} tiá^{2} tú^{1} tiá^{2} tsɨn^{13} yáh^{3} hnoh^{2} hi^{3} táunh^{13}
chinh^{32} jɨ^{3}lɨ^{32}.
13 Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} hi^{3} jmu^{3} yáh^{3}, quí^{1} nɨ́^{1} má^{1}cuán^{2}
Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}, Tsá^{2} hɨe^{32} hí^{3} jú^{1} tson^{2}, hí^{3} bíh^{1}
hɨ́e^{32} la^{3}jɨ́^{32} jú^{1} tson^{2} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2}; quí^{1} Tsá^{2} hí^{3}
tiá^{2} hléh^{32} yáh^{3} hi^{3} lɨ́^{1} chin^{2} chí^{1} hnga^{2}, tɨ^{3}la^{3} hí^{3}
dá^{2} hléh^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} náɨ^{32} bíh^{1}, hi^{3} hɨ́e^{32} tsú^{2} siáh^{3}
la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} né^{3}bí^{1} lɨ́^{13}.
14 Tsá^{2} hí^{3} dá^{2} ma^{3}quien^{2} jná^{13} quí^{1}hliá^{2} jë^{2} jná^{13}
bíh^{1} cán^{3} tsú^{2} hi^{3} záɨ^{32} tsú^{2} siáh^{3} hnoh^{2}.
15 Quí^{1} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} quioh^{21} Ñuh^{32} jná^{13}
quion^{21} jná^{13} uá^{2}jaɨ^{32}; hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} juah^{32} jná^{13} hi^{3}
jë^{2} jná^{13} bíh^{1} cán^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} hi^{3} jáun^{2} zaɨ^{32} tsú^{2}
siáh^{3} hnoh^{2}.
16 ”Cú^{1}pih^{21} jmáɨ^{1} bíh^{1} jéɨ^{32}í^{1} he^{2}, hi^{3} jáun^{2}
má^{1}jáun^{2} tiú^{2}uú^{2} lɨ́^{13} jɨe^{1} hnoh^{2} jná^{13}; tɨ^{3}la^{3} tɨ^{3}
chí^{1}cáɨn^{2} pih^{21} jáun^{2} né^{3}, lɨ́^{13} bíh^{1} jɨe^{1} náh^{2} siáh^{3}.

Hi^{3} nio^{2} hlah^{3} tsɨ́^{3} dá^{2} tsú^{2} jeinh^{21} cáun^{2} hi^{3} hiún^{2} tsɨ́^{3} bíh^{1} tsú^{2}

17 Jmɨ́¹jáun² ma³ jan² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² tsú²
ca³ngáɨh³ raɨnh²¹ tsá²ján² tsá²ján²:

—¿He³ dá² hnió³ niéih³ jáɨ¹³ hi³ ñí¹juah²¹ tsú²
nɨ́² hi³ cú¹pih²¹ jmáɨ¹ bíh¹ jéi³²í¹ he² hi³ jáun²
má¹jáun² tiú²uú² neh²¹ dí² tsú², hi³ cú¹pih²¹ jmáɨ¹
bíh¹ siáh³ tsa³jau² hi³ jáun² má²neh²¹ dí² tsú² siáh³;
hi³ ñí¹juah²¹ tsú² siáh³ hi³ ñí¹ cuá³ Jméi² néh¹ dí²
má²ja³quián³ tsánh³²?

18 ¿He³ dá² hnió³ juáh³ jaun³²: "Ñí¹ cú¹pih²¹
jmáɨ¹"? Já² tiá² ngɨ²³ yáh³ dí² he³ dá² nɨ³² ñí¹juah²¹
tsú².

19 Ca³lɨ³lieih²¹ bíh¹ Jesús hi³ jmɨ́¹ hnió³ tsá² hí³
nga³ ñí¹con² dí², hi³ jáun² ca³záɨh³ dí² la³ lá²:

—Jná¹³ má²lɨ́²juáh³² hi³ cú¹pih²¹ jmáɨ¹ bíh¹ jéi³²í¹
he² hi³ jáun² má¹jáun² tiú²uú² lɨ́¹³ jɨe¹ náh² jná¹³, hi³
tɨ³ chí¹cáɨn² pih²¹ jáun² né³ má²lɨ́¹³ jɨe¹ náh² siáh³.
¿Hí¹ hi³ nɨ́² uá¹ hi³ jlánh¹ ná¹quí² ná¹ngaɨh³² náh² ja¹
má²tún² hmóu³²?

20 Jná¹³ juah³² hi³ cu³tí³ bíh¹ uóh¹ hnoh² hi³
niau²¹ hlah³ honh² náh², tɨ³la³ tsá² hau² jná¹³ né³,
ma³hiún² tsɨ́³ bíh¹. Tɨ³la³ cun³ jáun² uá¹jinh¹ hnoh²
niau²¹ hlah³ honh², chau²¹ bíh¹ jmáɨ¹ hi³ lɨ³ hiún²
lɨ́n³² honh² náh² cha³ jmɨ́¹ niau²¹ hlah³.

21 Jmú¹³ jáɨ¹³: Nɨ́¹juáh³ jan² tsá²mɨ³ la³
má²cá²chó³² jmáɨ¹ hi³ lɨ³zian² jon², jáun² hlah³
lɨ́n²¹ bíh¹ má²nio² tsɨ́³ tsú² quí¹hliá² má²cá²chó³²
jmáɨ¹ hi³ quɨeh² héin¹; tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ má²ca³lɨ³zian²
jon² tsú² né³, ca³la³ hí¹juáh³ tiú²uú² chau² bíh¹ tsɨ́³
tsú² hi³ ca³quɨeh² jáun² héin¹, quí¹hliá² jlánh¹ tsah³

tsú² hi³ má²ca³lɨ³zian² siáh³ cónh³í¹ jan² dáɨn² ñí¹
hué²¹ lá².
22 La³ jáun² bíh¹ siáh³ ná¹má²tsoh¹ hnoh² honh²
ta³né³²; tɨ³la³ nɨ́¹ má¹já²jɨe¹ jná¹³ siáh³ hnoh² né³,
má¹jáun² bí¹ jlánh¹ lɨ³ hiún² honh² náh² ca³la³ tán¹
hián² cu³tí³, cáun² hi³ hí¹ jan² tiú²uú² hin² lɨ́¹³
quin³.

23 ”Má¹jáun² bí¹ ján¹ tson² hí¹ cáun² yáh³ tiú²uú²
hi³ mɨ́h¹³ hnoh² ñí¹con² jná¹³. Quí¹ jú¹ tson² juah³²
jná¹³, hi³ lɨ³ua³ cáun² hi³ mɨ́h¹³ náh² ñí¹con² Jméi²
dí² cun³quionh³ héih³² quion²¹ jná¹³, hian³ bí¹ náh².
24 Quí¹ hí¹ cáun² bíh¹ hi³ tiá² má²lɨ́²mɨ́h¹ hnoh²
cun³quionh³ héih³² quion²¹ jná¹³ la³ tɨ³ ta³né³²; mɨ́¹
náh² hi³ jáun² hian³ náh², hi³ jáun² lɨ́¹³ lɨ³ hiún²
honh² náh² ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³.

Jesús Tsá² lɨn³ Cristo bíh¹ lɨn³ Tsá² cah²³ jmáɨ¹ ñí¹con² tsá² hon² Dió³²

25 ”Né³² né³, jná¹³ má²ca³lieh¹ ná¹ hnoh²
cun³quionh³ jú¹ jnɨ²; tɨ³la³ chau²¹ bíh¹ jmáɨ¹ hi³
tiú²uú² jmu¹ jná¹³ la³ nɨ́², má¹jáun² dá² má²hléh¹³
jná¹³ tá²na²¹ cu³tí¹³ bíh¹ hi³ ca³tɨn¹ Ñuh³² jná¹³.
26 Jmáɨ¹ jáun² né³, má²mɨ́h¹ hnoh² cun³quionh³
héih³² quion²¹ jná¹³; tɨ³la³ má¹jáun² né³ tiú²uú² mɨ́¹³
yáh³ jná¹³ ñí¹con² Ñuh³² hi³ ca³tɨn¹ hnoh²,
27 quí¹ qui³ cónh³ hniau³ lɨ́n³² bíh¹ hnga² Ñuh³²
jná¹³ hnoh². Hniau³ tsú² quí¹ cun³ñí¹ hi³ hnau³
hnoh² jná¹³ bíh¹, jɨ³ hi³ má²ca³tionh² náh² siáh³ ta²¹
hi³ jná¹³ ja³ ñí¹con² Dió³².

28 Jmɨ́¹ ca³tɨ³ ñí¹ já¹³ jná¹³ ñí¹ hué²¹ lá², cua³han³
jná¹³ ñí¹con² Ñuh³² bíh¹, hi³ jáun² dá² ñí¹con² Ñuh³²
bíh¹ jná¹³ má²ñih²¹ siáh³ ta³né³².

29 Hi³ jáun² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² tsú² né³
ca³juáh³:

—Ta³né³² ján¹ tson² má²dí¹hléh¹ hnú² tá²na²¹
cu³tí¹³, hi³ tiú²uú² dí¹hléh¹ yáh³ nú² jú¹ jnɨ².

30 Ta³né³² má²lɨ́²neh²¹ jnoh¹ hi³ la³jɨ́³² bíh¹ la³
ñíh¹ hnú², hi³ hí¹juáh³ tiá² lin¹ lɨ³hniauh²³ yáh³ hi³
zian² tsá² zia³² hi³ nga³ ñí¹con² hnú². Cun³ñí¹ hi³
jáun² bíh¹ má²nio² cáun² tsɨ́³ jnoh¹ hi³ hnú² ñeh³ nú²
ñí¹con² Dió³².

31 Jmɨ́¹jáun² ca³ngáɨ³ Jesús la³ lá²:

—¿Hí¹ jáun² né³bí¹ má²táunh²³ máh³ hnoh² ta²¹?

32 Né³² né³, má²cá²chó³² bíh¹ jmáɨ¹ hi³ ta³né³²
bíh¹ cánh³² má²han³ náh² ma³ quin³², hi³ ma³
quin³² ma³ jan³² náh² cuá¹táunh¹ náh² juɨ³²
quián¹³, hi³ jáun² huen² bíh¹ jná¹³ má²zeh¹³ náh²;
tɨ³la³ tiá² huen² jná¹³ zenh² yáh³ má¹ná¹, quí¹
zenh² bíh¹ Ñuh³² jná¹³ quiúnh¹ ná¹.

33 Juah³² jná¹³ la³jɨ́³² jáɨ¹³ nɨ́² ñí¹con² hnoh² hi³
jáun² lɨ́¹³ nio² tie³ hñu³ honh² náh² cun³ñí¹ hi³
ná¹cunh² náh² quiúnh¹ jná¹³. Hnoh² dá² ca³tɨn¹
má¹tsoh¹ honh² la³ cun³ hi³ jmu² tsá² hon² Dió³²,
tɨ³la³ tiá³ chá¹ náh² honh², quí¹ má²ca³cah¹ bíh¹
jná¹³ jmáɨ¹ ñí¹con² tsá² hí³.

17

Jesús liéinh³² Dió³² hi³ ca³tɨn¹ tsá² haɨn²¹ tɨ³ con²

1 Jmɨ́¹ má²lɨ́²juáh³ jáun² Jesús jáɨ¹³ nɨ́² né³,
ca³ziauh³ ñí¹ chi³cuú², hi³ ca³juáh³ la³ lá²:
—Tia²¹, má²cá²chó³² bíh¹ jmáɨ¹; ma³quien¹³ hnú²
Jónh³², hi³ jáun² Jónh³² hnú² siáh³ lɨ́¹³ ma³quien²
hnú².
2 Quí¹ huen² bíh¹ hnú² má²ca³jmuh³ hi³ Jónh³²
hnú² ho² ta²¹ ñí¹con² la³jɨ́n³² tsáu², hi³ jáun² lɨ́¹³
jmu¹ jná¹³ hi³ lɨ́¹³ zian² tsáu² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio²,
ca³la³ jɨ́n³² tsá² má²ca³chan²¹ hnú² jo³uón³² jná¹³.
3 Hi³ zian² tsú² jáun² cun³ jmɨ́¹hi³nio² dá² lɨ́³ la³
lá²: hi³ cuóu³² tsú² hnú² bíh¹, Tsá² cú²huen² tán¹
nú², Tsá² hú¹tá¹ lɨ́n³ Dió³²; jɨ³ hi³ cuóu³² tsú² jná¹³
nɨ́² siáh³, Jesús, Tsá² lɨ́n³ ná¹ Cristo, Tsá² ca³zen²
hnú² hí³.
4 ”Má²lɨ́²ma³quien¹³ bíh¹ jná¹³ hnú² ñí¹ hué²¹ lá²,
hi³ má²lɨ³² bí¹ siáh³ la³jɨ́³² hi³ ca³juah²¹ hnú² hi³
jmu¹ jná¹³.
5 Né³² né³ Tia²¹, ma³quien¹³ siáh³ jná¹³ ñí¹
hó²¹máh¹ nú² la³ cun³ qui³ jmɨ́¹ quien² jná¹³ jáun²
jmɨ́¹tin², jmɨ́¹ ñeh² bíh¹ hi³ lɨ́¹³ tá¹ cáun² mɨ³cuú².
6 ”Má²ca³ma³jnia¹³ bíh¹ jná¹³ hi³ hin² tsánh² hnú²
ñí¹con² tsá² má²ca³quianh²¹ hnú² ja¹ tsá² zian²
hngá¹máh³ lá², tsá² má²ca³chan²¹ hnú² jo³uón³²
jná¹³. Tsá² jmɨ́¹ joh² bíh¹ hnú² hí³ hi³ ca³cuen²¹ nú²
jná¹³, hi³ má²ca³ma³tí³² bíh¹ tsú² siáh³ jëh² hnú².
7 Hi³ jáun² dá² má²ñi³² bíh¹ tsú² ta³né³² hi³ la³jɨ́³²
bíh¹ hi³ quion²¹ jná¹³ ja³ tɨ³ ñí¹con² hnú²;
8 quí¹ má²ca³juo³ bíh¹ jná¹³ tsú² la³jɨ́³² jáɨ¹³ hi³
ca³cuéh¹ hnú² jáun² ñí¹con² jná¹³, jáun² má²ca³héi³
bíh¹ tsú². Hi³ jáun² má²ca³lɨ³tsɨn² bíh¹ tsú² hi³

tson^{2} bíh^{1} cu^{3}tí^{3} ja^{3} jná^{13} ñí^{1}con^{2} hnú^{2}, hi^{3} jáun^{2} má^{2}taunh^{32} tsú^{2} ta^{21} hi^{3} hnú^{2} bíh^{1} ca^{3}ze^{2} jná^{13}.

9 ”Jáun^{2} né^{3}, jná^{13} hiú^{2} mɨ́^{23} ñí^{1}con^{2} hnú^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} hí^{3} bíh^{1}, ha^{3} tiá^{2} hiú^{2} mɨ́^{23} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} zian^{2} cun^{3} tɨn^{2} tsɨ́^{3} hmóu^{32}, tɨ^{3}la^{3} mɨ́^{23} jná^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} ca^{3}chan^{21} hnú^{2} jo^{3}uón^{32} bíh^{1} jná^{13}, quí^{1} tsá^{2} joh^{2} hnú^{2} bíh^{1} hí^{3}.

10 Quí^{1} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} quion^{21} jná^{13} quián^{13} hnú^{2}, hi^{3} jáun^{2} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} siáh^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} quián^{13} hnú^{2} quion^{21} jná^{13} uá^{2}jaɨ^{32}. Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, cun^{3}quionh^{3} tsá^{2} hí^{3} bíh^{1} má^{2}lin^{1} hi^{3} quien^{2} jná^{13}.

11 ”Ha^{3} tiú^{2}uú^{2} ñi^{21} yáh^{3} jná^{13} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}, tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} nɨ́^{2} né^{3} tá^{1}tonh^{1} bíh^{1}; quí^{1} jná^{13} dá^{2} má^{2}jáunh^{13} bíh^{1} hi^{3} ñí^{1}ñí^{21} quiúnh^{1} hnú^{2}. Jáun^{2} né^{3}, hnú^{2} Tia^{21} Tsá^{2} chun^{1}, cun^{3}quionh^{3} pí^{3} hi^{3} hauh^{32} nú^{2} jmu^{3} hua^{3}hí^{13} tsú^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}cuéh^{1} nú^{2} jáun^{2} jná^{13} uá^{2}jaɨ^{32}, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} tionh^{2} tsú^{2} cá^{2}hon^{3} la^{3}jmɨ́^{1} tiauh^{2} dí^{2} quiúnh^{1} hnú^{2}.

12 Quí^{1} tá^{1}la^{3} ca^{3}ngɨ́^{3} jná^{13} jáun^{2} quiúnh^{1} tsú^{2}, ca^{3}jmú^{32} bíh^{1} jná^{13} hua^{3}hí^{13} tsú^{2} cun^{3}quionh^{3} jáɨ^{13} hi^{3} ho^{2} jná^{13} hi^{3} ca^{3}cuéh^{1} hnú^{2} jáun^{2}. La^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} ca^{3}jmú^{32} jná^{13} hua^{3}hí^{13}, hi^{3} jáun^{2} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} já^{2}hín^{3}, jɨ́^{32}la^{3} tsá^{2} qui^{3} ca^{3}tɨn^{1} hi^{3} tsa^{3}hín^{3} bíh^{1} já^{1}hín^{3}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}lɨ^{3}tí^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2} ñí^{1} Sí^{2}.

13 ”Jáun^{2} ta^{3}né^{32} má^{2}jáunh^{13} jná^{13} ñí^{1} ñíh^{3} hnú^{2} bíh^{1}; tɨ^{3}la^{3} juah^{32} jná^{13} jáɨ^{13} nɨ́^{2} tá^{1}la^{3} cuon^{1} ná^{1} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}, hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} tá^{1}tonh^{1} lá^{2} lɨ́^{13} lɨ^{3} hiún^{2} tsɨ́^{3} ca^{3}la^{3} tán^{1} hián^{2} cu^{3}tí^{3} la^{3}jmɨ́^{1} hiún^{2} tsɨn^{32} jná^{13}.

14 Má^{2}ca^{3}ma^{3}tɨn^{13} bíh^{1} jná^{13} tsú^{2} jëh^{2} hnú^{2}, tɨ^{3}la^{3}
tsá^{2} zian^{2} hí^{3} cun^{3} tɨn^{2} tsɨ́^{3} hmóu^{32} né^{3}, tiá^{2} quiú^{2}
tiá^{2} jéin^{23} yáh^{3} tsú^{2} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} tiú^{2}uú^{2} jmu^{2}
yáh^{3} tsú^{2} la^{3}jmɨ́^{1} jmu^{2} tsá^{2} hí^{3}, quí^{1} sa^{3}jun^{3} jná^{13}
yáh^{3} zian^{2} ná^{1} la^{3} jáun^{2}.

15 Ha^{3} tiá^{2} hiú^{2} mɨ́^{23} yáh^{3} jná^{13} hi^{3} huen^{13} nú^{2}
tsú^{2} ja^{1} quioh^{21} tsá^{2} zian^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2}, ñí^{1} jɨ́^{21}la^{3}
mɨ́^{23} jná^{13} hi^{3} jmúh^{13} nú^{2} tsú^{2} hua^{3}hí^{13} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2}
hláɨnh^{1} bíh^{1}.

16 Quí^{1} la^{3}jmɨ́^{1} tiá^{2} zian^{2} jná^{13} la^{3} cun^{3} qui^{3} zian^{2}
jáun^{2} tsá^{2} jmu^{2} cun^{3} tɨn^{2} tsɨ́^{3} hmóu^{32}, hi^{3} jáun^{2}
sa^{3}jun^{3} tsá^{2} nɨ́^{2} yáh^{3} siáh^{3} zian^{2} la^{3} jáun^{2}.

17 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, jmu^{3} hi^{3} lɨ́^{13} ná^{1}chan^{1} tsú^{2} ñí^{1}con^{2}
nú^{2} huen^{2} cun^{3}quionh^{3} jú^{1} tson^{2}, quí^{1} jáɨ^{13} quián^{13}
hnú^{2} dá^{2} lɨ́^{3} jmáh^{3}la^{3} jú^{1} tson^{2} bíh^{1}.

18 Jáun^{2} né^{3}, la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}ze^{2} nú^{2} jná^{13} ja^{1} tsá^{2} zian^{2}
hngá^{1}máh^{3} lá^{2}, la^{3} jáun^{2} bí^{1} siáh^{3} zein^{32} jná^{13} tsá^{2}
lá^{2} ja^{1} tsá^{2} hí^{3} uá^{2}jaɨ^{32}.

19 Hi^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} lá^{2} bíh^{1} jmu^{2} jná^{13}
siáh^{3} cuá^{1}chan^{1} ná^{1} huen^{2}, quí^{1} hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} lá^{2}
uá^{2}jaɨ^{32} lɨ́^{13} ná^{1}chan^{1} cun^{3}quionh^{3} jú^{1} tson^{2}.

20 ”Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} mɨ́^{23} yáh^{3} jná^{13} jmáh^{3}la^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1}
tsá^{2} lá^{2}, quí^{1} mɨ́^{23} jná^{13} la^{3} jɨ^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} taunh^{13}
jná^{13} ta^{21} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}náɨ^{32} jú^{1} chú^{32} hi^{3} hléh^{32} tsá^{2} lá^{2}
bíh^{1}.

21 Mɨ́^{23} jná^{13} ñí^{1}con^{2} hnú^{2} hi^{3} cu^{3}tí^{3} cuɨ́^{1} tionh^{1}
tsú^{2} cá^{2}hon^{3} jɨ^{3}lɨn^{2}. Hnú^{2} Tia^{21}, cuɨ́^{1} tionh^{1} tsú^{2}
cá^{2}hon^{3} quiúnh^{1} dí^{2} la^{3}jmɨ́^{1} ná^{1}tioh^{3} jáun^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3}
dí^{2} quiúnh^{1} hnú^{2}, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} tónh^{32} tsá^{2} zian^{2}

hngá¹máh³ lá² ta²¹ hi³ tson² bíh¹ hnú² ca³ze² nú² jná¹³.

22 La³jmɨ́¹ má²ca³ma³quien¹³ hnú² jáun² jná¹³, má²ca³ma³quien¹³ jná¹³ tsú² siáh³ uá²jaɨ³², hi³ jáun² lɨ́¹³ ná¹tioh³ cáun² tsɨ́³ tsú² quiúnh¹ dí², la³jmɨ́¹ ná¹tioh³ cáun² tsɨ́³ dí² hmóu³².

23 Cáun² bíh¹ ná¹tioh³ tsɨn³² jná¹³ quiúnh¹ tsú² la³jmɨ́¹ ná¹tioh³ cáun² tsɨ́³ dí² hmóu³², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lɨ́¹³ hi³ ná¹tioh³ cáun² tán¹ tsɨ́³ tsú² má²tún² hmóu³² siáh³, hi³ jáun² la³ nɨ́² bíh¹ lɨ́¹³ lɨ³tsɨn² tsá² zian² hngá¹máh³ lá² hi³ hnú² bíh¹ Tsá² ca³ze² nú² jná¹³, jɨ³ hi³ hno³ lɨ́n³² nú² siáh³ tsá² joh² jná¹³ la³ cun³ rón³² hnau³ nú² jná¹³.

24 ”Tia²¹, hnú² bíh¹ ca³chan²¹ tsú² jo³uón³² jná¹³, hi³ jáun² bíh¹ hnó³² jná¹³ hi³ tsa³tiánh² tsú² ñí¹ ñí¹ñí²¹ jná¹³, hi³ jáun² lɨ́¹³ jɨ́e³ tsú² cónh³ tí³ hi³ quien² jná¹³, la³ cun³ hi³ ca³ma³quien¹³ nú² jáun² jná¹³; quí¹ hnú² bí¹ jlánh¹ ca³ma³hnau¹ nú² jná¹³ la³ cun³ jmɨ́¹ ñeh² bíh¹ hi³ lɨ́¹³ tá¹ cáun² mɨ³cuú².

25 Hnú² Tia²¹, Tsá² chun¹ nú², ha³ tiá² cuóu³² yáh³ hnú² tsá² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³², tɨ³la³ jná¹³ má¹ná¹, cuóu³² bíh¹ ná¹ hnú², hi³ ja³bí¹ tsá² lá² siáh³ má²ca³lɨ³ ñi³² bíh¹ hi³ hnú² ca³ze² jná¹³.

26 Jná¹³ má²ca³hɨe³ tsá² lá² hi³ hin² tsánh² hnú², hi³ la³ má²hɨe² jáun² jná¹³ tsú² siáh³, hi³ jáun² lɨ́¹³ ma³hnio³ tsú² tsá²ján² tsá²ján² rón³² la³ cun³ hnau³ nú² jáun² jná¹³, hi³ jáun² lɨ́¹³ ná¹tioh³ cáun² tsɨn³² jná¹³ quiúnh¹ tsú².

18

Má²jan² tsú² Jesús hi³ tson³
(Mateo 26:36-56; Marcos 14:32-50; Lucas 22:39-53)

1 Hi³ jáun² jmɨ́¹ má²lɨ́²juáh³ jáun² Jesús jáɨ¹³ nɨ́² né³, cua³han³ quionh³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² hi³ ngau³ tɨ³ jo²¹ jëh³ ñí¹ téh²³ tsú² jáun² Cedrón. Ñí¹ jáun² jmɨ́¹ zia³² cáun² ñí¹ lɨ́³ ñí¹ jná¹ hmá²; ñí¹ jáun² né³, hi³ Jesús la³ má²quionh³ tsá² quionh³.

2 Ja³bí¹ Judas tsá² má²jɨenh³ hí³ Jesús jmɨ́¹ ñi² uá²jaɨ³² ñí¹ jáun², quí¹ hliáun³ jéin³² bíh¹ jmɨ́¹ má²ca³cuú² ca³ngɨh³² Jesús quionh³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² ñí¹ jáun².

3 Hi³ jáun² né³, ca³chó³² bíh¹ Judas ñí¹ jáun² la³ má²quionh³ hliáu³ tsá² *romanos, jɨ³ ma³ jan² tsá²cuú² tsá²ta³ tsá² ná¹lɨ́n³ mi³jmú³ hi³ ca³ze³ tsá² ná¹chín¹ joh¹ tsú² la³ má²quionh³ tsá² *fariseos. Tsá² hí³ né³ ná¹quian³² sɨ́² jmɨ́²cau³² jɨ³ sɨ́² ca² nɨ́² siáh³, la³ má²quionh³ mí¹táɨ³ mí¹jla² jɨ³ hmá² nɨ́² siáh³.

4 Tɨ³la³ Jesús má¹ná¹, jmɨ́¹ má²ñi³² bíh¹ la³ cun³ la³jɨ́³² hi³ quiunh²¹, hi³ jáun² ja³ hi³ ca³ngáɨh³ tsá² hí³ la³ lá²:

—¿Hin² tsánh² hnah²³ hnoh²?

5 Jáun² tsá² hí³ né³ ca³juáh³:

—Jesús tsá² Nazaret bíh¹ hnah²³ jnoh¹.

Jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ Jesús:

—Jná¹³ bíh¹ la³².

Ja¹ quioh²¹ tsá² hí³ né³ jmɨ́¹ zenh¹ Judas tsá² má²lɨ́²jɨenh³ Jesús.

6 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}juáh^{3} Jesús: “Jná^{13} bíh^{1} la^{32}”,
jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3} ca^{3}yá^{2}han^{1} tsú^{2} hi^{3} ca^{3}quɨnh^{3} tɨ^{3}
cu^{3}hna^{21} hi^{3} ta^{3}tonh^{1} la^{3} tɨ^{3} hué^{32}.
7 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} Jesús cónh^{3}í^{1} cu^{3} jéin^{32}:
—¿Hin^{2} tsánh^{2} hnah^{23} hnoh^{2}?
Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3}:
—Jesús tsá^{2} Nazaret bíh^{1} hnah^{23} jnoh^{1}.
8 Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:
—Má^{2}lɨ́^{2}juáh^{32} bíh^{1} jná^{13} hi^{3} jná^{13} bíh^{1} la^{32}.
Nɨ́^{1}juáh^{3} jná^{13} la^{3} hnauh^{23} náh^{2}, tɨ^{3}la^{3} cué^{1} jáɨ^{13} hi^{3}
tsa^{3}tánh^{1} tín^{2} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} lá^{2}.
9 La^{3} nɨ́^{2} dá^{2} ca^{3}lɨ^{3} hi^{3} jáun^{2} lɨ^{3}tí^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3}
má^{2}lɨ́^{2}juáh^{3} tsú^{2} jáun^{2} hnga^{2}, jmɨ́^{1} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
“Tia^{21}, tsá^{2} ca^{3}cuen^{21} hnú^{2} hí^{3}, hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2}
já^{2}hín^{3}”.
10 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}chí^{2} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} mí^{1}táɨ^{3} hmu^{3} tá^{1}
tun^{3} jo^{21} quioh^{21}, hi^{3} ca^{3}jmú^{3} cu^{3} nga^{13} mí^{1}táɨ^{3} cuá^{1}
cuá^{2} chu^{21} quioh^{21} jan^{2} tsá^{2} jmáɨ^{2} Malco, jan^{2} *tsá^{2}
má^{2}dí^{1}hlánh^{1} joh^{1} tsá^{2} cuá^{1}lɨ́n^{3} mí^{2}tsá^{2} hɨ́en^{1}.
11 Tɨ^{3}la^{3} Jesús né^{3}, ca^{3}záɨh^{3} Pé^{1} la^{3} lá^{2}:
—Tiáunh^{1} mí^{1}táɨh^{3} hñu^{3} láu^{2} quioh^{21}. Nɨ́^{1}juáh^{3}
Ñuh^{32} jná^{13} hnió^{3} hi^{3} há^{1} ngá^{13} jná^{13} uu^{3}cha^{3}tsɨ^{32}
lá^{2}, ¿hí^{1} lɨ́^{13} hi^{3} tiá^{2} hen^{1} jná^{13} hi^{3} quiunh^{21} jná^{13} la^{3}
lá^{2}?

Jesús má^{2}zenh^{2} ta^{3} ñí^{1} Anás
(Mateo 26:57-58; Marcos 14:53-54; Lucas 22:54)

12 Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} né^{3}, hliáu^{3} tsá^{2} chín^{1}, la^{3}
má^{2}quionh^{3} hliáu^{3} joh^{1}, jɨ^{3} tsá^{2}cuú^{2} tsá^{2}ta^{3} tsá^{2}
*judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} nɨ́^{2} siáh^{3} ca^{3}ma^{3}tson^{13} Jesús hi^{3}
ca^{3}hñéɨ^{32} dí^{2}.

13 Jmɨ́1 lɨ21 jáun2 né3, ca3ñí1jan2 dí2 hñú13 Anás.
Anás hí3 jmɨ́1 lɨ́n3 tsa3jméi2 Caifás, tsá2 cuá1lɨ́n3
mí2tsá2 hɨ́en1 jmɨ́1jáun2.
14 Caifás hí3 bíh1 jmɨ́1 má2ca3záɨh3 tsá2 judíos tsá2
ná1ñí1 hi3 tɨ3 quien2 bíh1 jún3 jan2 tsáu2 cha13 jɨ3lɨn2
tsáu2.

Pé1 juáh3 hi3 tiá2 cuóun32 Jesús
(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-68; Lucas 22:55-57)

15 Tɨ3la3 Sí1mu21 Pé1 né3, la3 má2quionh3 jan2 tsá2
ñí1 hná1 jáun2, jmɨ́1 hí1tsá2táunh1 chí1cáɨn2 cu3hna21
Jesús. Tsá2 jan2 hí3 né3 jmɨ́1 cuóu21 bíh1 tsá2
cuá1lɨ́n3 mí2tsá2 hɨ́en1, hi3 jáun2 ca3hiauh3 jáɨ13 hi3
hí3 ñí1hñú3 quioh21 mí2tsá2 hɨ́en1 hí3 quionh3 Jesús;
16 tɨ3la3 Pé1 né3, cheih32 bíh1 ca3ta3zanh1. Hi3 jáun2
tsá2 jmɨ́1 cuóu21 hí3 mí2tsá2 hɨ́en1 né3 cua3han3 hi3
ñí1mɨ́2 jáɨ13 ñí1con2 tsá2mɨ3 tsá2 jmɨ́1 dí1jmu2 hua3hí13
ho3hñú13 hi3 hí3 Pé1 ñéih3, jmɨ́1jáun2 ca3tanh2 tsú2
Pé1 tɨ3 ñéih3.
17 Jmɨ́1jáun2 ca3ngáɨ3 tsá2mɨ3 hí3 ñí1con2 Pé1 la3 lá2:
—¿Há1 jun3juáh13 hnú2 lɨ́n3 nú2 uá2jaɨ32 tsá2 hen2
tɨ3 con2 tsá2ñuh2 ó32 dúh1?
Jáun2 ca3juáh3 Pé1 la3 lá2:
—Já1han21, ha3 tiá2 lɨ́n3 yáh3 jná13.
18 Jmɨ́1 cuóu3 lɨ́n32 bíh1 jmɨ́1jáun2, hi3 jáun2
tsá2 má2ná1hlánh1 quian21 mí2tsáu2 la3 má2quionh3
tsá2cuú2 tsá2ta3 tsú2 la3 má2lɨ́2jmú3 sɨ́2, hi3 jáun2
má2ná1táun3 hi3 ná1chóh23 sɨ́2 jáun2. Ja3bí1 Pé1 siáh3
jmɨ́1 zenh1 ñí1 jáun2 quionh3 tsá2 hí3 hi3 dí1chóh23
sɨ́2.

Mí²tsá² hɨ́en¹ má²cán²³ jú¹ tson² ñí¹con² Jesús (Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

19 Jáun² tsá² lɨ́n³ hí³ mí²tsá² hɨ́en¹ ca³ma³liáu³² hi³
nga² ñí¹con² Jesús hi³ ca³tɨn¹ tsá² haɨn²¹ tɨ³ con² dí²,
hi³ he³ ñí¹ jáɨ¹³ má²tɨn² tsú² siáh³ tsáu².
20 Jáun² Jesús né³ ca³juáh³ la³ lá²:

—Jná¹³ dá² má²ca³hléh³ ná¹ chú¹ja²¹ bíh¹; tiú²nio²
bí¹ hñu³ cuáh³² quiú¹³ dí² má²ca³ma³tɨn¹³ jná¹³
tsáu², jɨ³ hñu³ cuáh³² chín¹ nɨ́² siáh³, ñí¹ qui³ cuú²
ngɨh³² ca³la³ jɨ́n³² tsá² judíos; hi³ jáun² né³, hí¹ cáun²
yáh³ tiá² hi³ má²ca³hɨ́e³ jná¹³ ñí¹ ná¹conh¹.
21 Jáun² ¿he³ yáh³ láɨh³² sa³ ñí¹con² huen² yáh³
jná¹³ ngaɨh³² hnú²? Ñí¹con² tsá² má²ca³náɨ³² jáɨ¹³
hi³ hléh²³ dá² jná¹³ nga³, quí¹ tsá² hí³ bíh¹ tsá²
ná¹ñɨ³² la³ cun³ hi³ má²cá²juáh³² jná¹³.
22 Jmɨ́¹ má²lɨ́²juáh³ jáun² Jesús la³ nɨ́² né³, jáun²
jan² tsá²cuú² tsá²ta³ mí²tsáu² jmɨ́¹ zenh¹ ñí¹ jáun²
ca³pá³ ñí¹ Jesús, hi³ juáh³ la³ lá²:

—¿Hí¹ la³ nɨ́² máh³ ngaɨh³² hnú² ñí¹con² mí²tsá²
hɨ́en¹?
23 Jáun² ca³ngáɨ³ Jesús la³ lá²:

—Nɨ́¹juáh³ cáun² jú¹ hlah³ la³ lɨ́²hléh³ jná¹³, jáun²
juah²¹ neh²¹ ha³ jinh¹ ti³tsóh³ lɨ́³ jú¹ hlah³; tɨ³la³
nɨ́¹juáh³ re² bíh¹ la³ lɨ́²hléh³ jná¹³ né³, jáun² ¿he³ ya³
láɨh³² sa³ po²³ yáh³ hnú² jná¹³?
24 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³, ca³zen³ Anás Jesús la³
má²hñe² jáun² bíh¹ ñí¹con² Caifás tsá² cuá¹lɨ́n³ siáh³
mí²tsá² hɨ́en¹.

Pé¹ juáh³ siáh³ cu³ jéin³² hi³ tiá² cuóun³² Jesús
(Mateo 26:71-75; Marcos 14:69-72; Lucas 22:58-62)

25 Tá¹la³ jmɨ́¹ dí¹chóh²³ jáun² Pé¹ sɨ́² né³, jáun² tsá² jmɨ́¹ tionh¹ hí³ ñí¹ jáun² ca³ngáɨh³ Pé¹ hi³ ca³juáh³:
—¿Há¹ jun³juáh¹³ hnú² uá²jaɨ³² lɨ́n³ jan² tsá² hen² tɨ³ con² tsá²ñuh² ó³²?
Jáun² Pé¹ ca³juáh³:
—Já¹han²¹, jun³juáh¹³ jná¹³ yáh³.
26 Ñí¹ jáun² siáh³ jmɨ́¹ zenh² jan² tsá² má²dí¹hlánh¹ quian²¹ mí²tsá² hɨ́en¹, raɨnh²¹ tsá² ca³uóunh³ hí³ cuá¹ hi³ ca³quieh³ Pé¹, hi³ jáun² tsá² hí³ né³ ca³juáh³ la³ lá²:
—¿Há¹ jun³juáh¹³ hnú² lɨ́²jɨe¹ jná¹³ ja¹ hmá² jáun² quiúnh¹ nú² tsá² ó³² dúh¹?
27 Tɨ³la³ siáh³ bíh¹ siáh³ tiá² ca³ton³ Pé¹ jmɨ́¹jáun². Ti³tsóh³dí¹ jmɨ́¹jáun² né³ ca³hó³ jan² cá¹tsó³.

Jesús má²zenh² ta³ ñí¹ Pilato
(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

28 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³, cua³han³ Jesús hñú¹³ Caifás, hi³ ca³ñí¹jan² dí² ñí¹ta²¹ quioh²¹ tsá² ho² ta²¹ tsá² romano. Jmɨ́¹ má²já²jnia² bíh¹, hi³ jáun² né³ tsá² ná¹ñí¹ joh¹ tsá² judíos hí³ tiú²uú² taunh³ yáh³ ñéih³ ñí¹ta²¹ jáun², quí¹ hi³ jáun² tiá² lɨ́¹³ lɨ́n³ dí² tsá² tiá² jɨn². Quí¹ jɨ́³²la³ tsá² jɨn² bíh¹ lɨ́¹³ cuh³ má³² quioh²¹ *Jmɨ́¹hɨ́en¹ nɨ́¹ má¹ca³niéi² jáun².
29 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ cua³han³ Pilato tsá² ho² ta²¹ tɨ³ cheih³² hi³ ca³liéinh³² tsá² hí³, hi³ ca³juáh³ la³ lá²:

—¿He^{3} ñí^{1} tso^{3} chah^{32} hnoh^{2} quioh^{21} tsá^{2}ñuh^{2} lá^{2}?

30 Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—Sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tiá^{2} lɨ́n^{3} tsá^{2}ñuh^{2} nɨ́^{2} jan^{2} tsá^{2} hláɨh^{1} tsá^{2} hon^{2}, jáun^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}jɨenh^{21} yáh^{3} jnoh^{1} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} hnú^{2}.

31 Tɨ^{3}la^{3} Pilato né^{3} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3}:

—Jon^{1} náh^{2} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} cuá^{2}ra^{3}tsɨ^{32} náh^{2} héih^{32} la^{3} cun^{3} lɨ́^{3} liei^{21} quián^{13} náh^{2} hmóu^{32}.

Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} hí^{3}:

—Tɨ^{3}la^{3} jnoh^{1} tsá^{2} judíos má^{1}ná^{1}, tiú^{2}uú^{2} jáɨ^{13} hau^{32} yáh^{3} jnoh^{1} hi^{3} má^{1}ngɨ^{13} tsáu^{2}.

32 La^{3} jáun^{2} bíh^{1} ca^{3}lɨ^{3} hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} lɨ^{3}tí^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} hnga^{2} Jesús hi^{3} he^{3} lánh^{3} rón^{32} jún^{3} dí^{2}.

33 Jáun^{2} Pilato hen^{3} siáh^{3} ñéih^{3} ñí^{1}ta^{21} quioh^{21}, jáun^{2} ca^{3}teh^{3} dí^{2} Jesús hi^{3} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:

—¿Hí^{1} hnú^{2} uá^{1} lɨ́n^{3} nú^{2} Re^{21} Juo^{13} tsá^{2} judíos?

34 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—¿Hí^{1} ngaɨh^{32} hnú^{2} jáɨ^{13} nɨ́^{2} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} hnú^{2} huen^{2}, ho^{3} hi^{3} zian^{2} jan^{2} tsá^{2} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{3} uá^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}?

35 Hi^{3} jáun^{2} Pilato né^{3}, ca^{3}juáh^{3} siáh^{3}:

—¿Hí^{1} lɨ́n^{3} jná^{13} tsá^{2} judío dúh^{1}? Quí^{1} tsá^{2} coh^{1} huen^{2} bíh^{1} hnú^{2}, la^{3} má^{2}quionh^{3} tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} mi^{3}jmú^{3} joh^{1} tsú^{2} má^{2}lɨ́^{2}jɨenh^{3} hnú^{2} ñí^{1}con^{2} jná^{13}. ¿He^{3} dá^{2} ca^{3}jmuh^{3} hnú^{2}?

36 Jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Ha^{3} tiá^{2} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} ho^{2} yáh^{3} jná^{13} jáɨ^{13}. Quí^{1} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} ho^{2} jná^{13} jáɨ^{13} ñí^{1} hué^{21} lá^{2} dúh^{1}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} bíh^{1} jmu^{3} tsá^{2} tionh^{2} jo^{3}uón^{32} jná^{13} hniéi^{2},

hi³ jáun² tiá² jmɨ́¹ jɨenh³ yáh³ tsú² jná¹³ ñí¹con² tsá² judíos tsá² ná¹ñí¹. Tɨ³la³ tiá² ñí¹ lá² ho² yáh³ jná¹³ jáɨ¹³.

37 Hi³ jáun² Pilato né³ ca³ngáɨ³ siáh³:

—¿Hí¹ jáun² lɨ́n³ uá¹ hnú² re²¹?

Jáun² Jesús ca³juáh³:

—Lɨ́n³ bíh¹ jná¹³ la³ cun³ má²lɨ́²juah²¹ hnú² nɨ́². Jná¹³ dá² ca³lɨ³zian² ná¹, hi³ cuan³ ná¹ ñí¹ hué²¹ lá² hi³ hɨ́e¹³ ná¹ jú¹ tson². La³jɨ́n³² bíh¹ tsá² haɨn²¹ tɨ³ con² jú¹ tson² náɨ³² la³ cun³ hi³ juah³² jná¹³.

38 Jáun² Pilato ca³juáh³ la³ lá²:

—¿He³ dá² jaun³² jú¹ tson²?

Má²ma³ngɨ́³ tsú² Jesús
(Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25)

Jáun² jmɨ́¹ má²lɨ́²juáh³ Pilato jáɨ¹³ nɨ́² né³, cua³han³ siáh³ cheih³² hi³ ca³ñí¹lienh¹³ tsá² judíos tsá² ná¹ngɨh³² hí³, hi³ ca³ñí¹zeh¹ dí² la³ lá²:

—Hí¹ cáun² yáh³ tso³ quioh²¹ tsá² lá² tiá² choh¹ jná¹³.

39 Tɨ³la³ hnoh² né³ ná¹hëh³ chinh³² hi³ hniáuh³² lion¹ jná¹³ jan² tsá² tson³ tá¹la³ Jmɨ́¹hɨ́en¹; jáun² né³ ¿hnáuh¹ náh² lion¹ jná¹³ Re²¹ Juóuh³² hnoh² tsá² judíos?

40 Jmɨ́¹jáun² ca³la³ jɨ́n³² bíh¹ tsú² ca³tɨ́² ca³hóh³² hi³ ca³juáh³:

—¡Jun³juáh¹³ tsá² nɨ́² yáh³! ¡Barrabás bíh¹ lion¹ nú²!

Tɨ³la³ Barrabás hí³ né³ jmɨ́¹ lɨ́n³ jan² tsá² háɨn² hian² tsɨ́³ bíh¹.

19

1 Hi³ jáun² jmɨ́¹jáun² né³, ca³jmú³ Pilato héih³² hi³
jan³ tsú² Jesús, hi³ tsa³quiú² tsa³pan² tsú².
2 Jáun² hliáu³ né³ ca³jmú³ cáun² chí² lɨh³²
hi³ ca³tanh² dí² chí¹ Jesús la³juah²¹ dúh¹ cáun²
*có²ron¹ná¹ hi³ quioh²¹ jan² tsá² ho² jáɨ¹³, tɨ³la³ hi³
jáun² né³ jmɨ́¹ lɨ́³ cun³quionh³ cuoh² hmá² ton² bíh¹;
hi³ ca³quinh³ dí² siáh³ cáun² hmɨh³² zɨ́n¹³ la³ cun³
hi³ qui³ quɨh³² jan² tsá² quien².
3 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² ca³ma³janh³² tsú² ma³ quin³² ma³
jan³² ñí¹ cuá¹tón²¹ Jesús, hi³ juáh³ la³ lá²:
—¡Cuɨ́¹ lɨ³quien² bíh¹ Re²¹ Juo¹³ tsá² *judíos!
Ca³la³ hi³ má²quí² má²jnó³² bíh¹ dí² hó¹ñí¹ tsú².
4 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² cua³han³ siáh³ Pilato hi³
ca³liéinh³² siáh³ tsá² ná¹ngɨh³² hí³ cheih³², hi³
ca³juáh³ la³ lá²:
—Sá¹nɨ́² jɨe³ náh², cuɨ́¹ chin²¹ jná¹³ tsú² tɨ³ cheih³²
lá², hi³ jáun² lɨ³tsɨn² hnoh² hi³ hí¹ cáun² yáh³ tso³
tiá² lin¹ choh¹ jná¹³ quioh²¹ tsá² lá².
5 Jmɨ́¹jáun² cua³han³ Jesús hi³ má²hun¹ chí² lɨh³²
hi³ lɨ́³ cuoh² hmá² ton² chí¹, hi³ quih³² siáh³ hmɨh³²
zɨ́n¹³ jáun². Hi³ jáun² ca³juáh³ Pilato la³ lá²:
—¡Lá² zenh² tsú²!
6 Tɨ³la³ jmɨ́¹ ca³jɨ́en³² tsú² Jesús né³, jmɨ́¹jáun²
ca³tɨ́² ca³hóh³² tsá² ná¹lɨ́n³ mi³jmú³ la³ má²quionh³
tsá²cuú² tsá²ta³, hi³ ca³juáh³ la³ lá²:
—¡Crei²¹ cuɨ́¹ taun¹ tsá² nɨ́²! ¡Crei²¹ cuɨ́¹ taun¹ tsá²
nɨ́²!
Jáun² Pilato ca³juáh³:

—Jon^{1} náh^{2} tsú^{2}, hmóu^{32} náh^{2} cuá^{2}ton^{3} náh^{2} tsú^{2} crei^{21}, quí^{1} hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} tso^{3} tiá^{2} choh^{1} jná^{13} quioh^{21} tsú^{2}.

7 Tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} judíos né^{3}, ca^{3}juáh^{3}:

—Jnoh^{1} zia^{32} cáun^{2} liei^{21} quiú^{13}, hi^{3} jáun^{2} la^{3} cun^{3} lɨ́^{3} liei^{21} jáun^{2} quiú^{13} bíh^{1} jnoh^{1} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} nɨ́^{2} jún^{3}, quí^{1} sa^{3} tsá^{2} nɨ́^{2} yáh^{3} má^{2}ca^{3}juáh^{3} hi^{3} lɨ́n^{3} Jon^{2} Dió^{32}.

8 Jmɨ́^{1} ca^{3}náɨ^{32} Pilato jáɨ^{13} nɨ́^{2} né^{3}, tɨ^{3} lɨ^{3}mí^{1} ca^{3}ta^{3}hú^{1} cóh^{21} bíh^{1} tsɨ́^{3}.

9 Jáun^{2} hen^{3} siáh^{3} ñéih^{3} ñí^{1}ta^{21} quioh^{21}, hi^{3} ca^{3}ngáɨh^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—¿Hín^{2} tɨ́h^{3} ñeh^{3} hnú^{2}?

Tɨ^{3}la^{3} Jesús né^{3} tiú^{2}uú^{2} hi^{3} ca^{3}ngáɨ^{3} hí^{1} cá^{2} jon^{1} yáh^{3}.

10 Hi^{3} jáun^{2} Pilato ca^{3}juáh^{3}:

—¿Hí^{1} cónh^{3} tiá^{2} ngáɨh^{1} uá^{1} hnú^{2} ñí^{1}con^{2} jná^{13}? ¿Há^{1} tiá^{2} ñíh^{1} hnú^{2} hi^{3} jná^{13} ho^{2} ná^{1} jáɨ^{13} hi^{3} taun^{1} ná^{1} hnú^{2} crei^{21}, ho^{3}lá^{2}dá^{2} hi^{3} liau^{1} ná^{1}?

11 Jáun^{2} Jesús ca^{3}ngáɨ^{3} hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Hí^{1} cáun^{2} pí^{3} tiá^{2} jmɨ́^{1} zia^{32} yáh^{3} quián^{13} hnú^{2} ñí^{1}con^{2} jná^{13} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} Dió^{32} tiá^{2} ca^{3}cué^{3} hnú^{2} jáɨ^{13} hi^{3} ñɨ^{3}hauh^{32}; cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} bíh^{1} tɨ^{3} jlánh^{1} bí^{1} jueh^{32} tso^{3} ho^{2} hnga^{2} tsá^{2} lɨ́^{2}jɨenh^{3} jná^{13} ñí^{1}con^{2} hnú^{2} la^{3} cónh^{3} bí^{1} hnú^{2}.

12 Hi^{3} jáun^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}jáun^{2} bíh^{1} jlánh^{1} ca^{3}hnauh^{2} Pilato tsɨ́^{3} he^{3} lánh^{3} rón^{32} lɨ́^{13} lión^{32} dí^{2} Jesús; tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} judíos hí^{3} né^{3}, ca^{3}tɨ́^{2} ca^{3}hóh^{32} siáh^{3} hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—¡Nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} ca^{3}lion^{1} nú^{2} tsá^{2} nɨ́^{2}, jáun^{2} tiú^{2}uú^{2} re^{2} juónh^{32} yáh^{3} hnú^{2} quiúnh^{1} *tsá^{2} cuá^{1}lɨ́n^{3} mɨ^{3}chí^{1}

juú² Roma! ¡Quí¹ lɨ³ua³ jan² tsá² juáh³ hi³ lɨ́n³ re²¹,
tsá² la³ hí³ ná¹hniei²¹ bíh¹ quionh³ tsá² cuá¹lɨ́n³ hí³
mɨ³chí¹!

13 Jáun² jmɨ́¹ ca³náɨ³² Pilato jáɨ¹³ nɨ́² né³, ca³jmú³
héih³² hi³ chin¹³ tsú² Jesús tɨ³ cheih³², hi³ jáun²
ca³cuá³ ñí¹ hmá²sɨ¹ quien² quioh²¹, ñí¹ jáun² jmɨ́¹
téh²³ tsú² Gabata quionh³ jú¹ *hebreo, la³ cun³
niéih³ "Ñí¹ rá¹já²³ quɨ́n¹".

14 Cua³hlau³ *Jmɨ́¹hɨ́en¹ bíh¹ jmɨ́¹jáun², hi³ jáun²
ná¹jmu² tsú² hua³jan²¹ la³ cun³ hi³ lɨ³ hniáuh³²; míh¹
tiá² cun³ la³ nio¹ jñéi³ tɨ³ hú²niéi² jmɨ́¹ ca³juáh³
Pilato ñí¹con² tsá² judíos hí³ la³ lá²:

—¡Lá² zenh² re²¹ juóuh³² náh²!

15 Tɨ³la³ tsá² hí³ né³ ca³tɨ́² ca³hóh³² bíh¹ hi³
ca³juáh³:

—Chin³² tsá² nɨ́², chin³² tsá² nɨ́²; ma³jan³² ñí¹
taun³ crei²¹.

Hi³ jáun² Pilato ca³juáh³ siáh³:

—¿Hí¹ lɨ́¹³ ton¹ jná¹³ crei²¹ re²¹ juóuh³² hnoh²
dúh¹?

Jáun² tsá² ná¹lɨ́n³ mi³jmú³ ca³juáh³ siáh³ la³ lá²:

—Jɨ́³²la³ jan² tsá² cuá¹lɨ́n³ mɨ³chí¹ bíh¹ lɨ́n³ re²¹
juo¹³ jnoh¹, ha³ tiú²uú² hin² zian² yáh³ tsá² siánh³.

16 Jáun² Pilato ca³jɨenh³ cú²jueh³² Jesús ñí¹con²
tsá² hí³ hi³ cu³tsa³² cuɨ́¹ cha³ton³ tsú² cú²jueh³²
crei²¹, hi³ jáun² ca³jón³² bíh¹ tsá² hí³ Jesús.

Má²ton³ tsú² Jesús crei²¹
(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

17 Jmɨ́^{1} má^{2}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, cua^{3}han^{3} bíh^{1} Jesús hi^{3} quian^{32} crei^{21} quioh^{21}, hi^{3} ngau^{3} tɨ^{3} juɨ^{32} tsɨ^{3} máh^{3} ñí^{1} téh^{23} tsú^{2} “Máh^{3} Mú^{32} Chí^{1} Tsáu^{2}”, hi^{3} cun^{3}quionh^{3} jú^{1}jma^{2} *hebreo né^{3}, téh^{23} tsú^{2} “Gólgota”.

18 Ñí^{1} jáun^{2} bíh^{1} ca^{3}ton^{3} tsú^{2} Jesús crei^{21}. Ja^{3}bí^{1} ca^{3}ton^{3} tsú^{2} siáh^{3} crei^{21} cónh^{3}í^{1} gon^{3} tsáu^{2}, ma^{3} jan^{2} la^{3} cá^{2} jo^{21}, hi^{3} jáun^{2} chu^{3}jo^{2} né^{3} tón^{32} Jesús.

19 Jáun^{2} Pilato ca^{3}jmú^{3} héih^{32} hi^{3} tsa^{3}ton^{32} tsú^{2} huéh^{3} ta^{3} chí^{1} crei^{21} ñí^{1} tón^{21} jáun^{2} Jesús, hi^{3} juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Jesús Tsá^{2} Nazaret, Re^{21} Juo^{13} Tsá^{2} Judíos”.

20 Juóun^{32} bíh^{1} tsá^{2} judíos ca^{3}hí^{3} huéh^{3} jáun^{2}, quí^{1} ñí^{1} má^{2}janh^{2} can^{32} juú^{2} bíh^{1} ca^{3}ton^{3} tsú^{2} Jesús crei^{21}, hi^{3} huéh^{3} jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} lɨ́^{3} cun^{3}quionh^{3} jú^{1}jma^{2} hebreo, jú^{1} *latín jɨ^{3} jú^{1} *griego nɨ́^{2} siáh^{3}.

21 Cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jáun^{2} né^{3}, tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} mi^{3}jmú^{3} la^{3} má^{2}quionh^{3} tsá^{2} judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} ca^{3}záɨh^{3} Pilato la^{3} lá^{2}:

—Tiá^{2} jmɨ́^{1} hniáuh^{21} yáh^{3} jmúh^{1} nú^{2} huéh^{3} hi^{3} juáh^{3}: “Re^{21} Juo^{13} Tsá^{2} Judíos”; tɨ^{3} re^{2} jmu^{3} huéh^{3} hi^{3} juáh^{3}: “Tsá^{2} Lá^{2} Juáh^{3} Hi^{3} Lɨ́n^{3} Re^{21} Juo^{13} Tsá^{2} Judíos”.

22 Tɨ^{3}la^{3} Pilato né^{3}, ca^{3}ngáɨ^{3} hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:

—Nɨ́^{2} cuɨ́^{1} lɨ́^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}jmú^{32} jná^{13}.

23 Jáun^{2} jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}ton^{3} jáun^{2} hliáu^{3} crei^{21} Jesús né^{3}, ca^{3}caun^{2} dí^{2} ha^{1} tsú^{2}, hi^{3} ca^{3}chin^{2} dí^{2} quiún^{3} tsoh^{3}, ma^{3} cáun^{2} quioh^{21} la^{3} ma^{3} jan^{2} hliáu^{3}. Jáun^{2} ca^{3}can^{3} tsú^{2} siáh^{3} hmɨh^{32} hu^{21} ñeh^{2}, tɨ^{3}la^{3} hmɨh^{32} jáun^{2} né^{3} tiá^{2} lin^{1} yáh^{3} ñí^{1} jmɨ́^{1} hmɨ^{32}, cáun^{2} bíh^{1} jmɨ́^{1} rá^{2}láɨn^{1} tá^{1} cáun^{2} chi^{3}cuú^{2} hi^{3} la^{3} tɨ^{3} há^{32}.

24 Jáun^{2} hliáu^{3} hí^{3} ca^{3}juónh^{3} má^{2}tún^{2} hmóu^{32} la^{3} lá^{2}:

—Ha^{3} tiá^{2} cáɨ^{13} yáh^{3} dí^{2}; tɨ^{3} re^{2} bíh^{1} chí^{13} dí^{2} jáɨ^{13} hi^{3} jáun^{2} neh^{21} hin^{2} tsánh^{2} joh^{13}.

La^{3} jáun^{2} bíh^{1} ca^{3}lɨ^{3}tí^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2} ñí^{1} Sí^{2}, hi^{3} rá^{1}juáh^{3} la^{3} lá^{2}: “Ca^{3}tsáunh^{3} bíh^{1} tsú^{2} hán^{2} jná^{13}, hi^{3} ca^{3}chí^{2} tsú^{2} siáh^{3} jáɨ^{13} ca^{3}tɨ^{21} hmɨh^{32} quion^{21} ná^{1}”. La^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} ca^{3}jmú^{3} hliáu^{3} hí^{3}.

25 Có^{32} crei^{21} tón^{32} jáun^{2} Jesús né^{3} jmɨ́^{1} zenh^{1} mí^{1}ziú^{13} tsú^{2} la^{3} má^{2}quionh^{3} tsá^{2}mɨ^{3} raɨnh^{21}; có^{32} jáun^{2} jmɨ́^{1} zenh^{1} siáh^{3} Má^{2}réi^{3} ñí^{2}cuo^{2} Cleofas la^{3} má^{2}quionh^{3} Má^{2}réi^{3} tsá^{2} zian^{2} juú^{2} Magdalá.

26 Jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}jɨ́en^{32} Jesús mí^{1}ziú^{13}, la^{3} má^{2}quionh^{3} jan^{2} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} hi^{3} jmɨ́^{1} zenh^{1} siáh^{3} có^{32} jáun^{2}, tsá^{2} jlánh^{1} jmɨ́^{1} hnio^{3} tsú^{2} hí^{3}, jáun^{2} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} mí^{1}ziú^{13} la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} mɨ́^{1}, nɨ́^{2} bíh^{1} zenh^{2} tsá^{2} lɨ́^{13} jɨen^{1} nú^{2} la^{3}jmɨ́^{1} jɨen^{1} nú^{2} jónh^{32}.

27 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} siáh^{3} tsá^{2} hen^{2} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} dí^{2}:

—Jɨen^{1} tiá^{3} tsá^{2}mɨ^{3} nɨ́^{2} la^{3}jmɨ́^{1} jɨen^{1} nú^{2} mí^{2}ziúh^{2}.

Hi^{3} jáun^{2} la^{3} cun^{3} jmɨ́^{1}jáun^{2} bíh^{1} ca^{3}jón^{32} tsá^{2} hí^{3} Má^{2}réi^{3} hñú^{13}.

Jmɨ́^{1} jun^{1} Jesús
(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

28 Jmɨ́^{1} má^{2}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, má^{2}ñi^{32} bíh^{1} Jesús hi^{3} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} má^{2}ca^{3}lɨ^{3}tí^{3}, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Jlánh^{1} má^{2}quiéin^{2} tsɨn^{32}.

Ca^{3}juáh^{3} tsú^{2} la^{3} nɨ́^{2}, quí^{1} hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} lɨ^{3}tí^{3} rón^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2} ñí^{1} Sí^{2} bíh^{1}.

29 Hi^{3} ñí^{1} jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} zeh^{1} cáun^{2} tse^{3} hi^{3} dí^{1}canh^{2} mu^{2} mɨ^{3} uóun^{2}jɨeh^{13} hi^{3} má^{2}zéih^{1} lɨ́n^{21}; hi^{3} jáun^{2} ca^{3}ma^{3}jlɨh^{21} tsú^{2} cáun^{2} chí^{2} náh^{2} hɨnh^{23} jmáɨ^{2} quionh^{3} hi^{3} jáun^{2}, hi^{3} ca^{3}di^{3}chí^{3} dí^{2} hná^{13} cáun^{2} hmá^{2}tiéi^{13} hi^{3} téh^{23} tsú^{2} hisopo, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}hiéih^{3} dí^{2} ho^{3} Jesús.

30 Jáun^{2} Jesús ca^{3}yenh^{3} mu^{2} jáun^{2}; jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—La^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} má^{2}ca^{3}lɨ^{3}tí^{3}.

Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}quɨ́h^{32} chí^{1} hi^{3} ca^{3}cua^{3}ha^{3} tsɨ́^{3}.

Jan^{2} hliáu^{3} hɨh^{32} ja^{1} mɨ^{3}hue^{13} Jesús quionh^{3} hmá^{2} zunh^{21} quioh^{21}

31 Né^{32} né^{3}, jmáɨ^{1} jáun^{2} má^{2} cua^{3}hlau^{3} Jmɨ́^{1}hɨ́en^{1} bíh^{1}, hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1} tiá^{2} ca^{3}lɨ^{3}hnió^{3} hi^{3} la^{3} má^{2}ná^{1}tón^{21} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} crei^{21} tá^{1}la^{3} *jmáɨ^{1} nio^{2} tie^{3}, quí^{1} jmáɨ^{1} jáun^{2} dá^{2} cáun^{2} jmáɨ^{1} jueh^{32} bíh^{1}. Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}hiu^{3} ca^{3}mɨ́^{3} dí^{2} ñí^{1}con^{2} Pilato hi^{3} jmu^{3} tsú^{2} héih^{32} hi^{3} tsa^{3}jáu^{3} tsú^{2} cú^{2}jueh^{32} ta^{3} tsá^{2} ná^{1}tón^{21} hí^{3} crei^{21}, hi^{3} jáun^{2} sión^{32} tsú^{2} hla^{1} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2}.

32 Jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} já^{1}taunh^{21} siáh^{3} hliáu^{3}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}cha^{3}táunh^{1} jáun^{2}, ca^{3}jó^{3} ta^{3} tsá^{2} chí^{1}tón^{21} la^{3}ñí^{1}, jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} ca^{3}jó^{3} dí^{2} siáh^{3} ta^{3} tsá^{2} jan^{2} hí^{3};

33 tɨ^{3}la^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}ta^{3}tonh^{1} dí^{2} ñí^{1} chí^{1}tón^{21} Jesús má^{1}ná^{1}, jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}jɨ́e^{3} dí^{2} hi^{3} má^{2}hí^{1}jún^{1} bíh^{1} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} tiú^{2}uú^{2} ca^{3}jó^{3} yáh^{3} dí^{2} ta^{3} Jesús.

34 Tɨ^{3}la^{3} cun^{3} jáun^{2} ca^{3}hɨ́h^{3} bíh^{1} jan^{2} hliáu^{3} ja^{1}
mɨ^{3}hue^{13} Jesús cun^{3}quionh^{3} hmá^{2} zunh^{21} quioh^{21},
hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3} ca^{3}táɨn^{2} jmɨ^{2} jɨ^{3} jmáɨ^{2} nɨ́^{2}
siáh^{3}.
35 Tsá^{2} cha^{32} jáɨ^{13} lá^{2} dá^{2} hú^{1}tá^{1} ca^{3}jɨ́e^{3} bíh^{1}, hi^{3}
jáun^{2} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} cha^{32} tsú^{2} lɨ́^{3} hú^{1}tá^{1} jú^{1} tson^{2} bíh^{1};
ñi^{32} bíh^{1} tsú^{2} hi^{3} jú^{1} tson^{2} bíh^{1} hleh^{32}, hi^{3} jáun^{2}
hnoh^{2} uá^{2}jaɨ^{32} lɨ́^{13} cháh^{13} cáun^{2} honh^{2}.
36 Quí^{1} la^{3} nɨ́^{2} dá^{2} ca^{3}lɨ^{3} hi^{3} jáun^{2} lɨ^{3}tí^{3} la^{3} cun^{3}
hi^{3} rá^{1}juáh^{3} jáun^{2} ñí^{1} Sí^{2} bíh^{1}, hi^{3} juáh^{3} jáun^{2} la^{3} lá^{2}:
“Hí^{1} cáun^{2} yáh^{3} mú^{32} quioh^{21} tsú^{2} tiá^{2} jau^{3} tsáu^{2}”.
37 Ja^{3}bí^{1} zia^{32} siáh^{3} cáun^{2} ñí^{1} rá^{1}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
“Jɨ́en^{32} bíh^{1} tsú^{2} tsá^{2} ca^{3}hɨnh^{3}”.

Jmɨ́^{1} já^{1}haun^{3} Jesús
(Mateo 27:57-66; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56)

38 Jmɨ́^{1} má^{2}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3}, ngau^{3} Sé^{32} tsá^{2} zian^{2}
juú^{2} Arimatea hi^{3} ca^{3}ñí^{1}mɨ́^{2} jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} Pilato
hi^{3} tsa^{3}quión^{32} dí^{2} hla^{1} Jesús. Quí^{1} Sé^{32} hí^{3} dá^{2}
jmɨ́^{1} lɨ́n^{3} bíh^{1} tsá^{2} hen^{2} tɨ^{3} con^{2} Jesús, uá^{1}jinh^{1} ta^{3}
conh^{1} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} juénh^{2} tsú^{2} tsá^{2} judíos tsá^{2}
ná^{1}ñí^{1}. Ca^{3}cué^{3} bíh^{1} Pilato jáɨ^{13}, hi^{3} jáun^{2} Sé^{32} né^{3}
ca^{3}ñí^{1}quión^{21} hla^{1}.
39 Ja^{3}bí^{1} Nicodemo tsá^{2} ca^{3}ñí^{1}lienh^{13} hí^{3} Jesús
cáun^{2} já^{1}niéɨ^{2}, ca^{3}chó^{32} siáh^{3} hi^{3} quian^{32} míh^{1}
tiá^{2} cun^{3} quiu^{3}quia^{3}hnɨ^{32} qui^{1}ló^{1} no^{1} má^{2}ró^{32} hi^{3}
lɨ́^{3} cun^{3}quionh^{3} háu^{2} téh^{23} tsú^{2} mirra má^{2}ná^{1}jan^{2}
quionh^{3} háu^{2} téh^{23} tsú^{2} áloes.
40 Hi^{3} jáun^{2} Sé^{32} hí^{3} quionh^{3} Nicodemo
ca^{3}cón^{32} hla^{1} Jesús, hi^{3} jáun^{2} ca^{3}tsáɨnh^{32} dí^{2} cáun^{2}

hmɨh^{32} jmuh^{3} tiáu^{2} lɨ́^{3} quionh^{3} mí^{2}ñi^{32} lino jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}jñéi^{32} dí^{2} jáun^{2} no^{1} má^{2}ró^{32} jáun^{2}, la^{3} cun^{3} rón^{32} hi^{3} ná^{1}ngɨ^{23} jáun^{2} tsá^{2} judíos hi^{3} hón^{32} hla^{1} la^{3} jáun^{2}.

41 Có^{32} ñí^{1} cá^{1}taun^{3} jáun^{2} Jesús crei^{21} jmɨ́^{1} lɨ́^{3} cáun^{2} ñí^{1} jná^{1} hmá^{2} quioh^{21} tsáu^{2}, hi^{3} ñí^{1} jáun^{2} né^{3} jmɨ́^{1} hó^{21} cáun^{2} tá^{2}hón^{32} hmaɨ^{21} ñí^{1} hí^{1} jan^{2} hla^{1} tiá^{2} jmɨ́^{1} má^{2}ca^{3}tanh^{2} tsú^{2}.

42 Jáun^{2} ñí^{1} jáun^{2} bíh^{1} ca^{3}hón^{32} tsú^{2} cú^{2}jueh^{32} hla^{1} Jesús, quí^{1}hliá^{2} tá^{2}hón^{32} jáun^{2} bíh^{1} jmɨ́^{1} zeh^{1} ca^{3}lá^{2} ñí^{1} má^{2}janh^{2}, quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} jmɨ́^{1} má^{2}ñí^{1}tsá^{2} bíh^{1} jmáɨ^{1} hi^{3} jmu^{2} tsú^{2} hua^{3}jan^{21} hi^{3} hniáuh^{32} jmáɨ^{1} nio^{2} tie^{3} quioh^{21} tsá^{2} judíos.

20

Jmɨ́^{1} ca^{3}jenh^{13} Jesús
(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12)

1 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} la^{3}ñí^{1} jmáɨ^{1} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3}liau^{3} sɨ́^{2}ma^{1}ná^{1}, ta^{3} ná^{1}juan^{32} lɨ́n^{32} ñéɨ^{1} Má^{2}réɨ^{3} tsá^{2} zian^{2} juú^{2} Magdalá ñí^{1} hó^{21} tá^{2}hón^{32} jáun^{2}; tɨ^{3}la^{3} jmɨ́^{1} cá^{1}chó^{21} tsú^{2} jáun^{2} ñí^{1} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}jɨ́e^{3} tsú^{2} hi^{3} sa^{3} tiú^{2}uú^{2} dí^{1}jnáɨ^{23} yáh^{3} ho^{3} tá^{2}hón^{32} quɨ́n^{1} hi^{3} jmɨ́^{1} dí^{1}jnáɨ^{23} jáun^{2}.

2 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ngah^{3} tsú^{2} cú^{2}hé^{2} tɨ^{3} ñí^{1} jmɨ́^{1} cuá^{3} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} quionh^{3} tsá^{2} jan^{2} hí^{3}, tsá^{2} jlánh^{1} jmɨ́^{1} hnio^{3} hí^{3} Jesús, hi^{3} ca^{3}ñí^{1}zeh^{1} dí^{2} la^{3} lá^{2}:

—La^{3} má^{2}lɨ́^{2}chin^{2} bíh^{1} tsú^{2} Tɨ^{32} Juo^{13} dí^{2} hñu^{3} tá^{2}hón^{32}, tiá^{2} né^{1} yáh^{3} ha^{3} dá^{2} jinh^{1} cuɨ́^{2}ñí^{1}quion^{13} tsú^{2} hla^{1}.

3 Hi³ jáun² Pé¹ né³, la³ má²quionh³ tsá² jan² hí³
ja³taunh²¹ ñí¹ hó²¹ tá²hón³².
4 Ca³la³ cú²hé² lɨ́n³² bíh¹ já¹taunh²¹ tsú² tá¹ gon³
cu³lɨ²¹, tɨ³la³ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ cú²hé² ngau³ tsá² jan² hí³
má¹ná¹, hi³ jáun² ca³chó³² chí¹ján³ ho³ tá²hón³² la³
cónh³ bíh¹ Pé¹.
5 Jáun² jmɨ́¹jáun² ca³jmú³ hí¹sian², hi³ ca³jáɨh³ ñí¹
tɨ³ ñéih³, jáun² ca³jɨ́e³ tsú² hmɨh³² tiáu² jáun² hi³
ná¹tsɨ²¹ ñí¹ jáun², tɨ³la³ tiá² hi³ yáh³ tsú² la³ tɨ³ ñéih³
má¹ná¹.
6 Tɨ³la³ jmɨ́¹ ca³chó³² Pé¹ né³, ca³la³ má²hún¹ la³ tɨ³
ñéih³ tá²hón³² bíh¹ ca³jmú³. Jáun² ja³bí¹ hí³ uá²jaɨ³²
ca³jɨ́e³ hmɨh³² tiáu² hi³ ná¹tsɨ²¹ ñí¹ jáun².
7 Ja³bí¹ ca³jɨ́e³ tsú² siáh³ hmɨh³² hi³ jmɨ́¹ tsáɨh³
chí¹ Jesús. Tɨ³la³ hmɨh³² jáun² má¹ná¹, ha³ tiá²
cu³tsa³² jmɨ́¹ nio¹ yáh³ quionh³ hmɨh³² hi³ jmɨ́¹
tsaɨnh³² tsú², cánh³ jmɨ́¹ nio¹ bíh¹ hi³ rá¹pan².
8 Jáun² ca³hi³ siáh³ uá²jaɨ³² tsá² cá²chó³² hí³ la³ñí¹
tɨ³ ñéih³ hi³ ca³jɨ́e³ siáh³ uá²jaɨ³² la³ cun³ hi³ má²lɨ³²,
hi³ jáun² ca³taunh³ ta²¹.
9 Quí¹ tiá² re² jmɨ́¹ má²ca³ngɨ¹³ yáh³ tsú² la³ cun³
hi³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí², hi³ ca³tɨn¹ bíh¹ Jesús hi³
jenh¹³ ja¹ hla¹.
10 Jáun² jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³, ja³tanh²¹ bíh¹ tsá² hí³
hñú¹³.

Jesús má²jnia³² ñí¹con² Má²réɨ³ tsá² ja³ juú² Magdalá

(Marcos 16:9-11)

11 Tɨ³la³ Má²réɨ³ hí³ má¹ná¹, ca³ta³zanh¹ bíh¹ ho³
tá²hón³² hi³ dí¹ho², hi³ ta³ dí¹ho² jáun² né³ ca³jáɨh³

ñí¹ tɨ³ ñéih³.
12 Jmɨ́¹jáun² ca³jɨ́en³² tsú² gon³ tsá²cuú² tsá²ta³
Dió³² hi³ ná¹quih³² hmɨh³² tiáu², hi³ ná¹tsɨn¹ ñí¹ jmɨ́¹
rá²tsɨn² jáun² Jesús; jan² jmɨ́¹ cuá¹tón²¹ ñí¹ jmɨ́¹ lɨ́³
ta³ chí¹, hi³ cónh³ siáh³ jan² jmɨ́¹ cuá¹tón²¹ ñí¹ jmɨ́¹
lɨ́³ ta³ ta³.
13 Tsá² hí³ né³ ca³ngáɨ³ hi³ ca³juáh³ la³ lá²:
—¿He³ lɨ³, jáun² uoh³² hnú² né³ tsá²mɨ³?
Jáun² Má²réɨ³ hí³ ca³ngáɨ³:
—Quí¹hliá² la³ má²lɨ́²chin² bíh¹ tsáu² Tɨ³² Juóu³²
jná¹³, hi³ tiá² ño¹ jná¹³ ha³ jinh¹ má²cuɨ́²ñí¹quion¹³
tsú² hla¹.
14 Cun³ dí¹juáh²³ la³ nɨ́² bíh¹ tsú² jmɨ́¹ ca³jinh³ tɨ³
cu³hna²¹, hi³ jáun² ca³jɨ́e³ hi³ zenh² Jesús ñí¹ jáun²;
tɨ³la³ tiá² ca³lɨ³tsɨn² yáh³ tsú² hi³ Jesús bíh¹ la³ Tsá²
hí³.
15 Hi³ jáun² Jesús ca³ngáɨ³ ñí¹con² tsú² la³ lá²:
—¿He³ láɨh³² sa³ uoh³² hnú² né³ tsá²mɨ³? ¿Hin²
dá² hnah²³ hnú²?
Tɨ³la³ hí³ dí² né³ jmɨ́¹ lɨ́n²³ hi³ tsá² jmu² hua³hí¹³
ja¹ hmá² jáun² bíh¹ tsá² hí³, hi³ jáun² ca³záɨh³ dí² la³
lá²:
—Hnú² tsá²ñuh², nɨ́¹juáh³ hnú² bíh¹ cua³chin³²
nú² hla¹, jáun² juah²¹ tiá³ ha³ jinh¹ cuɨ́²ñí¹quion¹³
nú², jáun² ñí¹cón²¹ jná¹³.
16 Jáun² ca³juáh³ Jesús:
—¡Má²réɨ³!
Jáun² ca³jinh³ dí² tɨ³ ñí¹ hó²¹ñí¹ tsú² hi³ ca³záɨh³
dí² la³ lá² cun³quionh³ jú¹jma² *hebreo:
—¡Raboni! (hi³ hnió³ juáh³ “Tɨ³²”).
17 Jáun² Jesús né³ ca³juáh³:

—Tú^{3} tín^{2} tán^{2} jná^{13}, quí^{1} tiá^{2} má^{2}cuá^{2}ñíh^{1} yáh^{3} jná^{13} ñí^{1} cuá^{3} Ñuh^{32}. Tɨ^{3}la^{3} cuánh^{2}, cuá^{2}zéih^{3} tsá^{2} renh^{2} jná^{13} hi^{3} ñih^{21} jná^{13} tɨ^{3} ñí^{1} cuá^{3} Ñuh^{32}, Tsá^{2} lɨ́n^{3} hí^{3} siáh^{3} Ñeh^{2} hnoh^{2}; ñih^{21} jná^{13} tɨ^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} Juóu^{32} jná^{13}, Tsá^{2} lɨ́n^{3} siáh^{3} Dió^{32} Juóuh^{32} hnoh^{2}.

18 Hi^{3} jáun^{2} Má^{2}réi^{3} hí^{3} né^{3} ngah^{3}, hi^{3} ñí^{1}zeh^{1} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2}, hi^{3} ca^{3}ñí^{1}juah^{21} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}jɨ́en^{32} dí^{2} Tɨ^{32} Juo^{13}, jɨ^{3} hi^{3} ca^{3}chá^{3} dí^{2} siáh^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} tsú^{2} jáun^{2}.

Jesús má^{2}jnia^{32} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} haɨn^{21} tɨ^{3} con^{2}
(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49; 1 Corintios 15:5-7)

19 Jmɨ́^{1} ca^{3}zɨ^{32} hi^{3} la^{3}ñí^{1} jmáɨ^{1} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3}liau^{3} sɨ́^{2}ma^{1}ná^{1} jáun^{2} né^{3}, jmɨ́^{1} ná^{1}ngɨh^{32} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} cáun^{2} ñéih^{3}, hi^{3} má^{2}dí^{1}jnaɨ^{32} tiá^{3} ho^{3}hñú^{13} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} juénh^{2} tsú^{2} tsá^{2} *judíos tsá^{2} ná^{1}ñí^{1}. Tɨ^{3}la^{3} Jesús né^{3}, hi^{3} bíh^{1} ñéih^{3} hi^{3} ca^{3}náu^{2} chu^{3}jo^{2} ñí^{1} tionh^{1} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} tsú^{2} la^{3} lá^{2}:

—¡Cuɨ́^{1} zian^{2} náh^{2} cáun^{2} hi^{3} re^{2} hi^{3} tɨn^{2}!

20 Jmɨ́^{1} má^{2}lɨ́^{2}juáh^{3} jáun^{2} la^{3} nɨ́^{2} tsú^{2} ca^{3}hɨ́e^{3} cuo^{2} la^{3} má^{2}quionh^{3} ñí^{1} ja^{1}hɨ́h^{1} ja^{1} mɨ^{3}hue^{13}. Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}lɨ^{3} hiún^{2} lɨ́n^{32} tsɨ́^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}jɨ́en^{32} Tɨ^{32} Juo^{13}.

21 Jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—¡Cuɨ́^{1} zian^{2} náh^{2} cáun^{2} hi^{3} re^{2} hi^{3} tɨn^{2}! La^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}ze^{3} jná^{13} Ñuh^{32}, la^{3} jáun^{2} bíh^{1} má^{2}zei^{21} jná^{13} hnoh^{2}.

22 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}jie^{3} dí^{2} ñí^{1} quioh^{21} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} ca^{3}záɨh^{3} dí^{2} la^{3} lá^{2}:

—Hen^{3} náh^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}.

23 Nɨ́¹juáh³ tsá² hin¹³ hnoh² tso³ quioh²¹, jáun² hin³ bíh¹ tsáu¹³ tsú²; hi³ nɨ́¹juáh³ tsá² tiá² hin¹³ náh² tso³ quioh²¹ né³, jáun² la³ má²ná¹ren² jáun² bíh¹ tsú² tsáu¹³ lɨ́¹³.

Tú¹ma²¹ dí¹jɨ́en³² Jesús hi³ má²ca³jenh¹³

24 Tɨ³la³ Tú¹ma²¹ má¹ná¹, jan² tsá² quian³tun³ hí³, tsá² jmɨ́¹ téh²³ tsú² hí³ dún² gon³, tiá² jmɨ́¹ cuá³ yáh³ quionh³ tsá² ñí¹ hná¹ jáun² jmɨ́¹ ca³ma³jnia³² jáun² Jesús.

25 Jáun² ca³záɨh³ tsá² ñí¹ hná¹ jáun² Tú¹ma²¹ la³ lá²:

—Má²ca³neh²¹ bíh¹ jnoh¹ Tɨ³² Juo¹³ dí².

Tɨ³la³ Tú¹ma²¹ má¹ná¹, ca³juáh³ la³ lá²:

—Ha³ tiá² lɨ́¹³ yáh³ taunh²¹ jná¹³ ta²¹ nɨ́¹juáh³ ta³ tiá² má²lɨ́²jɨ́e³² jná¹³ cuo² tsú² ñí¹ ca³tóh³ pa³², hi³ loh²¹ jná¹³ siáh³ zeih²¹ uón²¹ ñí¹ ca³tóh³ jáun² pa³², jɨ³ hi³ cuoh²¹ jná¹³ siáh³ ñí¹ ja¹hɨ́h¹ jáun² quioh²¹ tsú².

26 Jmɨ́¹ la³ má²jña³ jmáɨ¹ jáun² né³, ca³ngɨh³² siáh³ tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con² Jesús cáun² ñéih³, jáun² jmɨ́¹jáun² bíh¹ jmɨ́¹ má²tso² Tú¹ma²¹ ja¹ tsá² hí³. Hi³ jáun² uá¹jinh¹ jmɨ́¹ dí¹jnaɨ³² siáh³ tiá³ ho³ hñú¹³, cu³ jáun² ca³hi³ bíh¹ Jesús ñéih³ hi³ ca³náu² chu³jo² ja¹ ñí¹ tionh¹ tsá² hí³ hi³ ca³juáh³:

—Cuɨ́¹ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tɨn².

27 Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² ca³záɨh³ tsú² Tú¹ma²¹:

—Sá¹nɨ́² jɨe³ uón³² jná¹³, loh³ zeih²¹ cuonh², cuɨ́¹ já² siáh³ cuonh² nú² hi³ cuóh¹³ nú² já¹ mɨ³hué³² jná¹³. Ha³ lɨ́²uú² cuɨ́¹ lɨ́n³ nú² jan² tsá² tiá² ta²¹ haɨh²¹, tɨ³ re² cuɨ́¹ lɨ́n³ nú² tsá² nio² cáun² tsɨ́³ bíh¹.

28 Jáun^{2} Tú^{1}ma^{21} ca^{3}ngáɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
—¡Hnú^{2} Tɨ^{32} jɨ^{3} Dió^{32} Juóu^{32} jná^{13}!
29 Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús:
—Tú^{1}ma^{21}, ta^{3}né^{32} dá^{2} má^{2}táunh^{23} hnú^{2} ta^{21} quí^{1}hliá^{2} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}jɨe^{1} bíh^{1} hnú^{2} jná^{13}. Jlánh^{1} jmɨ́^{1} ren^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} taunh^{32} ta^{21} uá^{1}jinh^{1} ta^{3} tiá^{2} má^{2}lɨ́^{2}jɨe^{3}.

He^{3} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} ca^{3}lɨ^{3} sí^{2} lá^{2}

30 Hliáun^{3} lɨ́n^{32} bíh^{1} li^{21} hi^{3} lɨ́^{3} hua^{3}jueh^{32} ca^{3}jmú^{3} Jesús ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2} ñí^{1} ta^{3} ñí^{1} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2}, hi^{3} tiá^{2} rá^{1}tioh^{3} yáh^{3} ñí^{1} sí^{2} lá^{2}.
31 Tɨ^{3}la^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}rá^{1}tioh^{3} lá^{2} má^{1}ná^{1}, má^{2}rá^{1}tioh^{3} quí^{1} hi^{3} jáun^{2} táunh^{13} hnoh^{2} ta^{21} hi^{3} Jesús bíh^{1} lɨ́n^{3} Cristo Jon^{2} Dió^{32}, jɨ^{3} hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} zian^{2} náh^{2} siáh^{3} hi^{3} hmaɨ^{21} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} tanh^{23} náh^{2} tsú^{2} ta^{21}.

21

Jesús má^{2}jnia^{32} ñí^{1}con^{2} quiaun^{3} tsá^{2} haɨn^{21} tɨ^{3} con^{2}

1 Jmɨ́^{1} lɨ́^{1}cáɨn^{2} jáun^{2} ca^{3}ma^{3}jnia^{32} siáh^{3} Jesús ñí^{1}con^{2} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2}, can^{32} jmáɨ^{2} lɨ́^{1} ná^{1}ho^{3} ñí^{1} téh^{23} tsú^{2} Tiberias. Jmɨ́^{1} ca^{3}ma^{3}jnia^{32} tsú^{2} jáun^{2}, lɨ^{3} la^{3} lá^{2}:
2 Jmɨ́^{1}jáun^{2} jmɨ́^{1} tionh^{1} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} cu^{3}tsa^{32} quionh^{3} Tú^{1}ma^{21} tsá^{2} téh^{23} tsú^{2} hí^{3} dún^{2} gon^{3}, Natanael tsá^{2} zian^{2} juú^{2} Caná hɨ́n^{13} tɨ^{3} Galilea, tá^{1} gon^{3} tsá^{1} jon^{2} Zebedeo nɨ́^{2}, la^{3} má^{2}quionh^{3} gon^{3} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} jáun^{2}, tsá^{2} haɨn^{21} tɨ^{3} con^{2} Jesús.
3 Jáun^{2} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} ca^{3}záɨh^{3} tsá^{2} hí^{3} la^{3} lá^{2}:
—Cuɨ́^{1} ñí^{1}zánh^{21} jná^{13} jáh^{3} jmáɨ^{2}.

Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:
—Ja^{3}bí^{1} jnoh^{1} uá^{2}jaɨ^{32} tsáu^{13} quiúnh^{1} hnú^{2}.
Ja^{3}taunh^{21} bíh^{1} tsú^{2} hi^{3} ca^{3}taunh^{3} cáun^{2} mu^{2}, tɨ^{3}la^{3} já^{1}niéi^{2} jáun^{2} ha^{3} tiá^{2} jáh^{3} ca^{3}jáun^{3} hí^{1} cu^{3} hlá^{2} cu^{3} nɨ́^{2} yáh^{3} tsú^{2}.
4 Jmɨ́^{1} má^{2}já^{2}jnia^{2} jáun^{2} né^{3} ca^{3}ñí^{1}náu^{2} Jesús can^{32} jmáɨ^{2}, tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} haɨn^{21} hí^{3} tɨ^{3} con^{2} tsú^{2} né^{3}, tiá^{2} jmɨ́^{1} lɨ́^{2}tsɨn^{2} yáh^{3} hi^{3} hí^{3} bíh^{1} dí^{2} zenh^{2} ñí^{1} jáun^{2}.
5 Jáun^{2} Jesús ca^{3}ngáɨ^{3} ñí^{1}con^{2} tsá^{2} hí^{3}, hi^{3} ca^{3}juáh^{3}:
—Hnoh^{2} tsá^{1}ñú^{1}, ¿má^{1}ca^{3}jáun^{3} ca^{3}lá^{2} jáh^{3}?
Jáun^{2} tsá^{2} hí^{3} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:
—Hí^{1} jan^{2} yáh^{3} jáh^{3} tiá^{2} má^{2}ca^{3}jáun^{3}.
6 Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:
—Ñéih^{1} dú^{1} tiá^{3} hmá^{3} tɨ^{3} jo^{21} cuá^{2} chu^{21} mu^{2} nɨ́^{2} quián^{13} neh^{21}; jáun^{2} sá^{1}nɨ́^{2} jɨeh^{21} náh^{2}, jáun^{3} bíh^{1} jáh^{3}.
Ca^{3}jmú^{3} bíh^{1} tsú^{2} la^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}jmú^{3}; jmɨ́^{1} lɨ^{21} jáun^{2} né^{3}, ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} tiú^{2}uú^{2} jmɨ́^{1} tióh^{32} bíh^{1} tsú^{2} hi^{3} chí^{13} hmá^{3} jáun^{2} chu^{3} jmáɨ^{2} quí^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} juóun^{32} lɨ́n^{32} bíh^{1} jáh^{3} jmáɨ^{2} má^{2}tiáunh^{1} hñu^{3} hmá^{3} jáun^{2}.
7 Hi^{3} jáun^{2} tsá^{2} jlánh^{1} jmɨ́^{1} hnio^{3} hí^{3} Jesús né^{3}, ca^{3}záɨh^{3} Pé^{1} la^{3} lá^{2}:
—¡Já^{2} Tɨ^{32} Juo^{13} bíh^{1} dí^{2} nɨ^{32}!
La^{3} cun^{3} jmɨ́^{1} ca^{3}náɨ^{32} jáun^{2} bíh^{1} Sí^{1}mu^{21} Pé^{1} hi^{3} Tɨ^{32} Juo^{13} bíh^{1} dí^{2} lánh^{3} hí^{3}, hi^{3} jáun^{2} má^{2}ta^{21} ca^{3}quɨh^{3} ha^{1}, (quí^{1} jmɨ́^{1} dí^{1}láun^{3} bíh^{1} tsú^{2}), hi^{3} jáun^{2} ca^{3}háɨn^{3} chu^{3} jmáɨ^{2} hi^{3} ca^{3}ra^{3}tsɨ^{32} jmáɨ^{2}.
8 Tɨ^{3}la^{3} tsá^{2} ñí^{1} hná^{1} jáun^{2} né^{3} ja^{3}tanh^{21} bíh^{1} tɨ^{3} can^{32} jmáɨ^{2} cun^{3}quionh^{3} mu^{2}, hi^{3} hí^{1}cuounh^{32} hmá^{3}

ta³ tiáunh¹ jáun² jáh³ jmáɨ², quí¹ cun³ tun³ nio²
hñá³láu³ lɨ́² bíh¹ jéɨ³²í¹ jmɨ́¹ tí³ ñí¹ jmɨ́¹ tsɨ³² mu² hi³
la³ tɨ³ jenh³ jmáɨ².
9 Hi³ jmɨ́¹ ca³cha³tánh¹ tsú² jáun² can³² jmáɨ² né³,
ca³son² hñu³ mu², jáun² ca³jɨ́e³ tsú² hi³ má²ná¹cau²¹
sɨ́², hi³ má²rá¹tsɨn² jan² jáh³ jmáɨ² ñí¹ sɨ́² la³
má²quionh³ ca³lá² *hí³ cuú²miih²¹.
10 Jáun² Jesús ca³juáh³:
—Quian³² jan² gon³ jáh³ cun³ ca³jáun³ náh² nɨ́².
11 Jáun² Sí¹mu²¹ Pé¹ ca³uú³ siáh³ hñu³ mu², hi³
ca³cuonh³ hmá³ tɨ³ ñí¹ quiéin² jenh³ jmáɨ². Ca³la³
hi³ canh² bíh¹ hmá³ jáun² hi³ tiáunh¹ hñá³láun³ tsɨ²¹
tu³la³quia³hnɨ² hñú²; tɨ³la³ uá¹jinh¹ juóun³² lɨ́n³² jáh³
jmɨ́¹ tiáunh¹, cu³ jáun² tiá² ca³cáɨ² bíh¹ hmá³.
12 Jmɨ́¹jáun² ca³juáh³ Jesús:
—Ñá²táunh¹ náh² ñá²jmú¹³ má³².
Hí¹ jan² yáh³ tsá² hí³ tiá² lɨ́¹ ca³chá³ tiá³ tsɨ́³ hi³
nga³ hi³ hin² tsánh² hí³ dí², quí¹ jmɨ́¹ má²ca³lɨ³tsɨn²
bíh¹ tsú² hi³ Tɨ³² Juo¹³ bíh¹ tsú² hí³.
13 Jáun² ca³ja³janh³² Jesús hi³ ca³can³ ná¹ hí³
cuú²miih²¹ jáun² hi³ ca³tsóh³ ñí¹con² tsá² hí³, ja³bí¹
la³ jáun² ca³can³ tsú² siáh³ jáh³ má²caun³² hí³ hi³
ca³tsóh³ siáh³ ñí¹con² tsá² hí³.
14 Hi³ nɨ́² bíh¹ ñí¹ má²hnaɨh³² jéin³² hi³
ca³ma³jnia³² Jesús ñí¹con² tsá² haɨn²¹ hí³ tɨ³ con²
jmɨ́¹ má²ca³jenh¹³ jáun² ja¹ hla¹.

Jesús liéinh³² Sí¹mu²¹ Pé¹

15 Jmɨ́¹ má²lɨ́²jmú³ tsú² jáun² má³² hú²niéi² né³,
ca³ngáɨ³ Jesús ñí¹con² Sí¹mu²¹ Pé¹:

—Hnú^{2} Sí^{1}mu^{21} jon^{2} Juan^{2}, ¿hí^{1} tɨ^{3} jlánh^{1} bíh^{1} hnau^{3} nú^{2} jná^{13} la^{3} cónh^{3} bíh^{1} tsá^{2} nɨ́^{2}?

Jáun^{2} Pé^{1} né^{3} ca^{3}ngáɨ^{3}:

—Ján^{3} Tɨ^{32}, ñíh^{1} bíh^{1} hnú^{2} hi^{3} hnau^{3} jná^{13}.

Jáun^{2} Jesús ca^{3}juáh^{3} siáh^{3}:

—Nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3} jáun^{2}, jmu^{3} hnú^{2} hua^{3}hí^{13} *já^{1}ziáh^{2} míh^{1} joh^{2} jná^{13}.

16 Jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} tsú^{2} siáh^{3} ñí^{1} má^{2}tɨ^{32} tenh^{3} jéin^{32} hi^{3} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Hnú^{2} Sí^{1}mu^{21} jon^{2} Juan^{2}, ¿hnau^{13} nú^{2} jná^{13}?

Jmɨ́^{1}jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Pé^{1} la^{3} lá^{2}:

—Ján^{3} Tɨ^{32}, ñíh^{1} bíh^{1} hnú^{2} huen^{2} hi^{3} hnau^{3} bíh^{1} jná^{13}.

Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús:

—Hi^{3} jáun^{2} jmu^{3} hua^{3}hí^{13} já^{1}ziáh^{2} joh^{2} jná^{13}.

17 Jáun^{2} ca^{3}ngáɨ^{3} tsú^{2} siáh^{3} ñí^{1} má^{2}hnaɨh^{32} jéin^{32}:

—Hnú^{2} Sí^{1}mu^{21} jon^{2} Juan^{2}, ¿hnau^{13} hnú^{2} jná^{13}?

Hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1}jáun^{2} jlánh^{1} hlah^{3} ca^{3}niau^{21} tsɨ́^{3} Pé^{1}, quí^{1}hliá^{2} sa^{3} hnɨ^{32} jéin^{32} máh^{3} má^{2}tɨ^{32} hi^{3} nga^{2} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} dí^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} hi^{3} tson^{2} hnio^{3} dí^{2} tsú^{2}; hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:

—Tɨ^{32}, la^{3}jɨ́^{32} bí^{1} ñíh^{1} hnú^{2}. Ñíh^{1} bíh^{1} hnú^{2} hi^{3} cu^{3}tí^{3} hnau^{3} bíh^{1} jná^{13}.

Hi^{3} jáun^{2} ca^{3}juáh^{3} siáh^{3} Jesús la^{3} lá^{2}:

—Jáun^{2} jmu^{3} hnú^{2} hua^{3}hí^{13} já^{1}ziáh^{2} joh^{2} jná^{13} jaun^{32}.

18 Jú^{1} tson^{2} juo^{3} jná^{13} hnú^{2}, hi^{3} tá^{1}la^{3} jmɨ́^{1} tsá^{1}ñú^{1} nú^{2}, jmɨ́^{1} quɨh^{23} nú^{2} hanh^{2} hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} cuóh^{23} nú^{2} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} ñí^{1} hnáuh^{2} nú^{2} cuóh^{13} huen^{2}; tɨ^{3}la^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1} má^{2}lin^{1} nú^{2} má^{1}ná^{1}, hnú^{2} dá^{2}

cáun² má²ñéih¹ cuonh² bíh¹, tsá² siánh³ bíh¹ quieh³
hnú² hanh², jɨ³ hi³ jau³ tsú² siáh³ cáun² ñí¹ tiá²
hnáuh² nú² cuóh¹³.
19 Cun³quionh³ jáɨ¹³ nɨ́² ca³jmú³ Jesús lin¹ he³
lánh³ rón³² jún³ Pé¹, hi³ jáun² cun³quionh³ la³ jáun²
bíh¹ ma³quien² tsú² Dió³². Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³,
ca³juáh³ Jesús:
—¡Ña³² cu³hna³² jná¹³!

Jáɨ¹³ hi³ ca³tɨn¹ tsá² jlánh¹ jmɨ́¹ hnio³ hí³ Jesús

20 Jáun² né³, jmɨ́¹ ca³jinh³ Pé¹ tɨ³ cu³hna²¹ ca³jɨ́e³
hi³ cuá¹ja³² tsá² jlánh¹ jmɨ́¹ hnio³ hí³ Jesús, tsá² jmɨ́¹
cuá³ hí³ cu³héin¹ Jesús jmɨ́¹ ca³niéi² hi³ ca³jmú³ tsú²
jáun² má³², tsá² ca³juáh³ hí³ ñí¹con² Jesús la³ lá²:
"Tɨ³², ¿hin² tsánh² tsa³jɨenh³ hnú²?"
21 Hi³ jáun² jmɨ́¹ ca³jɨ́en³² Pé¹ tsá² hí³ né³,
ca³juáh³:
—Tɨ³², hi³ ñí¹con² tsá² nɨ́² né³, ¿he³ lɨ́¹³?
22 Jáun² Jesús ca³ngáɨ³ la³ lá²:
—Nɨ́¹juáh³ hnó³² jná¹³ hi³ tsá² nɨ́² zian² ca³la³ tɨ³
ñí¹ cuanh²¹ ná¹, ¿he³ dá² ca³tɨn¹ hnú² dúh¹? Ñí¹
jɨ́²¹la³ hnú² ña³² cu³hna³² jná¹³ bíh¹.
23 La³ cun³ jmɨ́¹jáun² já¹ngɨ³ jáɨ¹³ jáun² ja¹ tsá²
raɨnh²¹ tsú² ñí¹ hná¹ jáun² hi³ tsá² jlánh¹ hnio³ hí³
Jesús néh¹ tiá² jún³. Tɨ³la³ tiá² ca³juáh³ yáh³ Jesús
hi³ tsá² hí³ tiá² jún³, quí¹ la³ lá² bíh¹ ca³juáh³ tsú²:
"Nɨ́¹juáh³ hi³ hnó³² jná¹³ hi³ zian² tsú² ca³la³ tɨ³ ñí¹
cuanh²¹ ná¹, ¿he³ dá² ca³tɨn¹ hnú²?"
24 Hnga² bíh¹ tsá² jlánh¹ hnio³ hí³ Jesús cha³² jáɨ¹³
tioh³ sí² lá², jɨ³ hi³ ca³jmú³ tsú² siáh³ sí². Hi³ jáun²
né¹ jnoh¹ hi³ jú¹ tson² bíh¹ hleh³² tsú².

25 Zia^{32} bíh^{1} siáh^{3} hliáun^{3} lɨ́n^{32} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} Jesús ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2}, hi^{3} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tóh^{32} tsú^{2} ñí^{1} sí^{2} ma^{3} quin^{32} ma^{3} caun^{32} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jáun^{2}, len^{3} jná^{13} hi^{3} ca^{3}la^{3} hí^{1}juáh^{3} tá^{1} cáun^{2} hngá^{1}máh^{3} yáh^{3} tiá^{2} jmɨ́^{1} heih^{21} sí^{2} hi^{3} jmɨ́^{1} lɨ́^{13} jmu^{3} tsú^{2}. [Cu^{3} nɨ́^{2} bíh^{1} tí^{3} jáɨ^{13}.]

Jú[1] chú[32] quioh[21] Jesús tsá[2] lɨn[3] Cristo
New Testament in Chinantec, Sochiapam
(MX:cso:Chinantec, Sochiapam)

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Sochiapam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Sochiapan [cso], Mexico

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Sochiapam

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
6f949189-17f1-57a8-bc53-e209204aa59c